

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша ұлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 9 қаңтардағы № 4 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 11 қаңтарда № 31672 болып тіркелді

"Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Мыналар:

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және көсіптік білім берудің ұлгілік оқу бағдарламалары;

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша орта білімнен кейінгі білім берудің ұлгілік оқу бағдарламалары;

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша жоғары білім берудің ұлгілік оқу бағдарламалары;

4) осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің ұлгілік оқу бағдарламалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Ғылым және адами ресурстар департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі

A. Финият

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Оқу-ағарту министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ғылым және жоғары білім министрлігі

Қазақстан Республикасы

Денсаулық сақтау министрі

2023 жылғы 9 қантардағы

№ 4 бұйрығына

1-қосымша

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білім берудің үлгілік оқу бағдарламалары

1. Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білім беру жөніндегі үлгілік оқу бағдарламалары "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тarmaғына, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдедегі № ҚР ДСМ-63 "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы" бұйрығымен (бұдан әрі-№ ҚР ДСМ-63 Бұйрық) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28716 болып тіркелген) бекітілеген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді.

2. Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында мамандар даярлау медицина саласын білікті мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

3. Білім беру бағдарламасы:

1) Факультативтік сабактарды және консультацияны, медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білім беру үйымы анықтайтын пәндерді жәнеміндетті компоненттегі пәндерді оқуды қамтитын теориялық және практикалық оқытуды;

2) өндірістік оқыту және кәсіптік практиканы;

3) аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

Білім беру қызметін жоспарлау және үйымдастыру осы медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша техникалық және кәсіптік білім беру

жөніндегі үлгілік кәсіптік оқу бағдарламаға 1-14-қосымшаларға сәйкес тиісті мамандық бойынша үлгілік оқу жоспарлары негізінде жүзеге асырылады.

Циклдер мен пәндерді оқыту тәртібін техникалық және кәсіптік білім беру ұйымы дербес айқындауды.

4. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау үлгерімді ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды атtestаттау арқылы жүзеге асырылады. Үлгерімді ағымдағы бақылау және аралық атtestаттау нысаны тиісті мамандық бойынша үлгілік оқу жоспарына сәйкес айқындалады.

5. Білім алушыларды аралық атtestаттау әдістемелік (оқу-әдістемелік, ғылыми-әдістемелік) кеңестің шешімі негізінде техникалық және кәсіптік білім беру ұйымының басшысы бекіткен жұмыс оқу жоспарына және академиялық құнтізбеге сәйкес жүзеге асырылады.

6. Оқу жылы аяқталғаннан кейін аралық атtestаттау қорытындылары негізінде техникалық және кәсіптік білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен білім алушыларды келесі курсқа ауыстыру жүзеге асырылады.

7. Білім алушыларды қорытынды атtestаттау "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары білім алушыларының білімі мен дағдыларын бағалау, түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау, денсаулық сақтау саласындағы мамандардың кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21763 болып тіркелген) бекітілген денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларына сәйкес, жұмыс оқу жоспарында және академиялық құнтізбеде көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

Корытынды атtestаттауға үлгілік оқу жоспарының талаптарына сәйкес білім беру бағдарламасын менгеруді аяқтаған білім алушылар жіберіледі.

8. Кредиттік оқыту технологиясы кезінде білім алушылардың дайындық деңгейі базалық және кәсіптік құзыреттерді қалыптастырудың базалық және кәсіптік модульдерін әзірлеуді көздейді.

Базалық құзыреттер жеке, әлеуметтік және кәсіби қызмет үшін қажетті білімді, дағдыларды итеруге бағытталған.

Мамандық бойынша базалық құзыреттер әзірленеді және әлеуметтік жауапкершілік, еңбекті ұйымдастыру, жұмыс орнындағы адамдармен қарым-қатынас мәселелерін шешеді.

Кәсіби құзыреттер әрбір біліктілік бойынша жұмыс берушілердің талаптары мен қоғамның әлеуметтік сұранысын ескере отырып, кәсіптік стандарттар (бар болса) және (немесе) еңбек нарығын функционалдық талдау негізінде әзірленеді.

Техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламалары бойынша бітірушінің мамандықтар мен біліктіліктер бойынша базалық және кәсіптік құзыреттері № ҚР ДСМ -63 Бұйрықта көрсетілген.

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оку бағдарламасына
1- қосымша

09110100 – "Стоматология" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 3W09110101 – "Стоматологиялық гигиенашы" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдер және пәндер атавы	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оқыту уақытының көлемі (сағ), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Қазақ тілі (Орыс тілі)	Емтихан	96/4	96	
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынап	72/3	72	
География	Сынақ	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынап	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынап	96/4	96	
Қазақ әдебиеті (Орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынап	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап	48/2	48	
Орыс тілі және әдебиеті (Қазақ тілі және әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынап	96/4	96	

3-семестр				
Жалпы қасіптік оқыту		720/30	576	144
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынак	48/2	48	
Латын тілі	Сараланған сынак	48/2	48	
Микробиология және вирусология	Сараланған сынак	48/2	36	12
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынак	72/3	48	24
Анатомия және физиология	Емтихан	144/6	72	72
Медициналық биология және медициналық генетика негіздері	Сараланған сынак	72/3	48	24
Алғашқы медициналық көмек	Сараланған сынак	48/2	36	12
Аралық аттестаттау		48/2	48	
4-семестр				
Клиникаға кіріспе		720/30	324	396
Казахстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Жалпы патология және тістер патологиясы негіздері	Сараланған сынак	48/2	24	24
Мейіргер ici негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Инфекциялық аурулар курсымен ішкі аурулар негіздері	Сараланған сынак	48/2	12	36
Реанимация курсымен хирургиялық аурулар негіздері	Сараланған сынак	48/2	12	36
Акушерия және балалар аурулары негіздері	Сараланған сынак	48/2	12	36

Стоматологиядағы клиникалық материалтану	Емтихан	48/2	36	12
Стоматологиялық практикадағы шүғыл жағдайлар	Емтихан	48/2	12	36
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика : "Стоматологиядағы мейірлер ici"	Сараланған сынак	168/7		168
5-семестр				
Стоматологиялық аурулардың диагностикасы және алдын - алу		720/30	228	492
Денсаулық сақтаудағы электрондық жүйе	Емтихан	72/3	24	48
Әлеуметтану және саясаттану	Сараланған сынак	48/2	24	24
Ортопедиялық стоматология негіздері	Емтихан	96/4	30	66
Терапиялық стоматология негіздері	Емтихан	96/4	30	66
Хирургиялық стоматология негіздері	Емтихан	120/5	48	72
Тандау компоненті		48/2	24	24
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Стоматологиялық аурулардың диагностикасы және алдын – алу"	Сараланған сынак	192/8		192
6-семестр				
Стоматологиялық ағарту		720/30	210	510
Стоматологиялық кабинеттегі жұмысты ұйымдастыру	Емтихан	96/4	30	66
Стоматологиялық аурулардың алдын алу саласындағы санитарлық-гигиена лық ағарту	Емтихан	120/5	42	78

Ауыз күйсінің жеке және кәсіби гигиенасын жүргізу	Емтихан	120/5	42	78
Тіс және ауыз күйсі аурулары кезіндегі физиотерапия	Сараланған сынак	72/3	24	48
Дипломалды практика: "Стоматологиялық клиникадағы стоматологиялық гигиенашының жұмысы"	Сараланған сынак	240/10		240
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда		2880/120	1338	1542
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы		4320/180	2778	1542
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (кеңес беру) (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оку бағдарламасына
2-қосымша

09110100 – "Стоматология" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 4S09110102 – "Дантист" Оқыту түрі: күндізгі

Цикл атауы және пәндер	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оку уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			Аудиториялық сабак	Оку практикасы (симуляция)
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Орыс тілі (Казак тілі)	Емтихан	96/4	96	
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынак	72/3	72	

География	Сынақ	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынақ	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынақ	96/4	96	
Орыс әдебиеті (Казақ әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынақ	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Қазақ тілі мен әдебиеті (Орыс тілі мен әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынақ	96/4	96	
3-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	600	120
Кәсіби қазақ (орыс) тілі және ақпаратты басқару	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Құқық негіздері және экономика	Сараланған сынақ	24/1	24	
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Әлеуметтану және саясаттану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Медицинадағы латын тілі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынақ	24/1	16	8
Медициналық биология және медициналық генетика негіздері	Сараланған сынақ	24/1	16	8
Микробиология және вирусология	Сараланған сынақ	24/1	24	
Анатомия, физиология және				

тіс-жак жүйесінің биомеханикасы	Емтихан	216/9	112	104
Аралық аттестаттау		72/3	72	
4-семестр				
Халықтың денсаулығын нығайту және қауіпсіздігі		720/30	352	368
Фармакология, фармакотерапия	Емтихан	72/3	52	20
Инфекциялық қауіпсіздік және инфекциялық бақылау	Сараланған сынак	48/2	28	20
Мейіргер ісі негіздері	Емтихан	120/5	24	96
Терапия және жұқпалы аурулар негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Акушерия және педиатрия негіздері	Сараланған сынак	48/2	48	
Реанимациядағы хирургия негіздері	Сараланған сынак	48/2	32	16
Шұғыл көмек көрсету	Сараланған сынак	72/3	24	48
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Таңдау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Стоматологиялық мекеменің мейіргері "	Сараланған сынак	120/5		120
5-семестр				
Диагностика және емдеу 1		720/30	216	504
Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы курсы бар тіс-техникалық ақпараттану	Сараланған сынак	48/2	48	
Тістерді модельдеу	Емтихан	72/3	12	60
Жартылай алынбалы пластиналық протездерді жасау техникасы	Сараланған сынак	72/3	12	60
Толық алмалы-салмалы пластиналық протездерді жасау техникасы	Сараланған сынак	72/3	12	60

Алынбайтын сауыттар, көпіртәріздес протездер) протездерді дайындау техникасы	(Сараланған сынак	96/4	24	72	
Бюгелді протездерді жасау техникасы	Емтихан	72/3	30	42	
Тіс протездерін жасаудың заманауи әдістері	Емтихан	72/3	30	42	
Аралық аттестаттау		48/2	48		
Өндірістік практика : Тіс техникі	Сараланған сынак	168/7		168	
6-семестр					
Диагностика және емдеу 2		720/30	156	564	
Стоматологиялық аурулардың алдын алу	Емтихан	96/4	12	84	
Балалар стоматологиясы және ортодонтия негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48	
Терапиялық стоматология негіздері	Емтихан	120/5	24	96	
Хирургиялық стоматология негіздері	Емтихан	96/4	12	84	
Ортопедиялық стоматология негіздері	Сараланған сынак	72/3	12	60	
Тандау компоненті		24/1	24		
Аралық аттестаттау		48/2	48		
Өндірістік практика : Тіс гигиенисті	Сараланған сынак	192/8		192	
7-семестр					
Диагностика және емдеу 3		720/30	174	546	
Тістің қатты тіндерінің кариесологиясы және кариозды емес закымдануы	Емтихан	96/4	18	78	
Тіс патологиясы негіздері	Сараланған сынак	48/2	12	36	

Тістер мен жақтардың рентгенографиясы	Сараланған сынак	48/2	12	36
Жақ-бет аймағының одонтогенді қабыну аурулары және жаракаттары	Емтихан	96/4	32	64
Тіс және тіс қатарларындағы ақаулар және ортопедиялық емдеу әдістері	Емтихан	120/5	30	90
Стоматологиядағы шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	12	60
Денсаулық сақтаудағы цифрлық технологиялар	Сараланған сынак	24/1	10	14
Аралық аттестаттау		48/3	48	
Өндірістік практика : Стоматолог-терапевт және хирург дәрігерінің көмекшісі	Сараланған сынак	168/7		168
8-семестр				
Диагностика және емдеу 4		720 /30	170	550
Пульпа аурулары	Сараланған сынак	72/3	36	36
Периодонт аурулары	Сараланған сынак	48/2	14	34
Параodont тіндерінің аурулары	Сараланған сынак	72/3	12	60
Ауыз қуысының шырышты қабаттарының аурулары	Сараланған сынак	24/1		24
Тіс және ауыз қуысы аурулары кезіндегі Физиотерапия	Сараланған сынак	24/1	12	12
Тандай компоненті (заманауи эндодонтия)	Сараланған сынак	24/1	24	
Дипломалды практика		384/16		384
Стоматолог дәрігерінің				
	Сараланған сынак			192

көмекшісі (ортопедиялық және балалар)		192/8		
Дантист	Сараланған сынап	192/8		192
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда		4320/180	1668	2652
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы		5760/240	3108	2652
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
ұлгілік оку бағдарламасына
3-қосымша

09110100 – "Стоматология" мамандығы бойынша ұлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 4S09110103 – "Стоматолог-дәрігердің көмекшісі" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдер мен пәндердің атауы	Бақылау түрі	Барлығы кредиттер)	(сағат/	Оку уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
				Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
1-семестр					
Жалпы білім беретін оқыту 1			720/30	720	
Математика	Емтихан		120/5	120	
Орыс тілі (Қазақ тілі)	Емтихан		96/4	96	
Қазақстан тарихы	Емтихан		96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап		72/3	72	
Химия	Емтихан		144/6	144	
Физика	Сараланған сынап		72/3	72	
География	Сынақ		48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынап		72/3	72	
2-семестр					
Жалпы білім беретін оқыту 2			720/30	720	
Информатика	Сараланған сынап		96/4	96	
Орыс әдебиеті (Қазақ әдебиеті)	Емтихан		96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынап		120/5	120	
Биология	Емтихан		144/6	144	

Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Қазақ тілі мен әдебиеті (Орыс тілі мен әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынак	96/4	96	
3-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	560	160
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Фармакология, фармакотерапия	Емтихан	48/2	24	24
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынак	48/2	48	
Апарт медицинасы	Сараланған сынак	72/3	24	48
Анатомия және физиология	Емтихан	144/6	72	72
Медициналық биология және медициналық генетика негіздері	Сараланған сынак	48/2	32	16
Аралық аттестаттау		72/3	72	
4-семестр				
Клиникаға кіріспе		720/30	288	432
Стоматологиядағы психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынак	48/2	24	24
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Жалпы хирургия негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Инфекциялық қауіпсіздік және инфекциялық бакылау курсы бар ішкі аурулар негіздері	Емтихан	72/3	24	48

Мейіргер ici негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Әлеуметтану және саясаттану	Сараланған сынак	48/2	24	24
Жалпы патология және тіс патологиясы негіздері	Сараланған сынак	48/2	24	24
Акушерлік және балалар аурулары негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Тандау компоненті		48/2	24	24
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Мейіргер ici негіздері"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Стоматологиядағы инфекциялық қауіпсіздік"	Сараланған сынак	72/3		72
5-семестр				
Ауыз қуысы ауруларының диагностикасы және алдын-алу		720/30	214	506
Стоматологиядағы клиникалық ақпараттану	Емтихан	72/3	22	50
Ауыз қуысы ауруларын диагностикалау негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Стоматологиялық аурулардың алдын алу	Емтихан	72/3	24	48
Тістің қатты тіндерінің кариесологиясы және кариозды емес зақымдануы	Сараланған сынак	96/4	24	72
Стоматологиялық кабинетте жұмысты үйімдастыру	Емтихан	72/3	24	48
Тіс және ауыз қуысы аурулары кезіндегі физиотерапия	Емтихан	72/3	24	48
Тандау компоненті		48/2	24	24

Ондірістік практика : "Ауыз қуысының ауруларын диагностикалау және алдын-алу"	Сараланған сынак	168/7		168
Аралық аттестаттау		48/2	48	
6-семестр				
Ауыз қуысының ауруын диагностикалау және емдеу		720/30	216	504
Электрондық денсаулық сақтау жүйесі	Сараланған сынак	48/2	24	24
Пульпа және периодонт аурулары	Сараланған сынак	72/3	24	48
Хирургиялық стоматология	Емтихан	72/3	24	48
Терапиялық стоматология	Емтихан	96/4	24	72
Ортопедиялық стоматология	Емтихан	48/2	24	24
Стоматологиялық практикадағы шүғыл жағдайлар	Емтихан	72/3	24	48
Дипломалды практика: Терапиялық және хирургиялық стоматология	Сараланған сынак	240/10		240
Корытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда		2880/120	1278	1602
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы		4320/180	2718	1602
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

**Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
ұлгілік оқу бағдарламасына
4-қосымша**

**09110200 – "Ортопедиялық стоматология" мамандығы бойынша ұлгілік оқу
бағдарламасының құрылымы Біліктілігі: 4S09110201 – "Тіс техникі" Оқыту түрі: күндізгі**

		Оқу уақытының көлемі (сағ), оның ішінде :
--	--	--

Циклдер және пәндер атаяу	Бақылау түрі	Барлығы кредиттер)	(сағат/	Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
				Аудиторлық сабактар	
1-семестр					
Жалпы білім беретін оқыту 1		720/30	720		
Математика	Емтихан	120/5	120		
Қазақ тілі (Орыс тілі)	Емтихан	96/4	96		
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96		
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап	72/3	72		
Химия	Емтихан	144/6	144		
Физика	Сараланған сынап	72/3	72		
География	Сынақ	48/2	48		
Графика және жобалау	Сараланған сынап	72/3	72		
2-семестр					
Жалпы беретін оқыту 2		720/30	720		
Информатика	Сараланған сынап	96/4	96		
Қазақ әдебиеті (Орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96		
Шет тілі	Сараланған сынап	120/5	120		
Биология	Емтихан	144/6	144		
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап	48/2	48		
Орыс тілі және әдебиеті (Қазақ тілі және әдебиеті)	Емтихан	120/5	120		
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынап	96/4	96		
3-семестр					
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	624	96	
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72		
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72		
Казахстан тарихы	Емтихан	72/3	72		
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынап	24/1	24		
Дене тәрбиесі	Сараланған сынап	48/2	48		
Апattар медицинасы	Сараланған сынап	48/2	36	12	
Кәсіби этика, деонтология және					
	Сараланған сынап	48/2	24	24	

карым-катаңас психологиясы				
Алғашқы медициналық көмек	Сараланған сынак	48/2	36	12
Стоматологиялық аурулар негіздері және инфекциялық кәуіпсіздік	Сараланған сынак	72/3	60	12
Анатомия, физиология және тіс – жақ жүйесінің биомеханикасы	Емтихан	96/4	60	36
Еңбекті корғау және қауіпсіздік техникасы курсымен тіс-техникалық материалтану	Сараланған сынак	48/2	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
4-семестр				
Кәсіби модульдер-1		720/30	204	516
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Денсаулық сақтаудағы кәсіби қызметті құқықтық қамтамасыз ету және экономика негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
А д а м денсаулығының социобиологиялық аспектилері және саясаттану	Сараланған сынак	24/1	24	
Тістерді модельдеу	Емтихан	96/4	12	84
Жартылай алынбалы протездерді жасау техникасы	Емтихан	144/6	24	120
Жасанды коронкалар жасау техникасы	Емтихан	144/6	24	120
Өндірістік практика : "Алынбалы протездерді жасау техникасы"	Сараланған сынак	96/4		96
Өндірістік практика : "Алынбайтын	Сараланған сынак			96

протездерді дайындау техникасы"		96/4		
Аралық аттестаттау		48/2	48	
5-семестр				
Кәсіби модульдер-2		720/30	162	558
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Толық алынатын протездерді жасау техникасы	Емтихан	120/5	14	106
Көпір тәрізді протездерді жасау техникасы	Емтихан	96/4	14	82
Бюгелді протездерді жасау техникасы	Емтихан	120/5	14	106
Ортодонтиялық күрылымдарды дайындау техникасы	Сараланған сынак	48/2	12	36
Жақ-бет протездерін жасау техникасы	Сараланған сынак	48/2	12	36
Өндірістік практика : "Алынатын протездерді дайындау техникасы"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Алынатын протездерді жасау техникасы"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Бюгелді протездерді жасау техникасы"	Сараланған сынак	72/3		72
Аралық аттестаттау		48/2	48	
6-семестр				
Кәсіби модульдер -3		720/30	162	558
Алынатын протездерді жасаудың заманауи әдістері	Сараланған сынак	120/5	14	106
Алынбайтын протездерді	Сараланған сынак	120/5		104

дайындаудың заманауи әдістері			16	
Бюгельді протездерді дайындаудың заманауи әдістері	Сараланған сынақ	120/5	12	108
Тандау компоненті		48/2	48	
Дипломалды практика: "Алынатын протездерді жасау техникасы"	Сараланған сынақ	72/4		72
Дипломалды практика: "Алынбайтын протездерді дайындау техникасы"	Сараланған сынақ	96/4		96
Дипломалды практика: "Бюгелді протездерді жасау техникасы"	Сараланған сынақ	72/3		72
Корытынды аттестаттау Алынатын протездерді жасау техникасы, Алынбайтын протездерді дайындау техникасы, Бюгелді протездерді жасау техникасы)	(	72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді коспағанда	2880/120	1152	1728	
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы	4320/180	2592	1728	
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша
 техникалық және кәсіптік
 білімнің білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 5-қосымша

09120100 – "Емдеу ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 4S09120101 – "Фельдшер" Оқыту түрі: күндізгі

Пәндер және циклдер атавы	Бақылау нысаны	Барлығы кредит)	Оқу уақытының көлемі (сар), Оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			Аудиториялық сабак	Оқу практикасы (симулация)
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Қазақ тілі (Орыс тілі)	Емтихан	96/4	96	
Казақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынақ	72/3	72	
География	Сынақ	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынақ	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынақ	96/4	96	
Қазақ әдебиеті (Орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынақ	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Орыс тілі және әдебиеті (Қазақ тілі және әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және техникалық даярлық	Сараланған сынақ	96/4	96	
3-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	464	256
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Казақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Денсаулық сақтаудағы экономика және құқық негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынақ	48/2	48	

Микробиология және вирусология	Сараланған сынак	48/2	12	36
Медициналық биология және медициналық генетика негіздері	Сараланған сынак	48/2	8	40
Анатомия, физиология	Емтихан	240/10	60	180
Аралық аттестаттау		48/2	48	

4-семестр

Халықтың денсаулығының нығайту және қауіпсіздігі		720/30	264	456
Жалпы патология	Емтихан	72/3	20	52
Мейіргер ici негіздері	Емтихан	144/6	24	120
Жалпы гигиена негіздерімен денсаулықты нығайту	Емтихан	72/3	24	48
Медициналық көмек көрсетудегі қауіпсіздік және сапа	Емтихан	48/2	8	40
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Емтихан	72/3	20	52
Философия негіздері және мәдениеттану	Сараланған сынак	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметттану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика : "Пациенттерге мейіргерлік күтім көрсету"	Сараланған сынак	144/6		144

5-семестр

Диагностика және емдеу 1		720/30	228	492
Фармакология, фармакотерапия	Емтихан	96/4	24	72
Ішкі аурулар пропедевтикасы	Емтихан	144/6	36	108

Жалпы хирургия, анестезиология және реанимация	Емтихан	96/4	24	72
Эпидемиология негіздері	Сараланған сынак	48/2	12	36
Инфекциялық аурулар	Емтихан	72/3	12	60
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика :				
"Жалпы хирургия, анестезиология және реанимация"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Ішкі аурулар пропедевтикасы"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Инфекциялық аурулар"	Сараланған сынак	48/2		48

6-семестр

Диагностика және емдеу 2		720/30	252	468
Ішкі аурулар	Емтихан	144/6	36	108
Хирургиялық аурулар	Емтихан	96/4	24	72
Педиатрия	Емтихан	96/4	24	72
Акушерия және гинекология	Емтихан	96/4	24	72
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Таңдау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика : "Терапиялық бейіндеі практика"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Педиатриялық бейіндеі практика"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Акушерия және гинекология"	Сараланған сынак	48/2		48

7-семестр

Диагностика және емдеу 3		720/30	120	600
Геронтология	Сараланған сынак	72/3	12	60
Паллиативті көмек және онкология	Емтихан	72/3	12	60
Неврология	Сараланған сынак	72/3	12	60

Наркология	Емтихан	72/3	12	60
курсымен психикалық аурулар				
Хирургиялық аурулар офтальмология, оториноларингология курсымен	Емтихан	96/4	12	84
Дерматовенерология	Сараланған сынак	48/2	12	36
Электрондық денсаулық сақтау жүйесі	Сараланған сынак	24/1		24
Тандау компоненті		48/2		48
Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды басқару	Сараланған сынак	24/1	24	
Медициналық-әлеу меттік оңалту	Сараланған сынак	24/1		24
Аралық аттестаттау		24/1	24	
Өндірістік практика : "Паллиативтік көмек көрсету"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Психо-неврологиял ық көмек көрсету"	Сараланған сынак	72/3		72

8-семестр

Шұғыл медициналық көмек		720 /30	112	608
Терапиядағы шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Хирургиядағы шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Педиатриядағы шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Акушерлік және гинекологиядағы шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Дипломалды практика: Шұғыл медициналық көмек және реанимация	Сараланған сынак	360/15		360
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді коспағанда	4320/180	1440	2880	
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы	5760/240	2880	2880	

Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)			
Консультация (жылына 100 сағаттан артық емес)			

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оку бағдарламасына
6-қосымша

09130100 – "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 3W09130101 – "Күтім бойынша кіші мейіргер" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау нысаны	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оку уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
1-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	552	168
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Денсаулық сақтаудағы экономика және құқық негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынак	24/1	24	
Микробиология және вирусология	Емтихан	48/2	32	16
Жалпы гигиена	Сараланған сынак	24/1	24	
Анатомия, физиология және патология	Емтихан	192/8	40	152
Генетикамен медициналық биология	Сараланған сынак	24/1	24	
Аралық аттестаттау		72/3	72	

2-семестр				
Мейіргерлік күтім негіздері		720/30	174	546
Мейіргер ісі негіздері	Емтихан	120/5	20	100
Мейіргер ісіндегі қауіпсіздік және сана	Емтихан	72/3	18	54
Мейіргер ісіндегі психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Емтихан	48/2	16	32
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Кәсіптік практика: " Мейіргер ісі негіздері"	Сараланған сынак	360/15		360
Корытынды аттестаттау		72/3	72	
Барлығы		1440/60	726	714
Факультативтер (аптасына 4 сағ. артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша
 техникалық және кәсіптік
 білімнің білім берудің
 үлгілік оку бағдарламасына
 7-қосымша

09130100 – "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 3W09130102 – "Массажист" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдер және пәндер атавы	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/ кредиттер)	Оқыту уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			Аудиториялық сабактар	Оқу практикасы (симуляция)
1-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	544	176
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	48/2	48	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	48/2	48	
Казақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Денсаулық сактаудағы құқық	Сараланған сынак	24/1	24	

және экономика негіздері				
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынақ	24/1	24	
Микробиология және вирусология	Сараланған сынақ	24/1	24	
Жалпы гигиена	Сараланған сынақ	24/1	24	
Медициналық биология генетикамен	Сараланған сынақ	24/1	24	
Анатомия, физиология және патология	Емтихан	192/8	58	134
Топографиялық анатомия	Емтихан	72/3	30	42
Аралық аттестаттау		72/3	72	
2-семестр				
Денсаулықты нығайту және тұрғындардың қауіпсіздігі		720/30	288	432
Дене тәрбиесі	Емтихан	24/1	24	
Психология негіздері және мейіргер ісіндегі коммуникативті дағдылар	Сараланған сынақ	48/2	20	28
Фармакология, фармакотерапия	Сараланған сынақ	24/1	24	
Мейіргер ici негіздері	Емтихан	96/4	28	68
Ішкі аурулар пропедевтикасы және терапиядағы, неврологиядағы мейіргер ici	Емтихан	72/3	22	50
Дені сау бала және балалар ауруларының пропедевтикасы курсымен педиатриядағы мейіргер ici	Емтихан	72/3	30	42
Классикалық массаж	Емтихан	144/6	44	100

Таңдау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика : "Классикалық массаж"	Сараланған сынак	144/6		144
3-семестр				
Пациент-орталықтандырылған мейіргерлік күтім		720/30	224	496
Емдік дәне тәрбиесі және медициналық бақылау	Емтихан	48/2	14	34
Хирургиядағы мейіргер ici офтальмология және оториноларингология негіздерімен	Емтихан	96/4	24	72
Инфекциялық аурулардағы мейіргер ici дерматовенерология негіздерімен	Емтихан	96/4	24	72
Сегментарлы-рефле кторлы массаж	Емтихан	120/5	36	84
Өзіндік массаж	Сараланған сынак	48/2	14	34
Спорттық массаж	Сараланған сынак	48/2	20	28
Аппаратты массаж	Сараланған сынак	48/2	20	28
Таңдау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика " Сегментарлы-рефле кторлы массаж"	Сараланған сынак	144/6		144
4-семестр				
Массаж		720/30	220	500
Емдік массаж	Сараланған сынак	144/6	42	102
Балалар массажы	Сараланған сынак	96/4	38	58
Нұқтелі массаж	Сараланған сынак	168/7	68	100
Дипломалды практика: "Балалар массажы", "Емдік массаж", "Нұқтелі массаж", " Сегментарлы-рефле кторлы массаж"	Сараланған сынак	240/10		240
Корытынды аттестаттау		72/3	72	
Барлығы		2880/120	1276	1604

Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)		
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)		

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оку бағдарламасына
8-қосымша

09130100 – "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 4S09130103 – "Жалпы практикадағы мейіргер" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау нысаны	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оку уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	96/4	96	
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынак	72/3	72	
География	Сынақ	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынак	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту 2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынак	96/4	96	
Қазақ әдебиеті (орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынак	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Орыс тілі және әдебиеті (Қазақ тілі және әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынак	96/4	96	

3-семестр				
Жалпы қасіптік оқыту		720/30	556	164
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Денсаулық сақтаудағы экономика және құқық негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Микробиология және вирусология	Емтихан	48/2	16	32
Жалпы гигиена	Сараланған сынақ	24/1	24	
Анатомия және физиология	Емтихан	120/5	36	84
Мейіргерлік істегі психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Емтихан	72/3	24	48
Генетикамен медициналық биология	Сараланған сынақ	48/2	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
4-семестр				
Мейіргерлік күтім негіздері		720/30	284	436
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Жалпы патология	Емтихан	72/3	20	52
Мейіргерлік істегі қауіпсіздік және сапа	Емтихан	120/5	36	84
Мейіргер ісінің негіздері	Емтихан	216/9	60	156
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Тандау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Негізгі мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	144/6		144

5-семестр				
Пациент-орталықтанған мейіргер күтімі		720/30	248	472
Фармакология, фармакотерапия	Емтихан	96/4	40	56
Терапия мен неврологиядағы мейіргер іci	Емтихан	168/7	48	120
Хирургиядағы мейіргер іci (офтальмология және отоларингология курсымен)	Емтихан	120/5	36	84
Пациенттің жағдайын клиникалық бағалау	Емтихан	96/4	28	68
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Практика: "Терапия және nevрологиядағы мейіргер іci"	Сараланған сынак	72/3		72
Практика: "Хирургиядағы мейіргер іci"	Сараланған сынак	72/3		72
6-семестр				
Әртүрлі жастағы науқастарға күтім жасау		720/30	232	488
Педиатриядағы мейіргер іci	Емтихан	168/7	48	120
Акушерия және гинекологиядағы мейіргер іci	Емтихан	168/7	48	120
Геронтологиялық мейіргерлік күтім	Сараланған сынак	72/3	20	52
Онкологиялық бейіндегі науқастарға палиативтік көмек және күтім көрсету	Емтихан	72/3	20	52
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Педиатриядағы мейіргер іci"	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Акушерия және гинекологиядағы мейіргер іci"	Сараланған сынак	48/2		48

Ондірістік практика : "Паллиативтік көмек"	Сараланған сынак	48/2		48
7-семестр				
Мейіргерлік істегі денсаулықты нығайту		720/30	240	480
Оңалтудағы мейіргер іci	Емтихан	120/5	36	84
Денсаулықты нығайту	Емтихан	72/3	24	48
Психикалық денсаулық және наркологиядағы мейіргерлік күтім	Емтихан	48/2	16	32
Науқарстарды оқыту	Сараланған сынак	48/2	20	28
Инфекциялық аурулардағы мейіргер ici (дерматовенерология курсымен)	Емтихан	96/4	24	72
Мейіргер ісіндегі эпидемиология	Емтихан	72/3	24	48
Электрондық денсаулық сақтау жүйесі	Сараланған сынак	24/1		24
Таңдау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Ондірістік практика : "Медициналық-санитариялық алғашқы көмек саласындағы мейіргерлік күтім"	Сараланған сынак	144/6		144
8-семестр				
Қарқынды мейіргерлік күтім		720 /30	164	556
Терапиядағы қарқынды мейіргерлік күтім	Емтихан	72/3	24	48
Хирургиядағы қарқынды мейіргерлік күтім	Емтихан	72/3	24	48
Педиатриядағы қарқынды мейіргерлік күтім	Емтихан	48/2	12	36
Акушерия және гинекологиядағы қарқынды мейіргерлік күтім	Емтихан	48/2	12	36

Мейірлер ісіндегі әлеуметтік жұмыс	Сараланған сынак	48/2	20	28
Дипломалды практика: "Терапиядағы, хирургиядағы, педиатриядағы, акушерия және гинекологиядағы қарқынды мейірлерлік күтім"	Сараланған сынак	360/15		360
Корытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда		4320/ 180	1724	2596
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы		5760/240	3164	2596
Факультативтер (аптасына 4 сағ. артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оқу бағдарламасына
9-қосымша

09130200 – "Акушерлік іс" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Біліктілігі: 4S09130201 "Акушер" Оқыту түрі: құндізгі

Циклдер және пәндер атаяу	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/кредит)	Оқу уақытының көлемі (сағат), оның ішінде	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
1-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	464	256
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Казақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Денсаулық сактаудағы құқық және экономика негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынак	48/2	48	
Медициналық биология және				

медициналық генетика негіздері	Сараланған сынак	48/2	8	40
Микробиология және вирусология	Сараланған сынак	48/2	12	36
Анатомия, физиология	Емтихан	240/10	60	180
Аралық аттестаттау		48/2	48	

2-семестр

Денсаулықты нығайту және тұрғындардың қауіпсіздігі		720/30	264	456
Жалпы патология	Емтихан	72/3	20	52
Мейіргер ісінің негіздері	Емтихан	144/6	24	120
Жалпы гигиена негіздерімен денсаулықты нығайту	Емтихан	72/3	24	48
Шұғыл көмек көрсетудегі қауіпсіздік пен сапа	Емтихан	48/2	8	40
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Емтихан	72/3	20	52
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Өндірістік практика : "Пациенттерге мейіргерлік күтім"	Сараланған сынак	144/6		144
Аралық аттестаттау		72/3	72	

3-семестр

Диагностика және емдеу 1		720/30	244	476
Фармакология, фармакотерапия	Емтихан	72/3	20	52
Ішкі аурулар пропедевтикасы	Емтихан	96/4	24	72
Терапия	Емтихан	120/5	24	96
Жалпы хирургия	Емтихан	96/4	24	72
Эпидемиология негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Инфекциялық аурулар	Емтихан	48/2	8	40

Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Терапиялық бейіндегі өндірістік практика	Сараланған сынак	48/2		48
Хирургиялық бейіндегі өндірістік практика	Сараланған сынак	48/2		48
Өндірістік практика : "Инфекциялық аурулар"	Сараланған сынак	48/2		48
4-семестр				
Диагностика және емдеу 2		720/30	220	500
Репродуктивтік денсаулық және ана қауіпсіздігі	Емтихан	48/2	8	40
Физиологиялық акушерия	Емтихан	144/6	28	116
Педиатрия	Емтихан	120/5	24	96
Офтальмология және оториноларингология курсымен хирургиялық аурулар	Емтихан	120/5	40	80
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Таңдау компоненті		24/1		24
Өндірістік практика : "Физиологиялық акушерия"	Сараланған сынак	96/4		96
Өндірістік практика : "Педиатрия"		48/2		48
Аралық аттестаттау		72/3	72	
5-семестр				
Диагностика және емдеу 3		720/30	136	584
Гинекология	Емтихан	96/4	24	72
Патологиялық акушерия	Емтихан	144/6	24	120
Геронтология	Сараланған сынак	48/2	8	40
Паллиативті көмек және онкология	Сараланған сынак	48/2	8	40
Неврология	Сараланған сынак	48/2	8	40
Психикалық аурулар наркология курсымен	Сараланған сынак	48/2	8	40
Дерматовенерология	Сараланған сынак	48/2	8	40

Электрондық денсаулық сактау жүйесі	Сараланған сынак	24/1		24
Медициналық-әлеу меттік оңалту	Сараланған сынак	24/1		24
Әлеуметтік медицина және денсаулық сактауды басқару	Сараланған сынак	24/1	24	
Аралық аттестаттау		24/1	24	
Өндірістік практика : "Патологиялық акушерия"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Паллиативтік және психо-неврологиялық көмек көрсету"	Сараланған сынак	72/3		72
6-семестр				
Мамандандырылған және шұғыл медициналық көмек		720 /30	112	608
Терапиядағы жедел шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Хирургиядағы жедел шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Педиатриядағы жедел шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Акушериядағы және гинекологиядағы жедел шұғыл көмек	Сараланған сынак	72/3	10	62
Дипломалды практика: "Шұғыл медициналық және акушерлік-гинекологиялық көмек"	Сараланған сынак	360/15		360
Корытынды аттестаттау (Шұғыл медициналық көмек)		72/3	72	
Барлық сағаттары		4320/180	1440	2880
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша

техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
ұлгілік оку бағдарламасына
10-көсімша

**09140100 – "Лабораториялық диагностика" мамандығы бойынша үлгілік оқу
бағдарламасының құрылымы Біліктілігі: 4S09140101 – "Медициналық зертханапшы" Оқыту
түрі: күндізгі**

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/ кредиттер)	Оқу уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			аудиториялық сабактар	Оқу практикасы(симуляция)
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту -1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	96/4	96	
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынақ	72/3	72	
География	Сынақ	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынақ	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту -2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынақ	96/4	96	
Қазақ әдебиеті (орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынақ	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Орыс тілі және әдебиеті (Қазақ тілі және әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынақ	96/4	96	
3-семестр				
Кәсіби қызметтің жалпы негіздері		720/30	552	168
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	

Казақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Философия негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Политология және социология негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Құқық және экономика негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Медициналық биофизика	Сараланған сынак	24/1	24	
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынак	72/3	24	48
Медициналық биология, генетика	Емтихан	72/3	24	48
Латын тілі	Сараланған сынак	48 /2		
Химия	Емтихан	72/3	24	48
Тандау компоненті		24/1		24
Аралық аттестаттау		72/3	72	

4-семестр

Кәсіби қызметтің медициналық негіздері		720/30	314	406
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Анатомия және физиология	Емтихан	120/5	50	70
Патологиялық анатомия және физиология	Сараланған сынак	72 /3	24	48
Фармакология негіздері	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Гистологиялық зерттеулердің негіздері	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Аналитикалық химия	Емтихан	72/3	24	48
Электрондық денсаулық сақтау	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Медициналық паразитология негіздері	Сараланған сынак	48/2	24	24
Зертханалық жұмыс техникасы	Емтихан	72 /3	24	48
Тандау компоненті		24/1		24
Аралық аттестаттау		48/2	48	

Өндірістік практика : "Зертханалық жұмыс техникасы"	Сараланған сынак	72/3		72
5-семестр				
Клиникалық медицина негіздері		720/30	266	454
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Биоматериалдарды жинау техникасы	Сараланған сынак	24/1		24
Ішкі аурулар негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Хирургиялық аурулар негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Балалар ауруларының негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Акушерлік және гинекология негіздері	Сараланған сынак	72 /3	24	48
Мейіргер ісінің негіздері	Емтихан	120/5	50	70
Тандау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Клиникалық медицина негіздері"	Сараланған сынак	168 /7		168
6-семестр				
Эпидемиология және инфекциялық аурулар курсымен зертханалық зерттеулер негіздері		720/30	260	460
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Эпидемиология негіздері	Емтихан	72/3	24	48
Инфекциялық аурулар	Емтихан	72/3	24	48
Гигиена негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Микробиология негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Биохимия негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Клиникалық зертханалық зерттеулер негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Тандау компоненті		48/2	20	28
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика :				

"Медициналық зертханашы көмекшісі"	Сараланған сынак	144/6		144
7-семестр				
Зертханалық медицина - 1		720/30	168	552
Биохимиялық зерттеу техникасы бар биохимия	Емтихан	120/5	24	96
Микробиологиялық зерттеу техникасы бар микробиология	Емтихан	120/5	24	96
Клиникалық зертханалық зерттеу әдістері	Емтихан	120/5	24	96
Гигиеналық зерттеу техникасы бар гигиена	Емтихан	120/5	24	96
Тандай компоненті		48/2	24	24
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Медициналық зертханашы"	Сараланған сынак	144/6		144
8-семестр				
Зертханалық медицина - 2		720 /30	168	552
Биохимиялық зерттеу техникасы бар биохимия	Емтихан	72/3	24	48
Микробиологиялық зерттеу техникасы бар микробиология	Емтихан	72/3	24	48
Клиникалық зертханалық зерттеу әдістері	Емтихан	72/3	24	48
Гигиеналық зерттеу техникасымен гигиена	Емтихан	72/3	24	48
Дипломалды практика: "Медициналық зертханашы"	Сараланған сынак	360/15		360
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді коспағанда		4320/180	1728	2592
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы		5760/240	3168	2592
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша
 техникалық және кәсіптік
 білімнің білім берудің
 үлгілік оку бағдарламасына
 11-қосымша

**09140200 – "Медициналық оптика" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының
құрылымы Біліктілігі: 4S09140201 "Медициналық оптика" Оқыту түрі: күндізгі**

Циклдармен пәндердің атауы	Бақылау нысаны	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оку уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			Аудиториялық сабактар	Оку практикасы (симуляция)
1-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту - 1		720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120	
Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	96/4	96	
Казақстан тарихы	Емтихан	96/4	96	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	72/3	72	
Химия	Емтихан	144/6	144	
Физика	Сараланған сынак	72/3	72	
География	Сынак	48/2	48	
Графика және жобалау	Сараланған сынак	72/3	72	
2-семестр				
Жалпы білім беретін оқыту - 2		720/30	720	
Информатика	Сараланған сынак	96/4	96	
Қазақ әдебиеті (Орыс әдебиеті)	Емтихан	96/4	96	
Шет тілі	Сараланған сынак	120/5	120	
Биология	Емтихан	144/6	144	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Орыс тілі мен әдебиеті (Қазақ тілі мен әдебиеті)	Емтихан	120/5	120	
Алғашқы әскери және технологиялық дайындық	Сараланған сынак	96/4	96	
3-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту - 1		720/30	540	180
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	

Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Ақпараттық технологиялар	Сараланған сынак	48/2	48	
Әлеуметтандыру және саясаттану	Сараланған сынак	24/1	24	
Философия және мәдениеттандыру негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Кәсіби қызметтің құқықтық қамтамасыз ету және денсаулық сақтау саласындағы экономика негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Анатомия және физиология	Емтихан	72/3	54	18
Клиникалық патология	Емтихан	72/3	38	34
Инженерлік графика	Сараланған сынак	72/3	44	28
Электротехника және электроника негіздері	Сараланған сынак	72/3	24	48
Оптикалық жүйелердің теориясы мен есебі	Емтихан	72/3	20	52
Аралық аттестаттау		48/2	48	
4-семестр				
Кәсіби қызметтің медициналық негіздері		720/30	418	302
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Офтальмологиялық аспаптар	Емтихан	72/3	24	48
Офтальмологиялық диагностика	Емтихан	72/3	20	52
Физиологиялық оптика	Емтихан	72/3	60	12
Көруді оптикалық түзету	Емтихан	72/3	22	50
Клиникалық офтальмология	Емтихан	120/5	100	20
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік оқыту:				
"Офтальмологиялық диагностика"				
"Офтальмологиялық аппараттар"	Сараланған сынак	120/5		120

5-семестр				
Оптикалық техника негіздері		720/30	174	546
Контактілі интраокулярлы линзаларды жасау технологиясы	Емтихан	120/5	42	78
Көзілдірік жасау және жөндеу технологиясы	Емтихан	120/5	42	78
Көзілдірік және көруді күрделі түзету құралдарын жасау технологиясы	Емтихан	144/6	42	102
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика :				
"Байланысты (контактілі) интраокулярлы линзаларды өндіру технологиясы"				
"Көзілдірік жасау және жөндеу технологиясы"	Сараланған сыннак	288/12		288
"Көзілдірік жасау және жөндеу технологиясы"				
"Көзілдірік және көруді күрделі түзету құралдарын жасау технологиясы"				
6-семестр				
Линзалар мен оправаларды жасау технологиясы		720/30	260	460
Линзалар мен оправаларды дайындау технологиясы	Емтихан	168/7	72	96
Линзалар мен оправаларды жасаудың заманауи технологиялары	Емтихан	96/4	48	48
Көзілдіріктер көруді күрделі түзету құралдарын жасаудың заманауи технологиялары	Емтихан	96/4	20	76
Таңдау компоненті		48/2	48	
Дипломалды практика	Сараланған сыннак	240/10		240
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	

Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда	2880/120	1392	1488
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы	4320/180	2832	1488
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан аспайды)			
Консультациялар (жылына 100 сағаттан аспайды)			

**Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің
үлгілік оку бағдарламасына
12- косымша**

**09140200 – "Медициналық оптика" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының
құрылымы Біліктілігі: 4S09140202 – "Оптикометрист" Оқыту түрі: күндізгі**

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау нысаны	Барлығы(сағат/ кредиттер)	Оку уақытының көлемі(сағат)оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			Аудиториялық сабактар	Оку практикасы (Симуляциялар)

1-семестр

Жалпы білім беретін оқыту - 1	720/30	720	
Математика	Емтихан	120/5	120
Қазақ (орыс) тілі	Емтихан	96/4	96
Қазақстан тарихы	Емтихан	96/4	96
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	72/3	72
Химия	Емтихан	144/6	144
Физика	Сараланған сынак	72/3	72
География	Сынак	48/2	48
Графика және жобалау	Сараланған сынак	72/3	72

2-семестр

Жалпы білім беретін оқыту - 2	720/30	720	
Информатика	Сараланған сынак	96/4	96
Қазақ (Орыс) әдебиеті	Емтихан	96/4	96
Шет тілі	Сараланған сынак	120/5	120
Биология	Емтихан	144/6	144
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48
Орыс тілі мен әдебиеті (Қазақ тілі мен әдебиеті)	Емтихан	120/5	120
Алғашқы әскери және			

технологиялық дайындық	Сараланған сынак	96/4	96	
3-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	492	228
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Әлеуметтану және саясаттану	Сараланған сынак	96/4	96	
Ұйым экономикасы	Сараланған сынак	24/1	24	
Кәсіби қызметтің құқықтық қамтамасыз ету	Сараланған сынак	24/1	24	
Анатомия, физиология және патология	Емтихан	216/ 9	46	170
Латын тілі	Сараланған сынак	48/2	20	28
Жалпы гигиена	Сараланған сынак	48/2	18	30
Аралық аттестаттау		72/3	72	
4-семестр				
Жалпы кәсіптік оқыту 2		720/30	364	356
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Оптикалық салон маркетингі	Сараланған сынак	48/2	24	24
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынак	48/2	22	26
Инженерлік графика	Сараланған сынак	24/1	12	12
Ақпараттық технологиялар	Сараланған сынак	48/2	12	36
Офтальмологиядағы фармакотерапия	Емтихан	72/3	26	46
Физиологиялық оптика	Емтихан	96/4	24	72
Мейіргер ісі негіздерімен клиникаға кіріспе	Сараланған сынак	72/3	28	44
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика	Сараланған сынак	96/4		96

5-семестр				
Кәсіптік модульдер 1		720/30	370	350
Оптикалық жүйелердің теориясы мен есебі	Емтихан	72/3	42	30
Көзілдірік жасау және жөндеу технологисы	Сараланған сынап	120/5	56	64
Дене тәбиесі	Сараланған сынап	48/2	48	
Геометриялық оптика	Емтихан	48/2	32	16
Линзалар мен оправаларды дайындау технологиясы	Емтихан	120/5	62	58
Контактілі және интраокулярлық линзаларды жасау технологиясы	Емтихан	120/5	58	62
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика	Сараланған сынап	120/5		120
6-семестр				
Кәсіби модульдер 2		720/30	344	376
Көруді түзету құралдары				
Клиникалық офтальмология	Емтихан	144/6	84	60
Дене тәбиесі	Емтихан	48/2	48	
Офтальмологиялық диагностика	Емтихан	144/6	58	86
Офтальмологиялық аспаптар	Емтихан	120/5	58	62
Тандау компоненті		24/1	24	
Аралық аттестаттау		72/3	72	
Өндірістік практика :	Сараланған сынап	168/7		168
7-семестр				
Кәсіптік модульдер 3		720/30	264	456
Түзету құралдарын тандау және іске асыру кезіндегі коммуникациялық-маркетингтік қызмет	Емтихан	240/10	114	126
Дене тәбиесі	Емтихан	48/2	48	
Көруді оптикалық түзету принциптері	Емтихан	192/8	54	138
Аралық аттестаттау		48/2	48	

Ондірістік практика:		192/8		192
8-семестр				
Кәсіптік модульдер 4		720/30	278	442
Көзілдіріктер мен көруді құрделі түзету қуралдарын жасаудың заманауи технологиялары	Емтихан	96/4	58	38
Көз аурулары және олардың диагностикасы	Сараланған сынак	72/3	28	44
Көруді түзетудің заманауи нарығы	Сараланған сынак	72/3	72	
Тандау компоненті		48/2	48	
Дипломалды практика	Сараланған сынак	360/15		360
Қорытынды аттесттаттау		72/3	72	
Жалпы білім беретін пәндерді қоспағанда	4320/180	2112	2208	
Жалпы білім беретін пәндермен барлығы	5760/240	3552	2208	
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша
 техникалық және кәсіптік
 білімнің білім берудің
 үлгілік оқу бағдарламасына
 13-косымша

09160100— "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы **Біліктілігі: 4S09160101— "Фармацевт" Оқыту түрі: күндізгі**

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау нысаны	Барлығы кредиттер)	(сағат/	Оқу уақытының көлемі (сағат). Оның ішінде:
				Теориялық оқыту Практикалық оқыту
				Аудиториялық сабактар Оқу практикасы (симулляция)

1-семестр

Жалпы кәсіптік оқыту		720/30	528	192
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	

Философия негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Саясаттану, әлеуметтану және мәдениеттану	Сараланған сынак	24/1	24	
Фармация тарихы	Сараланған сынак	24/1	24	
Латын тілі	Сараланған сынак	72/3	24	48
Медициналық генетика негіздерімен молекулалық биология	Сараланған сынак	72/3	72	
Бейорганикалық химия	Емтихан	120/5	48	72
Органикалық химия	Емтихан	120/5	48	72
Аралық аттестаттау		72/3	72	
2-семестр				
Жаратылыстану-ғылыми пәндер циклі		720/30	372	348
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Фармациядағы экономика және құқық негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Анатомия және патология негіздерімен физиология	Емтихан	168/7	60	108
Фармациядағы эпидемиология мен жалпы гигиена негіздерімен микробиология, вирусология	Сараланған сынак	72/3	24	48
Ботаника	Емтихан	96/4	36	60
Аналитикалық химия	Емтихан	96/4	36	60
Ботаника бойынша өндірістік практика	Сараланған сынак	72/3		72
Аралық аттестаттау		72/3	72	
3-семестр				
Дәрілік заттарды дайындау және стандарттау		720/30	240	480
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Фармация қауіпсіздігі мен сапасы	Сараланған сынак	48/2	48	

Фармациядағы психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынақ	120/5	36	84
Фармакогнозия	Сараланған сынақ	120/5	36	84
Фармацевтикалық химия	Сараланған сынақ	120/5	36	84
Дәрілік түрлер технологиясы	Сараланған сынақ	120/5	36	84
Өндірістік практика : "Дәрілік түрлер технологиясы"	Сараланған сынақ	144/6		144
4-семестр				
Дәрілік заттарды дайындау және сапасын бақылау		720/30	252	468
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	
Апат медицинасы	Сараланған сынақ	24/1	12	12
Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	Емтихан	48/2	12	36
Фармациядағы ақпараттық технологиялар	Сараланған сынақ	24/1		24
Фармакогнозия	Емтихан	120/5	36	84
Фармацевтикалық химия	Емтихан	120/5	36	84
Дәрілік түрлер технологиясы	Емтихан	120/5	36	84
Аралық аттестация		72/3	72	
Өндірістік практика : "Фармакогнозия"	Сараланған сынақ	72/3		72
Өндірістік практика : "Дәрі түрлерін фармацевтикалық талдау"	Сараланған сынақ	72/3		72
5-семестр				
Дәрітану және дәрілік заттарды босату		720/30	180	540
Фармакология	Емтихан	168/7	48	120
Фармация экономикасы және үйымдастыру менеджмент және маркетинг негіздерімен	Емтихан	168/7	48	120
Фармацевтикалық және медициналық тауартану	Емтихан	144/6	36	108

Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Фармацияны ұйымдастыру және экономикасы"	Сараланған сынак	192/8		192
6-семестр				
Дәріхана жұмысын ұйымдастыру		720 /30	156	564
Фармакология	Емтихан	144/6	36	108
Фармация экономикасы және ұйымдастыру менеджмент және маркетинг негіздерімен	Емтихан	120/5	24	96
Таңдау компоненті		24/1	24	
Дипломалды практика: "Фармацевтикалық қызмет тұтынушыларына кенес беру және акпараттандыру"	Сараланған сынак	216/9		216
Дипломалды практика: "Фармация экономикасы және басқару"	Сараланған сынак	144/6		144
Корытынды аттестаттау (фармакология, фармакогнозия, дәрілік түрлер технологиясы, менеджмент және Фармация экономикасы және ұйымдастыру менеджмент және маркетинг негіздерімен)		72/3	72	
Барлығы		4320/180	1728	2592
Факультативтер (4 сағаттан артық емес) аптасына)				
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)				

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша
техникалық және кәсіптік
білімнің білім берудің

09880100 – "Гигиена және эпидемиология" мамандығы бойынша ұлгілік оку бағдарламасының құрылымы Біліктілігі: – 4S09880101 "Гигиенист - эпидемиолог" Оқыту түрі: күндізгі

Циклдар мен пәндердің атауы	Бақылау түрі	Барлығы (сағат/кредиттер)	Оқу уақытының көлемі (сағат), оның ішінде:	
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту
			аудиториялық сабактар	Оқу практикасы (симуляция)
1-семестр				
"Жалпы кәсіптік оқыту"		720/30	504	216
Кәсіби қазақ (орыс) тілі	Емтихан	72/3	72	
Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Философия негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Саясаттану және әлеуметтану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Экономика негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24	
Медбиофизика	Сараланған сынақ	24/1	24	
Медициналық биология, генетика	Емтихан	72/3	24	48
Химия	Емтихан	96/4	24	72
Психология негіздері және коммуникативтік дағдылар	Сараланған сынақ	72/3	24	48
Латын тілі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Экология	Сараланған сынақ	48/2	48	
Таңдау компоненті		48/2		48
Аралық аттестаттау		48/2	48	
2-семестр				
Кәсіби қызметтің медициналық негіздері		720/30	410	310
Қазақстан тарихы	Емтихан	72/3	72	
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	48/2	48	
Кәсіби қызметтің құқықтық негіздері	Сараланған сынақ	48 /2	48	
Анатомия және физиология	Емтихан	120/5	50	70

Патологиялық анатомия және физиология	Сараланған сынак	48/2	24	24
Фармакология негіздері	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Гистологиялық зерттеу негіздері	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Аналитикалық химия	Емтихан	72/3	24	48
Зертханалық зерттеулер техникасы	Емтихан	72/3	24	48
Электрондық денсаулық сақтау	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Тандау компоненті		48/2		48
Аралық аттестаттау		48/2	48	
3-семестр				
Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды ұйымдастыру		720/30	252	468
Дене тәрбиесі	Сараланған сынак	48/2	48	
Гигиеналық тәрбие және салауатты өмір салтын насиҳаттау	Сараланған сынак	48 /2	24	24
Биостатистика	Емтихан	96 /4	12	84
Денсаулықты нығайту	Емтихан	72/3	24	48
Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды ұйымдастыру	Емтихан	96/4	24	72
Денсаулық сақтаудағы маркетинг және менеджмент	Сараланған сынак	48/2	24	24
Апат медицинасы	Емтихан	72/3	24	48
Дәлелді медицина негіздері	Сараланған сынак	24/1	24	
Тандау компоненті		48/2		48
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Медициналық статистика"	Сараланған сынак	120/5		120
4-семестр				
Клиникалық медицина негіздері		720/30	216	504
Дене тәрбиесі	Емтихан	48/2	48	

Ішкі аурулар негіздері	Сараланған сынақ	72/3	24	48
Хирургиялық аурулар негіздері	Сараланған сынақ	48 /2	18	30
Балалар ауруларының негіздері	Сараланған сынақ	72/3	24	48
Акушерлік және гинекология негіздері	Сараланған сынақ	48/2	18	30
Дерматовенерология негіздері	Сараланған сынақ	24/1		24
Эпидемиология	Сараланған сынақ	24/1	6	18
Коммуналды гигиена санитарлық іс негіздерімен	Сараланған сынақ	24/1	6	18
Клиникалық микробиология және микробиологиялық зерттеулер техникасы	Емтихан	96/4	24	72
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика : "Коммуналды гигиена"	Сараланған сынақ	144/6		144
Өндірістік практика : "Микробиологиялық лаборатория лаборантты"	Сараланған сынақ	72/3		72
5-семестр				
Эпидемиологиялық кадағалау және инфекциялық бакылау негіздері		720/30	206	514
Эпидемиология	Емтихан	48/2	12	36
Госпитальдық эпидемиология және инфекциялық бакылау	Емтихан	48/2	14	34
Медициналық паразитология	Сараланған сынақ	48 /2	24	24
Инфекциялық аурулар	Емтихан	72/3	24	48
Дезинфекциялық іс негіздері	Сараланған сынақ	48/2	24	24
	Емтихан	48/2		36

Коммуналдық гигиена санитарлық іс негіздерімен			12	
Кәсіби аурулар және еңбек гигиенасы	Сараланған сынак	24/1	6	18
Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы	Емтихан	72/3	24	48
Тамактану гигиенасы	Сараланған сынак	72/3	18	54
Тандау компоненті		24/1		24
Аралық аттестаттау		48/2	48	
Өндірістік практика :				
"Госпитальдық эпидемиология және инфекциялық бақылау"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы"	Сараланған сынак	72/3		72
Өндірістік практика : "Дезинфекциялық іс негіздері"	Сараланған сынак	24/1		24
6-семестр				
Коршаған ортанның қауіпсіздігін қамтамасыз ету		720/30	144	576
Эпидемиология	Емтихан	72/3	24	48
Коммуналдық гигиена санитариялық іс негіздерімен	Емтихан	72/3	18	54
Еңбек гигиенасы және кәсіби аурулар	Емтихан	72/3	18	54
Тамактану гигиенасы	Емтихан	72/3	12	60
Дипломалды практика:				
"Гигиенист-эпидемиолог"	Сараланған сынак	360 /15		360
Қорытынды аттестаттау		72/3	72	
Барлығы		4320/180	1728	2592
Аралық аттестаттау				

Факультативтер (4 сағаттан артық емес) аптасына)			
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)			

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі
2023 жылғы 9 қантардағы
№ 4 бұйрығына
2-қосымша

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша орта білімнен кейінгі білім берудің үлгілік оқу бағдарламалары

1. Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша орта білімнен кейінгі білім беру жөніндегі үлгілік оқу бағдарламалары "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) бекітілген және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдедегі № ҚР ДСМ-63 "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы" бұйрығымен (бұдан әрі - № ҚР ДСМ-63 Бұйрық) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28716 болып тіркелген) бекітілеген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді.

2. Орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау медицина саласын білікті мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

3. Білім беру бағдарламасы:

- 1) Теориялық және тәжірибелік оқыту, оның ішінде пәндер мен міндетті құрамдас пәндерді және білім беру ұйымы анықтайтын, факультативтік және консультациялық кәсіпті;
- 2) өндірістік оқыту және кәсіптік тәжірибелі;
- 3) аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша орта білімнен кейінгі білім беру жөніндегі үлгілік оқу бағдарламаларының 1-2 қосымшаларына сәйкес тиісті мамандық бойынша үлгілік оқу жоспарлары негізінде жүзеге асырылады.

Циклдер мен пәндерді оқыту тәртібін орта білімнен кейінгі білім беру үйымы дербес айқындалады.

4. Білім алушылардың оку жетістіктерін бағалау үлгерімді ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды атtestаттау арқылы жүзеге асырылады. Үлгерімді ағымдағы бақылау және аралық атtestаттау нысаны тиісті мамандық бойынша үлгілік оку жоспарында айқындалады.

5. Білім алушыларды аралық атtestаттау әдістемелік педагогикалық кеңестің шешімі негізінде орта білімнен кейінгі білім беру үйымының басшысы бекіткен жұмыс оку жоспарына және академиялық күнтізбеке сәйкес жүзеге асырылады.

6. Оку жылы аяқталғаннан кейін аралық атtestаттау қорытындылары негізінде орта білімнен кейінгі білім беру үйымы басшысының бұйрығымен білім алушыларды келесі курсқа ауыстыру жүзеге асырылады.

7. Білім алушыларды қорытынды атtestаттау "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары білім алушыларының білімі мен дағдыларын бағалау, түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау, денсаулық сақтау саласындағы мамандардың кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21763 болып тіркелген) бекітілген денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларына сәйкес, оку жұмыс жоспарында және академиялық күнтізбеке көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

Қорытынды атtestаттауға үлгілік оку жоспарының талаптарына сәйкес білім беру бағдарламасын меңгеруді аяқтаған білім алушылар жіберіледі.

8. Кредиттік оқыту технологиясы кезінде білім алушылардың дайындық деңгейі негізгі және кәсіптік құзыреттерді қалыптастыру үшін негізгі және кәсіптік модульдерді менгеруді көздейді.

Негізгі (базалық) құзыреттер мамандық үшін әзірленеді және әлеуметтік жауапкершілік, жұмысты үйымдастыру, жұмыс орнындағы адамдармен өзара қарым-қатынас мәселелерін қозғайды.

Кәсіптік құзыреттер әрбір біліктілік бойынша жұмыс берушілердің талаптары мен қоғамның әлеуметтік сұраныстарын ескере отырып, кәсіптік стандарттар (олар болған кезде) және (немесе) еңбек нарығын функционалдық талдау негізінде әзірленеді.

Орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша бітірушінің мамандықтар мен біліктіліктер бойынша базалық және кәсіптік құзыреттері № ҚР ДСМ -63 Бұйрықта көрсетілген.

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша орта
білімнен кейінгі білімнің білім
берудің үлгілік оку

09130100 "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 5AB09130101 "Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры" (3 жыл 6 ай) Оқу түрі:
күндізгі

Модульдердің және оку қызметінің түрлерінің атаулары	Бақылау нысаны	Барлығы (сағат/ кредиттер)	Оку уақытының көлемі (сағ.), оның ішінде:		
			Теориялық оқыту	Практикалық оқыту	
			Аудиториялық сабактар	Оку практикасы/ симуляция	Клиникадағы практика
1-семестр					
Мейіргер мамандығының негіздері		720/30	236	292	192
Кәсіби казак (орыс) тілі	Емтихан	48/2	48		
Анатомия, физиология және патология	Емтихан	144/6	44	100	
Қазақстан Республикасын ың денсаулық сақтау жүйесіндегі мейіргерлік мамандық	Емтихан	96/4	24	72	
Мейіргер ісіндегі инфекциялық бақылау	Емтихан	96/4	24	72	
Пациенттің қауіпсіздігіне арналған клиникалық мейіргерлік күтім	Емтихан	72/3	24	48	
Аралық аттестаттау		72/3	72		
Өндірістік практика: "Мейіргер ісіндегі инфекциялық бақылау"	" Сараланған сынақ	96/4			96
Өндірістік практика: " Пациенттің қауіпсіздігіне арналған	"	96/4			96

клиникалық мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ				
2-семестр					
Пациент-орталықтанған мейіргерлік күтім		720/30	224	280	216
Кәсіби шетел тілі	Емтихан	48/2	48		
Фармакология, фармакотерапия және медициналық калькуляция	Емтихан	96/4	32	64	
Пациенттің жағдайын клиникалық бағалау	Объективті құрылымдық клиникалық емтихан	96/4	24	72	
Созылмалы аурулар кезіндегі мейіргерлік күтім	Емтихан	96/4	24	72	
Жіті аурулар кезіндегі мейіргерлік күтім (хирургиялық және периоперативті мейіргер)	Емтихан	96/4	24	72	
Аралық аттестация		72/3	72		
Өндірістік практика: "Терапиядағы мейіргер іci"	Сараланған сынақ	120/5			120
Өндірістік практика: "Хирургиядағы мейіргер іci"	Сараланған сынақ	96/4			96
3-семестр					
Әр түрлі жас санатындағы мейіргер іci		720/30	180	252	288
Қазақстан тарихы	Емтихан	48/2	48		
Репродуктивтік денсаулықтың мейіргерлік аспектіci	Сараланған сынақ	48/2	24	24	

Педиатриядағы мейіргер ісі	Объективті құрылымдық клиникалық емтихан	120/5	24	96	
Геронтологиялық мейіргер ісі	Емтихан	72/3	12	60	
Акушериядағы мейіргер ісі	Емтихан	96/4	24	72	
Аралық аттестаттау	Емтихандар	48/2	48		
Өндірістік практика: "Балаларға мейіргерлік күтім жасау"	" Сараланған сынақ	144/6			144
Өндірістік практика: "Қарт адамдарға және егде жастағы адамдарға мейіргерлік күтім практикасы"	Сараланған сынақ	72/3			72
Өндірістік практика: "Акушериядағы мейіргер ісі"	" Сараланған сынақ	72/3			72
4-семестр					
Әлеуметтік маңызы бар аурулар кезіндегі мейіргер ісі		720/30	150	234	336
Философия және мәдениеттану негіздері	Сараланған сынақ	24/1	24		
Әлеуметтік маңызы бар аурулар	Емтихан	72/3	18	54	
Психикалық денсаулық және аддикция	Емтихан	72/3	18	54	
Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндеңі пациенттерге күтім жасау	Емтихан	96/4	24	72	
Ұй жағдайындағы мейіргерлік күтім	Емтихан	72/3	18	54	

Аралық аттестаттау		48/2	48		
Өндірістік практика "Психиатриядағы мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	120/5		120	
Өндірістік практика "Онкологиялық бейіндегі пациенттерге мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	120/5		120	
Өндірістік практика "Үй жағдайындағы мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	96/4		96	
5-семестр					
Популяциялық денсаулық сапасын жақсартуға бағдарланған мейіргер ісі		720/30	234	198	288
Дене тәрбиесі	Сараланған сынақ	24/1	24		
Денсаулықты нығайту	Емтихан	72/3	18	54	
Пациенттерді оқыту	Емтихан	48/2	12	36	
Инфекциялық аурулар кезіндегі мейіргерлік іс	Емтихан	48/2	12	36	
Шұғыл көмек	Объективті құрылымдық клиникалық емтихан	96/4	24	72	
Тандау бойынша компонент		24/1	24		
Мейіргер ісіндегі зерттеулерді жоспарлау және жүргізу қафидаттары	Емтихан	48/2	48		
Аралық аттестаттау		72/3	72		
Өндірістік практика: "Денсаулықты					

ныгайту және пациенттерді оқыту"	Сараланған сынақ	72/3			72
Өндірістік практика: "Шұғыл көмек"	Сараланған сынақ	72/3			72
Өндірістік практика: "Медициналық-санитариялық алғашқы көмектегі мейіргер ісі"	Сараланған сынақ	144/6			144
6-семестр					
Мамандандырылған мейіргерлік күтім		720/30	206	226	288
Функционалдық мүмкіндіктерді жақсарту	Емтихан	72/3	18	54	
Мамандандырылған мейіргерлік күтім	Емтихан	96/4	24	72	
Биостатистика және зерттеу жұмысының нәтижелерін рәсімдеу	Емтихан	72/3	32	40	
Электрондық денсаулық сақтау жүйесі	Сараланған сынақ	24/1		24	
Курстық жұмысты орындау	Емтихан / Курстық жұмыстықорғау	72/3	36	36	
Тандау бойынша компонент		24/1	24		
Аралық аттестаттау		72/3	72		
Өндірістік практика: "Функционалдық мүмкіндіктерді жақсарту"	Сараланған сынақ	144/6			144
Өндірістік практика: "Мамандандырылған мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	144/6			144
7-семестр					
Мейіргер ісін дамыту		864/36	180	84	600

Мейіргер ісіндегі менеджмент	Емтихан	72/3	24	48	
Мейіргер ісіндегі әлеуметтік жұмыс	Емтихан	48/2	12	36	
Дәлелді мейіргерлік тәжірибе	Сараланған сынақ	24/1	24		
Таңдау бойынша компонент		24/1	24		
Өндірістік практика: Мейіргер ісіндегі менеджмент"	" Сараланған сынақ	120/5		120	
Өндірістік практика: Дәлелді мейіргерлік тәжірибе"	" Сараланған сынақ	120/5		120	
Дипломалды практика: Элективті мамандықтар бойынша мейіргерлік іс дағдыларын дамыту"	" Сараланған сынақ	360/15		360	
Аралық аттестаттау		24/1	24		
Корытынды аттестаттау		72/3	72		
Барлығы	5184/216	1410	1566	2208	
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)					
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)					

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша орта
білімнен кейінгі білімнің білім
берудің үлгілік оку
бағдарламаларына
2-қосымша

09130100 "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының құрылымы
Біліктілігі: 5АВ09130101 "Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры" (1 жыл 6 ай) Оқу түрі:
күндізгі

Оқу уақытының көлемі (сағ.), оның ішінде:

Модульдердің және оқу қызметінің түрлерінің атаулары	Бақылау нысаны	Барлығы (сағат/кредиттер)	Теориялық оқыту	Практикалық оқыту	
			Аудиториялық сабактар	Оқу практикасы (симуляция)	Клиникадағы практика
1-семестр					
Қауіпсіздік пациент-орталықтанған күтім		720/30	180	252	288
Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесіндегі мейіргерлік мамандық	Емтихан	72/3	18	54	
Мейіргерлік күтім және пациенттің қауіпсіздігі	Емтихан	72/3	18	54	
Шұғыл мейіргерлік күтім	Емтихан	72/3	18	54	
Денсаулықты нығайту	Емтихан	48/2	12	36	
Отбасылық күтім	Емтихан	72/3	18	54	
Мейіргерлік істегі зерттеулерді жоспарлау және жүргізу қафидаттары	Сараланған сынақ	48/2	48		
Аралық аттестация		48/2	48		
Өндірістік практика: Жедел мейіргерлік күтім"	" Сараланған сынақ	72/3			72
Өндірістік практика: Отбасылық күтім"	" Сараланған сынақ	72/3			72
Өндірістік практика: Медициналық-санитариялық алғашқы көмек"	" Сараланған сынақ	144/6			144
2-семестр					
Мейіргерлік күтімнің дамуы		720/30	236	196	288

Кәсіби шет тілі	Емтихан	72/3	72		
Мейіргер ісіндеңі ментальдық денсаулық	Емтихан	96/4	24	72	
Созылмалы аурулар және карт адамдарға мейіргер күтімі	Объективті құрылымдық клиникалық емтихан	120/5	36	84	
Биостатистика және зерттеу жұмысының нәтижелерін рәсімдеу	Емтихан	72/3	32	40	
Электрондық денсаулық сақтау жүйесі	Сараланған сынақ	24/1	24		
Аралық аттестация		48/2	48		
Өндірістік практика: "Психикалық денсаулығы бұзылған пациенттерге мейіргерлік күтім жасау"	" Сараланған сынақ	144/6			144
Өндірістік практика: "Қарт пациенттерге мейіргерлік күтім"	Сараланған сынақ	144/6			144
3-семестр					
Дәлелдемелерге негізделген менеджмент және мейіргерлік күтім		864/36	242	190	432
Мамандандырылған мейіргерлік күтім және дәлелді практика	Емтихан	96/4	24	72	
Мейіргер ісіндеңі персоналды басқару	Емтихан	72/3	18	54	
Курстық жұмысты орындау	Емтихан / Курстық жұмысты корғау	96/4	32	64	

Таңдауы бойынша компонент		48/2	48		
Аралық аттестация		48/2	48		
Өндірістік практика: Мейіргер ісіндеңі персоналды басқару"	" Сараланған сынақ	72/3			72
Дипломалды практика: Элективті мамандықтар бойынша мейіргер ісі дағдыларын дамыту"	" Сараланған сынақ	360/15			360
Қорытынды аттестация		72/3	72		
Барлығы		2304/96	658	638	1008
Факультативтер (аптасына 4 сағаттан артық емес)					
Консультациялар (жылына 100 сағаттан артық емес)					

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі
2023 жылғы 9 қантардағы
№ 4 бұйрығына
3-қосымша

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша жоғары білім берудің үлгілік оқу бағдарламалары

1-тaraу. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы.

1. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" бұйрығымен (бұдан әрі – № 2 Бұйрық) (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілмінде № 28916 болып тіркелген) бекітілген және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдедегі № ҚР ДСМ-63 "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы" бұйрығымен (бұдан әрі- № ҚР ДСМ-63 Бұйрық) (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілмінде № 28716 болып

тіркелген) бекітілген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндettі стандартына сәйкес әзірленді.

2. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша бакалаврларды даярлау денсаулық сақтау жүйесін фармация саласындағы білікті мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

3. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік білім, орта білімнен кейінгі білім, сондай-ақ жоғары білім беру бағдардамалары негізінде жүзеге асырылады.

4. Бакалавриат бағдарламалары бойынша оқуды аяқтаудың негізгі өлшемшарты білім алушының кемінде 300 академиялық кредитті игеруі болып табылады.

5. Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы Бағдарламаның 1-2-қосымшаларына сәйкес тиісті білім беру бағдарламасы бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен оқыту нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

6. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы теориялық оқытуды, кәсіптік практиканы, оқытудың қосымша түрлерін, аралық және қорытынды атtestatтауды қамтиды.

7. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы мазмұны үш циклдік пәндерден – жалпы білім беретін пәндер, негізгі пәндер және бейіндік пәндерден тұрады.

8. "Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша қорытынды атtestatтау кешенді емтиханды дайындау және тапсыру нысанында "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары білім алушыларының білімі мен дағдыларын бағалау, түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау, денсаулық сақтау саласындағы мамандардың кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығымен (бұдан әрі – № ҚР ДСМ-249/2020 Бұйрық) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21763 болып тіркелген) жүзеге асырылады.

Кешенді емтихан бағдарламасы жоғары білім беру бағдарламасының еңбек нарығының талаптарына сай келетін интеграцияланған білім мен негізгі құзыреттерді көрсетеді.

2-тарау. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

9. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, № 2 Бұйрықпен бекітілген және № ҚР ДСМ-63 Бұйрықпен бекітілген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндettі стандартына сәйкес әзірленді.

10. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау қоғамдық денсаулық сақтау және санитариялық-эпидемиологиялық саласындағы кәсіби қызметті жүзеге асыруға дайын білікті мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

11. Бакалавриат бағдарламалары бойынша оқуды аяқтаудың негізгі өлшемшарты білім алушының кемінде 300 академиялық кредитті игеруі болып табылады.

12. Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы Бағдарламаның 3 және 4 -қосымшаларына сәйкес тиісті білім беру бағдарламасы бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен оқыту нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

13. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы теориялық оқытуды, кәсіптік практиканы, оқытудың қосымша түрлерін, аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

14. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны үш циклдік пәндерден – жалпы білім беретін пәндер, негізгі пәндер және бейіндік пәндерден тұрады.

15. "Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша қорытынды аттестаттау кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру түрінде "№ КР ДСМ-249/2020 Бұйрықпен жүзеге асырылады.

Кешенді емтихан бағдарламасы жоғары білім беру бағдарламасының еңбек нарығының талаптарына сай келетін интеграцияланған білім мен негізгі құзыреттерді көрсетеді.

3-тарау. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

16. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, № 2 Бұйрықпен бекітілген және № КР ДСМ-63 Бұйрықпен бекітілген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді.

17. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау денсаулық сақтау жүйесін жоғары білікті мейіргерлермен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

18. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік білім, орта білімнен кейінгі білім, сондай-ақ жоғары білім беру бағдардамалары негізінде жүзеге асырылады.

19. Бакалавриат бағдарламалары бойынша оқуды аяқтаудың негізгі өлшемшарты білім алушының кемінде 240 академиялық кредитті игеруі болып табылады.

20. Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы Бағдарламаның 5 және 6 -қосымшаларға сәйкес тиісті білім беру бағдарламасы бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен оқыту нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

21. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы теориялық оқытуды, кәсіптік практиканы, оқытудың қосымша түрлерін, аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

22. Білім беру бағдарламасының мазмұны үш циклдік пәндерден – жалпы білім беретін пәндер, негізгі пәндер және бейіндік пәндерден тұрады.

23. "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы бойынша қорытынды аттестаттау кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру түрінде № КР ДСМ-249/2020 Бұйрықпен жүзеге асырылады.

Кешенді емтихан бағдарламасы жоғары білім беру бағдарламасының еңбек нарығының талаптарына сай келетін интеграцияланған білім мен негізгі құзыреттерді көрсетеді.

4-тaraу. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы

24. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, № 2 Бұйрықпен бекітілген және № КР ДСМ-63 Бұйрықпен бекітілген денсаулық сақтау саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді.

25. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау денсаулық сақтау саласын білікті дәрігерлік мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

26. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік білім, орта білімнен кейінгі білім, сондай-ақ жоғары білім беру бағдарламалары базасында жүзеге асырылады.

27. Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасының 7-9 қосымшаларына сәйкес тиісті білім беру бағдарламасы бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен оқыту нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

28. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы білім алушының теориялық даярлығын, кәсіптік практикасын, тәжірибелік-зерттеу жұмысын, оқудың қосымша түрлерін, интернатураны, аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

29. Ұздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны үш циклдік пәндерден – жалпы білім беретін пәндер, негізгі пәндер және бейіндік пәндерден тұрады. Бұл ретте жалпы білім беретін пәндері

циклінің көлемі 56 академиялық кредитті құрайды, жалпы білім беретін пәндер циклінің пәндері бойынша қарастырылған оқу нәтижелері бүкіл білім беру бағдарламасы ішінде, оның ішінде жоғары оқу орны компоненті немесе таңдау компоненті, негізгі пәндер және бейіндік пәндері шеңберінде қалыптасады.

30. Үздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламаларының негізге пәндері бойынша білім алушылардың дайындық деңгейі тәуелсіз бағалау арқылы жүзеге асырылады. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау № ҚР ДСМ-249/2020 Бұйрықпен жүзеге асырылады.

31. Үздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасы бойынша интернатура кемінде 30 кредит көлемінде жүзеге асырылады.

32. Клиникалық тәлімгерлер клиникалық оқытуға басшылық жасау үшін ұйым айқындаған тәртіппен тартылады.

33. Магистранттың эксперименттік-зерттеу жұмысын жүзеге асыру үшін үздіксіз біріктірілген оқыту шеңберінде, аккредиттелген клиникалық базаларында, денсаулық сақтаудағы білім беру ұйымдарының клиникаларында, университеттік ауруханалар мен резидентура базалары негізінде отандық және шетелдік ғылымның соңғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеудің қазіргі заманғы әдістерімен, денсаулық сақтаудағы эксперименталды ақпараттарды өндеу және интерпретациялау әдістерімен таныстырылады.

34. Қорытынды атtestаттау магистерлік жобаны қорғау және кешенді емтиханға дайындалу және тапсыру түрінде № ҚР ДСМ-249/2020 Бұйрықпен жүзеге асырылады.

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғары
білім берудің үлгілік оқу
бағдарламасына
1-қосымша

"Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Академиялық дәрежесі: Фармация" білім беру бағдарламасы бойынша денсаулық сақтау бакалавры

№	Пәндер мен циклдардың атауы	Жалпы көлемі	
		Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде
1	2	3	4
1	Жалпы білім беретін пәндер циклы	1680	56
1)	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шет тілі	300	10

	Казақ (орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық коммуникациялық технологиялар (ағылшын тілінде)	150	5
	Әлеуметтік-саяси білімдер модулі (әлеметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті	150	5
2	Базалық пәндер циклы	4200 кем емес	140 кем емес
1)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті		
2)	Кәсіби практика		
3	Бейіндік пәндер циклы	2850 кем емес	95 кем емес
1)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті		
2)	Кәсіби практика		
4	Оқытудың қосымша түрлері		
5	Қорытынды аттестаттау	120 кем емес	4 кем емес
1)	Кешенді емтиханға дайындалу және тапсыру		
	Барлығы	9000 кем емес	300 кем емес

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғары
 білім берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 2-қосымша

"Фармация" мамандығы бойынша білім беру бағдарламалары бойынша құзыреттер мен оқу нәтижелерінің тізімі

№	Құзыреттер	Оқу нәтижелері
		Қазақстан халқына фармацевтикалық көмекті

		үйымдастыру бойынша білімі мен дағдылардың көрсету
		Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды көтерме және бөлшек саудада сатуды жүзеге асыру
		Дәріханаларда дәрілік заттарды әзірлеу
1	Фармацевтикалық қызмет	Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарың өнеркәсіптік өндірісін үйымдастыру, өндірістік процестерді басқару Дәрілік заттардың, фармацевтикалық заттардың, қосалқы заттардың сапасын бақылауды, токсикологиялық маңызды заттардың химиялық және токсикологиялық талдауын жүзеге асыру.
2	Менеджмент	Дәрілік заттарды дұрыс қолдануды жүзеге асыру: дәрілік заттарды тағайындау, кәсіби консультация беру, дәрілік заттардың пайдасы, қауіптері және мүмкін қарсы көрсеткіштері туралы сиңи акпарат беру. Фармацевтикалық қызметті үйымдастыру, үйымды дәрілік заттар мен медициналық бұйымдармен қамтамасыз ету процестерін тиімді басқару. Денсаулық сапасы мен денсаулық сақтау жүйесінің нәтижелерін жақсарту үшін дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы саласындағы субъектілерге ықпал ету
3	Тиімді коммуникациялар	Денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптар арасындағы тиімді коммуникацияларды көрсету, пәнаралық байланыстарды дамыту, үздіксіз кәсіби дамуға мотивация беру және мәдени төзімділікке ие болу.
4	Көшбасшылық және команда құру	Көшбасшылық қасиеттерді (мансалтың алғашқы кезеңінен бастап) және топта жұмыс істеу қабилетін көрсету.
		Өмір бойы білім алуға ұмтылу, кәсіби құзыреттіліктерді дамыту үшін ғылымдағы, фармациядағы

5	Үздіксіз кәсіби даму стратегиясы	және деңсаулық сактаудағы тұрақты өзгерістер негізінде үздіксіз кәсіби дамудың жеке жоспарының даму траекториясын тандау
6	Зерттеу қабілеттері	Дәрілер мен медициналық құрылыштарды жасау, зерттеу және шолу.

"Фармация" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Пәндер мен циклдар	Негізгі мазмұны
1.	Базалық пәндер циклі	<p>Негізгі химия ғылымдарының мазмұны биологиялық белсенді қосылыстардың құрылымы мен химиялық қасиеттерін, оларды анықтау мүмкіндігін, физикалық және химиялық процесстердің жүру заңдылықтарын зерттеуге бағытталған.</p> <p>Негізгі фармацевтикалық ғылымдар дәрілік формаларды өндіру технологиясының негіздері, өсімдік шикізатын зерттеу әдістері, дәрілік заттарды талдау негіздері, фармацевтикалық және кәсіпкерлік қызметті үйымдастыру контекстінде оқытылған.</p> <p>Негізгі биомедициналық және клиникалық ғылымдардың мазмұны организмнің физиологиялық процесстері мен қызметтерін, патологиялық процесстер мен аурулардың негізгі көріністерін, дәрілік терапияны зерттеуге бағытталған.</p>
		<p>Негізгі пәндер ғылымдағы, фармациядағы және деңсаулық сактаудағы тұрақты өзгерістерді ескере отырып, фармацевтикалық қызмет салаларындағы саланы дамытудың заманауи тенденциялары туралы кәсіби білімді және түсінікті қалыптастырады.</p> <p>Мазмұны дәрілік заттарды әзірлеу мәселелерін зерттеуге; дәрілік формаларды әзірлеу, олардың кұрамын және оларды өндіруге арналған заманауи жабдықтарды пайдалана отырып, биофармацевтикалық зерттеулер</p>

2.	Бейіндік пәндер циклі	<p>негізінде алудың технологиялық схемаларын жетілдіру; дәрілік заттарды анықтау, сәйкестендіру, сапасы мен қауіпсіздігін камтамасыз ету; фармацевтикалық менеджмент, кәсіпорынды үйымдастыру және басқару принциптері мен әдістері, қызметті жоспарлау, дәрілік заттардың бағасын қалыптастыру әдістемесі, фармацевтикалық өндірістің экономикалық тиімділігі; Казакстан Республикасының колданыстағы заңнамасына және Тиісті фармацевтикалық тәжірибелің талаптарына сәйкес дәлелдемелерге негізделген дәрілік заттарды орынды пайдалануға бағытталған.</p>
----	-----------------------	---

"Фармация" мамандығы бойынша практикалық дағдылар

№	Тізім	Менгеру деңгейі**
1.	Дәрілік шикізаттың фармакогностикалық талдау	Студент өз бетінше жүргізеді
2.	Дәрілік заттарды дайындау технологиясы	Студент өз бетінше жүргізеді
3.	Дәрілік заттардың сапасын бақылау	Студент өз бетінше жүргізеді
4.	Дәрілік заттарды қабылдауды, есепке алуды, сақтауды және откізуді үйымдастыру	Студент өз бетінше жүргізеді

Ескертпе:

** Практикалық дағдыларды менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейі	Сипаттама
Студент өз бетінше жүргізеді	Білу және түсіну, білім мен түсінікті қолдану, пайымдауды қалыптастыру, коммуникативті дағдылар: зертханалық жабдықта өз бетінше жұмыс, нормативтік және фармацевтикалық күжаттамамен жұмыс, әдістер мен технологияларды негіздеу, нәтижелерді алу, түсіндіру және талдау

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғары
 білім берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 3-қосымша

"Қоғамдық денсаулық" мамандығы бағдарламасының үлгілік оқу бағдарламасының күрылымы Академиялық дәреже: "Қоғамдық денсаулық" білім беру бағдарламасы бойынша денсаулық сақтау бакалавры

№	Пәндер мен циклдардың атауы	Жалпы көлемі	
		Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде
1	2	3	4
1	Жалпы білім беретін пәндер циклы	1680	56
	Казақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шет тілі	300	10
	Қазақ (орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық коммуникациялық технологиялар (ағылшын тілінде)	150	5
	Әлеуметтік-саяси білімдер модулі (әлеметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
1)	Міндетті компонент	1530	51
2)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті	150	5
2	Базалық пәндер циклы	4200 кем емес	140 кем емес
1)	Міндетті компонент		
2)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті		
3)	Кәсіби практика		
3	Бейіндік пәндер циклы	2700 кем емес	90 кем емес
1)	Жоғары оқу орны компоненті		
2)	Тандау компоненті		
3)	Кәсіби практика		
4	Оқытудың қосымша түрлері		
5	Корытынды аттестаттау	120 кем емес	4 кем емес

1)	Кешенді емтиханға дайындалу және тапсыру		
	Барлығы	9000 кем емес	300 кем емес

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғары
білім берудің үлгілік оку
бағдарламасына
4-қосымша

"Қоғамдық денсаулық" мамандығы бағдарламалары бойынша құзыреттер мен оқу нәтижелерінің тізімі

№	Құзыреттер	Оқу нәтижелері
1	2	3
1	Коммуникациялар	<p>Қоғамдық денсаулық мәселелерін тиімді шешу үшін, заманауи ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, билік органдарымен, ұйымдармен, халықпен, қоғамдастық мүшелерімен, бұкаралық ақпарат күралдарымен тиімді салааралық өзара іс-қимыл жасайды</p> <p>Еңбек ұжымының жұмысын үйімдастыру, еңбек ресурстарын басқару, мақсат қою және міндеттерді тұжырымдау, қызметтің басым бағыттарын анықтау дағдыларына ие</p>
2	Уздіксіз кәсіптік білім беру	<p>Бұқіл кәсіби қызметі барысында білім алуға қабілетті</p> <p>Денсаулық сақтау үшін қолданылатын білім мен практикалық дағдыларды күргуга және таратуға үлес қоса алады. Сыни тұрғыдан ойланады және ақпаратты тиімді ұсынады: жұмыс нәтижелері мен сапасын жақсарту үшін мәселелерді талдау мен шешуде және дәлелді шешімдер қабылдауда сынни тұрғыдан ойлау дағдыларын қолданады.</p>
3	Нормативтік-құқықтық актілер және есептеме құжаттамалары	<p>Азаматтардың денсаулығын сақтау мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін біледі және тәжірибеде пайдаланады;</p> <p>санитариялық-экологиялық заңнама, мемлекеттік</p>

		санитариялық-эпидемиологиялық қызмет мамандары қызметінің құқықтық негіздері.
		Денсаулық сақтау үйымдарында карастырылған есептеме құжаттамасын жүргізе алады
4	Қоршаған орта сапасын және халық денсаулығының жай-күйін бақылау	Халықтың денсаулық жағдайы, коршаған ортасының сапасы, санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығының деңгейі, денсаулық сақтау үйымдарының қызметі туралы деректерге мониторингті, талдауды және бағалауды жасайды, сондай-ақ алынған медициналық көмекке қанағаттану туралы ақпаратқа бағалау (қолжетімділігі, көлемі және сапасы) жүргізеді.
5	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау	<p>Халық денсаулығын нығайту және корғау, инфекциялық, паразиттік және инфекциялық емес аурулардың профилактикасы, сонымен қатар олардың тиімділігін бағалау бойынша санитариялық-эпидемияға карсы және</p> <p>санитариялық-профилактикалық іс-шараларды өзірлеу, үйымдастыру және жүзеге асыру дағдыларына ие.</p> <p>Әртүрлі қоршаған орта объектілерінің сапа көрсеткіштерін зерттеп, талдан, багалай алады және оларға қолайсыз әсерлердің алдын алу бойынша ұсыныстар түрінде өзіндік қорытынды жасай алады.</p> <p>Эпидемиологиялық жағдайды бағалау, эпидемия ошактарын тексеру, эпидемиологиялық диагноз қою және инфекциялық аурулар ошактарында дезинфекция, дезинсекция және дератизация бойынша нұскаулықтар беру, халық арасында жүргізілген иммунопрофилактиканың тиімділігін бағалау.</p> <p>Шетелден Қазақстан Республикасының аумағына инфекциялық ауруларды әкелу және (немесе) инфекциялық</p>

		аурулардың пайда болу қаупін анықтауға қабілетті
6	Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау	<p>Х а л ы қ т ы н санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі шараларды әзірлеу мақсатында, оның ішінде төтенше жағдайларда кезінде қоршаган ортаның, ауыз судың, азық-тұліктің жай-күйіне санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды, өмірлік маңызы бар объектілерді қадағалауды, шекараны аса қауіпті инфекциялардың кіруінен және таралуынан қорғауды үйымдастыруға қабілетті.</p> <p>Инфекциялық және паразиттік аурулардың алдын алу және эпидемияға қарсы іс-шаралардың орындалуын эпидемиологиялық қадағалауды және бақылауды жүзеге асыруға қабілетті.</p>

"Қоғамдық денсаулық" мамандығы бойынша үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Пәндер мен циклдар	Негізгі мазмұны
		<p>Ағзаның анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, дамудың биохимиялық және жасушалық механизмдері, кейбір ауруларды диагностикалау мен емдеуде қолданылатын сапалық және сандық талдаудың негізгі принциптері, микробиология, биостатистикалық есептеулер, эпидемиология негіздері. Халықпен, әріптестермен қарым-қатынас жасаудағы қарым-қатынас негіздері.</p> <p>Денсаулық және денсаулық сақтау негіздері. Қоғамдық денсаулықты және денсаулық сақтауды түсінудегі заманауи теориялар, концепциялар. Қазақстан Республикасының медицина қызметкерлерінің қызметіндегі нормативтік құқықтық актілер. Адам ағзасын зерттеудің клиникалық және физиологиялық әдістерінің физиологиялық негіздері. Сыни түрғыдан ойлау</p>

3.

Базалық пәндер циклі

дағдылары. Генетикалық гомеостаздың бұзылуы және оның адам патологиясында денсаулықта қауіп факторы ретінде көрінуі.

Фармакоэкономика мен фармакоэпидемиологияның жалпы заңдылықтары. Денсаулықты анықтайтын факторлар. Қоғамдық денсаулықты қалыптастырудагы табиги және антропогендік факторлар. Алғашқы медициналық көмек көрсетудің негізгі міндеттері.

Медициналық статистика, оның халық денсаулығын және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін бағалаудагы маңызы.

Биомедициналық этиканың негізгі принциптері мен ережелері. Ауаның, топырақтың, судың жағдайлары санитарлық-эпидемиологиялық мониторинг. Жұмыс ортасының факторлары Санитарлық-эпидемияға карсы және санитарлық-профилактикалық іс-шаралар. Денсаулықтың медициналық-элеуметтік аспектілері және демография негіздері. Халық денсаулығына әсер ететін факторлар. Халықтың декреттік қабаттарының денсаулық мәселелері. Халықтың жекелеген топтарының (әйелдердің, балалар мен жасөспірмдердің, аға үрпақтың) физикалық дамуы, денсаулығының медициналық-элеуметтік аспектілері.

Дезинфекцияның микробиологиялық негіздері, асептика, антисептика. Аса маңызды бактериялық және вирустық аурулардың микробиологиялық диагностикасының принциптері. Эпидемиологиялық қадағалау, эпидемиологиялық диагностика, эпидемиологиялық талдау. Қоғамдық денсаулық сақтау

саласындағы зерттеулер. Дәлелді медицинаның терминологиясы мен құралдары. Радиациялық қауіпсіздік стандарттары. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі. Салауатты өмір салтын насиҳаттау негіздері. Өмір салты: анықтамасы, категориялары. Өмір сапасы, денсаулық және үзак өмір сүру. Сапаны жоспарлау. Сапаны бақылау. Сапа кепілдігі. Экономика және денсаулық сақтауды каржыландыру негіздері. Бухгалтерлік есеп және есеп беру құжаттамасы. Денсаулық сақтаудың жаһандануы – азаматтардың денсаулығын қорғау жүйесіндегі бар шындық. Ишкі үйымдастыру және басқару функциясы. Басқарудың мақсаты мен міндеттері. Еңбек гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, тاماқтану және коммуналдық гигиена саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Қоғамдық денсаулық сақтау саясаты. Аурулардың халықаралық класификациясы және олармен байланысты денсаулық проблемалары. Халықтың денсаулығын сақтау мен нығайтудағы мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалаудың рөлі мен заңнамасы. Тамақтану кәсіпорындарын санитарлық-эпидемиологиялық тексеру схемасы. Тамақ кәсіпорындарын санитарлық бақылау. Тамақ өнімдерін стандарттау, оның гигиеналық және құқықтық маңызы. Гигиеналық зерттеудің объектілері, түрлері, әдістері және міндеттері. Үәкілетті органдар белгілеген нысандар мен мерзімдерде медициналық үйымдардың мерзімдік статистикалық есептілікті және біржолғы есептілікті жасау жөніндегі жұмыстармен танысу. Халықтың декретtelген қабатына

	<p>медициналық-элеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастырудың әдістері мен нысандары. Мүгедектік элеуметтік-құқықтық категория ретінде.</p>
4. Бейіндік пәндер циклі	<p>Қауіпсіздік және еңбекті қорғау. Халықтың жекелеген санаттарының еңбегін реттеу ерекшеліктері. Еңбек медицинасы саласындағы нормативтік-құқықтық актілер. Қоршаған орта объектілерінің санитарлық-зертханалық бақылау деректерін бағалау. Халықтың денсаулық жағдайын, физикалық дамуын зерттеу, бағалау әдістері. Оқу іс-әрекетінің гигиенасы, балалар мен жасөспірімдердің дene тәрбиесі Әскери гигиенаның өзекті мәселелері. Қазақстандағы медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізуді ұйымдастыру тәртібі.</p> <p>Медициналық қызметтердің сапасын және сапалы медициналық көмектің қолжетімділігін ұйымдастыру. Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алудың өзекті мәселелері. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау.</p> <p>Санитарлық-профилактикалық, эпидемияға қарсы іс-шаралар, оның ішінде эпидемиологиялық зерттеулердің нысандары мен әдістері. Жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың көбеюін зерттеу алгоритмі. Қазақстандағы және әлемдегі демографиялық саясат. Демографиялық дағдарыс және осу. Көші-қонның теріс және оң сальdosы. Халықтың құрылымы. Денсаулық сақтаудағы цифрлық технологиялар. Денсаулық сақтау жүйесін ғылыми зерттеудегі акпараттық технологиялар, медициналық білім. Персоналды басқару, HR-менеджменттің заманауи технологиялары. Медициналық сактандыру. Медициналық пакет. Медициналық қызметтерді сатып алу. Медициналық қамтамасыз ету</p>

. Элеуметтік маңызы бар аурулар. Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау бөліміндегі жұмысты ұйымдастыру. Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы проблемаларды талдау. Тамақтану кәсіпорындарын санитарлық-эпидемиологиялық тексеру схемасы. Тамақ кәсіпорындарын санитарлық бақылау. Еңбек гигиенасы. Кәсіптік тәуекелді бағалау. Жеке корғаныс құралдары. Еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттау. Мекемелерді жобалаудың, құрылышының гигиеналық негіздері және жаксартуға қойылатын талаптар, жабдықтау. Коммуналдық шаруашылық объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы аккредиттеу. Қазақстан Республикасындағы аккредиттеу процесінің заннамалық және нормативтік базасы. Аккредиттеу стандарттары

Медициналық қызметтердің сапасын басқару, SWOT-талдау. Денсаулық сақтаудың бірынғай мемлекеттік ақпараттық жүйесі. Ақпаратты өндеу жүйесі. Мәліметтер базасын басқару жүйелеріне қойылатын негізгі талаптар. Элеуметтік қорғау және халықтың денсаулығын қорғаудың негізгі әдістері.

А л ғ а ш қ ы

медициналық-санитарлық көмекті ұйымдастыру түсінігі. Денсаулық мектептерін ұйымдастыру, аурудың алдын алу, алдын алу шаралары.

"Коғамдық денсаулық сақтау" мамандығы бойынша тәжірибелік дағдылар

№	Тізім	Менгеру деңгейі**
	Tіркеу-есеп беру құжаттарын толтыру, статистикалық	

1.	<p>мәліметтермен жұмыс істеу дағдысы.</p> <p>Қоғамдық денсаулық сактау және денсаулық сактау саласындағы үйымдастыру мен басқарудың ұлттық халықаралық саясатының негіздерін білу.</p>	Білу және түсіну
2.	<p>Скринингтік шараларды үйымдастыру. Жұқпалы ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру. Эпидемия ошағын оқшаулауға (жоюға) бағытталған эпидемияға қарындағы және профилактикалық іс-шараларды жоспарлау дағдылары. Халық денсаулығын және оның физикалық, радиологиялық, химиялық, биологиялық және экологиялық детерминанттарын бағалаудың өзіндік әдістері.</p>	Тәлімгердің жетекшілігімен жүргізу
3.	<p>Денсаулық мектептерін, ауруларды басқару бағдарламаларын үйымдастыру, салауатты өмір салтын насыхаттау, халықтың денсаулығын сактау және жақсарту бойынша профилактикалық бағдарламаларды үйымдастыру дағдылары. Бухгалтерлік және есеп беру құжаттамасын талдау. Х а л ы қ т ы ң санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы проблемаларды талдау дағдылары.</p>	Тәлімгердің бақылауымен үйымдастыру және откізу
4.	<p>Құқықтық актілерді өз қызметінде қолдану. Тұрғын, қоғамдық және өндірістік үй-жайлардағы судың, топырақтың, ауаның сапасын, микроклимат параметрлерін, жарықтандыруды, жылжытуды және желдетуді бағалаудың өзіндік әдістері, оларды үйымдастыру шараларын ұсынады .</p>	Өз бетінше қолдану және менгеру
4.	<p>Денсаулық сактауды басқарудағы үйымдастырушылық дағдылар. Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау белгілінде жұмысты үйымдастыру дағдысы. Қоғамдық денсаулық сактау және денсаулық сактау саласындағы проблемаларды талдау дағдылары. Жұқпалы және жұқпалы емес</p>	

Ескертпе:

**Практикалық дағдыларды менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейлері	Сипаттама
Білу және түсіну	Медициналық мекеменің статистикалық жұмысын үйымдастырумен таныстыру. Алынған мәліметтердің дұрыстығын, олардың жеке бөлімшелер бойынша өткен кезеңдердің деректерімен салыстырылуын түсінеді. Сандық деректерді үйымдастырады және өндейді.
Тәлімгердің жетекшілігімен жүргізу	Спецификалық және спецификалық емес профилактиканы үйымдастыру және жүзеге асыру. Вакцинациядан кейінгі асқынударды зерттеу тәртібі. Дезинфекцияны, заарарсыздандыруды, дератизацияны үйымдастыру және өткізу. Эпидемиологиялық диагностика.
Тәлімгердің бақылауымен үйымдастыру және өткізу	Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау бөліміндегі жұмысты үйымдастыру. Жұмыстың міндеттері, құрылымы, формалары мен әдістері. Негізгі мамандардың функционалдық міндеттері. Басқарудың әртүрлі бөлімшелері орындағының жұмыстардың сипаты мен мазмұнының ерекшеліктері. Стандарттар, негізгі есеп және есеп беру құжаттамасы. Әлеуметтік маңызы бар аурулар бойынша денсаулық мектептерін үйымдастыру.
Оз бетінше үйымдастыру және талдау	Міндеттері, құрылымы, жұмыс әдістері мен формалары, негізгі мамандардың лауазымдық міндеттері, олардың жұмысының сипаты мен мазмұны. Стандарттар, негізгі есеп және есеп беру құжаттамасы. Ағымдағы санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау. Жұқпалы және жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды үйымдастыру.

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғары
білім берудің үлгілік оку
бағдарламасына
5-қосымша

"Мейіргер іci" мамандығының үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Академиялық дәрежесі: "Мейіргер іci" білім беру бағдарламасы бойынша
денсаулық сақтау бакалавры

№	Пәндер мен циклдардың атауы	Жалпы көлемі	
		Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде
1	2	3	4

1.	Жалпы білім беретін пәндер циклы	1680	56
1)	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шет тілі	300	10
	Қазақ (орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық коммуникациялық технологиялар (ағылшын тілінде)	150	5
	Әлеуметтік-саяси білімдер модулі (әлеметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Жоғары оқу орны және (немесе) тандау компоненті	150	5
2	Базалық пәндер циклы	330 кем емес	110 кем емес
1)	Жоғары оқу орны компоненті		
2)	Тандау компоненті		
3)	Кәсіби практика		
3	Бейіндік пәндер циклы	1800 Кем емес	60 Кем емес
1)	Жоғары оқу орны компоненті		
2)	Тандау компоненті		
3)	Кәсіби практика		
2. 4	Оқытудың қосымша түрлері		
3.4	Қорытынды аттестаттау	120	4
	Кешенді өмтиханга дайындалу және тапсыру		
	Барлығы	7200	240

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғары
 білім берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 6-қосымша

"Мейіргер ісі" мамандығы бағдарламасы бойынша құзыреттер мен оқу нәтижелерінің тізімі

№	Күзыреттер	Бағдарламаның оқу нәтижелері
1	2	3
1.	Уздіксіз кәсіби даму	<p>Жеке тұлғаларға/пациенттерге, отбасылар мен топтарға мейіргерлік қызмет көрсету үшін ғылым мен техниканың соңғы жетістіктерін ескере отырып, өзінің кәсіби дамуын үздіксіз жетілдіруді жоспарлай алады</p> <p>Пациенттердің/клиенттердің, отбасылар мен топтардың құқықтары мен мұдделерін корғау, жұмыс ортасының атмосферасын сақтау және ұйым мәдениетін арттыру мақсатында кәсіби әдеп қағидаларын сақтайды</p> <p>Сыни тұрғыдан талдайды және барлық пәндер бойынша сенімді, өзекті, дәлелді ақпаратты пайдаланады</p>
2.	Коммуникация	<p>Әртүрлі жағдайларда жеке адамдармен/пациенттермен, жануялармен және топтармен, әріптестермен және басқа мамандармен накты, тиімді және кәсіби қарым-қатынас пен өзара әрекеттесуді көрсетеді</p> <p>Қауіпсіз медициналық ақпараттың бірыңгай желісін пайдалана отырып, кәсіби тапсырмаларды орындауда әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдаланады</p>
3.	Оқыту және тәлімгерлік	<p>Күнделікті өмірде салауатты өмір сүрге, мүмкіндіктерді кеңейтуге, автономияға және өзін-өзі күтүге көмектесу үшін пациентке бағытталған оқыту әдістерін пайдалана отырып, жеке тұлғаларды/пациенттерді, отбасыларды және топтарды оқытады және ынталандырады.</p> <p>Мейіргер күтімінің сапасын, тиімділігін және қауіпсіздігін арттыруға бағытталған әртүрлі іс-шараларға мамандарды дайындауға қабілетті</p>
		Жеке адамдардың/пациенттердің, отбасылардың, топтардың, қызметкерлердің және коршаған ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз

4.	Клиникалық мейіргерлік күтім	ету және ілгерілету үшін ғылыми білімді, технологиялық жетістіктерді және кәсіби дағдыларды қолданады..
5.	Мейіргер ісін басқару және мейіргерлік қызметтің сапасы	Дәлелді медицина қағидаларына негізделген заманауи теориялық және клиникалық білімді пайдалана отырып, өз бетінше мейіргерлік диагноз қоя алады. Кәсіби дамудың жоғары құндылығын, қызметкерлер мен ұжымның әлеуетін, топ жұмысын үйлестіру үшін қажетті көшбасшылықтағы негізгі қағидаларын мойындайды, жанжалдарды басқару әдістерін тиімді пайдаланады.
6.	Денсаулықты нығайту	Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес мейіргерлік күтім мен көрсетілетін қызметтердің сапасын дербес қамтамасыз етеді және бағалайды. Халық денсаулығының жай-күйіне талдау жасай алады, әлеуметтік маңызы бар аурулар бойынша денсаулықты нығайту бағдарламаларын іске асырады және олардың жеке, отбасы және халық деңгейінде тиімділігін бағалай алады

"Мейіргер ісі" мамандығы бойынша улгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Пәндер мен циклдар	Негізгі мазмұны
		<p>Анатомияны, адам физиологиясын зерттейтін теориялық пәндер – жасушалардың, ұлпалардың, ағзалар мен жүйелердің құрылымын, топографиясын және қалыпты және патологиялық жағдайларда олардың қызметімен өзара әрекеттесуін, әртүрлі жас кезеңдеріндегі физиологиялық процесстердің динамикасын, адам ағзаның қалыптасуы мен қартауы зерттейтін теориялық пәндер.</p> <p>Эпидемиология және инфекциялық бақылау: медициналық ұйымда жұқпалы аурулардың пайда болу және таралу ерекшеліктері; эпидемиологиялық қадағалау</p>

1	Базалық пәндер циклі	<p>және медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу негіздері.</p> <p>Мейіргер ісін ұйымдастыруды және клиникалық тәжірибелі қамтитын пәндер тобы: мейіргерлік процестің кезендереі, мейіргер ісін бастапқы бағалау, пациенттің проблемаларын анықтау, мейіргерлік күтімді жоспарлау және жүзеге асыру. Ишкі ағзалардың аурулары бар науқастарға көмек көрсету кезіндегі мейірбикелік манипуляциялар (медициналық қызмет көрсету); пациент үшін қауіпсіз ортаны сактау; емдеу тобындағы ынтымақтастық.</p> <p>Негізгі дәрілік топтар және топтар бойынша дәрілік заттардың фармакотерапиялық әсері. Дәрілік терапияның жанама әсерлері, реакция түрлері және асқынулары. Халықтың денсаулығын, оны анықтайтын факторларды зерттеу және бағалау. Медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес жұмысты ұйымдастыру.</p>
2	Бейіндік пәндер циклі	<p>Фылыми дәлелдемелердің, клиникалық тәжірибелінің және пациенттердің қалауды негізіндегі заманауи медициналық көмек парадигмасының теориялық және практикалық аспектілері; Мейіргер ісі саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстары: медициналық әдебиеттердің үлттық және халықаралық деректер қорларында, сонымен қатар жетекші рецензияланған журналдарда медициналық ақпаратты іздеу дағыларына үйрету. Мейіргер ісі саласындағы инновациялардың теориялық және әдістемелік негіздері. Мейіргер күтімінің сапа менеджменті жүйесін әзірлеу және енгізу. Сандық және сапалық зерттеу әдістері (биостатистика негіздері). Мейіргерлік көмек көрсетудің сапа стандарттарын әзірлеу және енгізу, науқастарды күту мәдениетін арттыру,</p>

		<p>Медициналық мекемеде мейіргерлік инновацияларды енгізуі үйімдастыру.</p> <p>Мейіргер персоналын басқару жүйесіндегі көшбасшылық және билік. Медициналық ұйымда жұмысты ұйымдастыру және мейіргерлік қызметтегі өзгерістерді басқару. Денсаулық сақтау жүйесіндегі медициналық (мейіргерлік) күтім мен мейіргерлік ресурстардың сапасын басқару. Мейіргер қызметін басқару жүйесінде өзін-өзі басқару, бейімделу және мотивация. Мейіргер ісіндегі мансапты жоспарлау.</p>
--	--	--

"Мейіргер ісі" мамандығы бойынша тәжірибелік дағдылар

№	Тізім	Менгеру деңгейі**
Үйімдастырушылық – диагностикалық		
1	Мейіргерлік тексерулер жүргізу және мейіргерлік диагноз қою	BPU
2	Әр түрлі ауруларға мейіргерлік араласу жоспарын жасау	BPU
3	Пациенттермен және дәрігерлермен жұмыс істеуде коммуникативті дағыларды менгеру	BPU
4	Мейіргерлік ауру тарихын құрастыру	BPU
5	Науқасты субъективті және объективті тексеру кезінде дәрілік заттардың әсерін бағалау	BPU
6	Диагноз койылған проблемалар негізінде науқасқа күтім көрсетуді үйімдастыру	BPU
7	Рецепттерді жазу: жалпы, женілдікті, есірткілік	BPU
8	Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау ұйымдарының қызметінің статистикалық көрсеткіштерін талдау	BPU
9	Медициналық ұйымдарда және үйде медициналық-әлеуметтік көмек пен гериатрияны үйімдастыру принциптерін колдану	BPU

10	Медициналық-әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру негіздерін қолдану	BPU
11	Аурухананың қауіпсіз ортасын қамтамасыз ету және бақылауды жүзеге асыру бойынша шаралар жүйесін ұйымдастыру	PU
12	Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру бойынша медициналық мекемелердің мамандарымен өзара әрекеттесу	PU
13	Медициналық мекемеде іс жүргізу жүйесін, заманауи ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, тіркеу-есептік және есеп беру қызметін ұйымдастыру	PU
14	Мемлекеттік бағдарламаларды іске асыруда, салауатты өмір салтын қалыптастыруды мейіргер қызметкерлерінің жұмысын ұйымдастыру, гигиеналық тәрбиенің әдістері мен құралдарын қолдану	BPU
15	Медициналық мекемелерде қауіпсіздік техникасы мен еңбекті корғау ережелерін қолдану және олардың орындалуын бақылау	BPU
16	Төтенше жағдайда алғашқы медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	BPU
17	Алғашқы көмек және алғашқы көмек көрсету негіздерін менгеру	BPU
18	Зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін интерпретациялау	PU
19	Кәсіби қызметтің әртүрлі түрлеріндегі әлеуметтік маңызды мәселелер мен процестерді талдау үшін әлеуметтік-экономикалық ғылымдардың әдістерін қолдану	PU
20	Жұмысты ғылыми негізде ұйымдастыру, мейіргер құзыреті шегінде ақпаратты жинау, сактау және өндеудің компьютерлік әдістерін қолдану.	PU
21	Орындаушылардың жұмысын ұйымдастыру, үйымның еңбек ресурстарына қатысты басқару шешімдерін қабылдау	PU

22	Мейіргер ісі саласындағы орындаушылардың кәсіби дайындығының деңгейін бағалау, кәсіби мәселелерді шешуде медициналық персоналға оқытуды откізу	BPU
23	Стационарлық және диспансерлік көмекте терапиялық шаралардың үздіксіздігін қамтамасыз ету	BPU
24	Жалпы оңалту бағдарламалары шенберінде пациенттерге күтім жасаудың жеке бағдарламасын өзірлеу	BPU
25	Уақытша немесе тұракты, ішінара немесе толық мүгедектік белгілерін анықтау	PU
Емдеу		
26	Ішкі аурулардың шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларына медициналық көмек көрсету: клиникалық өлім; шок (анафилактикалық, токсикалық, травматикалық, геморрагиялық, кардиогендік); синкоп, коллапс, кома (анемия, гипогликемиялық, диабеттік, церебральды, бауыр, белгісіз этиология); жедел тыныс жетіспеушілігі, өкпе ісінуі; көмейдің ісінуі, жалған круп, астматикалық статус, Квинке ісігі, жедел жүрек жеткіліксіздігі; гипертониялық криз; стенокардия, миокард инфарктісі; бауыр колики; қан кету (артериялық, веноздық, асқазан-ішек, мұрындық, өкпелік); бүйрек коликасы; жедел зәр шығару; жедел бүйрек жеткіліксіздігі; жедел бауыр жеткіліксіздігі; жедел бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі; тиреотоксикалық дағдарыс; преэклампсия, эклампсия	PU
27	Неврологиялық аурулардың төтенше жағдайларының шұғыл және өмірге қауіп тәндіретін жағдайларда медициналық көмек көрсету: мидын шайқалуы, көгеруі, бас миының қысылуы; ми инсульты	PU
	Төтенше және өмірге қауіпті жағдайларда медициналық көмек көрсету, хирургиялық және	

28	травматологиялық аурулардың шұғыл жағдайлары: жедел іш; сүйектердің сынуы, шығуы, кегеруі, жарапары, созылуы.	PU
29	Төтенше және өмірге қауіп төндіретін жағдайларға, психикалық аурулардың шұғыл жағдайларына: конвульсиялық жағдайларға, эпилептикалық статусқа; алкогольдік делирий, абстиненция синдромы; психомоторлы қозу кезінде медициналық көмек көрсету	PU
30	Офтальмологиялық аурулардың төтенше жағдайларының және өмірге қауіпті жағдайларда медициналық көмек көрсету: глаукоманың жедел ұстамасы;	PU
31	Отит, ринит, фарингит, гайморит, бөтен денені тексеру кезінде жедел және өмірге қауіп төндіретін отоларингологиялық аурулардың төтенше жағдайларында медициналық көмек көрсету.	PU
32	Акушерлік және гинекологиядағы шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларға медициналық көмек көрсету: босанғанға дейінгі және постнатальды әйелдерде және неонатологияда	PU
33	Балаллар ауруларының төтенше жағдайлары: рапит, дұрыс тамақтанбау, шала туылу, анемия сиякты шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларда медициналық көмек көрсету.	PU
34	Жұқпалы аурулардың шұғыл жағдайларының және аса қауіпті инфекция ошақтарындағы жұмыстың шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларында медициналық көмек көрсету	PU
35	Басқа шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету: химиялық және термиялық күйік, ұсік шалу; электр тогының соғуы, найзагай, жылу және құннің соғуы, улану; суға бату, тұншығу	PU
	Балаларға, ересектерге, қарттарға және карт адамдарға көпсалалы	

36	білікті көмек көрсете білу (көз, құлақ және тері күтімі, асказанды шаю, клизмалар, инъекциялар, дененің антропометриялық өлшемдері, қан қысымын, жүрек соғу жиілігін, тыныс алу жиілігін өлшеу, электрокардиограмма техникасын жүргізу)	БРУ
	Алдын алу	
37	Санитарлық-агарту жұмыстарын жүргізу	БРУ
38	Халықтың денсаулығын жақсарту және учаскеде қауіпті азайту үшін профилактикалық іс-шаралар кешенін үйімдастыру	РУ
39	Салауатты өмір салтын насиҳаттау үшін салауатты өмір салты туралы ғылыми идеяларды қолдану	РУ
40	Отбасылық медицина саласындағы білімдерін қолдану, о т б а с ы н а медициналық-әлеуметтік көмек көрсету ресурстарын талдау және оларды пайдалануға көмектесу	РУ
41	Х а л ы қ т ы ң иммунопрофилактикасы бойынша құжаттаманы жүргізу	БРУ

Ескертпе:

**Практикалық дағдыларды менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейі	Сипаттама
BU	базалық деңгей (медициналық көмек көрсету кезінде дәрігерге дейінгі медициналық және медициналық-әлеуметтік көмекті жүзеге асырады)
PU	озық деңгей (сынни және аналитикалық ойлау қабілеті бар, алған білімін тәжірибеде тиімді пайдалана алатын, кәсіби дағдыларды кенеите алатын, мейіргер ісін бағалауға, мейіргерлік диагностикаға, мейіргерлік технологиялар мен араласуға қабілетті тәжірибеге бағытталған мейіргер)
BPU	негұрлым озық деңгей (кәсіби мейіргерлік қызметтің дамыту; мейіргерлік білім мен ғылыми зерттеулерді дамыту)

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғары
білім берудің үлгілік оқу
бағдарламасына
7-қосымша

Үздіксіз интеграцияланған медициналық білім берудің үлгілік оқу бағдарламасының кұрылымы

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін дәреже – Білім беру бағдарламасы бойынша медицина магистрі

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік – дәрігер

№ п/п	Пәндер циклдары мен қызымет турлерінің атауы	Жалпы көлемі			
		"Стоматология"		"Медицина"	"Педиатрия"
		Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде	Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде
1	Жалпы білім беретін пәндер циклі	1680	56	1680	56
1)	Міндепті компонент	1530	51	1530	51
	Қазақстан тариҳы	150	5	150	5
	Философия	150	5	150	5
	Шет тілі	300	10	300	10
	Қазақ (орыс) тілі	300	10	300	10
	Ақпараттық коммуникациял ы қ технологиялар (ағылшын тілінде)	150	5	150	5
	Әлеуметтік-саяс и білімдер модулі (әлеметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8	240	8
	Денеш шынықтыру	240	8	240	8
2)	Жоғары оқу орны және (немесе) таңдау компоненті	150	5	150	5
2	Негізгі пәндер цикли	1950 кем емес	65 кем емес	2850 кем емес	95 кем емес
1)	Жоғары оқу орны және (немесе) таңдау компоненті				
	Оның ішінде: Шет тілі (Кәсіби)				

	Менеджмент Басқару психологиясы	180	6	180	6
2)	Кәсіби практика				
3)	Бейіндік пәндер цикли	3600 кем емес	120 кем емес	4500 кем емес	150 кем емес
1)	Жоғары оку орны және (немесе) таңдау компоненті				
2)	Кәсіби практика				
3)	Интернатура	900 кем емес	30 кем емес	900 кем емес	30 кем емес
4)	Оқытудың қосымша турлери				
5)	Магистранттың эксперименттік- зерттеу жұмысы	390	13	390	13
5.1.	Магистранттың тәжірибелік-зерт теу жұмыстары, оның ішінде тағылымдамадан өту және магистрлік жоба				
6)	Қорытынды атестаттау	360 кем емес	12 кем емес	360 кем емес	12 кем емес
1)	Магистрлік жобаны жазу және қорғау	240	8	240	8
2)	Кешенді емтиханға дайындалу және тапсыру	120	4	120	4
	Барлығы	9000 Кем емес	300 Кем емес	10800 Кем емес	360 кем емес

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғары
 білім берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 8-қосымша

"Медицина", "Педиатрия" мамандықтары бойынша құзыреттер мен оқу нәтижелерінің тізімі

№	Құзыреттер	Бағдарламаны оқу нәтижелері
1	2	3

1	Медициналық білім:	Жалпы қабылданған, ұдайы дамып және жаңартылып отыратын білімді қоса алғанда, биомедициналық, клиникалық, эпидемиологиялық және әлеуметтік-мінез-құлық ғылымдары саласындағы білімді көрсету және қолдану.
2	Коммуникациялар:	пациенттермен, олардың отбасыларымен және денсаулық сактау мамандарымен тиімді ақпарат алмасуға және ынтымактастыққа әкелетін тұлғааралық және коммуникациялық дағыларды көрсету, соның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалану
3	Клиникалық дағдылар:	ауруларды диагностикалауға, емдеуге және алдын алуға бағытталған тиісті және тиімді араласуды қоса алғанда, пациентке бағытталған тиімді көмекті қамтамасыз ету
4	Кәсібілік:	кәсіби қызмет пен этикалық принциптерге адалдығын көрсету
5	Жеке және кәсіби даму:	үздіксіз жеке және кәсіби өсуді колдау үшін қажетті касиеттерді көрсету, үздіксіз өзін-өзі бағалау және өмір бойы білім алу негізінде медициналық көмек сапасын үздіксіз жақсарту
6	Нормативтік құқықтық білім:	денсаулық сактау жүйесінің қолданыстағы заңнамалық және нормативтік базасы шеңберінде өз әрекеттері үшін жауапкершілікті білу және көрсету, онтайлы денсаулық сактауды қамтамасыз ету үшін өз тәжірибесінде оларды басшылыққа алу
7	Зерттеу:	өз пациенттерінің емдеу нәтижелерін зерттеу және бағалау, ғылыми дәлелдерге негізделген емдеу принциптерін бағалау және енгізу қабілетін көрсету

"Медицина", "Педиатрия" мамандықтары бойынша диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізімі

№	Аурулар/ Клиникалық мәселелер	Оқыту деңгейі*	Ағзалардың жүйелері
1.	Аборт	PD	Несеп-жыныс жүйесі

2.	Авитаминоз	DT	Мультижүйелік
3.	Аллергиялық реакция	DT	Мультижүйелік
4.	Риносинусит	DT	Тыныс алу
5.	Созылмалы парапроктит	DT	Асқазан-ішек
6.	Анафилактикалық шок	E	Мультижүйелік
7.	Аортаның аневризмасы/ дисекциясы	E	Кардиореспираторлы
8.	Бұйректің тұа біткен аномалиялары	D	Несеп-жыныс жүйесі
9.	Рефракциялық қателер (миопия, гиперметропия), пресбиопия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
10.	Апластикалық анемия	PD	Гемопоэтикалық
11.	Жедел аппендицит	PD	Асқазан-ішек
12.	Бронхиалды астма	DT	Кардиореспираторлы
13.	Жаңа туған нәрестенің асфиксиясы	E	Кардиореспираторлы
14.	Порталдық гипертензия синдромы	DT	Асқазан-ішек
15.	Созылмалы артериялық жеткіліксіздік	DT	Мультижүйелік
16.	Гепатит	DT	Мультижүйелік
17.	Тыныс алудың аффективті шабуылы	E	Нев жүйесі және сезім мүшелері
18.	Тағамның өнеш арқылы өтуінің бұзылуымен жүретін аурулар	D	Асқазан-ішек
19.	Құтыру	PD	Мультижүйелік
20.	Биполярлық бұзылыс	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
21.	Блефарит	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
22.	Сүт безінің аурулары мен ісіктері	PD	Мультижүйелік
23.	Жүйелік васкулит	PD	Мультижүйелік
24.	Күшинг ауруы	PD	Эндокриндік
25.	Меньєр ауруы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
26.	Паркинсон ауруы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
27.	Рейно ауруы	PD	Мультижүйелік
28.	Ботулизм	PD	Мультижүйелік
29.	Бронхиолит	DT	Кардиореспираторлы
30.	Бронхоэкстаз	DT	Кардиореспираторлы
31.	Бруцеллез	PD	Мультижүйелік

32.	Созылмалы веноздық жеткіліксіздік	PD	Кардиорепиаторлы
33.	Ұрық безінің көлемді түзілімдері	PD	Несеп-жыныс жүйесі
34.	Жоғарғы асқазан-ішек жолдарынан қан кету	E	Асқазан-ішек
35.	Вестибулярлық неврит	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
36.	Витилиго	PD	Тері және жұмсақ тіндер
37.	Клиникалық өлім	E	Мультижүйелік
38.	Жатырдан тыс жүктілік	PD	Несеп-жыныс жүйесі
39.	Ауруханаішілік инфекция	D	Мультижүйелік
40.	Құрсақішілік инфекциялар	DT	Мультижүйелік
41.	Интрацраниальды массалық түзілістер	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
42.	Ішектің қабыну ауруы (оыйқ жаралы колит, Крон ауруы)	DT	Асқазан-ішек
43.	Бүйрек ұсті бездерінің туа біткен аномалиялары	PD	Эндокриндік
44.	Жүректің және үлкен тамырлардың туа біткен ақаулары	PD	Кардиореспираторлы
45.	Екіншілік гипертензия	DT	Мультижүйелік
46.	Дислокациялар	D	Тірек-қымыл аппараты
47.	Гангrena	PD	Мультижүйелік
48.	Гастроэзофагеальды рефлюкс ауруы	DT	Асқазан-ішек
49.	Гемоглобинопатиялар және гемолитикалық анемиялар	PD	Гемопоэтикалық
50.	Геморрой	DT	Асқазан-ішек
51.	Гемофилия және геморрагиялық диатез	PD	Гемопоэтикалық
52.	Жалпы мазасыздық бұзылыстары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
53.	Гестациялық қант диабеті	D	Эндокриндік
54.	Гидроцефалия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
55.	Қалқанша және қалқанша маңы бездерінің аурулары	DT	Эндокриндік
56.	Аденоидтардың гипертрофиясы	DT	Кардиореспираторлы

57.	Кома	E	Мультижүйелік
58.	Гипоспадиялар, эписпадиялар	D	Несеп-жыныс жүйесі
59.	Глаукома	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
60.	Кернеудің бас ауруы	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
61.	Тұмай	DT	Мультижүйелік
62.	Арқа ауруы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
63.	Іштің алдыңғы қабырғасының жарығы/шап жарығы	D	Асқазан-ішек
64.	Депрессия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
65.	Дерматит (атопиялық, контактілі, себореялық)	D	Тері және жұмсақ тіндер
66.	Контактілі дерматит	D	Тері және жұмсақ тіндер
67.	Нейро-тері аурулары	D	Тері және жұмсақ тіндер
68.	Терінің паразиттік аурулары	D	Тері және жұмсақ тіндер
69.	Папулосквамозды дерматоздар	PD	Тері және жұмсақ тіндер
70.	Алопеция	PD	Тері және жұмсақ тіндер
71.	Терінің вирустық аурулары	D	Тері және жұмсақ тіндер
72.	Терінің бактериалық аурулары	D	Тері және жұмсақ тіндер
73.	Терінің саңырауқұлак аурулары	PD	Тері және жұмсақ тіндер
74.	Көпіршікті дерматоздар	PD	Тері және жұмсақ тіндер
75.	Экзема	PD	Тері және жұмсақ тіндер
76.	Деструктивті психологиялық тәуелділіктер	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
77.	Нерв түтігінің ақаулары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
78.	Зейіннің жетіспеушілігі және жоғары белсенделік	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
79.	Омыртқаның және кеуде қуысының деформациясы	PD	Тірек-қимыл аппараты
80.	Диабеттік фетопатия	PD	Мультижүйелік
81.	Диафрагматикалық грыжа	PD	Асқазан-ішек
82.	Жүйелі қызыл жегі	PD	Мультижүйелік
83.	Жамбас дисплазиясы	PD	Тірек-қимыл аппараты

84.	Диссоциативті бұзылыстар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
85.	Дифтерия	D	Мультижүйелік
86.	Куық асты безінің қатерсіз гиперплазиясы	PD	Несеп-жыныс жүйесі
87.	Қатерсіз пароксизмальды позициялық вертиго	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
88.	Теміртапшылықты анемия	DT	Гемопоэтикалық
89.	Жаңа туган нәрестенің сарғаюы	DT	Мультижүйелік
90.	Клапан ауруы	PD	Кардиореспираторлы
91.	Инфекциялық шыққан бөртпемен бірге жүретін аурулар	DT	Мультижүйелік
92.	Шарананың құрсақшілік дамуының тәжелуі	PD	Мультижүйелік
93.	Бас және мойынның қатерлі ісіктегі	PD	Мультижүйелік
94.	Ішек бітелісі	PD	Асқазан-ішек
95.	Идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурा	PD	Гемопоэтикалық
96.	Тыныс алу жолындағы бөгде зат/аспирация	E	Мультижүйелік
97.	Ми қан айналымының жедел және өтпелі бұзылыстары	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
98.	Өкпениң интерстициалды ауруы	PD	Кардиореспираторлы
99.	Терінің және жұмсақ тіндердің инфекциялары, абсцесстер	D	Тері және жұмсақ тіндер
100.	Зәр шығару жолдарының инфекциялары	DT	Несеп-жыныс жүйесі
101.	Жыныстық жолмен берілетін инфекциялар	PD	Несеп-жыныс жүйесі
102.	Инфекциялық гастроэнтерит және гастроэнтероколит	DT	Асқазан-ішек
103.	Инфекциялық мононуклеоз	D	Мультижүйелік
104.	Гиппохондрия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
105.	Нағыз полицитемия	D	Гемопоэтикалық
106.	Кандидоз	DT	Мультижүйелік

107.	Катаракта	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
108.	Кератит	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
109.	Эхинококкоз	D	Мультижүйелік
110.	Бүректің кистозы ауруы	PD	Несеп-жыныс жүйесі
111.	Муковисцидоз (муковисцидоз)	(DT	Мультижүйелік
112.	Когнитивті бұзылуар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
113.	Көкжөтел	DT	Кардиореспираторлы
114.	Конверсия бұзылыстары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
115.	Коњюнктивит	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
116.	Тортколис	D	Тірек-қымыл аппараты
117.	Тәменгі асқазан-ішек жолдарынан қан кету	E	Асқазан-ішек
118.	Өкпе эмболиясы	E	Кардиореспираторлы
119.	Тропикалық инфекциялар (безек, лейшманиоз)	PD	Мультижүйелік
120.	Лимфопролиферативті аурулар	PD	Гемопоэтикалық
121.	Мегалобластикалық анемия	DT	Гемопоэтикалық
122.	Менингококк инфекциясы	PD	Мультижүйелік
123.	Метаболикалық синдром	DT	Эндокриндік
124.	Жаңа тұған нәрестенің метаболикалық бұзылыстары	DT	Мультижүйелік
125.	Миастения	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
126.	Бас сақинасы	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
127.	Миелопролиферативті аурулар	PD	Гемопоэтикалық
128.	Миокардит/ кардиомиопатия	DT	Кардиореспираторлы
129.	Несеп тас ауруы	DT	Несеп-жыныс жүйесі
130.	Миопатиялар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
131.	Отит	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
132.	Мальабсорбция	DT	Асқазан-ішек

133.	Зэр шығару органдарының қызметінің бұзылуы (энурез, энкопрез)	DT	Мультижүйелік
134.	Жүрек ыргағының бұзылуы	PD	Кардиореспираторлы
135.	Үйкының бұзылуы	D	Мультижүйелік
136.	Неврастения	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
137.	Менингит және энцефалит	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
138.	Бет нервінің нейропатиясы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
139.	Гипофункция және гипофиздің басқа да бұзылыстары	D	Эндокриндік
140.	Нефротикалық синдром	PD	Несеп-жыныс жүйесі
141.	Кіші жамбас түзлімдері	D	Несеп-жыныс жүйесі
142.	Обсессивті-компульсивті бұзылыс	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
143.	Обструктивті уропатия	DT	Несеп-жыныс жүйесі
144.	Семіздік (эндогенді-экзогенді)	DT	Мультижүйелік
145.	Күйік және электр жаракаты	PD	Тері және жұмсақ тіндер
146.	Оптикалық неврит	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
147.	Тері ісіктері	PD	Тері және жұмсақ тіндер
148.	Сүйек ісіктері	PD	Тірек-қимыл аппараты
149.	Зэр шығару жүйесінің ісіктері	PD	Несеп-жыныс жүйесі
150.	Репродуктивтік жүйенің ісіктері	PD	Несеп-жыныс жүйесі
151.	Аскорыту жүйесінің ісіктері	PD	Асқазан-ішек
152.	Бронхтардың, өкпенің және медиастинаның ісіктері	PD	Кардиореспираторлы
153.	Ішкі секреция бездерінің ісіктері	DT	Эндокриндік
154.	Остеоартрит	D	Тірек-қимыл аппараты
155.	Остеомиелит	DT	Тірек-қимыл аппараты
156.	Остеопороз	E	Мультижүйелік
157.	Жедел тыныс жетіспеушілігі	DT	Кардиореспираторлы

158.	Стресске өткір реакция, бейімделу бұзылыстары	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
159.	Жедел ревматикалық қызба	E	Мультижүйелік
160.	Жедел бүйрек жеткіліксіздігі	PD	Несеп-жыныс жүйесі
161.	Жедел және өтпелі психоздық бұзылулар	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
162.	Жедел респираторлық аурулар	PD	Кардиореспираторлы
163.	Жедел ларингит, кенірдектің стенозы	PD	Кардиореспираторлы
164.	Жедел фарингит	DT	Кардиореспираторлы
165.	Жедел ринит	PD	Кардиореспираторлы
166.	Жедел синусит	PD	Кардиореспираторлы
167.	Гломерулонефрит	DT	Несеп-жыныс жүйесі
168.	Жедел коронарлық синдром	E	Кардиореспираторлы
169.	Лейкоз	PD	Гемопоэтикалық
170.	Панкреатит	DT	Асқазан-ішек
171.	Церебральды ісіну	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
172.	Өкпе ісінуі	E	Кардиореспираторлы
173.	Үсік шалу	D	Мультижүйелік
174.	Жалпы гипотермия	E	Мультижүйелік
175.	Үрей бұзылыстары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
176.	Паразиттік аурулар	DT	Мультижүйелік
177.	Патологиялық босану	E	Несеп-жыныс жүйесі
178.	Біріншілік артериялық гипертензия	DT	Кардиореспираторлы
179.	Гипертониялық криз	E	Кардиореспираторлы
180.	Аталаңк бездің бұралуы	PD	Несеп-жыныс жүйесі
181.	Аяқтың жоғарғы бөлігінің жарақаттары (иық белдеуі, иық, білек, білек және қол)	D	Тірек-қымыл аппараты
182.	Омыртқаның және жамбастың жарақаттары	D	Тірек-қымыл аппараты
183.	Аяқтың төменгі бөлігінің жарақаттары (сан, тізе, жамбас бұныны, төменгі аяқ және тобық бұныны)	D	Тірек-қымыл аппараты
184.	Кеуде жарақаттары	D	Тірек-қымыл аппараты
185.	Остеохондропатия және остеохондродисплазия	PD	Тірек-қымыл аппараты

186.	Перикардиальды эффузия	DT	Кардиореспираторлы
187.	Мононевропатиялар және радикулопатиялар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
188.	Полиневропатиялар	PD-FP	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
189.	Тамақтан улану	E	Мультижүйелік
190.	Химиялық улану	E	Мультижүйелік
191.	Плевра эффузиясы, эмпиема	D	Кардиореспираторлы
192.	Пневмония	DT	Кардиореспираторлы
193.	Подагра	DT	Тірек-қымыл аппараты
194.	Поликистоздың аналық бәздер	PD	Несеп-жыныс жүйесі
195.	Полимиозит және дерматомиозит	PD	Мультижүйелік
196.	Вакцинамен басқарылатын инфекциялар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
197.	Жарақаттан кейінгі стресстік бұзылыс	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
198.	Пременструальды синдром	DT	Несеп-жыныс жүйесі
199.	Психоактивті заттарды пайдалану проблемалары	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
200.	Жыныстық бағдарлау мәселелері	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
201.	Өкпенің кәсіптік аурулары	D	Кардиореспираторлы
202.	Шенлейн-Хенох пурпурасы	D	Мультижүйелік
203.	Жүкті әйелдердің гестозы және токсикозы	D	Несеп-жыныс жүйесі
204.	Орталық жүйке жүйесі демиелинизациялаушы аурулары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
205.	Тұлға бұзылыстары (психопатиялар)	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
206.	Асқазан-ішек моторикасының бұзылуы	DT	Асқазан-ішек
207.	Тамақтану бұзылуары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
208.	Мінез-құлық бұзылуары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
209.	Психикалық даму бұзылуары, аутизм	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
210.	Жырық тандай	D	Асқазан-ішек

211.	Рахит	DT	Эндокриндік
212.	Реактивті артрит	DT	Тірек-қымыл аппараты
213.	Ревматоидты артрит	D	Тірек-қымыл аппараты
214.	Ересектердегі респираторлық дистресс синдромы	E	Кардиореспираторлы
215.	Тұылу жарақаты	D	Мультижүйелік
216.	Қызылша	DT	Мультижүйелік
217.	Сальмонелла инфекциялары	DT	Мультижүйелік
218.	Саркоидоз	PD	Мультижүйелік
219.	Қант диабеті	DT	Эндокриндік
220.	Жыныстық дисфункциялар	PD	Мультижүйелік
221.	Сепсис	D	Мультижүйелік
222.	Жаңа тұған нәрестелердегі сепсис және менингит	D	Мультижүйелік
223.	Сібір жарасы	PD	Мультижүйелік
224.	Әлсіз нәreste синдромы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
225.	Гийен-Барре синдромы	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
226.	Миелопатия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
227.	Интрақраниальды қысымның жоғарылауы синдромы	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
228.	Шегрен синдромы	PD	Мультижүйелік
229.	Склеродерма	PD	Мультижүйелік
230.	Наркологиялық науқастардың отбасындағы тәуелділік	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
231.	Соматоформалық бұзылудар	DT	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
232.	Қан тамырларының ақауы	PD	Кардиореспираторлы
233.	Оқу дағдыларының дамуының ерекше бұзылыштары	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
234.	Адамның иммундық тапшылық вирусы және жұқтырылған иммундық тапшылық синдром инфекциясы	PD	Мультижүйелік
235.	Спондилоартропатиялар (анкилозды спондилит)	PD	Тірек-қымыл аппараты

236.	Көмейдің стенозы	E	Кардиореспираторлы
237.	Стенокардия	DT	Кардиореспираторлы
238.	Сіреспе	E	Мультижүйелік
239.	Жаңа туған нәрестедегі құрысулар	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
240.	Суицид, өзіне зиян келтіру	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
241.	Ыстық өту	E	Мультижүйелік
242.	Тик бұзылыштары	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
243.	Көздің жаракаты	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
244.	Травмалық ми жаракаты	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
245.	Несеп-жыныс жолдарының зақымдануы	PD	Несеп-жыныс жүйесі
246.	Іштің жаракаты	D	Асқазан-ішек
247.	Жұлынның жаракаты	D	Мультижүйелік
248.	Туберкулез	D	Мультижүйелік
249.	Туляремия	PD	Мультижүйелік
250.	Увеит	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
251.	Ақыл-ой кемістігі	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
252.	Суға бату / тұншығу	E	Мультижүйелік
253.	Фебрильді құрысулар	E	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
254.	Фимоз және парофимоз	D	Несеп-жыныс жүйесі
255.	Фобиялық бұзылулар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
256.	Холера	PD	Мультижүйелік
257.	Өт тас ауруы	DT	Асқазан-ішек
258.	Жедел холецистит	PD	Асқазан-ішек
259.	Жиі хромосомалық бұзылулар	PD	Мультижүйелік
260.	Созылмалы тыныс жетіспеушілігі	DT	Кардиореспираторлы
261.	Созылмалы обструктивті өкпе ауруы	DT	Кардиореспираторлы
262.	Созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі	DT	Несеп-жыныс жүйесі
263.	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі	DT	Кардиореспираторлы
264.	Созылмалы гастрит	DT	Асқазан-ішек

265.	Церебральды паралич	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
266.	Бауыр циррозы	DT	Асқазан-ішек
267.	Оба	PD	Мультижүйелік
268.	Шизофрения және басқа психотикалық бұзылулар	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
269.	Шок күйлері	E	Мультижүйелік
270.	Эклампсия, преэклампсия, HELLP синдромы	E	Мультижүйелік
271.	Эндокардит	PD	Кардиореспираторлы
272.	Эндометриоз	PD	Несеп-жыныс жүйесі
273.	Энтеровирусты инфекция	DT	Мультижүйелік
274.	Паротит	DT	Мультижүйелік
275.	Эпилепсия	PD	Нерв жүйесі және сезім мүшелері
276.	Асқазанның және он екі елі ішектің ойық жарасы	DT	Асқазан-ішек
277.	Теріскен, қабактың абсцессі	D	Нерв жүйесі және сезім мүшелері

*Аурулар мен жағдайларды менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейін кодтау (өнімділік):

E	Өмірге қауіп төндіретін жағдайды тануға, шұғыл көмек көрсетуге және бейінді маманға жіберуге қабілетті
PD	Алдын ала диагноз қоюға және арнайы маманға жолдауға қабілетті
D	Алдын ала диагноз қойып, ең көп таралған аурулардың қажетті алдын алу қадамдарының емдеу қағидаларын жоспарлап, пациентті бейінді маманға жолдауға қабілетті
DT	Науқасты диагностикалау және емдеу процестерін өз бетінше басқара алады

"Медицина", "Педиатрия" мамандықтары бойынша практикалық дағдылар, манипуляциялар, іс-шаралар

№	Тізім	Менгеру деңгейі**
Пациентке бағытталған шағымдар жинау, ауру және өмір анамнезі		
1	Шағымдарды жинау, ауру және өмір анамнезі	4
2	Ақпараттандырылған келісімді алу	4
3	Пациент пен оның отбасына жағымсыз жаңалықтарды жеткізу	3

4	Медициналық қате туралы хабарлау	3
Жалпы қаралу		
5	Қалканша безді қарап-тексеру және пальпациялау	4
6	Ерлердің жыныс мүшелерін физикалық зерттеп-қаралу	3
7	Антropометриялық мәліметтерді бағалау	4
8	Терінің, оның қосалқылары мен шырышты қабаттарының жағдайын бағалау	4
9	Перифериялық лимфа түйіндерін қарап-тексеру және пальпациялау	4
10	Тыныс алу жүйесін физикалық зерттеп-қаралу	4
11	Ауыр тыныс алу жеткіліксіздігі бар балаларды физикалық зерттеп-қаралу	4
12	Жүрек-тамыр жүйесін физикалық зерттеп-қаралу	4
13	Аскорыту жүйесін физикалық зерттеп-қаралу	4
14	Сұт бездерін және аймақтық лимфа түйіндерін физикалық зерттеп-қаралу	4
15	Іш қуысын физикалық зерттеп-қаралу	4
16	Зэр шығару жүйесін физикалық зерттеп-қаралу	4
17	Капиллярлардың толтырылуын бағалау	4
Хирургиялық қаралу		
18	Ректальды зерттеп-тексеру	3
19	Аяқтың төменгі бөлігіндегі артериялардың функционалдығын бағалау үшін функционалдық сынақтарды жүргізу	4
20	Аяқтың төменгі бөлігіндегі тамырлардың функционалдығын бағалау үшін функционалдық сынақтарды жүргізу	4
Медициналық ақпарат жүйесінде жазба енгізу		
21	Медициналық ақпараттың жүйеде зерттеп-қаралу/емдеу жоспарын күру	4

22	Медициналық ақпараттық жүйеде амбулаториялық емделушілерді есепке алууды жүргізу	4
23	Медициналық ақпараттық жүйеде науқасты ауыстыру немесе шығару үшін құжаттарды дайындау	4
24	Медициналық ақпараттық жүйеде рецепт бланкілерін толтыру	4
25	Медициналық ақпараттық жүйеде анықтама беру арқылы қайтыс болуды растау	4

Зертханалық және функционалдық диагностика

26	Электрокардиографияға түсіру және интерпретациялау	4
27	Қандағы глюкозаны глюкометрмен өлшеу	4
28	Пикфлюометрия өлшеулерін орындау және түсіндіру	4
29	Спирометрия нәтижелерін орындау және интерпретациялау	4
30	Қан қысымын өлшеу	4
31	Тектік талдау құру және генетик көнеспінің қажеттілігін анықтау	4
32	Қан тобын және резус-фактор (Rh) факторын анықтау	4

Инвазиялық процедуралар және шүғыл көмек

33	Антисептикалық шараларды жүргізу (зарарсыздандыру, дезинфекция және стерильдеу)	2
34	Аяқтың жоғарғы бөлігінің иммобилизациясын жүргізу	2
35	Аяқтың төмөнгі бөлігінің иммобилизациясын жүргізу	2
36	Алдыңғы мұрын тампонадасы және оны алып тастау	3
37	Перифериялық веноздық қолжетімділікті қамтамасыз ету	3
38	Дефибрилляцияны орындау	3
39	Терінің және жұмсақ тіндердің абсцессінің ашылуы	2
40	Қолды жуу және антисептикалық өндөу	4
41	Интубация	2
42	Коникотомия	2
43	Глазго шкаласы бойынша сана деңгейін бағалау	4

44	Баланы БДАС (Б-белсенді, Д-дауысы, А-ауырсыну, С-сананың жетіспеушілігі, балалық шактағы ауруларды кешенді емдеу) шкаласы бойынша бағалау	4
45	Бөтен дененің немесе сүйектіктың аспирациясына кезек күттірмейтін көмек көрсету	3
46	Зэр шығару катетерін енгізу	3
47	Қан құю	2
48	Клизманы орнату	3
49	Ересектер мен балалардағы белдік пункция	2
50	Асказанды шаю	3
51	Назогастральды түтікшени орналастыру	3
52	Оттегі және ингаляциялық терапия жүргізу	4
53	Дәрілік заттарды енгізу (ректалды, вагинальды)	3
54	Плевра пункциясы	3
55	Импульстік оксиметрияны орындау	4
56	Мойын ұстағышын орналастыру	3
57	Жетілдірілген неонатальды жүрек-өкпе реанимациясы (PALS)	2
58	Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы (BLS)	3
59	Жетілдірілген жүрек-өкпе реанимациясы (ACLS)	2
60	Травматикалық өмірді қолдаудың жетілдірілген жүйесінің (Advanced Trauma Life Support –ATLS) алгоритмі бойынша пациентті зерттеу-қаруа және жүргізу	2
61	Сыртқы қан кетуді тоқтату	3
62	Тері асты инъекциялары	4
63	Бұлшықет инъекциялары	4
64	Тері іші инъекциялары	4
65	Операция алаңын кіші хирургиялық араласуларға операция алдындағы дайындау	3
66	Инфильтрациялық анестезия	3
67	Жараларды тану, соның ішінде күйік	3
68	Көз тамшыларын инстилляциялау	4

69	Қабактың артына көз майын жағу	4
70	Көзді жуу	3
71	Құлакты жуу	3
72	Жараны біріншілік хирургиялық өндеу	2
73	Тігістерді тігу және алу	3
74	Қалыпты босандуды өткізу	3
75	Жатын жарасына күтім жасау	2

Профилактика және қоғамдық денсаулық

76	Мүгедектік дәрежесін және құнделікті өмір белсенділігін бағалау	3
77	Отбасын жоспарлау және контрацепция бойынша консультация беру	4
78	Жеке адамның денсаулығының денгейін анықтау	3
79	Халық денсаулығының көрсеткіштерінің анықтамасы	3
80	Медициналық ұйым қызметінің көрсеткіштерін анықтау	3
81	Ауруханаішілік инфекция ошагын эпидемиологиялық тексеру	2
82	Төтенше жағдайларда инфекциялық ауруларды (Адамның иммундық тапшылық вирусы, жұқтырылған иммундық тапшылық синдром инфекциясы, гепатит) жүқтіру қаупі кезіндегі медицина қызметкерлерінің іс-эрекеті	2
83	Ауруханаішілік инфекциялар ошагының профилактикасы және эпидемияға қарсы шаралар	2

Сот медицинасы

84	Tipi адамдар куәгерлігін жүргізу	3
85	Мәйітті оның табылған жерінде карау	3

Ортопедия және ревматология

86	Омыртқаны физикалық зерттеу-карау	4
87	Иық буынының физикалық зерттеу-карау	3
88	Білек, білезік және қолды физикалық зерттеу-карау	3
89	Жамбас буынының физикалық зерттеу-карау	3

90	Тізе буынының физикалық зерттеп-қарая	3
91	Тізе буыны мен аяқты физикалық зерттеп-қарая	3
Оториноларингология		
92	Күлақты физикалық зерттеп-қарая, соның ішінде отоскопия	3
93	Мұрынды, бетті және мұрын қуысын қарап-тексеру және пальпациялау	4
94	Сыбырлы және қатты сөйлеу арқылы есту тестілерін жүргізу	4
Психосфера		
95	Психикалық жағдайды бағалау	3
96	Суицид қаупін бағалау	3
Неврология		
97	Аяқ-қолдың жоғарғы бөлігін неврологиялық қарап-тексеру	4
98	Аяқ-қолдың төменгі бөлігін неврологиялық қарап-тексеру	4
99	Бас сүйек нервтерінің қызметін зерттеу	4
100	Қозғалыс координациясын зерттеу	4
101	Менингеальды симптомдарды зерттеу	4
102	Жатыр мойны және бел аймағындағы радикулярлық белгілерді зерттеу	4
103	Әртүрлі жастағы балалардың нерв-психикалық дамуын бағалау	4
104	Есте сақтауды бағалау, сағатты сызу тесті, қысқаша психикалық күй емтиханы (Mini Mental State Exam)	3
Офтальмология		
105	Көзді қарап-тексеру	4
106	Көз қабағының айналуынан кейінгі жоғарғы қабақты қарап-тексеру	3
107	Көз түбін қарап-тексеру (офтальмоскопия)	2
108	Көру өрістерін бағалау (бақылау әдісі)	4
109	Көру өткірлігін зерттеу және көзілдірікті тандау (субъективті рефрактометрия)	3

110	Пальпация кезінде көзішілік қысымды бағалау	4
Акушерлік іс		
111	Сыртқы гинекологиялық зерттеу-қараяу	3
112	Жатыр мойны мен қынапты айналарда қарап-тексеру	2
113	Екі қолмен қынаптық ішпердені зерттеу	2
114	Әйелдердегі екі қолмен тік ішперде арқылы зерттеу	2
115	Жүкті әйелді тексеру	3
116	Жүктілік пен босануды баскару	3
117	Физиологиялық босануға көмек көрсету	2
Педиатрия		
118	Балалар мен жана туған нәрестелерді қарап-тексеру	4
119	Балалардағы антропометриялық мәліметтерді бағалау	4
120	Жаңа туған нәрестенің жағдайын Апгар шкаласы бойынша бағалау	4
121	Жаңа туған нәрестелерді күту бойынша консультациялық беру	3
122	Тұа біткен автоматизм рефлекстерін бағалау	4
123	Жаңа туған нәрестелер мен емізуі балаларды физикалық зерттеу-қараяу	4
124	Жас балалардың нерв-психикалық дамуын бағалау	4
125	Балалық шақ ауруларын интегрирлеп жүргізу бағдарламасы бойынша науқас баланы бағалау, жіктеу және емдеу тактикасын анықтау	4
126	Емшекпен емізу бойынша консультация беру	4

Ескертпе:

** Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, рәсімдерді менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейі	Сипаттама
1	Дағды/рәсімдердің қалай орындалатынын біледі және түсінеді
2	Оқытушының жетекшілігімен дағдыны/рәсімдерді орындауды, соның ішінде симуляция орталығында
3	Денсаулық сактау ұйымындағы оқытушының жетекшілігімен дағдыны/рәсімдерді орындауды

Денсаулық сактау үйіміндағы тәлімгер оқытушының жетекшілігімен дағдыны/рәсімдерді өз бетінше орындауды

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғары
білім берудің үлгілік оку
бағдарламасына
9-қосымша

"Стоматология" мамандығы бойынша оқыту нәтижелерінің тізімі

№	Күзыреттіліктер	Оқыту нәтижелері
1	2	3
1	Медициналық білім:	Жалпы қабылданған, ұдайы дамып және жаңартылып отыратын білімді қоса алғанда, биомедициналық, клиникалық, эпидемиологиялық және әлеуметтік-мінез-құлық ғылымдары саласындағы білімді көрсету және қолдану.
2	Коммуникациялар:	пациенттермен, олардың отбасыларымен және денсаулық сактау мамандарымен тиімді ақпарат алмасуға және ынтымақтастыққа әкелетін тұлғааралық және коммуникациялық дағыларды көрсету, соның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалану
3	Клиникалық дағылар:	ауруларды диагностикалауға, емдеуге және профилактикаға бағытталған тиісті және тиімді араласуды қоса алғанда, пациентке бағытталған тиімді көмекті қамтамасыз ету
4	Кәсібилік:	кәсіби қызмет пен этикалық принциптерге адалдығын көрсету
5	Жеке және кәсіби даму:	үздіксіз жеке және кәсіби өсуді колдау үшін қажетті қасиеттерді көрсету, үздіксіз өзін-өзі бағалау және өмір бойы білім алу негізінде медициналық көмек сапасын үздіксіз жақсарту
6	Нормативтік құқықтық білім:	денсаулық сактау жүйесінің қолданыстағы заңнамалық және нормативтік базасы шенберінде өз әрекеттері үшін жауапкершілікті білу және көрсету, онтайлы

		денсаулық сақтауды қамтамасыз ету үшін өз тәжірибесінде оларды басшылыкка алу
7	Зерттеу:	өз пациенттерінің емдеу нәтижелерін зерттеу және бағалау, ғылыми дәлелдерге негізделген емдеу принциптерін бағалау және енгізу қабілетін көрсету

"Стоматология" мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	"Стоматология" мамандығы бойынша диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізімі	Оқыту деңгейі
1.	Жоғарғы жақ-тілдегі ойықтың абсцессі	DT
2.	Жоғарғы және төменгі жақ сүйегіне жақын жасушалық кеңістіктердің абсцесстері	D
3.	Қатты таңдайдың абсцессі	DT
4.	Ретромолярлы кеңістік абсцессі	DT
5.	Тілдің абсцессі	D
6.	Адентия	DT
7.	Альвеолит	DT
8.	Анафилактикалық шок	E
9.	Tic аномалиялары	DT
10.	Tic қатарының аномалиялары	DT
11.	Окклузия аномалиялары	DT
12.	Ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің аномалиялары (ерін мен тілдің қыска френулумы, ауыз қуысының кішкентай тамбуры)	DT
13.	Самай-төменгі жақ буынының ауырыну дисфункциясы	D-TF-P
14.	Бронхиалды астма	E
15.	Жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары мен деформациялары	D-F-TF-P
16.	Төменгі жақтың дислокациялары	DT-D
17.	Жақ сүйектерінің гематогенді остеомиелиті	D-F-TF-P
18.	Гипертониялық криз	E
19.	Tic қатарының деформациясымен, травматикалық артикуляциямен және самай буынының ауруларымен асқынған tic ақаулары	DT-TF

20.	Жақ-бет аймагының ақаулары мен деформациялары	D-TF-P
21.	Төменгі үшінші азу тістің дистопиясы	DT
22.	Ауыз қуысының шырышты қабығының қатерсіз ісіктепі және ісік тәрізді аурулары	DT-F- TF- P
23.	Ерін аурулары	DT-F- TF- P
24.	Самай-төменгі жақ буынының аурулары	D-TF-P
25.	Еріннің қызыл шекарасының аурулары	D-E
26.	Периодонт ауруы	DT-F- TF- P
27.	Тіл аурулары	DT-F- TF- P
28.	Ауыз қуысының шырышты қабығының аурулары	DT-F- TF- P
29.	Сілекей бездерінің аурулары	D-TF-P
30.	Төменгі үшінші азу тістің шығуының қындауы	DT
31.	Кариес	DT
32.	Сілекей бездерінің шығару жолдарының кисталары	D
33.	Клиникалық өлім	E
34.	Коллапс	E
35.	Тістердің қатты тіндерінің тұқым куалайтын ақаулары	D-DT-TF
36.	Тригеминальды невралгия	D
37.	Глоссофарингеальды нервтің невралгиясы	D
38.	Птеригопалатиндік невралгия	D
39.	Үштік неврит	D
40.	Бет нервінің невриті	D
41.	Жақ-бет аймагының нейростоматологиялық аурулары	D-TF-P
42.	Тістің қатты тіндерінің кариозды емес закымданулары	DT
43.	Естен тану	E
44.	Одонтогенді синусит	D
45.	Жақ сүйектерінің одонтогенді кисталары	D
46.	Жақ сүйектерінің одонтогенді ошақты остеомиелиті	DT
47.	Жақ сүйектерінің одонтогенді диффузды остеомиелиті	D-P
48.	Жедел коронарлық синдром	E

49.	Жақ сүйектерінің травматикалық остеомиелиті	D-P
50.	Жақ-бет аймағының ісіктері және ісік тәрізді процесстері	D
51.	Пародонтит	DT
52.	Жақ сүйектерінің периоститі	DT
53.	Жоғарғы жаксүйек синусының перфорациясы	DT
54.	Төменгі жақтың биіктігінің төмендеуімен және азаоюмен тістердің қажалуының жоғарылауы	DT-TF
55.	Бет терісінің, ауыз куысының шырышты қабығының ісік алды зақымдануы	DT-TF
56.	Жақ-бет аймағының журе пайда болған ақаулары мен деформациялары	D
57.	Пульпит	DT
58.	Төменгі үшінші азу тістің ретенциясы	DT
59.	Жоғарғы жаксүйек синусының фистулялры ағымы	D
60.	Сілекей тас ауруы	D
61.	Бет пен ауыз куысының спецификалық зақымдануы	D
62.	Жұқтырылған иммунтапшылығының синдромы және адамның қорғаныш тапшылық қоздырғышы	PD
63.	Альвеолярлы процестің жаракаты	DT
64.	Tic жаракаты	DT
65.	Беттің жұмсақ тінінің зақымдануы	DT-D
66.	Бет қаңқасы сүйектерінің травматикалық жаракаттары	D
67.	Жоғарғы және төменгі жақ сүйектеріне жақын орналасқан жасушалық кеңістіктердің флегмонасы	D
68.	Беттің фурункулы мен карбункулы	D

Ескертпе:

Аурулар мен жағдайларды менгеру деңгейлері

Менгеру (өнімділік) деңгейін кодтау:

E	Өмірге қауіп төндіретін жағдайды тануға, кезек күттірмейтін көмек көрсетуге және маманга жіберуге қабілетті.
---	--

PD	Алдын ала диагноз қоюға және бейінді маманға жолдауға қабілетті
D	Алдын ала диагноз қойып, емдеу қағидаларын жоспарлап және арнайы маманға жолдауға қабілетті
DT	Диагноз қойып және емдеуді өз бетінше баскара алады
F	Медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсету орындарында ұзак мерзімді бақылауды (мониторинг) жүргізе алады.
TF	Қажетті мамандармен бірлесе отырып, медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсету орындарында ұзак мерзімді бақылау (мониторинг) жүргізе алады.
P	Профилактикалық шараларды қолдануға қабілетті (бастапқы/екінші/үшінші профилактика).

"Стоматология" мамандығы бойынша практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуралер

№	Тізім	Менгеру деңгейі
1) Ауру тарихы/Анамнез жинау		
1	Аурудың шағымдары мен анамнезін жинау	4
2	Науқастың күтулерін нақтылау және қайта қабылдауға келдүі сұрау	4
3	Ушінші тараптан деректерді жинау	4
4	Анамнез жинау және ауыр аурулары бар науқастармен қарым-қатынас жасау	4
5	Тіл немесе сөйлеу проблемалар сияқты қарым-қатынаста қындықтары бар пациенттерден анамнез жинау	3
6	Генеологиялық ағашты құрастыру (текстік)	3
7	Анамнез жинау, оның ішінде саяхатқа байланысты денсаулық проблемаларын анықтау (эпидемиологиялық тарих)	4
8	Жұмыс, жұмыс орны туралы анамнез жинау	4
9	Қауіпті мінезд-құлықты, қауіпті өмір салтын анықтау	3
10	Науқасты және оның отбасын, әріптестерін және басқа мамандарды нәтижелер туралы хабардар ету	4

11	Науқас пен оның отбасына жағымсыз жаңалықтарды жеткізу	4
12	Құқықтарды нақтылау және процедураға/интервенцияға келісім алу	4
13	Медициналық тәжірибеде этикалық мәселелерді шешу	4
2) Жалпы карау-тексеру		
14	Жергілікті статустың егжей-тегжейі анықтай (status localis)	3
15	Жалпы жағдайды бағалау (науқастың мимикасы мен позициясы, дененің симметриясы мен қозғалыштығы, тамактану жағдайы, көңіл-күйі және психикалық жағдайы)	3
16	Жақ-бет аймағының жағдайын бағалау	3
17	Ауыз күйесі вестибулінің, ауыз күйесінің, тіс қатарының, тістердің жағдайын бағалау	3
18	Өмірлік маңызды көрсеткіштерді бағалау (дene температурасы, импульс жиілігі, тыныс алу жиілігі, қан қысымы)	4
19	Төтенше жағдайдағы науқастарды карап-тексеру және бағалау	3
20	Жарақаттан кейінгі науқастарды карап-тексеру және бағалау	2
21	Антрапометриялық мәліметтерді бағалау	4
22	Терінің, оның қосалқылары мен шырышты қабаттарының жағдайын бағалау	4
23	Артериялық импульсті бағалау	4
24	Перифериялық лимфа түйіндерін карап-тексеру және пальпациялау	4
25	Дermографиялық тестілеу	3
26	Қарап-тексеру, мойын пальпациясы: көмей, қалқанша без, лимфа түйіндері, ұйқы артериялары	3
27	Стоматологиялық жағдайды бағалау	3
28	Жақ-бет аймағын қарау және пальпациялау	3

29	Шиллер-Писарев сынамасын жүргізу	3
30	Папиллярлы-маргиналды-альвеол ярлы индекс (PMA), коммунальды пародонтальды индекс (CPI), пародонтальды индекс (PI) индекстерін жүргізу және бағалау	3
31	Ауыз қуысының гигиенасын бағалау	3
32	Кариес қарқындылығының көрсеткіштерін жүргізу және бағалау	2
33	Тістерге витальды бояу жүргізу	3
34	Тісті зондтау	2
35	Тістердің перкуссиясы	3
36	Тіс қозғалыштығын анықтау	2
37	Гингивальды ойық пен патологиялық қалталардың тереңдігін анықтау	2
38	Ауыз қуысының шырышты қабатының атрофиясы дәрежесін анықтау	3
39	Функционалды шайнау сынақтарын жүргізу және бағалау	3
40	Тістеуді анықтаңыз	3
41	Тіс доғасының пішінін анықтау	2
42	Жұтынудың түрін анықтау	2
43	Энгл класын анықтау	2
44	Конструктивті тістеуді анықтау	3
45	Диагностикалық гипс үлгілерін өлшеу	3
46	Температура сынақтарын жүргізу (термотест)	2
47	Электродонтометрияны жүргзу	2
48	Тұбір өзегінің жұмыс ұзындығын электрометриялық әдіспен анықтау	2
49	Хирургиялық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау	3
3) Жазба жүргізу		
50	Науқастан акпараттандырылған келісімін алу	3
51	Стоматологиялық қабылдауда бастапқы есепке алу және есеп беру құжаттамасын дайындау	4
52	Есептеме жазу	3

53	Қазақстан Республикасының медициналық ақпараттық жүйелерімен жұмыс істей білу	3
54	Тексеру/емдеу жоспарын құру	3
55	Пациенттің амбулаторлық картасын жүргізу	3
56	Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын рәсімдеу	3
57	Рецепт бланкілерін толтыру	3
58	Ағымдағы классификацияға сәйкес диагнозды кодтау	4
59	Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану	3

4) Зертханалық және функционалдық диагностика

60	Биологиялық заттармен жұмыс істей білу (ауыз қуысының шырышты қабығынан іздерді, жағындыларды, қырғыштарды алу)	3
61	Радиациялық диагностика әдістерінің нәтижелерін сипаттау және бағалау	3
62	Электрокардиография интерпретациясы	3
63	Қандағы глюкозаны бағалау	4
64	Жалпы қан анализін бағалау	4
65	Биохимиялық қан анализін бағалау	4
66	Коагулограмманы бағалау	4
67	Жалпы зәр анализін бағалау	4
68	Зертханалық үлгіні тиісті жағдайларда алу және оны зертханаға тасымалдау	2
69	Скринингтік және диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау	3
70	Пациентті диагностикалық зерттеулерге дайындау	3
71	Қан қысымын өлшеу	4

5) Инвазиялық процедуralар және шұғыл көмек

72	Заарсыздандыру, дезинфекция, стерилизация, антисептиктер	2
73	Шина дайындау және қою	2
74	Жараны тану	2
75	Қан тамырларға косылуды камтамасыз ету (перифериялық веноздық)	2

76	Дефибрилляция (симуляторда)	2
77	Жақ-бет аймағының абсцессінің ашылуы	2
78	Қол жуу	4
79	Коникотомия	2
80	Аурудың/жарақаттың ауырлығын бағалау	2
81	Комадағы науқасты ынғайлы калыптен жатқызу	2
82	Жоғарғы тыныс жолдарынан бөгде затты алып тастау	2
83	Препаратты ішке, жергілікті қолдану	2
84	Пульсоксиметрияны қолдану және бағалау	2
85	Қолданылатын дәрілік заттарды дұрыс дайындау	3
86	Күйік пен жарага күтім жасау	2
87	Ересектер мен балалардың негізгі өмірлік функцияларын қолдау (тексеру, жасанды тыныс беру, жүрек массажы, дефибрилляция (автоматты сыртқы дефибрилляция) кәсіби жедел жәрдем бригадасы келгенге дейін (симуляция жағдайында)	2
88	Ересектер мен балалардың кенейтілген жүрек-өкпе реанимациясы (жүрек аритмиясының негізгі түрлеріне көмек көрсетудің негізгі алгоритмдері, симуляторда)	2
89	Сыртқы жарақаттарды (жаралар, қан кетулер, күйіктер, созылулар, шыгулар, сынықтар) зерттеп-қарап және алғашқы медициналық көмек көрсету	2
90	ABCDE алгоритмімен жарақаттанған пациенттерді зерттеп-қаралу (Травмасы бар емделушіның өмірлік функцияларын қолдаудың кенейтілген түрі (ATLS))	2
91	Зардап шеккендерді тасымалдау	2
92	Қан кетуді тоқтату (саусақпен басу, қысым таңғышын тану, турникет)	2
93	Жұмыс орнында қолды тиісті өндөуді қолдану	3

94	Көктамыршілік инъекциялар	3
95	Тері астына және бұлышқет ішіне инъекциялар енгізу	3
96	Асептикалық және антисептикалық кішігірім хирургиялық араласуларға операциялық аланды операция алдындағы дайындау	3
97	Қолданбалы анестезия	3
98	Инфильтрациялық анестезия	3
99	Өткізгіштік анестезия	2
100	Жараны тану	2
101	Жараны біріншілік хирургиялық өндеу	2
102	Тігістерді тігу және тігістерді алу	3
103	Пациентті қарап-тексеруге дайындау (тағу, стерильді қолғап кио)	4
104	Жедел көмекті үйымдастыру	2
105	Реминерализациялау терапиясын жүргізу	2
106	Тістің кариоздық зақымдануларын тазалау	2
107	Тұбір өзектерін эндодонтиялық өмдеу	2
108	Тұбір өзегін пломбалау	2
109	Тұбір өзегінің пломбасын алып тастау	2
110	Медициналық, оқшаулағыш төсемдерді салу	3
111	Тұбір өзектерін, пародонт қалталарын, ауыз қуысының шырышты қабығын өмдеу	2
112	Тіс жарықшаларын (фиссуралар) тығызыдау	2
113	Тіс шөгінділерін жою	3
114	Тіс протездері өлшемдерін алу	3
115	Тісті пломбалау	2
116	Пульпаның, шырышты қабықтың, ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің диатермокоагуляциясы	2
117	Тіс протездерін, ортодонтиялық аппараттарды орнату және бекіту	2
118	Орталық окклюзияны анықтау	2
119	Тістерді жұлу	2
120	Ауыз қуысының абсцесстерін ашу	2

121	Френулопластика	2
122	Френулотомия	2
123	Вестибулопластика	2
124	Цистотомия	2
125	Цистэктомия	2
126	Тіс түбірінің резекциясы, гемизекциясы	2
127	Тісті реплантациялау	2
128	Тістерді сплинтациялау	3
129	Тістерді қалпына келтіру (тікелей, жанама)	2

6) Профилактика және қоғамдық денсаулық

130	Мүгедектік дәрежесін және күнделікті өмір белсенділігін бағалау	2
131	Пациенттерге салауатты өмір салты мәселелері бойынша кеңес беру (диета, физикалық белсенділік, тамақтану, темекі шегу, алкоголь)	4
132	Ауыз қуысын, тіс протездерін гигиеналық күтүге ұйрету	4
133	Ауырсынуды басқару шараларын ұсыну	3
134	Психоэлеуметтік, экономикалық және гигиеналық жағдайды, соның ішінде қауіп факторларын бағалау	3
135	Отбасылық профилактикалық кеңес беру	4
136	Жұмыс орнын санитариялық-гигиеналық бакылау	4
137	Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету	2
138	Жақ-бет аймағы ауруларының алдын алу шараларын ұйымдастыру	2
139	Қоғамдық орындарда инфекциялық аурулардың алдын алу	2
140	Қоғамдағы санитариялық-оқу ағартушылық жұмыс	4
141	Қоғамдағы инфекциялық аурулардың профилактикасы	3
	Эпидемиологиялық әдістерді қолдана отырып, қоғамдық	

142	денсаулық мәселесін анықтау және шешу	2
7) Оқыту		
143	Клиникалық сұрап құрастырып, оның шешімін әдебиеттерден іздейді	3
144	Клиникалық нұсқаулармен және хаттамалармен жұмыс істеу	3
145	Студенттер мен басқа да медицина мамандары үшін тәрбиелік дәрістер жүргізеді	3

Ескертпе:

** Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру деңгейлері

Менгеру деңгейі	Сипаттама
1	Дағды/ рәсімдердің қалай орындалатынын біледі және түсінеді
2	Оқытушының жетекшілігімен дағдыны/емшараларды, соның ішінде симуляция орталығында орындайды
3	Денсаулық сақтау үйімінде оқытушының жетекшілігімен дағдыны/емшараларды орындайды
4	Денсаулық сақтау үйімінде оқытушының жетекшілігімен дағдыны/емшараларды өз бетінше орындайды

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі
2023 жылғы 9 қантардағы
№ 4 бұйрығына
4-қосымша

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша жоғарғы оқу орнынан кейінгі білім берудің үлгілік оқу бағдарламалары

1 тарау. Резидентура білім беру бағдарламасының тәлкүжаты

1. Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша Резидентураның үлгілік оқу бағдарламасы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 8-тармағына, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілмінде № 28916 болып тіркелген) бұйрығымен бекітілген және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдедегі № ҚР ДСМ-63 "Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілмінде № 28716 болып тіркелген) бұйрығымен бекітілген деңсаулық сақтау

саласындағы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді.

2. Резидентурада медициналық мамандарды даярлау денсаулық сақтау саласын білікті мамандармен қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

3. Резидентураның білім беру бағдарламаларын менгеру үшін алдыңғы білім деңгейі - негізгі (базалық) медициналық білім, жоғары медициналық білім, интернатура

4. Резидентураның білім беру бағдарламасы теориялық және клиникалық дайындықты, аралық және қорытынды аттестаттауды қамтиды.

Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру осы бағдарламаға 1-49-қосымшаларға сәйкес тиісті мамандық бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен оқыту нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

5. Клиникалық даярлыққа басшылық жасау үшін ұйым белгілеген тәртіппен клиникалық тәлімгерлер тартылады.

6. Резиденттердің оқу жетістіктерін бағалау бақылау мен аттестаттаудың нысандарымен жүзеге асырылады және оларды ұйым дербес айқындайды.

7. Дәрігер-резиденттердің аралық аттестаттауы Қазақстан Республикасының медициналық білім беру және ғылыми ұйымдарында ғылыми (әдістемелік) кеңесі бекіткен нысандағы академиялық құнтізбеге және жұмыс оқу жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Оқу жылы аяқталғаннан кейін аралық аттестаттау қорытындылары негізінде ұйым басшысының бұйрығымен дәрігер-резиденттерді курстан курсқа ауыстыру жүзеге асырылады. Осы мақсатта ауысу баллы анықталады.

8. Дәрігер-резиденттерде қорытынды аттестаттау "Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау, денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары түлектерінің және денсаулық сақтау саласындағы мамандардың кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілмінде № 21763 болып тіркелген) Денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары түлектерінің кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларына сәйкес жұмыс оқу жоспарында және академиялық құнтізбеде көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

Қорытынды аттестаттауға жеке оқу жоспарының талаптарына сәйкес білім беру процесін аяқтаған дәрігер-резиденттер жіберіледі.

9. Жеке оқу жоспарының талаптарын орындаған, белгіленген ауысу балын жинай алмаған дәрігер-резиденттер жазғы семестрден өтпей, қайта оқу жылына қалдырылады. Қайта оқу жылы ақылы негізде ұйымдастырылады.

10. Кредиттік оқыту технологиясы бойынша білім алушылардың дайындық деңгейі базалық құзыреттіліктерді қалыптастыруды қарастырады.

Резидентураның негізгі құзыреттері білім алушылардың қабілеттерін сипаттайтыны:

1) пациентті бақылау: клиникалық диагнозды түжырымдай алады, емдеу жоспарын тағайындауды және медициналық көмектің барлық деңгейлерінде дәлелді тәжірибе негізінде оның тиімділігін бағалай алады;

2) коммуникация және ынтымақтастық: пациент үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның қоршаған ортасымен, медицина қызметкерлерімен тиімді өзара әрекеттесе білу;

3) қауіпсіздік және сапа: тәуекелдерді бағалай білу және медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдана білу;

4) халық денсаулығы: өз мамандығы бойынша Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушулық шеңберінде әрекет ете алады, төтенше жағдайлар кезінде негізгі көмек көрсете алады, азаматтардың денсаулығын нығайту саясатын іске асыру үшін кәсіпаралық ұжымдар құрамында жұмыс істей алады. ұлт;

5) зерттеушілік: адекватты зерттеу сұрақтарын құрастыра алады, кәсіби әдебиеттерге сынни баға бере алады, өзінің күнделікті қызметінде халықаралық деректер қорын тиімді пайдалана алады, ғылыми топ жұмысына қатысады;

6) оқыту және дамыту: өз бетінше білім алуға және кәсіби ұжымның басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысу.

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
1-қосымша

"Ересектердің, балалардың акушерия және гинекологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілігі: Ересектердің, балалардың акушер-гинеколог дәрігері

№р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндепті компонент	200
	Амбулаторлы акушерия	27
	Стационардағы акушерия	63
	Амбулаторлы гинекология	25
1)	Стационардағы гинекология	38

	Балалар гинекологиясы мен жыныстық денсаулық	17
	Репродуктивті медицина және бедеулік	17
	Онкогинекология	13
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жүктілік диагностикасы
2.	Босану кезендері
3.	Алдыңғы және артқы шүйдемен келу түрімен босану
4.	Босанудың ағымы мен жүргізілуі
5.	Босанудың үшінші кезеңінің жүргізілуі
6.	Босанудан кейінгі кезеңінің жүргізілуі
7.	Ұрықтың жамбасымен орналасуындағы жүктілік пен босану
8.	Көп ұрықты жүктілік
9.	Өзіндік түсік. Кезендері
10.	Септикалық түсік
11.	Жүктілікті көтере алмаушылық
12.	Мерзімінен бұрын босану
13.	Күні асқан жүктілік
14.	Жүрек-қан тамыр жүйесінің ауруларымен жүктілік және босану
15.	Тыныс алу мүшелерінің ауруларымен жүктілік және босану
16.	Бүйрек, несеп-жыныс мүшелерінің ауруларымен жүктілік және босану
17.	Қаназдық пен жүктілік
18.	Жүйке жүйесінің ауруларымен жүктілік пен босану
19.	Көру мүшелерінің ауруларымен жүктілік пен босану
20.	Аскорыту мүшелерінің аурулары мен жүктілік пен босану
21.	Туа және жүре пайда болған тромбофилиямен жүктілік пен босану
22.	Қант диабетімен жүктілік және босану
23.	Жыныстық жолмен берілетін аурулармен жүктілік және босану
24.	Туберкулезі бар эйелдерде жүктілік пен босану

25.	Жатыр миомасы бар әйелдерде жүктілік пен босану
26.	Аналық безінің түзілістері бар әйелдерде жүктілік пен босану
27.	Жыныс мүшелеңінің туа пайда болған даму ақаулары бар әйелдерде жүктілік пен босану
28.	Инфантозимді әйелдерде жүктілік пен босану
29.	Жатыр мойнының қатерлі ісігі бар әйелдерде жүктілік пен босану
30.	Жүктілер токсикозы
31.	Гестационды гипертензия
32.	Преэклампсия
33.	Эклампсия
34.	Ұрықтың туа пайда болған ақаулары
35.	Ұрық дистрессі
36.	Ұрықтың құрсақшілік инфекциялары
37.	Ұрықтың дамуының ақаулары
38.	Қағанақ сұнының аздығы
39.	Қағанақ сұнының көптігі
40.	Кіндіктің ақаулары
41.	Ірі ұрық
42.	Иықтар дистоциясы
43.	Кіндік бауының төмен түсүі
44.	Ұрық басының асинклитикалық келуі
45.	Ұрықтың көлденең және қигаш орналасуы
46.	Ұрықтың алдыңғы төбемен келуі
47.	Ұрықтың мандайымен келуі
48.	Босану қызметтінің ақаулары
49.	Жүктіліктің кеш мерзіміндегі қан кетулер
50.	Босанудың үшінші кезеңінің патологиясы
51.	Босанудан кейінгі кезең патологиясы
52.	Анасының босану жарақаттары
53.	Вульва, қынап және аралық жыртылыстары
54.	Жатыр мойнының жыртылысы
55.	Жатыр жыртылуы
56.	Кесар тілігі отасынан және жатырга жасалынған отадан кейінгі тыртығы бар жүктілік пен босануды жүргізу
57.	Жатырдың айналып кетуі
58.	Босанудан кейінгі жыланкөздер
59.	Қасага бузының ажырауы мен жыртылуы
60.	Гемостаз жүйесінің тұқымкуалаушылық ақаулары
61.	Геморрагиялық шок
62.	Қанның шашыранды ұю синдромы

63.	Қағанақ сұымен эмболия
64.	Ерте неонатальды кезеңде жаңа туған нәрестелер жағдайының ерекшеліктері
65.	Жаңа туған нәрестелер аурулары мен шекаралық жағдайлары
66.	Жаңа туған нәрестелердің транзиторлы жағдайлары
67.	Ерте неонатальды кезеңде жаңа туған нәрестелердің аурулары
68.	Жаңа туған нәрестелердің инфекционды аурулары
69.	Жаңа туған нәрестелердің гемолитикалық аурулары
70.	Тыныс алу жүйесінің бұзылыстарының синдромдары
71.	Хорионамнионит
72.	Босанудан кейінгі жара
73.	Босанушы әйелдердің босанудан кейінгі депрессиясы
74.	Босанудан кейінгі эндометрит
75.	Кесар тілігі отасынан кейінгі оталық жараның инфекциясы
76.	Босанудан кейінгі мастит
77.	Сепсис, септикалық шок
78.	Акушерлік перитонит
79.	Сыртқы жыныс мүшелерінің фонды аурулары: вульва лейкоплакиясы, крауроз, эритроплакия.
80.	Жатыр мойнының фонды аурулары: эрозия, полиптер, лейкоплакия, эритроплакия, эктропион, цервицит, тыртықты деформация.
81.	Жатыр мойнының обыралды аурулары: дисплазия, атипиялық лейкоплакия
82.	Эндометрийдің гиперпластикалық процесстері мен обыралды аурулары. Безді және безді-кистозды гиперплазия. Эндометрий полиптері. Атипиялық безді гиперплазия.
83.	Жатырдың қатерсіз ісіктері. Жатыр миомасы.
84.	Аналық бездер кистомалары
85.	Жатыр мойнының қатерлі ісігі
86.	Жатыр денесінің қатерлі ісігі
87.	Жатыр саркомасы
88.	Хорионэпителиома
89.	Аналық бездер қатерлі ісіктері
90.	Эндометриоз
91.	Сыртқы жыныс мүшелерінің қабыну аурулары. Вульвит
92.	Бартолинит
93.	Эндометрит

94.	Жатыр қосалқыларының қабыну аурулары
95.	Параметрит
96.	Жыныс мүшелерінің арнамалы қабыну аурулары. Жыныс мүшелерінң туберкулезі
97.	Жыныстық жолмен берілетін жыныс мүшелерінің қабыну аурулары
98.	Эктопиялық жүктілік
99.	Аналық безінің ісіктерінің аяқшаларының айналып кетуі
100.	Аналық безінің ісіктерінің аяқшаларының айналып кетуі
101.	Жатырдың миоматозды түйінінің айналып кетуі және некрозы

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара/техника	Дағдылардың саны
1.	Арнайы гинекологиялық зерттеу	100
2.	Сыртқы акушерлік зерттеу	100
3.	Ішкі акушерлік зерттеу	100
4.	Гравидограмма толтыру	50
5.	Партограмма толтыру	50
6.	Бишоп шкаласы бойынша жатыр мойнының жетілуін анықтау	50
7.	Амниотомия жүргізу	30
8.	Физиологиялық босануды қабылдауда акушерлік әдістер	20
9.	Жаңа туған нәрестенің жағдайын Апгар шкаласы бойынша бағалау	20
10.	Жаңа туған нәрестелердің алғашкы реанимациясы	10
11.	Физиологиялық жүкілік барысында жеке алмасу картасын толтыру	10
12.	Босану барысында ұрық басының кіші жамбастың жазықтықтарында орналасуын анықтау	10
13.	Босанудың үшінші кезеңін белсенді жүргізу	20
14.	Кеткен қан мөлшерін анықтау (гравиметриялық, визуальды)	20
15.	Ана сүтімен тамактандыру бойынша кенес беру	20
16.	Микроскопияға қынаптың тазалық дәрежесіне жағынды алу	30

17.	Онкоцитологияга цервикальды жағынды алу (ПАР- жағынды / сүйкіткіш)	30
18.	Физиологиялық босану тарихтарын толтыру	10
19.	Эпизиотомия	10
20.	Эпизиография	10
21.	Қынаптың жыртылыстарын тігү	10
22.	1, 2 дәрежелі аралықтың жыртылыстарына тігіс салу	10
23.	Жатырішілік спиральды енгізу	20
24.	Жатырішілік спиральды алыштасты	20
25.	Сүт бездерін қарау және пальпациялау	50
26.	Кольпоскопия жүргізу	10
27.	Кесар отасы кезінде ассистенциялау	30
28.	Вакуум-экстракция кезінде ассистенциялау	5
29.	Жатыр бимануальды компрессиясы	5
30.	Жатырдың баллонды тампонадасы	5
31.	Кесар тілігі	10
32.	Ұрықтың таза-жамбасымен келудегі әдісі (егіз жұктілікте екінші ұрықтың)	5
33.	Көп ұрықты жұктілікте босанудың 2-ші кезеңін жүргізу	5
34.	Жатыр бимануальды компрессиясы	5
35.	Жатырдың баллонды тампонадасы	3
36.	Классикалық қол әдісі	3
37.	Жатыр қуысын қол әдісімен тексеру	5
38.	Фантомда жатыр қуысына қол әдісімен плацентаны ажырату және шығару	5
39.	Иықтардың дистоциясы кезінде әдістер	5
40.	Ұрықтың вакуум-экстракциясы	5
41.	Шығаберіс акушерлік қысқаштарды салу	3
42.	Қуыстық акушерлік қысқаштар салу	3
43.	Амниотомия	20

44.	Жана тұған нәрестенің алғашқы минуттарда біріншілік реанимациялау шаралары	10
45.	Қынап жыртылыстарына тігіс салу	10
46.	1, 2 дәрежелі аралықтың жыртылыстарына тігіс салу	10
47.	Эпизиоррафия	10
48.	Жатыршілік спиральд енгізу мен алу	10
49.	Фантомда жатыр қуысы мен цервикальды өзекке диагностикалық қыру жүргізу	30
50.	Кольпоскопия жүргізу	10
51.	Биопсия (Punch-биопсия)	10
52.	Жатыр мойнының патологиялық аймағын үлкен ілмекті эксцизиясы	5
53.	Жатыр мойнының диатермокоагуляциясын жүргізу	5
54.	Гистеросальпингография	5
55.	Трансвагинальды және трансабдоминальды ультрадыбыстық зерттеу: эмбрион мен ұрықтың өмірге қабілеті, жүктілік локализациясы (жатырлық және жатырдан тыс), жүктілік мерзімі, бір немесе көпүркітілік жүктілік, жатыр мойны ұзындығы, хориальдылығы, фетальды биометрия, ұрықтың келуі, плацента орналасуы, амион сұйықтығының көлемі	30
56.	Кіндік бауының қанағысының ультрадыбыстық доплерографиясы	20
57.	Жатыр мен қосалқылараның патологиясын ультрадыбыстық зерттеу	20
58.	B-Lynch бойынша жатырға компрессионды тігіс салу	2
59.	О-Лири бойынша жатырлық және аналық безді артерияларын байлау	2
60.	3-ші дәрежелі бұттаралықтың жыртылыстарына тігіс салу	2
61.	Айналып кеткен жатырды енгізу	2
62.	POP-Q бағалау (жатырдың төмен түсі, қынаптың алдыңғы және артқы қабыргасының пролапсы, ректовагинальды жыланкөз)	10

63.	Қолдауыш пессариялар енгізу (диафрагма/қақпакшалар), күтім	10
64.	Сорғыш немесе тұйық кюреткамен дилатациялау мен кюретаж	10
65.	Бартолоний безінің кистасын ашу	5
66.	Вульва абсцессін хирургиялық ашу	5
67.	Алдыңғы және артқы кольпорафия	10
68.	Диагностикалық гистероскопия	10
69.	Полипті гистероскопиялық резекциялау	3
70.	Лапаротомды сальпинго-овариоэктомия	10
71.	Лапаротомды миомэктомия	5
72.	Лапаротомды тотальды гистерэктомия	5
73.	Лапаротомды қосалқыларынсыз жатырдың қынапұстілік ампутациясы	10
74.	Тұтіктік тестпен диагностикалық лапароскопия	5
75.	Қаралайым лапароскопиялық адгезиолизис	5
76.	Лапароскопиялық стерилизация	3
77.	Жай кистаның инелік лапароскопиялық аспирациясы	3
78.	Аналық безді лапароскопиялық электрокоагуляциялау	3
79.	Аналық бездің қаралайым лапароскопиялық цистовариоэктомиясы	3
80.	Лапароскопиялық сальпинго-овариоэктомия	3
81.	Лапароскопиялық сальпингостомия, сальпингоэктомия	5
82.	Жатыршілік инсеминация	3
83.	Қыз балалар мен жасөспірімдердің жыныстық дамуын бағалау әдістемесі	20
84.	Қыз балалар мен жасөспірімдердің ректоабдоминальды тексеру	3
85.	Тұтіктік тестпен диагностикалық гистероскопия	10

86.	Фантомда дистоция кезінде қолданатын барлық әдістер	10
87.	Плацентаны қол әдісімен ажырату және шығару	1-3
88.	Қынап қабырғаларының жыртылыштарына тігіс салу	20
89.	Фантомда аралықтың 3-ші дәрежелі жыртылышына тігіс салу	20
90.	Жаңа туған нәрестелердің бірінші минуттарда қолданатын алғашқы реанимациясы	1-3
91.	Жатыр бимануальды компрессиясы	1-3
92.	Жатыршілік баллонды тампонада	0-1
93.	B-Lynch бойынша тігіс салу	1-3
94.	О-Лири бойынша жатырлық және аналық бездің артерияларын байлау	1-3
95.	Фантомда күйстық акушерлік қысқаштарды салу техникасы	10
96.	Фантомда вакуум-экстракция жасау	10
97.	Фантомда жамбаспен келуде босандуды жүргізу	10
98.	Фантомда айналып кеткен жатырды енгізу	10
99.	Кольпоскопия (биопсиямен)	10
100.	POP-Q бағалау (жатырдың төмен түсіүі, қынаптың алдыңғы және артқы қабырғасының пролапсы, ректовагинальды жыланкөз)	5-10
101.	Диафрагма/қақпақшалар және әрдайым күтім жасау	1-3
102.	Трансвагинальды және трансабдоминальды ультрадыбыстық зерттеу ұрықтың биофизикалық профилі, допплерография)	20
103.	Трансвагинальды және трансабдоминальды ультрадыбыстық зерттеу (жатыршілік патология, жатырдың , қосалқыларының, аналық безінің даму ақаулары)	5-10
104.	Жатыр мойнын коагуляциялау әдістері	10

105.	Сорғыш немесе тұйық кюреткамен дилатациялау мен кюретаж	1-2
106.	Алдыңғы және артқы кольпорафия	1-2
107.	Гистеросальпингография, гистероскопия	10
108.	Лапароскопиялық стерилизация	1-3
109.	Жатырдан тыс жүктілікті лапароскопиялық алып тастау	1-3
110.	Сальпингостомия немесе сальпингэктомия	1-3
111.	Кистаны хирургиялық алып тастау	1-3
112.	Абсцессі хирургиялық емдеу	1-3
113.	Жай кистаның инелік лапароскопиялық аспирациясы	1-3
114.	Аналық бөздерді лапароскопиялық электрокоагуляциялау	1-3
115.	Аналық бөздердің қарапайым лапароскопиялық цистектомиясы	1-3
116.	Лапароскопиялық сальпинго-оофорэктомия	1-3
117.	Лапаротомия көмегімен сальпинго-оофорэктомия	1-3
118.	Полипті гистероскопиялық резекциялау	1-3
119.	0-1 (<4 см) типті миоманы гистероскопиялық резекциялау	1-3
120.	Лапаротомия көмегімен субсерозды миоманың миомэктомиясы	1-3
121.	Қарапайым лапароскопиялық адгезиолизис	1-3
122.	Минимальды адгезиолизис лапаротомиясы	1-3
123.	Түтіктік тестпен диагностикалық лапароскопия	10
124.	Фолликулаларды есептеу және өлшеу арқылы трансвагинальды ультрадыбыстық зерттеу жүргізу	10
125.	Фолликулаларды және іш күйсінің сүйкітығын бағалау мен трансвагинальды ультрадыбыстық зерттеу жүргізу	10
126.	Түтіктік тестпен диагностикалық гистероскопия	10

127.	Қан және қаналмастырушылар трансфузиясы	3-5
128.	Қыз балалар мен жасөспірімдерді жалпы және гинекологиялық тексеру	5
129.	Ұрыкка кардиотокографияны интерпретациямен жүргізу	20

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 2-қосымша

"Ересектердің, балалардың аллергология және иммунологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің және балалардың аллерголог иммунолог- дәрігері

№ р /с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіби пәндер циклі	138
	Міндettі компонент	134
	Клиникалық иммунология және амбулаториялық-емханалық аллергология, ересектердің (Медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетудегі клиникалық иммунология және аллергология, иммундық жүйенің жай-күйін бағалау. Иммунотропты терапия, иммунология мен зертханалық диагностикадағы аллергология)	34
	Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология, ересектер (Иммунология негіздері. Иммунтапшылышты жағдай. Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология. Аллергология, аутоиммундық аурулар. Иммунопролиферативті аурулар)	33
1)	Клиникалық иммунология және амбулаториялық-емханалық аллергология, балалардың (Вакциналар, вакцинопрофилактика. Аллергиялық патологиясы бар	34

	балалардың алдын алу, диспансерлік бақылау, оңалту. Балалардағы аллергологиядағы шұғыл жағдайлар)	
	Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология, балалар (Балалар иммунологиясы мен аллергологиясының өзекті мәселелері. Балалардағы аллергиялық аурулардың дифференциалды диагностикасы. Балалардағы аллергиялық ауруларды диагностикалау қағидалары. Аллергиялық ауруларды емдеудің заманауи әдістері)	33
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Аллергиялық ринит
2.	Бронхиалды астма
3.	Астматикалық статус
4.	Поллиноз
5.	Экзогенді аллергиялық альвеолит
6.	Бөртпелер
7.	Ангио ісіну
8.	Атопиялық дерматит
9.	Тағамдық аллергия
10.	Жәндіктерге аллергия
11.	Латекс аллергиясы
12.	Жанаспалы аллергиялық дерматит
13.	Асказан-ішек жолдарының аллергиялық аурулары
14.	Аллергиялық гастроэнтероколит
15.	Бейспецификалық ойық жаралы колит
16.	Дәрілік аллергия
17.	Артусоподты реакция
18.	Сарысу ауруы
19.	Стивенс-Джонс синдромы
20.	Уитты эпидермальды некролиз (Лайелл синдромы)
21.	Көп пішінді экссудативті эритема
22.	Анафилактикалық шок

23.	Ферментопатиялар
24.	Аллергиялық бронхопульмональды аспергиллез
25.	Өкпенің эозинофилиясы
26.	Аллергиялық конъюнктивит
27.	Біріншілік және екіншілік иммундық тапшылыктар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуralар

№	Ота/Емшара/техника	Дағдылардың саны
1.	Аллергология және иммунологиядағы арнайы зертханалық зерттеулерді түсіндіру	100
2.	Аллергология және иммунологиядағы аспаптық зерттеу және бақылау әдістерінің мәліметтерін түсіндіру (спирография, пикфлоуметрия)	100
3.	Өмірге қауіпті жағдайларда шұғыл аллергологиялық көмек көрсету: анафилактикалық шок, көмей ісінуі, жедел токсикалық-аллергиялық реакция, астматикалық статус	15
4.	Тері, тері ішілік және қоздырғыштық, аппликациялық, прик-тесттер, тамшылап енгізу, арнайы сынақтар жүргізу	50
5.	Диагностика және емдеу үшін аллергендер өсіру; диагностика үшін гистаминді және аллергияның басқа медиаторларын сүйілту	50
6.	Аллергенге спецификалық иммунотерапия өткізу	10
	Басшылықпен орындау	
7.	Тері, тері ішілік және қоздырғыштық, аппликациялық, прик-тест, тамшылап енгізу, ерекше сынамалар жүргізу	50
8.	Аллергенді арнайы иммунотерапия жүргізу	10
	Интерпретация	
9.	Аллергологиядағы арнайы зертханалық зерттеулерді түсіндіру	100
10.	Аллергологиядағы (спирография, пикфлоуметрия) зерттеу мен	100

**"Ересектердің, балалардың анестезиология және реаниматологиясы" мамандығы бойынша
резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы**

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың анестезиолог және реаниматолог дәрігері

№р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
1)	Міндетті компонент	200
	Хирургиялық бейіндегі пациенттерді анестезиологиялық қамтамасыз ету	34
	Хирургиялық және терапиялық бейіндегі пациенттерде қарқынды терапия	34
	Педиатрияда және неонатологияда анестезиологиялық қамтамасыз ету	34
	Педиатрия мен неонатологиядағы қарқынды терапия	34
	Акушерия және гинекологиядағы анестезия және қарқынды терапия	14
	Нейрохирургия мен неврологиядағы анестезия және қарқынды терапия	11
	Кардиохирургиядағы анестезия және қарқынды терапия, перфузиология	11
	Кардиологиядағы қарқынды терапия	9
	Жақ-бет хирургиясындағы, стоматологиядағы және оториноларингологиядағы, офтальмологиядағы анестезия және қарқынды терапия. Амбулаториялық анестезиология	7
	Жұқпалы аурулардың қарқынды терапиясы	6

	Жедел улану кезіндегі қарқынды терапия, эфферентті медицина	6
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Құрысулар
2.	Асфиксия
3.	Апноэ
4.	Шоктар
5.	Гипертониялық криз
6.	Әртүрлі генезді анемиялар
7.	Бронхообструктивті синдром
8.	Жедел респираторлы дистресс-синдром
9.	Трансфузия асқынулары
10.	Орталық жүйке жүйесі мен омыртканың жедел аурулары мен жарақаттары
11.	Өкпенің жедел аурулары мен зақымданулары
12.	Жедел тәждік синдром, миокард инфарктісі
13.	Өмірге қауіп төндіретін ырғақ пен өткізгіштіктің жедел бұзылуы
14.	Тәждік генездік емес жедел жүрек жетіспеушілігі
15.	Жүйелі қабыну реакциясы синдромы, сепсис
16.	Бауырдың жедел жеткіліксіздігі
17.	Жедел бүйрек жеткіліксіздігі
18.	Жедел бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі
19.	Гипер - және гипогликемия
20.	Жедел эндокриндік бұзылулар
21.	Ауыр аллергиялық реакциялар
22.	Жедел улану
23.	Тамақтанудың, метаболизмнің, дисгидрияның жедел бұзылуы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Ингаляциялық анестезия	20
2.	Тамырішілік анестезия	30
3.	Жұлын пункциясы (диагностикалық)	1

4.	Эпидуральді кеңістік катетеризациясы	3
5.	Кеңірдек интубациясы	30
6.	Беттік маскамен мәжбүрлі желдету	30
7.	Ларингеальді масканы орнату	5
8.	Экстубация	50
9.	Коникотомия	1
10.	Трахеостомия	1
11.	Респираторлы терапия (өкпені жасанды желдету, режимдер, рекрутмент тәсілін жүргізу)	30
12.	Инвазивті емес өкпені жасанды желдету	5
13.	Орталық веналардың катетеризациясы (соның ішінде ультрадыбыстық бақылау)	10
14.	Перифериялық веналардың катетеризациясы	15
15.	Артерия пункциясы	10
16.	Орталық венозды қысымның елшемі	40
17.	Назогастральді зонд орнату	30
18.	Зэр шығару катетерін орнату	10
19.	Қан тобын, резус факторды анықтау, донор мен реципиент қанының үйлесімділігіне сынама жүргізу	10
20.	Электрокардиография жазбасы	20
21.	Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы	5
22.	Кеңейтілген жүрек-өкпе реанимациясы	5
23.	Кардиоверсия жүргізу	1
24.	Балалардағы ингаляциялық анестезия	20
25.	Балалардағы тамырішілік анестезия	20
26.	Балалардың жұлын пункциясы (диагностикалық)	1
27.	Балалардағы эпидуральді кеңістікті катетеризациялау	2
28.	Балалардағы өткізгіш анестезия	2
29.	Балалардың кеңірдек интубациясы	40
30.	Балалардың назотрахеальді интубациясы	2
31.	Балалар коникотомиясы	1

32.	Балалар трахеостомиясы	1
33.	Балаларды беттік маскамен мәжбүрлі желдету	40
34.	Балаларға ларингиальды маска орнату	5
35.	Балалар экстубациясы	40
36.	Балалардағы респираторлы терапия (өкпені жасанды желдету, режимдер, рекрутмент тәсілін жүргізу)	40
37.	Балалардағы инвазивті емес өкпені жасанды желдету	5
38.	Балалардағы орталық веналардың катетеризациясы (соның ішінде ультрадыбыстық бақылау)	15
39.	Балалардың перифериялық веналардың катетеризациясы	15
40.	Балалардың артерия пункциясы	5
41.	Балалардың орталық венозды қысымның өлшемі	15
42.	Балаларға назогастральді зонд орнату	20
43.	Балаларға зәр шығару катетерін орнату	10
44.	Балалардың қан тобын, резус факторын анықтау, донор мен реципиент қанының үйлесімділігіне сынама жүргізу	10
45.	Балалардың электрокардиография жазбасы	10
46.	Балалардың негізгі жүрек-өкпе реанимациясы	5
47.	Балалардың кеңейтілген жүрек-өкпе реанимациясы	5
48.	Балалар кардиоверсиясын жүргізу	1
49.	Өткізгіш анестезия	2
50.	Аралас (біріктірілген) анестезия	10
51.	Босанудағы жансыздандыру	2
52.	Кесарь тілігі кезіндегі анестезия	10
53.	Назотрахеальді интубация	2
54.	Бір өкпелік және әр өкпелік интубация	3
55.	Артерияны катетеризациялау және артериялық қысымды инвазивті бақылау	5

Медициналық және
фармацевтикалық

мамандыктар бойынша жогарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
4-қосымша

"Ересектердің, балалардың ангиохирургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 4 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың ангиохирург-дәрігері

№ п/п	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	278
	Міндепті компонент	262
	Жалпы хирургия	16
	Торакальды хирургия	16
	Кардиохирургия	16
	Стационардағы ангиохирургия:	214
1)	1) Тамыр жүйесі ауруларының диагностикасы	16
	2) Тамырлар ауруларын хирургиялық емдеудің жалпы сұрақтары	16
	3) Қолқаның қеуде бөлігінің және оның тармақтарының аурулары	16
	4) Қолқаның іш бөлігінің және оның тармақтарының аурулары	29
	5) Перифериялық артериялардың аурулары	29
	6) Веноздық және лимфа жүйелерінің аурулары	16
	7) Симптоматикалық артериялық гипертензия. Хемодектомалар және тамырлардың ісіктегі. Тамыр	19

		жүйесінің тұа біткен аурулары	
	8	Жүрек және қан тамырларының шұғыл патологиясы	29
	9	Рентгенэндоваскулярлық хирургия	29
	10	Т а м ы р хиургиясындағы қарқынды терапия мәселелері	15
2)		Таңдау бойынша компонент	16
2		Қорытынды аттестаттау	2
Барлығы:			280

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп тараған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Аорта және магистральді артериялардың атеросклерозы, Лериш синдромы
2.	Құрсақ қолқасының аневризмалары
3.	Вазоренальді гипертензия
4.	Висцеральды, бүйрек артерияларының аневризмалары
5.	Созылмалы абдоминальді ишемия синдромы
6.	Тамыр хиургиясындағы парапротездік инфекция
7.	Облитерациялайтын атеросклероз, облитерациялайтын тромбангиит
8.	Аяқ-қол критикалық ишемиясы
9.	Перифериялық артериялардың аневризмалары
10.	Артериттер, васкулиттер
11.	Перифериялық нейроваскулярлық синдромдар
12.	Ангиодисплазия (мальформация, қан тамырларының тұа біткен ақаулары)
13.	Қан тамырларының пайда болған ақаулары (пайда болған артериовенозды фистулалар)
14.	Қолқа коарктациясы
15.	Қолқаның кеуде бөлімінің аневризмалары
16.	Торакоабдоминальді аневризмалар
17.	Созылмалы тамыр-ми жеткіліксіздігі (қолқа доғасы тармақтарының окклюзиялық закымдануы), Такаясу синдромы (брахиоцефалдық артериялардың атеросклерозы)
18.	Хемодектомалар және тамыр ісіктері

19.	Магистральдық артериялардың тромбоздары мен эмболиялары
20.	Аяқ тамырларының варикозды кеңеюі
21.	Аяқ-қолдың тери асты қөктамырларының жіті тромбофлебиті
22.	Терең қөктамырлардың жедел тромбоздары
23.	Өкпе эмболиясы
24.	Тромбоздан кейінгі ауру
25.	Лимфа жүйесінің патологиясы
26.	Магистральды тамырлардың жарақаттары

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Оталар / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Қан тамырларын диагностикалаудың сәулелік әдістерінің орындау және деректерін интерпретациялау (кан тамырларын ультрадыбыстық сканерлеу, компьютерлік томографиялық-ангиография)	50
2.	Ангиография жүргізу техникасын менгеру	20
3.	Тері арқылы баллонды ангиопластика жүргізу, шеткергі артерияларды стенттеу техникасын менгеру	20
4.	Тұа біткен мальформациялардың пункциялық склероэмболизациясы	30
5.	Тұа біткен және журе пайда болған мальформациялардың рентгенэндоваскулярлық окклюзиясы	20
6.	Үйқы-субклавиаляқ шунттау	2
7.	Жатыр артерияларының эмболизациясы	5
8.	Сан-сан айқаспалы шунттау	6
9.	Қолқа-сан артериясын бифуркациялық шунттау	1
10.	Аневризмалар кезінде перифериялық артерияларының реконструкциясы	4
11.	Бел симпатэктомиясы	3
12.	Торакоскопиялық қеуде симпатэктомиясы	3
13.	Аортаның висцеральды тармақтарын стенттеу	2

14.	Көк тамырға склерозды препаратты енгізу	30
15.	Минифлебэктомия	40
16.	Аяқтың төменгі бөлігінің варикозды-кеңейтілген көктамырларының эндovenозды лазерлік коагуляциясы	30
17.	Аяқтың төменгі бөлігінің варикозды-кеңейтілген көктамырларының радиожиілікті аблациясы	20
18.	Профундопластика	6
19.	Дистальді шунттау (жіліншік-алдыңғы жіліншік, жіліншік-артқы жіліншік)	5
20.	Сан артериясы-тізе асты артериясы шунттау	5
21.	Сан артериясын шунттау	5
22.	Тромбэктомия, эмболэктомия	12
23.	Қолқаның іш және кеуде бөлімдеріне стент-графт имплантациясы	1
24.	Кава фільтр имплантациялау	3
25.	Аяқтың төменгі бөлігінің веналарын стенттеу	2
26.	Эндартерэктомия	5
27.	Протездеумен қолқа аневризмасын резекциялау	1
28.	Үйқы артерияларын стенттеу	1
29.	Каротидті эндартерэктомия	1
30.	Құрсақ сабауының декомпрессиясы	2
31.	Желілік протездеумен қолқа коарктациясын резекциялау	1
32.	Перифериялық көктамырлардың пликациясы	4
33.	Аяқ-қол ампутациясы	20
34.	Аяқ-қолдардың экзартикуляциясы	20
35.	Кроссектомия	30
36.	Сафенектомия	30
37.	Тамырлардың санылауынан бөгде денелерді алып тастау	2
38.	Катетерлі тромболизис	2
	Тамырлы қол жетімділікті қалыптастыру (уақытша, тұрақты)	

39.	(орттарды орнату, перманентті катетер орнату, артериовенозды фистула калыптастыру)	10
40.	Қан тамырларының закымдануы кезіндегі реконструктивті операциялар	6
41.	Кава фильтрді алу	4
42.	Ангиохирургиядағы гибридті операциялар	2
43.	Гемангиомалардың лазерлік деструкциясы	15

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 5-қосымша

"Балалар стоматологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Балалар стоматолог-дәрігері

№ р /с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Балалар мен жасөспірімдерде стоматологиялық араласу кезіндегі жергілікті анестезия	18
	Балалар мен жасөспірімдердегі тістерінің қатты тіндердің аурулары	16
	Балалар мен жасөспірімдерде пульпа және периодонт аурулары	16
	Балалар мен жасөспірімдердің пародонт аурулары	16
	Балалар мен жасөспірімдерде ауыз куысының шырышты қабығының аурулары	16
	Балалар мен жасөспірімдердің ауыз куысының ірінді хирургиясы	26
	Балалар мен жасөспірімдердің ауыз куысын қалпына келтіру хирургиясы	26
	Таңдау бойынша компонент	4
2)	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Балалар стоматологиясындағы жергілікті анестезия
2.	Балалар мен жасөспірімдерде жергілікті анестезия кезінде пайда болатын асқынулар
3.	Балалар мен жасөспірімдердің уақытша тістері әмалынің тіскегісі
4.	Балалар мен жасөспірімдердің тұрақты тістерінің әмалынің тіскегісі
5.	Балалар мен жасөспірімдердегі уақытша тістерінің дентиннің тіскегісі
6.	Балалар мен жасөспірімдердегі тұрақты тістердің дентиннің тіскегісі
7.	Балалар мен жасөспірімдердегі уақытша тістердің цемент тіскегісі
8.	Балалар мен жасөспірімдердегі тұрақты тістердің цемент тіскегісі
9.	Тіс жарылғанға дейінгі кариозды емес закымданулар (әмаль гипоплазиясы, әмаль гиперплазиясы, флюороз, тіс тіндері дамуының түқым қуалайтын бұзылулары, тіс тіндері дамуының дәрі-дәрмектік және уытты бұзылулары)
10.	Тіс жарылғаннан кейін пайда болатын кариозды емес закымданулар (жогары abrasia, сына тәрізді ақаулар, эрозиялар, тіс тіндерінің дамуындағы дәрілік және уытты бұзылулар, қатты тіндердің некрозы, тіс гиперестезиясы)
11.	Балалар мен жасөспірімдердегі уақытша тістердің жедел және созылмалы пульпиттері
12.	Балалар мен жасөспірімдердегі тұрақты тістердің жедел және созылмалы пульпиттері
13.	Балалар мен жасөспірімдердегі уақытша тістердің жедел және созылмалы периодонтиттері
14.	Балалар мен жасөспірімдердегі тұрақты тістердің жедел және созылмалы периодонтиттері
15.	Тіс шөгінділері. Гигиеналық жағдайды бағалау әдістемесі. Гигиена индексі. Балалар мен жасөспірімдерде тіс шөгінділерін жою әдістері
16.	Балалар мен жасөспірімдердегі гингивиттер
17.	Балалар мен жасөспірімдердегі пародонтиттер
18.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысының жарақаттық закымдануы
19.	Балалар мен жасөспірімдерде ауыз қуысының шырышты қабығындағы вирустық аурулардың

	көріністері (жіті респираторлық вирустық инфекция , қызылша, скарлатина, желшешек)
20.	Балалар мен жасөспірімдерде ауыз қуысының шырышты қабығындағы инфекциялық аурулардың көріністері (аусыл(ящур), инфекциялық мононуклеоз, мерез, туберкулез, Венсанның ойық жаралы-некротикалық стоматиті, гонореялық стоматит, кандидоз)
21.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысының шырышты қабығының аллергиялық зақымдануы. Анафилактикалық шок. Квинке ангионевротикалық ісінуі. Есекжем
22.	Көп формалы экссудативті эритема. Стивенс-Джонсон Синдромы
23.	Балалар мен жасөспірімдердегі жүйелі аурулар мен зат алмасу ауруларындағы ауыз қуысының шырышты қабығының өзгеруі
24.	Глоссалгия. Стомальгия. Дәмнің бұзылуы. Балалар мен жасөспірімдерде экзогенді интоксикация кезінде ауыз қуысының шырышты қабығының өзгеруі
25.	Балалар мен жасөспірімдердегі тілдің ауытқулары және дербес аурулары
26.	Балалар мен жасөспірімдердегі хейлиттер. Тәуелсіз хейлиттер. Симптоматикалық хейлиттер
27.	Балалар мен жасөспірімдерде күрделілігі әртүрлі тістердің жұлу әдістемесі
28.	Балалар мен жасөспірімдерде тіс жұлу кезінде және одан кейін пайда болатын асқынулар
29.	Балалар мен жасөспірімдердегі перикоронариттер
30.	Балалар мен жасөспірімдердегі одонтогенді альвеолиттер
31.	Балалар мен жасөспірімдердегі жақ сүйектерінің периоститтері
32.	Балалар мен жасөспірімдердегі альвеолярлы өсінді остеомиелиті
33.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысың абсцессі
34.	Балалар мен жасөспірімдердегі жедел одонтогенді жақ-бет синуситі
35.	Одонтогенді сепсис. Балалар мен жасөспірімдердегі ошақты аурулар
36.	Балалар мен жасөспірімдердегі жедел және созылмалы сиалааденит
37.	Балалар мен жасөспірімдердегі самай-төменгі жақ буынның дисфункциясы
38.	Балалар мен жасөспірімдердегі самай-төменгі жақ буынның шығып кетуі

39.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысын жарақаттық закымдануы
40.	Балалар мен жасөспірімдердегі пародонт ауруларын хирургиялық емдеу
41.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысын ісіктері
42.	Балалар мен жасөспірімдердегі альвеолярлық өсіндісің ақауы және деформациясы
43.	Жасөспірімдердегі дентальды имплантация
44.	Адамның иммундық тапшылық вирусы-инфекциясы, оның балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысындағы көріністері
45.	Балалар стоматологиясындағы шұғыл жағдайлар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуralар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Балалар стоматологиясындағы ауру тарихын және басқа да есепке алу-есептік медициналық күжаттаманы (басқа бөлімшелерге жіберу, корытындылар) рәсімдеу	350
2.	Эргономиканы, асептика және антисептика қағидаларын, балалар стоматологиясындағы әлеуметтік қауіпті инфекциялардың профилактикасын ескере отырып, пациенттерді қабылдауға жұмыс орнын ұйымдастыру	350
3.	Балалар мен жасөспірімдердегі тістің қатты тіндерінің, пульпанның, периодонттың, пародонттың және ауыз қуысының шырышты қабығының қабыну ауруларын диагностикалау	450
4.	Балалар мен жасөспірімдерде жергілікті аппликациялық, инфильтрациялық және өткізгіш анестезия жүргізу	200
5.	Балалар мен жасөспірімдерде коффердам салу	30
6.	Пломбалау материалдарының әртүрлі түрлері үшін әртүрлі локализацияның қуыстарын калыптастыру	50
7.	Балалар мен жасөспірімдерде тістің қатты тіндерін түрлі пломбалау материалдарымен калпына келтіру	50
	Балалар мен жасөспірімдерде асқынған тісжегіні емдеу үшін	

8.	эндодонтиялық колжетімділік жасау	40
9.	Жасөспірімдерде тіс түбірінің жұмыс ұзындығын өлшеу (апекслокатор)	50
10.	Балалар мен жасөспірімдерде тамыр арнасын аспаптық өндөу	50
11.	Балалар мен жасөспірімдерде тамыр арнасын дәрі-дәрмекпен емдеу (пассивті ультрадыбыстық суару, эндодонтиялық шприц)	30
12.	Балалар мен жасөспірімдерде шыны талшықты Штифт көмегімен тістің шығынқы бөлігін қалпына келтіру	20
13.	Балалар мен жасөспірімдердегі кәсіби гигиена кезеңдерін өткізу	50
14.	Балалар мен жасөспірімдерде жергілікті қабынуға қарсы терапия (тану)	50
15.	Жасөспірімдерде пародонт аурулары кезінде тістерді шиналау (шинирование) (лигатуралық байлау, композиттерден жасалған шиналар, Шыны талшықтар)	20
16.	Балалар мен жасөспірімдерде тіскегі, пульпит және периодонтит терапиясымен байланысты асқынударды жою бойынша емдеу іс-шараларын жүргізу (перфорацияларды жабу, тамыр арнасын уақытша пломбалау, дәрі-дәрмек құралдарын тағайындау)	50
17.	Балалар мен жасөспірімдерде ауыз қуысының шырышты қабығын жергілікті өндеуді жүргізу: өңezдерді, некротикалық тіндерді алып тастау, жуу, шаю, аппликация	30
18.	Балалар мен жасөспірімдердегі пломбалау материалдарының кез келген түрлерімен: шыны ионометрлермен, композиттермен, амальгамдармен жұмыс істей	30
19.	Балалар мен жасөспірімдерде қол және машина құралдарымен тістердің тамыр арналарын эндодонтикалық егеп-тазалау	50
	Мастер-штифті, бүйірлік конденсация, жасөспірімдердегі	

20.	термофилдер әдісімен тістердің тамыр арналарын пломбылау	50
21.	Пародонт ауруы бар балалар мен жасөспірімдерді тексеру, аурудың ауырлық дәрежесін анықтау, пародонт қалталарын елшеу	30
22.	Балалар мен жасөспірімдерде қол және машина тәсілдерімен тіс шөгінділерін жою	30
23.	Жасөспірімдерде пародонт аурулары (вектор-терапия) кезінде минималды инвазивті терапия жүргізу	10
24.	Күрделілігі әртүрлі уақытша және тұракты тістерді жұлу операциясын жүргізу	100
25.	Балалар мен жасөспірімдерде дистопияланған және ретинирленген тістерді алып тастау операциясын жүргізу	20
26.	Жасөспірімдердегі жоғарғы жақ қуысының пластикалық фистуласының операциясы	20
27.	Балалар мен жасөспірімдерде түбір ұшының резекциясы	20
28.	Балалар мен жасөспірімдерде тіс шинасын салу	50
29.	Жасөспірімдердегі тіс реплантациясы операциясы	10
30.	Жасөспірімдердегі тістің гемисекциясының операциясы	10
31.	Жасөспірімдерде тіс түбірін ампутациялау операциясын жүргізу	10
32.	Балалар мен жасөспірімдердегі тіс ұяларын тампонадалау	50
33.	Балалар мен жасөспірімдерде ауыз қуысының жарасын алғашқы хирургиялық емдеу операциясы	30
34.	Балалар мен жасөспірімдердегі периостотомия операциясы	50
35.	Балалар мен жасөспірімдердегі альвеолопластика операциясы	20
36.	Балалар мен жасөспірімдердегі френулопластика операциясы	20
37.	Балалар мен жасөспірімдердегі вестибулопластика операциясы	10
38.	Жасөспірімдерге дентальды имплантация операциясын жасау	5

39.	Жасөспірімдердегі самай-төменгі жақ буынының дислокациясын азайту	5
40.	Балалар мен жасөспірімдердегі ауыз қуысының абсцесстерін дренаждау операциясы	30
41.	Балалар мен жасөспірімдерде альвеолярлық қан кетуді тоқтату операциясы	20
42.	Балалар стоматологиясында шұғыл жағдайларда шұғыл көмек көрсету	5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 6-қосымша

"Балалар хирургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Балалар хирург-дәрігері

№р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндепті компонент	200
	Урологиямен жоспарлы хирургия	40
	Ірінді хирургия	30
	Шұғыл хирургия	25
	Жаңа туған нәрестелер хирургиясы	20
	Торакальды хирургия	20
	Травматология, ортопедия	25
	Амбулаториялық-емханалық хирургия	24
	Эндоскопиялық хирургия	16
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
Урология	

1.	Гидронефроз
2.	Мегауретер
3.	Куық-несепагар рефлюкс
4.	Крипторхизм, анорхизм, монорхизм
5.	Варикоцеле
6.	Аталық безі қабығының және ұрық арнасының су шемені
7.	Куық дивертикулы
8.	Куық экстрофиясы
9.	Гипоспадия
10.	Эписпадия
11.	Жасырын жыныстық мүшесі
12.	Фимоз, баланопостит, парафимоз
13.	Аталық бездің айналып кетуі, аталық бездің некрозы, аталық безі мен ұманың жаракаты, жіті спецификалық емес орхоэпидидимит
14.	Бүйректің, несепагардың, куықтың зақымдануы мен жаракаты
15.	Несеп ағынының (урахус) аномалиясы
16.	Бүйректің, несеп ағардың түа біткен даму ақаулары (саны жағынан, орналасу жағынан, бір-біріне қарым-қатынасы жағынан көлемі жағынан)
17.	Нейрогенды куық
18.	Балалардың зәр шығару жолдарының тас ауруы
19.	Шап жарығы
20.	Қысылып жанышылған жарықтар
21.	Жұмсақ тіндердің ісігі (атерома, липома, дермойты торсылдақ)
22.	Түа біткен тамырлардың мальформациясы(гемангиома, лимфангиома)

Ірінді хирургия

1	Тері мен тері асты қабатының ірінді-қабыну аурулары (пиодермия, стрептодермия, певдофрункулез, шиқан, сыздауық, көбірткі, ірінді мастерит, флегмона, абсцесс, нәрестелердің некротикалық флегмоны)
2	Лимфаденит және аденофлегмона
3	Жіті парапроктит
4	Созылмалы парапроктит
5	Ірінді буынның қабынуы
6	Балаларда дамыған сепсистік жағдай
7	Балаларда жіті дамыған гематогенды остеомиелиты
8	Балалардың созылмалы остеомиелиты
9	Біріншілік-созылмалы остеомиелит түрлері

10	Кұрсақ қуысының шектелген іріндіктері
11	Балалардың анаэробты инфекциясы
Абдоминалды хирургия	
1	Асказан-ішек жолдарынан қан кету
2	Кұрсақ қуысының қуысты ағзаларының закымдануы
3	Жіті дамыған ішек өткізбеушілігі(инвагинация, тромбоз мезентералды қан-тамырларының тромбозы, жабысқақ салдарынан дамыған ішек өтімсіздігі)
4	Кұрсақ қуысы мүшелерінің паразиттік аурулары
5	Жіті панкреатит
6	Гиршпунг ауруы. Гиршпунг ассоцияланған энтероколит
7	Жіті аппендицит
8	Балалардағы перитонит
9	Балалардағы жіті холецистит.
10	Өт қабымен өт жолдарының тас ауруы
11	Кұрсақ қуысы, ретропеританиалды аймақтың және жамбас астауы ағзаларының жарақттануы
12	Асказан мен он екелі ішектің ойық жарасы
13	Балалардың порталды гипертензиясы ауруы
14	Кұрсақ қуысы мен ретропеританиалды аймақтың ісіктері
15	Асказан мен ішек жолдарының бөгде заты
16	Асказан мен ішек жолдарының полипы
Торакалды хирургия	
1	Тыныс алу жодарының бөгде заты
2	Өңеш және тыныс алу жолдарының химиялық күйігі
3	Бронхоэкстазиялық ауру
4	Балалардағы өкпенің және плевраның жіті ірінді – қабыну аурулары
5	Балалардағы кеуде қуысы мүшелерінің жаракаттары
6	Өкпенің паразиттік аурулары
7	Өңеш ахалазиясы мен халазиясы
8	Балалардағы гастроэзофагиалды рефлюкс
9	Ірінді медиастенит
10	Балалардағы көкет жарығы
11	Мойынның орталық және бүйірлік торсылдағы
12	Кеуде қуысы мен аралықтың ісіктері
Нәрестелер хирургиясы	
1	Өңеш атрезиясы
2	Нәрестелердің туа біткен көкет жарығы

3	Бет және ми қанқасының даму ақаулары
4	Омыртқа бағанасы мен жұлдынның даму ақаулары
5	Өкпе мен кеңірдектің даму ақаулары
6	Тератомалар
7	Туа біткен пилоростеноз
8	Туа біткен жоғарғы ішек өтімсіздігі
9	Туа бітке төменгі ішек өтімсіздігі
10	Анаректальды аймақтың туа біткен мальформациялары
11	Құрсақтың алдыңғы қабырғасының даму ақаулары. Эмбрионалды жарыктар (омфалоцеле), гастроизис
12	Өт шығару жолдарының даму ақаулары
13	Нәрестелердің некротикалық энтероколиты
14	Нәрестелердің туылу кезіндегі жарақаты
15	Нәрестелердің эпифизарлы остеомиелиті
16	Туа біткен және дамыған окклюзионды гидроцефалия
17	Туа біткен жұлдын жарығы
18	Сәбілердегі бас ми қантамырларының айналымының жіті бұзылуы
19	Нәрестелерде мидың қарыншаларына қан құйылу
20	Балалардың мидың және жұлдынның ісіктері

Травматология

1	Қол сүйектерінің сынуы
2	Аяқ сүйектерінің сынуы
3	Буын ішілік сынықтар мен буын құрылымының зақымдануы (айдаршық арқылы өтетін сынықтар, апофизиолиздер, менискілер, крест пішінді байламдардың және тобықтың зақымдалуы)
4	Омыртка сүйектерінің сынуы
5	Жамбас астаяуы сүйектерінің сынуы
6	Жаракаттық буын шығулар
7	Аяқ буындарының жаракаттық буын шығулары
8	Патологиялық сүйек сынықтары. Туа біткен сүйектің даму ақаулары кезіндегі патологиялық сынықтар (сүйек торсылдағы, фиброзды дисплазия, жетілмеген остеогенез, энхондроматоз, остеопетроз, мета- и диафизарлы дисплазия)
9	Термиялық жаракаттар (Күйік. Күйік шогы. Ycy)
10	ЭлектроНжарақат
11	Араласжарақат. Қосарланған жаракат. Көптік жаракат
12	Жаракат шогы
13	Балаларға оқ тиу жаракаты

14	Жұмсақ тіндердің, тамырлардың, нерв талшыктары мен сіңірлердің жаракаттануы
15	Сүйек ісіктері
16	Балалардың бас ми жаракаты
17	Жұлын жаракаты
18	Шеткі (перефериалық) нерв жүйесінің нерв талшыктарының зақымдалуы

Ортопедия

1	Тірек-қимыл аппаратының туа біткен ақаулары
2	Туа біткен артрогриппоз
3	Тірек-қимыл аппаратының туа біткен орфанды аурулары
4	Қол мен аяқтың туа біткен аномалиялары (амелия, агенезия, фокомелия, брахимелия). Аяқ –қолдың деформациясы мен қыскаруы.
5	Жамбас- сан буынның туа біткен шығуы
6	Туа біткен қысық мойын
7	Туа біткен қотанаяқ
8	Саусақ пен башпайлардың туа біткен аномалиялары
9	Остеохондропатия
10	Буындардың тыртықтан кейінгі контрактурасы мен келлоидты тыртықтар
11	Омыртка бағанасының туа біткен және жүре пайда болған аурулары

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуralар

№	Ота /емшара/техника	Дағдылардың саны
1.	Жараларды бастапқы хирургиялық өндөу	20
2.	Балаға тазалау және сифондық клизма қою	10
3.	Балаға ақсазан зондын қою және ақсазан шаю	10
4.	Күyқ катетеризациясын жасау	5
5.	Венасекция, артериясекция жасау	3
6.	Жүрек-өкпе реанимациясы	3
7.	Буындардың пункциясын жасау	5
8.	Қан тобын және резус факторды анықтау, гемотрансфузия қагидаларын менгеру	20
9.	Жұмсақ тіндердің іріндіктерін ашу	10
10.	Ішекке тігіс салудың негізгі қагидаларын қолданып менгеру	10
11.	Жарықты тігу (шап, кіндік)	3

12.	Шап жарығы кезіндегі лапароскопиялық герниографияға қатысу	4
13.	Кадер, Витцел әдісі бойынша гастростомия отасына қатысу	2
14.	Құрсақ қуысын дренаждайтын дәстүрлі аппендэктомия жасау	3
15.	Лапароскопиялық аппендэктомияға қатысу	5
16.	Диагностикалық лапароскопия жасау	5
17.	Циркумцизио жасау	5
18.	Атальқ безді орынына түсіру отасына қатысу	3
19.	Росса отасына қатысу	3
20.	Асқазан мен ішек жолдарының және тыныс алу жолдарындағы бөгде заттарды алып тастауға қатысу	5
21.	Холецистэктомия отасына қатысу	3
22.	Варикоцеле отасы	5
23.	Эпицистостомия	2
24.	Асқазан мен ішек жолдары мен зәр шығару жүйесінің туа біткен даму ақаулары кезіндегі сәулелік диагностика (рентгенологиялық, ультрадыбыстық зерттеу, компьютерлік томография, магниттік – резонанстық томография)	20
25.	Асқазан мен ішек жолдары мен зәр шығару жүйесінің туа біткен даму ақаулары кезінде және жиі кездесетін аурулары кезінде колданылатын отаға ассистенцияға кіру	20
26.	Асқазан мен ішек жолдарынан қан кетуді тоқтату	3
27.	Жұмсақ тіндер мен сүйектің ісіктерін алып тастау	5
28.	Жіті гематогенді остеомиелит кезінде сүйек-ми арнасын остеоперфорациялау және жуу	2-3
29.	Тік ішекті саусақпен тексеру	100
30.	Ашы және тоқ ішекке жасалатын реконструктивты оталар (резекция, стомы шығару, анастомоз жасау)	10

31.	Сplenэктомия	3
32.	Өкпенің және бауырдың эхинококкектомиясына қатысу	6
33.	Көк етке жасалатын оталарға қатысу	3
34.	Асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарапарын тігу оталарына қатысу	5
35.	Фреде-Рамштедт-Вебер пиloromiотомиясы отасына қатысу	3
36.	Құрсақ құйысы мен жамбас астауы ағзаларының жарақаты кезіндегі оталарға қатысу	10
37.	Порталды гипертензия кезіндегі отаға қатысу	2
38.	Нефрэктомия	3
39.	Нефростомия, пиелолитотомия, цистолитотомия	3
40.	Қысық мойынға жасалатын оталарға қатысу	3
41.	Қотан аяқ кезінде қолданылатын Панцетти әдісін менгеру	5
42.	Қотан аяқ кезінде қолданылатын оталарға қатысу	5
43.	Сүйек сұнықтарының ашық репозициясына қатысу	5
44.	Сүйек сұнықтарының жабық репозициясын менгеру	20
45.	Өңештің реконструктивты оталарына қатысу	5
46.	Гиршпрунг ауруы кезінде ток ішекті төмен түсіріп шығару оталарына қатысу	3
47.	Құйымшақты алып тастау отасын менгеру	3
48.	Балалардың өкпесіне жасалатын оталарға қатысу	5
49.	Жүректің жарақатын тігу отасы	2
50.	Плевралды пункция, Бюлау дренажын салу	10
51.	Ұма ағзаларының жіті аурулары кезіндегі оталар	30
52.	Сәулелі сүйектің басының тайуын орынына салу	10
53.	Гипстік иммобилизацияны салу	50
54.	Тізе буының пункциясын жасау	20

55.	Артродез, айдаршық үсті остеотомия, аутотрансплантанттарды дайындау, ампутация	10
56.	Бас сүйегінің трепанациясы, аутокраниопластика, ми ішілік гематомаларды алып тастау	5
57.	Компрессионнды-дистракционды аппараттарды салу	3
58.	Интрамедуллярлы остеосинтез	3
59.	Сүйек үстілік остеосинтез	3
60.	Айдаршық арқылы өтетін сынықты электронды оптикалық түрлендіргіш қолдану арқылы репозиция жасау, металлоостеосинтез	10
61.	Санның жамбастан шығуы кезінде жабық орнына салу мен Тер-Егиазаров-Шептун таңғышын салу	3
62.	Тері аутодермопластикасы	3
63.	Хирургиялық аурулар кезінде эндоскопиялық зерттеу әдістері (фиброзэфагогастродуоденскопия, бронхоскопия, цистоскопия, ректомоноскопия, колоноскопия)	30
64.	Ішек инвагинациясының консервативті емі	5
65.	Құрсақ куысының алдыңғы бетінің даму ақаулары кезіндегі оталар	5
66.	Жергілікті, өткізгіштік, футлярлы анестезия әдістері	20
67.	Өңешті бужбен кенейту	3

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 7-қосымша

"Ересектердің, балалардың гастроэнтерологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: ересектердің, балалардың гастроэнтеролог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапуы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Гастроэнтерология	46
	Гепатология	35
1)	Онкология негіздері	13
	Нутрициология	12
	Эндоскопия	16
	Ультрадыбыстық диагностика	12
2)	Тандай бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Гастроэзофагеальдық рефлюкс ауруы. Барретта өңеші
2.	Созылмалы гастрит
3.	Стероид емес қабынуға қарсы препараттар-гастро және энтеропатия
4.	Асказанның және он екі елі ішектің ойық жара ауруы
5.	Асказан-ішек жолдары мүшелерінің функционалдық бұзылулары (функционалдық диспепсия, билиарлық ауру, тітіркенген ішек синдромы)
6.	Созылмалы холецистит, өт тас ауруы
7.	Созылмалы панкреатит
8.	Муковисцидоз, үйқы безінің туа біткен патологиясы
9.	Созылмалы В, С, Д вирустық гепатиттері
10.	Бауырдың аутоиммунды закымдануы: аутоиммунды гепатит, біріншілік биллиарлы холангит, біріншілік склерозды холангит
11.	Бауырдың дәрілік закымдануы
12.	Бауырдың алкогольдік закымдануы
13.	Бауырдың алкогольсіз закымдануы
14.	Зат алмасу бұзылыстары: Вильсон – Коновалов ауруы, гемохроматоз, альфа-1-антитрипсин тапшылығы
15.	Бауыр циррозы
16.	Тұқым қуалайтын гипербилирубинемиялар
17.	Жүктілік кезіндегі бауыршілік холестаз. Жүкті әйелдердің бақылаусыз құсуы.
18.	Жаралы колит. Крон ауруы

19.	Целиакия
20.	Төзімсіздікке байланысты дисахаридтердің сінірілу бұзылыстары.
21.	Дивертикулярық ауру
22.	Асқазан-ішек жолдарының қатерлі ісіктері және онкопатологиясы: полипоздар және неоплазиялар, adenокарциномалар, гепатоцеллюлярлық және холангiocарцинома

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуалар

№	Ота / емшара / техника Өздігінен орындау	Дағдылардың саны
1.	Инвазиялық араласуға ақпараттандырылған келісім рәсімдеу (балалар мен ересектерде)	100
2.	Бауыр циррозы кезінде нутритивті қолдауды есептеу	30
3.	Мальабсорбция синдромы кезінде нутритивті қолдауды есептеу (ішектің қабыну аурулары, созылмалы панкреатит, целиакия)	30
4.	Ішектің қабыну ауруларының ауырлық индекстерін есептеу, жаралы колит, Крон ауруы	70
5.	Асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен кан кету қаупін есептеу	50
6.	Бауыр циррозы кезіндегі болжамдық индекстерді есептеу	100
7.	Саусакты-ректальді зерттеу	30
8.	Назогастральды, назо-еюнальды зондты енгізу/ алып тастау	20
Клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен орындау		
9.	Гепатобилиарлық тракт және үйқы безі ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	100
10.	Балалардағы гепатобилиарлық тракт және үйқы безі ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	100
11.	Ішектің ультрадыбыстық диагностикасы (балалар мен ересектерде)	30
12.	Бауырдың жанама эластографиясы (ересектерде)	100

13.	Бауыр және көкбауыр тамырларының допплерографиясы (балалар мен ересектерде)	50
14.	Ультрадыбыстық зерттеу бақылауымен бауырдың теріарқылы биопсиясы (ересектерде)	2
15.	Құсу және диарея синдромының ауыр түрі бар балаға инфузиялық терапияны есептей	5
16.	Диагностикалық эзофагогастродуоденоскопия (балалар мен ересектерде)	30
17.	Диагностикалық және емдік колоноскопия кезінде эндоскопист дәрігерге көмек көрсету, колоноскопияның сапа критерийлерін интерпретациялау	30
18.	Эндоскопиялық гемостаз кезінде эндоскопист дәрігерге көмектесу	2
19.	Диагностикалық ректо/ сигмоидоскопия	10
20.	Ультрадыбыстық зерттеу бақылауымен диагностикалық парапентез (ересектерде)	10
21.	Науқасты бауыр трансплантациясына дайындау жоспарын әзірлеу	10
22.	Балалар мен ересектердегі ішектің қабыну аурулары (жаралы колит, Крон ауруы) бар пациенттерді гендік-инженерлік терапияға дайындық жоспарын әзірлеу	50
23.	Өңештің варикозды-кеңіген көктамырларынан (балалар мен ересектерде) кан кетуді қоса алғанда, асқазан-ішектен қан кетуді дәрі-дәрмекпен тоқтату техникасы	20
Нәтижелерді интерпретациялау		
24.	Бауырдың компьютерлік томографиясының, магнитті-резонанстық томографиясының нәтижелерін, оның ішінде гепатоцеллюлярлық карцинома және холангiocарцинома бойынша зерттеулерді интерпретациялау	50
	Үйқы безінің компьютерлік томографиясының,	

25.	магнитті-резонанстық томографиясының зерттеулерінің интерпретациясы (Кембридж критерийлерін қолдану); магниттік-резонанстық энтерография	50
26.	Магниттік резонансты холангипанкреатографияны интерпретациялау, созылмалы панкреатitte Роземонт критерийін қолдану	50
27.	Капсульды эндоскопия (ересектерде): пациентті дайындау емшарасы, нәтижелерді интерпретациялау	2
28.	Аскорыту жүйесі аурулары кезіндегі цитологиялық және гистологиялық көріністі интерпретациялау	100

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 8-қосымша

"Ересектердің гематологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің гематолог-дәрігері

№ п/п	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
1)	Міндетті компонент	134
	Стационардағы гематология	82
	Амбулаториялық-емханалық гематология	52
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жедел лейкоздар
2.	Созылмалы миелолейкоз

3.	Созылмалы лимфолейкоз
4.	Миеломды ауру
5.	Ходжкиндік емес лимфомалар
6.	Вальденстрем ауруы
7.	Ходжкин лимфомасы
8.	Шынайы полицитемия
9.	Бастапқы миелофиброз
10.	Эссенциальді тромбоцитемия
11.	Миелодиспластикалық синдром
12.	Миелодиспластиялық синдром/созылмалы миелополиферативтік аурулар
13.	Идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурा
14.	Аутоиммунды гемолиздік анемия
15.	Апластикалық анемия
16.	Темір тапшылықты анемия
17.	B12 тапшылықты анемия
18.	Фолий қышқылы тапшылықты анемия
19.	Созылмалы ауру анемиясы
20.	Пароксизмалды тұнгі гемоглобинурия
21.	Тұқым қуалайтын гемолиздік анемиялар
22.	Гемофилия
23.	Виллебранд ауруы
24.	Тромбофилиялар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Сүйек кемігінің аспирациясы	10
2.	Сүйек кемігінің трепанобиопсиясы	5
3.	Лимфа түйіндерін пальпациялау	25
4.	Бауыр пальпациясы	25
5.	Көкбауыр пальпациясы	25
6.	Биопсиялық материалдың морфологиялық зерттеу нәтижелерін талдау	25
7.	Сүйек кемігінің, қанның иммунофенотиптеу нәтижелерін талдау	15
8.	Генетикалық зерттеу әдістерін, оның ішінде FISH, полимеразды тізбекті реакция нәтижелерін талдау	15
9.	Иммунохимиялық зерттеу нәтижелерін талдау	15

10.	Гемопоэздік дің жасушаларын трансплаттау кезінде (реципиенттердің және болжамды донорлардың HLA-үйлесімділгін анықтау, трансплантант кожайынға қарсы реакциясын анықтау, донорлық химеризмді анықтау) зерттеулерге талдау жүргізу	10
11.	Рентгенограммаларды талдау	25
12.	Фиброгастродуоденоскопия нәтижелерін талдау	15
13.	Компьютерлік томография, магнитті резонанстық томография, позитронды-эмиссиялық томография нәтижелерін талдау	15
14.	Дәрі-дәрмектерді іріктей отырып, дозаларды есептей отырып, химиотерапияны тағайындау және жүргізу	25
15.	Электрокардиография нәтижелерін талдау	50
16.	Қанның жалпы анализінің нәтижелерін талдау	50
17.	Қанның биохимиялық анализінің нәтижелерін талдау	50
18.	Қан коагулограммасының нәтижелерін талдау	50
19.	Науқастардың анамнезі, объективті зерттеу және параклиникалық зерттеу, ажыратпалы диагностикасын жүргізе отырып, қазіргі жіктелулер негізінде диагноз қою	50
20.	Өмірge қауіп төндіретін жағдайларды диагностикалау және шұғыл көмек көрсету	5
21.	Анафилактикалық шок	5
22.	Шұғыл жүректік тоқтаудын болған өлім	5
23.	Жедел тыныс жетіспеушілігі	5
24.	Қан кету	5
25.	Қолданыстағы нормативтік-құқықтық құжаттар талаптарымен сәйкестікте қан компоненттері мен препараттарын тағайындауға және жүргізуге көрсеткіштерді анықтау	20

Медициналық және

фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 9-қосымша

"Ересектердің, балалардың дерматовенерологиясы" мамандығы бойынша резидентураның ұлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

**Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың
дерматовенеролог-дәрігері**

№п/п	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Модуль Ауруханадағы дерматовенерология	30
	Модуль Ауруханадағы балалар дерматовенерологиясы	30
	Модуль Амбулаторлы-емханалық дерматовенерология	22
	Модуль Амбулаторлы-емханалық балалар дерматовенерологиясы	22
	Дерматокосметология	10
	Гастроэнтерология	4
	Жұқпалы аурулар	4
	Онкология	4
2)	Дерматовенерологиядағы клиника-лабораторлық диагностика	4
	Дерматовенерологиядағы клиникалық фармакология	4
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Ұлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Стрептодермиялар
2.	Стафилодермиялар
3.	Аралас пиодермиялар
4.	Малассезиоздар
5.	Дерматомикоздар

6.	Кандидоздар
7.	Терек микоздар
8.	Псевдомикоздар
9.	Герпевирустық инфекция: жай герпес, белдемелі герпес
10.	Папилломавирустық инфекциялар
11.	Контагиозды моллюск
12.	Қышыма
13.	Педикулұз
14.	Псориаз
15.	Парапсориаз
16.	Қызыл жазық теміреткі
17.	Қызыл шашты Девержи теміреткісі
18.	Фолликулярлы кератоз
19.	Пузырчатка
20.	Хейли-Хейли пузырчаткасы
21.	Буллұзды пемфигоид
22.	Дюрингтің герпетиформды дерматиті
23.	Көптүрлі жалқықты эритема
24.	Лайеллдың эпидермальды токсикалық некролизі
25.	Жай контактты дерматит
26.	Контактты-аллергиялық дерматит
27.	Токсикодермия
28.	Стивенс-Джонсон синдромы
29.	Экзема
30.	Атопиялық дерматит
31.	Есекжем
32.	Мастоцитоз
33.	Пруриго
34.	Тері қышымасы
35.	Жибердің қызыл теміреткісі
36.	Себорея
37.	Акне
38.	Розацеа
39.	Периоральді дерматит
40.	Фотодерматоздар
41.	Гипергидроз
42.	Дискоидты қызыл жегі
43.	Склеродермия
44.	Жаңа туган балалардың склеремасы
45.	Склередема
46.	Дерматомиозит

47.	Дисхромиялар
48.	Алопеция
49.	Гипертрихоз
50.	Хейлиттер
51.	Тері туберкулұзі
52.	Лейшманиоз
53.	Лепра
54.	Лайм-боррелиоз
55.	Ихтиоз
56.	Нейрофиброматоз
57.	Кератодермиялар
58.	Туберозды склероз
59.	Буллұзды эпидермолиз
60.	Ангииттер
61.	Ксантомалар, ксантелазмалар
62.	Саркоидоз
63.	Сакиналық гранулұма
64.	Липоидтық некробиоз
65.	Тері амилоидозы
66.	Лимфомалар
67.	Псевдолимфомалар
68.	Терінің обыралды аурулары
69.	Терінің катерсіз аурулары
70.	Терінің катерлі аурулары
71.	Мерез
72.	Соз
73.	Хламидиоз
74.	Трихомониаз
75.	Уреаплазмоз
76.	Микоплазмоз
77.	Бактериальды вагиноз
78.	Адамның иммунотапшылық вирус-инфекциясы, жүккөрекшілік иммунтапшылық синдромы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуралар

№	Операция /емшара/техника	Дағдылардың саны
1.	Тері және сілемей қабығын тексеру (диаскопия, пальпация, қыру, дермографизмді анықтау және бағалау, бұлшықет – шаш рефлексі). Морфологиялық элементтерді дерматоскоппен карау.	50

2.	Минор сынамасын жүргізу. Псориаздың ұштік симптомын, Кебнер феноменін анықтау. Уикхем сынамасын жүргізу	30
3.	Никольский симптомын, Асбо – Ганзен симптомын, Ядассон сынамасын, Поспелов симптомын, Бенье – Мещерский симптомын, Унна симптомын жүргізу	30
4.	Бальцер сынамасын, балды карез симптомын, Вуд шамымен люменисценцті диагностика жүргізу	20
5.	Микроскопиялық және бактериологиялық зерттеу үшін уретрадан, қынаптан биологиялық материал жинау	20
6.	Гистологиялық зерттеу үшін биопсия материалын жинау	10
7.	Терінің диагностикалық аллергосынамасын орындау	10
8.	Ушкір ұшты кондиломаларды алып тастау	10
9.	Тырнақты консервативті алып тастау	30
10.	Сулы тану, сулы – кептіруге арналған таңғыштарды, дерматологиялық компресстерді, араластырылған суспензияларды, жақпа майларды, кремдерді, пасталарды, аэрозольдарды, опаларды, лактарды, пластирылерді қолдану	50
11.	Контагиозды моллюсктарды, папилломалар және сүйелдерді алып тастау	20
12.	Лабораторлық және инструментальдық зерттеу әдістерінің нәтижелерін талдау	20
13.	Беткейлік пилингтерді жүргізу	20
14.	Маскалардың әртүрлі түрлерін қолдану (тарратын, тарылтатын, нәрлендіретін, балшақтық, ағартатын, кептіретін, термоактивті, термодинамикалық, модельдеуші)	20
	Бет пен денеге физиотерапевтік косметологиялық	

15.	емшараларды жүргізу (20 вапоризация, дарсонвализация, ультрадыбыс), теріні тазарту (механикалық, вакуумдық)	
16.	Өмірге қауіп тәндіретін жағдайларда диагностика және шұғыл көмек: Квинке ісінуі, жедел есекжем, Лайелл синдромы, 5 көптүрлі жалқыты әритема, эритродермиялар, анафилактикалық шок	

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
10-косымша

"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

**Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл
Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Хирург-дәрігер**

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндетті компонент	200
	Хирургия оның ішінде	
	Жоспарлы хирургия	
	Шұғыл хирургия	58 60 32 16
	Ірінді хирургия	8
	Емханадағы хирургия	
	Торакальды хирургия	
1)	Балалар хирургиясы	8
	Эндоскопиясы бар гастроэнтерология	5
	Травматология	5
	Урология	5
	Аnestезиология және реаниматология	3
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
---	---

1	Жедел аппендицит
2	Жедел холецистит. Өт-тас ауруының хирургиялық асқынуы
3	Жедел панкреатит. Үйкү бөзі ауруларының хирургиялық асқынулары
4	Жарықтар (шап, сан, кіндік, іштің алдыңғы қабырғасы және басқа локализацияда орналасқан жарықтар)
5	Көкет жарықтары. Құрсақ қуысы жарықтары
6	Рецидивтеген, операциядан кейінгі жарықтар
7	Жіті іштүйнек (сонымен қатар ішектік генезбен)
8	Қан кетумен асқынған жедел және созылмалы асқазанның, он екі елі ішектің ойық жаралары және эрозиялары
9	Қан кетумен асқынған асқазан және өңеш веналарының варикозды кенеюі
10	Меллори-Вейс синдромы (асқазан-өңештік жарылу-геморрагиялық синдром)
11	Өңеш перфорациясы
12	Асқазан, он екі елі ішек перфорация жаралары
13	Пенетрациялық жаралар, жаралардың малигнизациясы
14	Пилородуоденальды стеноз
15	Кардия ахалазиясы
16	Мезентериялық қан айналымының жедел бұзылуы
17	Эмболия, тромбоз (артериялық, веналық)
18	Аяқ қан тамырларының окклюзирлеуші аурулары
19	Аяқ веналарының аурулары, іріңді қабынулық асқынулар
20	Некроздар, жаралар, жылан көздер, гангреналар (сонымен қатар іш ағзалардың)
21	Кеуде қуысының, іштің, аяқ қолдардың жарақаттары
22	Политравма, ішкі ағзалардың зақымдалуы
23	Торакоабдоминальді жарақаттар
24	Плевриттер, гемо және пневмоторакстар
25	Өкпенің, плевраның, көкірекортаның хирургиялық аурулары
26	Кенірдек перфорациясы. Медиастенит
27	Мастит. Сұт безінің аурулары
28	Абсцесс. Флегмона. Тілме, эризипелоид
29	Фурункул. Фурункулез. Карбункул
30	Панариций, пандактилит
31	Геморрой (перианальды венозды тромбоз). Парапроктит

32	Хиургиялық сепсис
33	Электрожарақат. Усу. Күю. Күйік аурулары
34	Спецификалық емес жаралары, колит, Крон ауруы
35	Өңеш, ақазан, ішек дивертикулы
36	Өкпенің, бауырдың (басқа да құрсақ қуысы ағзалары) паразитарлы және паразитарлы емес кисталары
37	Эндокрин жүйесінің ауруларының хиургиялық асқынулары
38	Диабеттік табан
39	Жұмсақ тіндер және сүйек бұлшықеттік жүйенің түзілімдері
40	Ақазан ішек жолдарының, өңештің түзілімдері
41	Гепатопанкреатобилиарлы аймақтың түзілімдері
42	Эндокрин жүйесі түзілімдері
43	Көкірек қуысы ағзаларының түзілімдері

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуralар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1	Таза және ірінді жараны тану	50
2	Тану кезінде ірінді жаралар мен қуыстарды санитарлық тазарту	50
3	Трофикалық жаралардың жергілікті емі	15
4	Жараны біріншілік хиургиялық емдеу	20
5	Жараны екіншілік хиургиялық емдеу	20
6	Біріншілік және екіншілік тігістерді салу	50
7	Жараларды микробиологиялық және цитологиялық зерттеуге материал алу	20
8	Терінің ірінді некротикалық ауруының, тері асты май клетчатка, клетчатка кеңістіктерінің (оның ішінде химиялық және термиялық зақымданулар) оперативті емі	50
9	Әртурлі локализациядағы ірінді некротикалық ошақты маститті ашу, санациялау және дренаждау	20
10	Панаракияны ашу	10
11	Тырнақ пластинкасын алып тастау	25
12	Құрсақ қуысынан тампондарды алып тастау, дренаждау	20

13	Зертханалық аспаптық зерттеу мәліметтерін интерпретациялау	25
14	Амбулаторлы хирургияда аз инвазивті операциялар	15
15	Беткей орналасқан қатерсіз ісіктерді жою	10
16	Iрі тамырлардың зақымдануы кезінде қан кетуді уақытша және толық тоқтату	5
17	Реанимациялық іс-шараларды жүргізу (жасанды тыныс "ауызбен ауызға" және "ауыз-мұрын", жүректің жабық массажы; сыртқы қан кетуді тоқтату, айналымдағы қан көлемін қалпына келтіру, қан тобын анықтау, гемотрансфузия, геморрагиялық шоктың алдын алуы және емі)	10
18	Аяқ қолды кесу	3
19	АпPENDЭКТОМИЯ	20
20	Аппендикулярлы инфильтратты хирургиялық (консервативті) емдеу, аппендикулярлы абсцессті дренаждау	10
21	Меккель дивертикулы кезіндегі операциялар	5
22	Шап жарығының жарық пластикасы, жарықты кесу операциясы	10
23	Іштің алдыңғы қабырғасының және кіндік жарығының жарық пластикасы	10
24	Сан жарығының жарық пластикасы	5
25	Қайталанатын вентральды жарықтардың жарық пластикасы	10
26	Көкет жарықтары кезіндегі операция	3
27	Басқа локализациядағы жарықтар кезіндегі операциялар (ішкі жарықтар)	3
28	Эзофагогастродуоденофиброскопия, биопсия алу, қан кетулер кезіндегі эндоскопиялық гемостаз	7
29	Ректоскопия, колонофиброскопия, биопсия алу	10
30	Холедохоскопия. Папиллосфинктеротомия, вирсунготомия, түтіктен тасты алу	5

31	Ішектен, өнештен, асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алу	3
32	Эндоскопиялық зерттеу барысындағы тік және тоқ ішектен, он екі елі ішектен, асқазаннан, өңештен бөгде затты алу	3
33	Өңештің отадан кейінгі және тыртықтық тарылуын кеңейту және кесу	2
34	Күйік кезінде өңешті буждау	3
35	Энтеральді тамактану үшін зонд орнату	15
36	Блекмор зондын орнату	15
37	Өңеш және асқазанның варикозды веналарын тігу	5
38	Лапароскопия, құрсақ қуысы органдарының ревизиясы	25
39	Холецистэктомия	10
40	Холецистостомия.	8
41	Перфорацияланған асқазан және он екі елі ішек ойық жараларын тігу	5
42	Асқазан жарасын тігу	2
43	Асқазан резекциясы (Бильрот-1, Бильрот-2 бойынша)	4
44	Асқазанның субтотальді резекциясы, гастрэктомия	3
45	Пилоропластика отасы	4
46	Асқазан және он екі елі ішек ойық жара ауруы кезіндегі vagotomия	3
47	Перитониттің хирургиялық емі, лапароскопиялық санация	10
48	Ішастар арты кеңістігі, құрсақ қуысын дренаждау	30
49	Жіңішке ішек резекциясы, ішек аралық анастомоз салу	10
50	Бұзылған органдардың өміршендігін анықтау	15
51	Шарбы резекцииси	20
52	Ішек интубациясы (назоинтестинальды, ретроградты)	6
53	Жедел ішек өтімсіздігі үшін хирургиялық араласу	5
54	Новокаинды блокада (паравертебральды, вагосимпатикалық,	10

	паранефральды, қабырғааралык, жамбастық)	
55	Ішек стомасын таңу (4 энтеростомалар, колостомалар)	4
56	Эпистистостоманы таңу	2
57	Қалқанша безі ауруларына операция жасау (субтотальды және тотальды тиреоидэктомия)	2
58	Бауыр жарасын тігу	3
59	Ұйқы безінің жарасын тігу	3
60	Сplenектомия	3
61	Геморроидэктомия	3
62	Созылмалы парапроктит кезіндегі жыланкөзді алып тастау	8
63	Эпителиальді-құйымشاқтың кистасын алып тастау	4
64	Плевра пункциясы, плевральді қуысты дренаждау	15
65	Терілік, бауырлық холангиография, холедохотомия	5
66	Холедохотомия. Холедохолитотомия	10
67	Билиодигестивті анастамозды қалыптастыру операциясы (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз)	5
68	Ұйқы безі кистасы кезіндегі операция	2
69	Панкреатодуоденальді резекция	2
70	Панкреонекроз кезіндегі операция	2
71	Бауыр кистасы кезіндегі операция	2
72	Торакоскопия, плевралық қуысты тексеру	3
73	Торакотомия, өкпе, бронх, көкет жарагаларын тігу	3
74	Жүрек және перикард жарагаларын тігу	3
75	Перикард пункциясы	2

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 11-қосымша

"Ересектердің, балалардың бет-жақ хирургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының кұрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың бет-жақ хирург дәрігері

№ п/п	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндетті компонент	200
	Ауыз қуысы хирургиясы	25
	Жақ бет аймағының ірінді хирургиясы	35
	Жақ бет аймағының травматологиясы	30
	Туа пайда болған және жүре пайда болған деформациялар	27
1)	Жақ бет аймағының қалыптастырушы және реконструктивті хирургиясы	46
	Жақ бет аймағының жана ісіктері	7
	Нейрохирургия	4
	Аnestезиология мен реанимация	4
	Оториноларингология	5
	Сәулелі диагностика	4
	Клиникалық фармакология	4
	Офтальмология	9
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Жергілікті анестезия кезінде және одан кейінгі асқынулар: естен тану, коллапс, анафилактикалық шок
2	Тіс жұлу операциясы кезіндегі және одан кейінгі асқынулар
3	Периоститтер
4	Альвеолиттер
5	Ауыз қуысы ағзаларының абсцесстері
6	Ауыз қуысы ағзаларының жаракаттық зақымданулары
7	Самай төменгі жақ буынының дисфункциясы

8	Бет нервісі аурулары мен зақымданулары
9	Жоғарғы жақ сүйегіне жақын кеңістіктердің одонтогендік абсцессі және флегмондары
10	Төменгі жақ сүйегіне жақын кеңістіктердің одонтогендік абсцессі және флегмондары
11	Жақ бет аймағының лимфадениттері. Аденофлегмона
12	Жақ бет аймағының фурункулы
13	Жақ бет аймағының карбункулы
14	Одонтогенді жоғарғы жақ синуситі
15	Жақ сүйектерінің остеомиелиттері
16	Сиалодениттер
17	Сиалоздар
18	Сілекей тас ауыры
19	Ауыз қуысында және жақ-бет аймағындағы спецификалық инфекциялардың көріністері: туберкулез, мerez, актиномикоз, адамның иммун тапшылығы вирусы инфекциясы
20	Самай төменгі жақ буынның артриттері
21	Самай төменгі жақ буынның артроздары
22	Самай төменгі жақ буынның анкилозы
23	Жақ-бет аймағының ірінді-қабыну ауруларының асқынудары: сепсис, медиастинит, кавернозды синус тромбозы, мидың абсцессі, ірінді менингит
24	Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің жарақаттық зақымдануы: жаралар, күйіктер, беттің ұсуі
25	Жақ сүйектерінің жарақаттық зақымдануы: жақ-бет аймағының сынуы, шығуы, аралас зақымдануы
26	Жабық бассүйек-ми жарақаты: шайқалу, соғылу, бас миының гематомасы
27	Жақ-бет аймағының жарақаттарының асқынудары: шок, асфиксия, қан кету
28	Құлақтың, тамақтың, мұрынның қабыну аурулары және жарақаттық зақымдануы
29	Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің ақаулары мен деформациялары
30	Бас сүйек қанқасының дамуындағы ақаулар мен деформациялар
31	Самай төменгі жақ буынның ақаулары мен деформациялары
32	Құлақ және мұрынның ақаулары мен деформациясы
33	Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің ісіктері
34	Жақ сүйектері мен самай төменгі жақ буынның ісіктері
35	Сілекей бездерінің ісіктері

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Жергілікті анестезия	45
2.	Уақытша тістерді жүлу операциясы	40
3.	Тұрақты тістерді жүлу операциясы	50
4.	Френулопластика операциясы	20
5.	Альвеолопластика операциясы	10
6.	Вестибулопластика операциясы	10
7.	Дентальдты имплантациялау операциясы	5
8.	Синус-лифтинг операциясы	5
9.	Гаймор қуысы сағасының пластикасы	15
10.	Периостотомия	40
11.	Остеоперфорация	5
12.	Ірінді лимфаденитті дренаждау	20
13.	Абсцессі дренаждау	20
14.	Флегмонаны дренаждау	15
15.	Карбункулды дренаждау	10
16.	Абсцесс қайнауын дренаждау	20
17.	Гайморотомия	10
18.	Ірінді сиалоаденитті дренаждау	2
19.	Самай төменгі жақ буынының пункциясы	1
20.	Тіске шендеуіш салу	10
21.	Жараларды хирургиялық емдеу	20
22.	Екі жақты Шина салу	20
23.	Жоғарғы жақтың сынуы кезіндегі остеосинтез операциясы	3
24.	Төменгі жақтың сынуы кезіндегі остеосинтез операциясы	10
25.	Төменгі жақтың буын өсіндісінің сынуы кезіндегі остеосинтез операциясы	10
26.	Жақ сүйектерінің дұрыс бітпеген сынықтарға остеосинтез операциясы.	2
27.	Сүйек пластикасы	2
28.	Остеотомия	1

29.	Компрессиялық-дистракциялық аппаратты салу	1
30.	Жергілікті тіндермен пластика	15
31.	Коректендіруші аяққа кесіндімен пластика	5
32.	Бос тері кесіндісімен пластика	3
33.	Жақ-бет аймағы жұмсақ тіндерінің қатерсіз ісіктерін алып тастау	10
34.	Жақ сүйектерінің қатерсіз ісіктерін алып тастау	3
35.	Синус-лифтинг операциясы	3
36.	Отопластика операциясы	1
37.	Блефаропластика операциясы	1

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 12-косымша

"Ересектердің, балалардың инфекциялық аурулары" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың инфекциялық аурулар – дәрігері

№р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
1)	Міндепті компонент	134
	Стационардағы жұқпалы аурулар	50
	Емханадағы инфекциялық аурулар	17
	Ауруханадағы балалар инфекциялық аурулары	50
	Емханадағы балалар жұқпалы аурулары	17
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Іш сүзегі
2.	Сальмонеллез

3.	Шигеллез
4.	Эшерихиоз
5.	Тағамдық токсикоинфекциялар
6.	Вирустық гастроэнтериттер
7.	Менингококк инфекциясы
8.	Тұмау және басқа жіті респираторлық вирустық инфекция. Коронавирус инфекциясы
9.	Энтеровирусты инфекция
10.	Желешешек
11.	Қызылша
12.	Қызамық
13.	Скарлатина
14.	Дифтерия
15.	Көкжөтел
16.	Паротит инфекциясы
17.	Жұқпалы мононуклеоз
18.	Герпес вирустық инфекциялар
19.	Цитомегаловирусты инфекция
20.	Аурухана ішілік инфекциялар
21.	Сепсис
22.	А және Е вирусты гепатиттер
23.	В, С, Д вирусты гепатиттері
24.	В, С, Д созылмалы вирусты гепатиттер
25.	Адамның иммун тапшылығы вирусы
26.	Бруцеллез
27.	Листериоз
28.	Лептоспироз
29.	Иерсиниоз
30.	Псевдотуберкулез
31.	Пастереллез
32.	Ботулизм
33.	Холера
34.	Сібір жарасы
35.	Туляремия
36.	Оба
37.	Геморрагиялық қызбалар
38.	Кене энцефалиті
39.	Кене боррелиозы (Лайма ауруы)
40.	Кене сүзегі
41.	Іш сүзегі
42.	Безгек
43.	Лейшманиоз

44.	Кызылша
45.	Эризипелоид
46.	Сірепспе
47.	Құтыру
48.	Лямблиоз
49.	Амебиаз
50.	Токсоплазмоз
51.	Гельминтоздар
52.	Жұқпалы аурулар клиникасындағы шұғыл жағдайлар: инфекциялық токсикалық шок, гиповолемилық шок, тамыр ішіндегі қанның шашыранды қан ұю синдромы, бауырдың жедел жеткіліксіздігі, ми ісінуі, жедел тыныс жетіспеушілігі, бүйректің жедел зақымдануы, анафилактикалық шок.
53.	Жұқпалы ауруларға қарсы вакцинация

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
Өз бетімен орындау:		
1.	Жұқпалы аурулармен ауыратын науқастарды клиникалық тексеру	100
2.	Спецификалық иммуноглобулиндер, сарысуладар (5 адам, гетерогенді) енгізу	
3.	Мұрын-жұтқыншақтан жағындыларды алу	20
4.	Қан препараттарын дайындау және микроскопиялау – жағынды және қою тамши	10
5.	Жұқпалы аурулармен ауыратын пациенттердің инфузиялық терапиясы	50
6.	Ауызша және көктамыршілік жолмен регидратация	50
7.	Бронх обструкциясы кезіндегі ингаляциялы жүргізу техникасы	10
8.	Ми жұлын пункциясын жүргізу	2
9.	Өмірге қауіп тәндіретін жағдайларды диагностикалауда және шұғыл көмек көрсету: инфекциялық токсикалық шок, гиповолемилық шок, тамыр ішіндегі қанның шашыранды қан ұю синдромы, бауырдың жедел бүйрек жеткіліксіздігі, ми ісінуі, жедел тыныс жетіспеушілігі,	20

	бүйректің жедел зақымдануы, анафилактикалық шок	
Интерпретация жасау:		
10.	Зертханалық зерттеудердің нәтижелері	100
11.	Инструменталды зерттеудердің нәтижелері	100

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
13-қосымша

"Ересектердің, балалардың кардиологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының кұрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың кардиолог – дәрігері

№ п/п	Пәндер /модульдердің атауы	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндетті компонент	200
	Жүрек электрофизиологиясы	20
	Инвазивті емес кардиоваскулярлық визуализация	32
	Стационардағы кардиология	80
	Амбулаторлы-емханалық кардиология	32
	Қарқынды кардиология	22
	Интервенциялық кардиология	14
	Таңдау бойынша компонент	8
2)	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Атеросклероз және липидті бұзылулар
2.	Артериялық гипертензия, шұғыл гипертензиялық жағдай. Симптоматикалық артериялық гипертензиялар
3.	Цереброваскулярлық аурулар

4.	Жүректің созылмалы ишемиялық ауруы (созылмалы коронарлық синдром)
5.	Жедел коронарлық синдром. Миокард инфарктісі және оның асқынұлары. Тұрақсыз стенокардия
6.	Жедел жүрек жеткіліксіздігі. Өкпе кардиогендінің ісінуі
7.	Жедел жүрек жеткіліксіздігі. Кардиогенді шок
8.	Жүрек ыргағының қарыншаустилік бұзылуы
9.	Жүрек өткізгіштігінің бұзылуы
10.	Жүрек ыргағының қарыншалық бұзылуы
11.	Жүрекшенің жыбыры мен дірілі
12.	Кенеттен жүрек өлімі
13.	Синкопе
14.	Кардиомиопатиялар
15.	Перикард аурулары
16.	Миокардиттер
17.	Инфекционды эндокардит
18.	Өкпе артериясының тромбоэмболиясы
19.	Өкпелік гипертензия
20.	Аорта аурулары
21.	Жүректің қақпақшалық ақаулары
22.	Туа біткен жүрек пен қан тамырлары аурулары
23.	Перифериялық артерия аурулары
24.	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі
25.	Қант диабеті, жүрек-қан тамырлары ауруларының қауіп факторы ретінде
26.	Созылмалы бүйрек ауруы жүрек-қан тамырлары ауруларының қауіп факторы ретінде
27.	Жүрек-тамыр аурулары және онкология
28.	Жүктілік кезіндегі жүрек-тамыр аурулары
29.	Жүрек және спорт
30.	Нейробұлшықеттік аурулары бар жүрек-тамыр аурулары
31.	Кардиоваскулярлық аурулары бар науқастарды оңалту (оның ішінде операциялық араласулардан, девайс имплантацияларынан және жүрек трансплантациясынан кейін)

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедураалар

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
Өз бетінше орындау және түсіндіру		
1.	Стандартты 12 арналы электрокардиографияжәне	150

	косымша электрокардиография тіркемелері	
2.	Қан қысымын күнделікті және үйде бақылау	90
3.	6 минуттық жаяу жұру тесті	60
4.	Білек-иық индексін өлшеу	60
Тәлімгердің бақылауымен орындау:		
5.	Электрокардиография холтер мониторингі	100
6.	Жүктемелік электрокардиографиялық-тестілеу	75
7.	Трансторакальды эхокардиография	30
8.	Стресс-эхокардиография	90
9.	Жүрек-өкпе реанимациясы	30
10.	Электр кардиоверсиясы және дефибрилляция	30
11.	Веноздық және артериялық тамырлардың пункциясы	30
12.	Вегетативті синамаларды жүргізу және бағалау (ортостатикалық синама, бақыланатын тыныс алу, Вальсальва синамасы, Вальсальваның модификацияланған синамасы)	30
Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді түсіндіру анықтау және өткізуі ұйымдастыру:		
13.	Перикардиоцентез	5
14.	Коронарография	100
15.	Терішілік арасулар	50
16.	Компьютерлік томография, магнитті резонансты томография, мультиспиральді томография	50
17.	Қан тамырларын доплерографиялық зерттеу	50
18.	Уақытша электрокардиостимулаторды имплантациялау	30

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 14-косымша

"Ересектердің, балалардың кардиохирургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 4 жыл
Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың кардиохирург-дәрігері

№ п/п	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	278
		Міндепті компонент 262
		Амбулаториялық-емхана лық кардиохирургия (16 ересектер, балалар)
		Стационардағы кардиохирургия (112 ересектер)
		Туа біткен жүрек ақаулары 26
1)		Кардиология (24 интервенциялық кардиология)
		Кардиохирургиядағы қарқынды терапия 16 мәселелері.
		Аритмология 24
		Ангиохирургия 24
		Перфузиология және косымша қан айналымы 20
	2)	Таңдау бойынша компонент 16
3	Қорытынды аттестаттау	2
Жиыны:		280

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Жүректің коронарлық (ишемиялық) ауруы
2	Қолқаның өрлемелі бөлімінің аневризмасы
3	Митральды клапанның стенозы
4	Митральды клапанның жеткіліксіздігі
5	Қолқа қакпақшасының стенозы
6	Қолқа қакпақшасының жеткіліксіздігі
7	Трикуспидальды клапанның жеткіліксіздігі
8	Туа біткен жүрек ақаулары
9	Жүрекше фибрилляциясы
10	Жүрек тампонадасы
11	Жүрек жарақаты

12	Ишемиялық кардиомиопатия
13	Өкпе гипертензиясы (созылмалы тромбоэмболиялық өкпе гипертензиясының клапанды аппаратының ақауы кезінде)
14	Кардиогендік шок

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, процедуralар

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Клиникалық практикада ғылыми зерттеулер жүргізу	1
2.	Ауру тарихын, амбулаториялық карталарды енгізу, зерттеуге жолдама беру, рецептер, еңбекке жарамсыздық парактари	50
3.	Физиологиялық тексеру, клиникалық диагноз кою, жүрек-кантамыр жүйесі ауруларының дифференциалды диагнозын жүргізу	50
4.	Коронарлық анастомоздардың қалыптасуы (сызықты, бүйірдегі бүйір, секвенциалды)	30
5.	Қолқа, митральды, трикуспидальдық позицияда протезді инрааннулярлық/ супрааннулярлық имплантациялау техникасы	55
6.	Қолқаның шығыс бөлігін протездеу техникасы	10
7.	Перикард қуысын пункциялау және дренаждау техникасы	13
8.	Түа біткен жүрек ақауларын түзету техникасы. Жүрекші аралық қалқаның екінші ақауы	13
9.	Түа біткен жүрек ақауларын түзету техникасы. Жүрек аралық қалқаның және өкпе көктамырларының ішінара аномалды дренажының ақауы	13
10.	Жүрек жарасын тігу техникасы	13
11.	Шұғыл стернотомия техникасы	13
12.	Алдынғы бүйір торактомия техникасы	13
13.	Жасанды қанайналым аппаратының физиологиялық блогын, перфузияның жеке	40

	параметрлерін толтыра және есептей отырып контурды кұрастыру	
14.	Жасанды қанайналым аппаратының жұмысы кезіндегі апattyқ жағдайлар менеджменті	40
15.	Экстракорпоралды мембраналық оксигенацияның физиологиялық блогын, перфузияның жеке параметрлерін толтыра және есептей отырып контурды кұрастыру	40
16.	Экстракорпоралды мембраналық оксигенацияның жұмысы кезіндегі апattyқ жағдайлар менеджменті	40
17.	Аортаішілік баллонды контролпульсация контурын (фиброоптикалық датчикпен және фиброоптикалық датчикасыз) кұрастыру, әртүрлі клиникалық сценарийлерге арналған аппараттың жұмыс триггерлері мен дабылдарын қою	25
18.	Аортаішілік баллонды контролпульсация контурының жұмысы кезіндегі апattyқ жағдайлар менеджменті	25

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 15-қосымша

"Клиникалық лабораториялық диагностика" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның ұзақтығы жылдармен: 2жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Лабораториялық диагностика дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Клиникалық зертханалық диагностика	40
	Биохимиялық зертханалық диагностика	30
	Коагулогиялық зертханалық диагностика	10

1)	Иммунологиялық зертханалық диагностика	20
	Микробиологиялық зертханалық диагностика	12
	Паразитологиялық зертханалық диагностика	10
	Молекулярлық-биологиялық және генетикалық зертханалық диагностика	12
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Ұлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Қанның реактивті өзгерістері. Лейкоцитоз. Лейкопения. Нейтрофилез және нейтропения. Эозинофилия және эозинопения. Базофилия. Моноцитоз және моноцитопения. Лимфоцитоз және лимфоцитопения. Эритроцитоз. Эритроцитопения. Тромбоцитоз. Тромбоцитопения
2.	Гемопоэз жүйесінің аурулары. Анемия. Гемобластоздар. Жедел лейкоздар. Миелопролиферативті аурулар. Созылмалы миелолейкоз. Сублейкемиялық миелоз. Эритремия (шынайы полицитемия). Созылмалы мегакариоциттік лейкоз. Лимфопролиферативті аурулар
3.	Бронхоөкпе жүйенің аурулары. Өкпе туберкулезі. Бронх демікпесі. Пневмониялар.
4.	Ас қорыту жүйесінің аурулары. Асқазан аурулары. Үйкы безінің аурулары. Панкреатит
5.	Бауыр аурулары. Гепатит, цирроздар. Бауыр комасы
6.	Ішек аурулары
7.	Зәр шығару органдарының аурулары. Нефриттер, нефроздар. Жедел бүйрек жеткіліксіздігі. Созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі
8.	Әйел жыныс мүшелерінің аурулары
9.	Ерлердің жыныс мүшелерінің аурулары
10.	Орталық жүйке жүйесінің аурулары. Серозды қабықтардың зақымдануы
11.	Эндокринді аурулар
12.	Автоиммунды аурулар
13.	Жүрек-тамыр аурулары
14.	Терінің және дәнекер тіннің аурулары

15.	Tірек кимыл аппаратының және бұлышық ет жүйесінің аурулары
16.	Қабыну
17.	Ісіктер

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Зертханалық қызметтің ұйымдық құрылымы. Қызметтің жұмысын реттейтін негізгі заңнамалық, нормативтік, әдістемелік құжаттар . Ұлттық және халықаралық құқықтық актілер	50
2.	Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесі. Нормалар мен стандарттар (ISO 9001, 15189, 17025, 17043). Зертханаларды сертификаттау және аккредиттеу. Құжаттаманы басқару. Сейкес келмеу жағдайларын басқару. Ишкі аудиттер. Сапа көрсеткіштері	50
3.	Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздік саласындағы заңнамасы (биологиялық қауіпсіздік жөніндегі негізгі қағидалар). Зертхананың құрылғысына қойылатын талаптар . Биологиялық қауіпсіздік техникасы. Жеке корғаныш құралдарын киу және шешу. Медициналық қалдықтар. Төтенше жағдайлар (төгілүлер). Төтенше жағдайлар кезіндегі әрекеттерді жоспарлау. Биологиялық қауіпсіздік және биоқауіпсіздік бағдарламасын басқару, биологиялық қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулық. Биологиялық қауіпті басқару. Зертханада қауіпті бағалау (биологиялық қауіпсіздік және биоқауіпсіздік тәуекелдері). Тәуекелді төмендету (биологиялық қауіпсіздік және биоқауіпсіздік тәуекелдері)	50
4.	Жабдықтарды, реагенттерді, шығын материалдарын жоспарлау , таңдау, сатып алу. Жабдықты тексеру және валидациялау. Жабдықты басқару (калибрлеу, техникалық қызмет көрсету,	50

	түгендеу). Реагенттер мен шығын материалдарын басқару. Ерітінділерді дайындау ережесі және реагенттердің сапасына қойылатын талаптар	
5.	Биоматериалды жинау, өндеу, тасымалдау, сактау және жою жұмыстарын ұйымдастыру. Таңбалau және ілеспе құжаттама. Биоматериалдың сапасын және оның зертханалық зерттеулерге жарамдылығын бағалау. Ақпараттық жүйелер. Зертханалық жүйе моделіне шолу. Ақпараттық жүйенің саясаты және құқықтық негіздері. Зертханалық жүйенің инфрақұрылымы мен мүмкіндіктері	50
6.	Зертханалық зерттеулердің сапасын бақылауды басқару. Зертханалық сапаны бағалаудың қағидалары мен әдістері. Зерттеудің жинақтылығы, қайталануы, дәлдігі, дұрыстығы. Бақылау жиілігі. Бақылау диаграммалары бойынша қайталану мүмкіндігін бағалауды жүргізу. Бақылау өлшемдері бойынша деректер массивін жинау және өндеу. Шухарттың бақылау диаграммаларын құру, жүргізу, интерпретациялау және жаңарту процесі. Сапаны зертханааралық бақылау. Сапаны сыртқы бағалау (қағидалары, жоспарлау, енгізу, сапаны сыртқы бағалау бағдарламасының нәтижелерін талдау) Медициналық зертханада өлшеу нәтижелерін интерпретациялау.	200
7.	Гематологияда биологиялық материалды алу ережелері. Гематологиялық жағындыға қойылатын жалпы талаптар, қан және сүйек кемігін жағындыларын жасау.	200
	Гематологиялық зертханалық зерттеулерді автоматтандыру қағидалары. Автоматтандырылған және экспресс анализаторлармен жұмыс істеу кезіндегі аналитикалық кезеңнің ерекшеліктері. Жалпы қан анализі:	

8.	лейкоциттердің, эритроциттер мен тромбоциттердің сапалық және сандық көрсеткіштері. Эритроциттердің шөгү жылдамдығын бағалау. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Гематологиялық зерттеу әдістерін түсіндіру	200
9.	Сүйек кемігінің нүктелерін зерттеу. Сүйек кемігін микроскопиялық зерттеу (миелограмма). Қан түзу жасушаларының цитохимиялық зерттеулері. Иммунофенотиптеу. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Гематологиялық қан анализінің нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	100
10.	Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулердің жұмыс істеу қағидалары. Несептің, қақырықтың, биологиялық материалдың жағындысының, ақсазан мен он екі елі ішектің, нәжістің, жұлын сұйықтығының және экссудативті сұйықтықтың табиги және боялған препараттарын дайындау әдістемесі	100
11.	Зәрдің физикалық, химиялық және микроскопиялық қасиеттерін зерттеу. Қол әдісімен зәр шөгіндісін микроскопиялық зерттеу. Несептегі шөгінділерді автоматтандырылған талдау. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зәр анализінің нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	100
12.	Бронхоөкпе жүйесі ауруларында қақырықтың физикалық, химиялық және микроскопиялық қасиеттерін зерттеу. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зерттеу нәтижелерін бағалау және түсіндіру	150
13.	Асқазан-ішек жолдарының ауруларында ақсазан және он екі елі ішек құрамының физикалық, химиялық және микроскопиялық қасиеттерін зерттеу. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зерттеу нәтижелерін бағалау және түсіндіру	100

	Несеп-жыныс мүшелерінің (қынаптық, жатыр мойны, уретральды) физикалық, химиялық және микроскопиялық қасиеттерін зэр шығару жүйесінің ауруларын диагностикалау үшін зерттеу. Гормоналды профильді бағалау. Тазалық дәрежесін бағалау. Вагинальды дисбиозды анықтау. Бактериялық флораны, карапайымдыларды, вирустық инфекциялардың белгілерін, микоздарды анықтау. Тұқымдық сұйықтығының (эякуляция) физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу. Сапа бақылауын жүргізу және талдау Зертханалық зерттеулердің сонғы нәтижелерін интерпретациялау	150
14.	Күystардағы биологиялық материалды цитологиялық зерттеуге арналған препараттарды дайындау әдістемесі, мүшелер мен бездерден алынған қырғыштар мен жағынды-іздер. Сұйық цитология әдісін қолдану. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	100
15.	Онкологиялық аурулардың скринингтік әдістері (нәжістің жасырын қаны, урологиялық және гинекологиялық жағындылар, онкологиялық маркерлер). Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	50
16.	Паразитарлық аурулардың зертханалық диагностикасы, оларды анықтау әдістері (гельминтоздар, протозооноздар, қарапайымдылар). Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зертханалық нәтижелерді бағалау және интерпретациялау.	300
17.	Қышқыл-негіз күйінің зертханалық диагностикасы (қышқыл-негіз күйін, газдар мен қанның электролиттерін анықтау). Автоматты анализаторларды қолдану. Сапа бақылауын жүргізу	100
18.		

	және талдау. Зертханалық нәтижелерді бағалау және интерпретациялау.	
19.	Зат алмасу бұзылыстарындағы биологиялық сұйықтықтарды биохимиялық зерттеудің зертханалық диагностикасы. Биохимиялық зертханалық зерттеулерді автоматтандыру қағидалары. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Биологиялық сұйықтықтарды биохимиялық зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау.	300
20.	Тыныс алу, жүрек, бүйрек, бауыр жеткіліксіздігі, диссеминирленген тамыршілік коагуляция синдромы, сепсис, токсикалық жағдайлардағы төтенше жағдайлардың зертханалық диагностикасы. Зертханалық нәтижелерді бағалау және интерпретациялау.	100
21.	Гемостаз жүйесінің бұзылыстарын зертханалық диагностикалау. Жартылай автоматты және автоматтандырылған жүйелерде коагулологиялық зерттеу әдістерін жүргізу (протромбин уақыты, тромбин уақыты, халықаралық нормаланған арақатынас, протромбидік индекс, белсендерілген ішінера пробин уақыты, фибриноген және Д-димерлер, үю факторлары). Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Қан плазмасындағы коагуляциялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау және интерпретациялау.	200
22.	Иммундық жүйенің бұзылыстарын зертханалық диагностикалау. Иммунологиялық зерттеу әдістерін дайындау және енгізу. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Иммунологиялық зерттеулер нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	150
	Медициналық зертханада иммунохемилюминесцентті, электрохимилюминесцентті және иммуноферментті талдау әдістері. Иммунохимиялық реакцияның	

23.	нәтижесін анықтау әдістері. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Эндокриндік, аутоиммунды және жүқпалы аурулардағы зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау, дәрілік заттардың мониторингі	100
24.	Преципитация реакциясы (қан сарысындағы кардиолипин антигенімен қолмен микропреципитациялау), комплементті бекіту реакциясы (Вассерман реакциясы), агглютинация реакциясы, жанама гемагглютинация реакциясы, пассивті гемагглютинация реакциясы, гемагглютинацияның тежелу реакциясы, бейтараптандыру реакциясы. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Иммунологиялық зерттеулер нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	100
25.	Иммуногематологиялық (изосерологиялық, иммуногенетикалық) зерттеу әдістерінің зертханалық диагностикасы. Автоматтандырылған және жартылай автоматты жүйелерді қолдану. Қан тобын, резус-факторын, антиэритроциттік антиденелерді және антидене титрін анықтау. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Иммуногематологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау және интерпретациялау	50
26.	Ағындық цитофлуометрия әдісінің қагидалары. Зерттеудің преаналитикалық кезеңінің ерекшеліктері. Үлгіні дайындау. Зерттеу әдістемесі. Жасуша кескіндерін компьютерлік талдау жүйелері. Ағынды цитофлуориметриялық күрүлғылар. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зертханалық зерттеулердің соңғы нәтижелерін интерпретациялау	100
	Микробиологиялық зерттеулердің зертханалық диагностикасы. Биоматериалды алу әдісі мен	

27.	<p>әдістерін таңдау. Биоматериалдың сапасын және оның зертханалық зерттеулерге жарамдылығын бағалау. Қоректік орталарды дайындау. Бактериологиялық әдіс. Зерттелетін материалды егу және бояу әдістері, микробқа қарсы препараттарға сезімталдықты анықтау. Вирусологиялық әдіс. Микологиялық әдіс. Микробиологиялық процестің автоматтандырылған жүйелерін колдану. Сапа бақылауын жүргізу және талдау. Зертханалық зерттеулердің соңғы нәтижелерін интерпретациялау</p>	200
28.	<p>Медициналық зертханадағы микроскопиялық әдістер. Жарық микроскопиясы. Төңкерілген биологиялық микроскоптар, Люминесцентті микроскопия. Флуоресцентті микроскопия. Стереоскопиялық микроскопия. Электрондық микроскопия. Микроскопияда сапаны бақылауды орындау және талдау</p>	100
29.	<p>Медициналық-генетикалық зертханалық зерттеу әдістері. Медициналық-генетикалық зерттеу үшін биологиялық материалды іріктеу әдістемесі. Медициналық-генетикалық зерттеу жүргізудің түрлері мен әдістері. Скринингтік зерттеу әдістері. Медициналық-генетикалық зерттеулердің сапасын бақылауды жүргізу және талдау. Генетикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау</p>	100
30.	<p>Молекулалық биологиялық зерттеу әдістері, практикалық медицинада колданылуы. Полимеразды тізбекті реакция. Геносеквенирлеу. Молекулярлық биологиялық зерттеу әдістерінің сапасын бақылауды жүргізу және талдау. Зертханалық зерттеулердің соңғы нәтижелерін интерпретациялау</p>	100

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы

оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оқу
бағдарламасына
16-көсімша

"Клиникалық фармакология" мамандығы бойынша резидентураның ұлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Клиникалық фармаколог дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Клиникалық фармакология (клиникалық фармакологияның жалпы сұраптары және жеке дәрілік заттар мен топтардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы). Формулярлық жүйе	38
	Дәрілік заттарға клиникалық зерттеудің әртүрлі түрлерін жүргізу кезеңдері. Дербестендірілген емдік терапия (емдік дәрілік мониторинг, фармакогенетика)	10
1)	Қазақстан Республикасында емдеуге арналған халықаралық ұсыныстарды, нұсқауларды және клиникалық хаттамаларды дәлелді медицина түрғысынан іздеу, бағалау және бейімдеу	8
	Дәрілік заттарды пайдалануды бағалау және клиникалық-фармакологиялық сараптау. Дәрілік заттардың жағымсыз реакциялары. Дәрілік қадағалау	12
	Ішкі ағзалардың әртүрлі ауруларының ұтымды емі және клиникалық-фармакологиялық қағидалары	42
	Педиатриялық тәжірибедегі және арнайы топтағы науқастардағы клиникалық фармакология мен ұтымды емнің қағидалары.	15
	Микробқа қарсы ұтымды терапия және антибиотикалық профилактика. Микробқа қарсы препараттарға тұрақтылық мәселелері	9

2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Қант диабеті
2.	Қалқанша без аурулары
3.	Зат алмасуның бұзылуымен жүретін аурулар (метаболикалық синдром, семіздік, подагра, созылмалы бүйрекусті безінің жеткіліксіздігі)
4.	Гепатиттер
5.	Асказан мен он екі елі ішектің ойық жара ауруы
6.	Гастриттер
7.	Гастроэзофагеалды рефлюкс ауруы
8.	Балалардағы функционалды диспепсия
9.	Спецификалық емес жаралы колит. Крон ауруы
10.	Панкреатит
11.	Бауыр циррозы
12.	Бауырдың жедел және созылмалы жеткіліксіздігі
13.	Өкпе артериясының тромбоэмболиясы
14.	Диссемирленген тамыршілік синдром
15.	Анемиялар
16.	Артериалды гипертензия
17.	Жүректің ишемиялық ауруы
18.	Жедел жүрек-қантамыр жеткіліксіздігі
19.	Инфекциялық эндокардит
20.	Жедел коронарлық синдром
21.	Ыргак пен өткізгіштіктің бұзылуы
22.	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі
23.	Кардиомиопатия
24.	Пневмония
25.	Бронх демікпесі
26.	Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы
27.	Бронхиттер
28.	Грипп. Жіті респираторлық вирустық инфекция . Короновирустық инфекция
29.	Балалардағы бронхиолиттер
30.	Тыныс жеткіліксіздігі
31.	Жедел бүйрек жеткіліксіздігі
32.	Зәр шығару жолдарының инфекциясы

33.	Гломерулонефриттер
34.	Тубулоинтерстициалды нефрит
35.	Бүйректің созылмалы ауруы
36.	Дәнекер тінінің жүйелік аурулары
37.	Лейкоздар
38.	Сепсис, оның ішінде акушерлік сепсис, жаңа туған нәрестелердің сепсисі
39.	Перитонит
40.	Жедел ішек инфекциясы
41.	Менингококктың инфекция
42.	Энтеровирустың инфекция
43.	Герпес инфекциясы
44.	Жедел ревматикалық қызба
45.	Жыныстық жолмен берілетін аурулар
46.	Жұмсақ тіндер мен терінің инфекциясы
47.	Атопиялық дерматит
48.	Псориаз
49.	Микоздар
50.	Туберкулез
51.	Депрессия
52.	Паркинсон ауруы
53.	Ауырсыну синдромы
54.	Анафилаксия, анафилактикалық шок
55.	Тырысу синдромы

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота /емшара /техника	Дағдылардың саны
1.	Дәрілік заттарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау	20
2.	Дәрілік заттардың мөлшерін есептеу, оның ішінде ерекше топтағы науқастарға (балалар, егде жастагы пациенттер, бүйрек / бауыр жеткіліксіздігі бар пациенттер)	10
3.	Дәрілік препараттың жанама әсерін анықтау және тіркеу	2
4.	Дәрілік заттардың жанама әсерлерінің алдын алу және түзету	2
5.	Дәрілік заттардың жанама әсері туралы хабарлама толтыру	2
	Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің	

6.	фармакодинамикалық мониторингі	5
7.	Дәлелді медицинаның деректер базасында медициналық ақпаратты іздеу және бағалауды жүргізу	10
8.	Дәрілік препараттар бойынша талдамалық шолулар жасау	20
9.	Дәрілік заттарды клиникада қолдану бойынша окулық хаттама/ жоба құрастыру	1
10.	Денсаулық сактау ұйымдары үшін ұтымды антибактериалды терапия бойынша нұсқаулар құрастыру	1
11.	Тағайындалған емдік терапияның барлық сұраптары бойынша науқастарға кеңес беру	2
12.	Ұтымды емдік терапия мәселелері бойынша медицина мамандарына кеңес беру	10
13.	Аллергиялық реакция, бронхоспазм, гипертензиялық криз, жедел коронарлы синдром, тырысулар, талу кезінде шұғыл көмек көрсету	5
14.	Дәрілік заттарды тағайындаудың негізділігін бағалау парагын толтыру дағдысы	50
15.	Микробқа қарсы дәрілік заттарды тағайындаудың негізділігін бағалау парагын толтыру дағдысы (тепапия, антибиотикопрофилактика)	20
16.	Дәрі-дәрмектік қателіктер туралы хабарлама үлгісін толтыру дағдысы	10
17.	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтау бойынша ақпараттық жүйелермен жұмыс істей дағдысы	20
18.	Медициналық ұйымның дәрілік формуларын әзірлеу	2
19.	Дәрілік препараттарға тиімді қаржы жұмсау үшін ABC /VEN талдауын жүргізу дағдысы	1
20.	Анатомиялық терапевтік химия/ анықталған күнделікті доза (ATC/ DDD) әдіснамасы бойынша дәрілік заттарды тұтынуға талдау жүргізу дағдысы	1

21.	Медициналық үйымда дәрілік заттарға өтінім жасау және қажеттілікті талдау дағдысы	1
22.	Медициналық үйымда дәрілік ақпарат жөніндегі жүйені үйымдастыруға және оның жұмысына қатысу Түсіндірі:	2
23.	Емдік дәрілік мониторинг нәтижелерін талдау (қан плазмасындағы дәрілік заттардың денгейі)	3
24.	Фармакогенетикалық зерттеулердің нәтижелері	2
25.	Зертханалық зерттеулер, оның ішінде микробиологиялық зерттеулер	20
26.	Рентгенография нәтижелері	5
27.	Фиброзеофагогастродуоденоскопия нәтижелері	5
28.	Компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, позитрондық эмиссиялық томография	3
29.	Амбулаторлық қан қысымы мониторингі, электрокардиография тәуліктік мониторингі	2

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша жоғарғы оку орнынан кейінгі білім берудің үлгілік оку бағдарламасына
17-қосымша

"Медициналық генетика" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Генетик-дәрігер

№ п/п	Пәндердің/модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Медициналық генетика негіздері	15
1)	Адамның цитогенетикасы және молекулярлық цитогенетикасы	25
	Молекулярлық генетика	25

	Геномдық медицина	27
	Медициналық генетикалық консультация беру	42
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы:	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Орталық нерв жүйесінің туа біткен ақаулары
2	Жүрек-тамыр жүйесінің туа біткен ақаулары
3	Асқазан-ішек жолдарының туа біткен ақаулары
4	Несеп-жыныс жүйесінің туа біткен ақаулары
5	Көз және сезім мүшелерінің туа біткен ақаулары
6	Тірек-қимыл аппараты жүйесінің туа біткен ақаулары
7	Терінің және оның қосалқыларының туа біткен ақаулары
8	Тыныс алу жүйесінің туа біткен ақаулары
9	Ішкі секреция бездерінің туа біткен ақаулары
10	Плацентаның туа біткен ақаулары
11	Аутосомалардағы сандық өзгерістерден туындаған хромосомалық синдромдар
12	Даун синдромы
13	Эдвардс синдромы
14	Патау синдромы
15	Жыныс хромосомаларының сандық өзгерістерінен туындаған хромосомалық синдромдар
16	Тернер синдромы
17	Клайнфельтер синдромы
18	Полиплоидиялар
19	Құрылымдық хромосомалық синдромдар
20	Микроделекциялық хромосомалық синдромдар
21	Ата-аналық дисомия
22	Лежеун синдромы
23	Вольф-Хиршхорн синдромы
24	Ангелман синдромы
25	Прадер-Вилли синдромы
26	Уильямс синдромы
27	Ди Джордж синдромы
28	Тұқым куалайтын синдромдар және психикалық дамудың тежелуіне байланысты аурулар

29	Тұқым қуалайтын синдромдар мен психомоторлы және сөйлеу дамуының тежелуімен байланысты аурулар, соның ішінде аутизм спектрінің бұзылыстары
30	Нерв-бұлшық ет дамуының бұзылуымен байланысты тұқым қуалайтын синдромдар мен аурулар
31	Қаңқаның өсуі мен дамуының бұзылуымен байланысты тұқым қуалайтын синдромдар мен аурулар, соның ішінде дәнекер тінінің дисплазиясы
32	Тұқым қуалайтын синдромдар және семіздікке байланысты аурулар
33	Есту қабілетінің жоғалуына байланысты тұқым қуалайтын синдромдар мен аурулар
34	Тұқым қуалайтын синдромдар және жыныстық дамудың бұзылуына байланысты аурулар
35	Терінің зақымдалуымен байланысты тұқым қуалайтын синдромдар мен аурулар
36	Тұқым қуалайтын синдромдар және көздің зақымдалуымен байланысты аурулар
37	Амин қышқылдары алмасуының бұзылуының тұқым қуалайтын аурулары
38	Көмір сулар алмасуының бұзылуының тұқым қуалайтын аурулары
39	Майлардың метаболикалық бұзылыстарының тұқым қуалайтын аурулары
40	Витамин мен минералдардың алмасуының бұзылуының тұқым қуалайтын аурулары
41	Жинақтаушы зат алмасу бұзылыстарының тұқым қуалайтын аурулары
42	Классикалық фенилкетонурия
43	Гиперфенилаланинемия
44	Муковисцидоз
45	Туабіткен гипотиреоз
46	Галактоземия
47	Бүйрек үсті безінің қыртысының туа біткен дисфункциясы
48	Аходроплазия, гипохондроплазия
49	Нунан синдромы
50	Марфан синдромы
51	Элерс-Данлос синдромы
52	Сотос синдромы
53	Аспергер синдромы
54	Олбери синдромы
55	Мекель синдромы
56	Танатоформды дисплазия

57	Дюшен-Беккер миодистрофия
58	Жұлынның бұлышық ет амиотрофиясы
59	Тирозинемия
60	Глютарлы ацидемия/ацидурия
61	Мукополисахаридоздар
62	Муколипидоздар
63	Ихтиоз
64	Буллоза эпидермолизі
65	Эктодермальды дисплазия
66	Синдромдың емес тұқым қуалайтын есту қабілетінің жоғалуы
67	Гликогеноздар
68	Онкопатологияның отбасылық түрлері (ретинобластома, сұтбезі обыры, қалқанша безінің қатерлі ісігі)
69	Кемшіліксіз остеогенез
70	Гомоцистинурия
71	Свайер синдромы
72	Лейкодистрофия
73	Ретт синдромы
74	Нейрофиброматоз
75	Дубовиц синдромы
76	Корнелия де Лэнги синдромы
77	Кокайн синдромы
78	Рубинштейн-Тайби синдромы
79	Голденхар синдромы
80	Франчетти синдромы
81	X фрагилды синдромы
82	Факоматоз
83	Шарко-Мари-Тута ауруы
84	Туберозды склероз
85	Аспергер синдромы
86	Вильсон-Коновалов ауруы
87	Псевдоахондроплазия
88	Фабри ауруы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / Емшара / Техника	Дағдылардың саны
1	Асыл тұқымды құру, асыл тұқымды талдау	100
2	Көп факторлы патологиядағы эмпирикалық тәуекелді есептеу	10

3	Микро аномалияларды (дисембриогенез стигмасы) ескере отырып, тұқым қуалайтын немесе тұа біткен патологиясы бар науқасты фенотиптік тексеру	150
4	Синдромдық диагностиканы жүргізу, тұқым қуалайтын және тұа біткен патологияның синдромдық диагностикасы бойынша мәліметтер қорында жұмыс жасау.	50
5	Перифериялық қан лимфоциттеріне хромосомалық препараттарды дайындауға қатысу	50
6	Перифериялық қан лимфоциттеріне хромосомалық препараттарды дайындау	50
7	Шарана материалынан хромосомалық препараттарды дайындауға қатысу	30
8	Шарана материалынан хромосомалық препараттарды дайындау	10
9	Кариотиптеуді жүргізу	50
10	Молекулярлық цитогенетикалық талдау жүргізу	20
11	Пренатальды генетикалық скрининг үшін тестілеу (ана сары суының маркерлері).	50
12	Неонатальды генетикалық скринингке тестілеу	50
13	Дезоксирибонуклеин қышқылы изоляциясы	50
14	Полимеразалық тізбекті реакция зерттеуін жүргізу	50
15	Накты уақыттағы полимеразалық тізбекті реакция зерттеуін жүргізу	50
16	Фенилкетонуриямен ауыратын пациенттерді диеталық терапияны есептеу	50
17	Тұқым қуалайтын метаболикалық аурулары (тиrozинемия, глутарқышқылы) бар пациенттерде диеталық терапияны есептеу.	5
18	Пациенттің цитогенетикалық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау	100

19	Пациенттің молекулярлық цитогенетикалық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау	20
20	Н а у қ а с т ы н молекулярлық-генетикалық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау	100
21	Науқастың генетикалық сараптамасының нәтижелерін интерпретациялау (тандемді масс-спектрометрия, CGH, мақсатты секвенирлеу, тұтас экзома және тұтас геномды секвенирлеу)	25
22	Жүкті әйелдер қауіп тәуекел тобына медициналық генетикалық консультация беру	200
23	Тұқым куалайтын және тұа біткен патологиясы бар отбасыларға медициналық-генетикалық консультация беру	50
24	Ерлі-зайыптыларға медициналық генетикалық консультация беру	30

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 18-қосымша

"Ересектердің, балалардың неврологиясы" мамандығы бойынша резидентуралың үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың невролог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндettі компонент	134
	Стационардағы неврология, ересектер	54
	Стационардағы неврология, балалар	30
	Неврологиядағы аспаптық зерттеу әдістері	8
1)	Неврология және нейрореанимациядағы шұғыл жағдайлар	12

	Е р е с е к т е р амбулаториялық-емханалық nevрологиясы	10
	Б а л а л а р амбулаториялық-емханалық nevрологиясы	6
	Нейрореабилитация	6
	Неврологиядағы визуализациялық зерттеу әдістері	8
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы:	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Транзиторлы ишемиялық шабуылды қоса алғандағы ишемиялық инсульт
2	Геморрагиялық инсульт
3	Ми венасының және веналық синуистардың тромбозы
4	Жұлын инсульті
5	Бас миының созылмалы ишемиясы
6	Бас ми жұлынының қанайналымының созылмалы бұзылсызы
7	Ересектер мен балалардағы эпилепсия
8	Шашыранды склероз
9	Жедел шашыранды энцефаломиелит
10	Оптикомиелит спектрінің аурулары, Девик оптикомиелиті
11	Миелит
12	Гийенн-Барре синдромы
13	Созылмалы қабынулық демиелинизирленуші полинейропатия
14	Менингококкты менингит
15	Туберкулезды менингит
16	Кенелік энцефалит
17	Аутоиммунды энцефалит
18	Нейробруцеллез
19	Нейроборрелиоз (Лайм ауруы)
20	Нейросифилис
21	Екпеден кейінгі энцефалит
22	Паркинсон ауруы
23	Супрануклеарлық сал ауруы

24	Көпжүйелі атрофия
25	Гентингтон хореясы
26	Эссенциальды тремор
27	Альцгеймер ауруы
28	Шеткері амиотрофиялық склероз
29	Миастения
30	Пароксизмальды миоплегия
31	Жұлын амиотрофиясы
32	Тұқымкуалаушылық полинейропатиялар
33	Сирингомиелия, сирингобульбия
34	Бас ми жұлындық атаксия
35	Деменция
36	Мигрень, кернеулі бас ауруы, кластерлі бас ауруы, дәріден туындаған бас ауруы
37	Бас ауырсынуы
38	Бас айналуы
39	Полинейропатиялар, радикулопатиялар, плексопатиялар, мононейропатиялар
40	Дорсопатиялар
41	Бас миының және жұлынның жарақаттан кейінгі зақымдануы
42	Гидроцефалия
43	Церебральды салдану
44	Зат алмасудың тұқым қуалаушылық ауруларындағы жүйке жүйесінің зақымдануы (Фабри ауруы, Помпе, Гоше, Ниманн-Пик, цероидті липофусциноздар)
45	Балалардағы психо-сөйлеу және моторлық дамудың кешігі
46	Миопатиялар, миотониялар
47	Вегетативті жүйке жүйесі аурулары
48	Ботулизм кезіндегі жүйке жүйесінің зақымдануы
49	Адамның иммунтапшылық вирусы (жұқтырылған иммунтапшылығының синдромы) - инфекциясы кезіндегі жүйке жүйесінің зақымдануы
50	Жұлындық эпидурит
51	Нерв жүйесі ісіктері
52	Нейрофиброматоз, Реклингаузен синдромы
53	Кома, түрлері, естің бұзылу дәрежелері
54	Бас ми өлімі, диагностикалау өлшемшарттары
55	Вильсон Коновалов ауруы
56	Верник энцефалопатиясы, бас ми көпірінің орталық миелинолизі
57	Нерв жүйесінің прионды аурулары
58	Мультифокальді нейропатия

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Оталар / Емшаралар / техника	Дағдылардың саны
Интерпретациялайды		
1.	Ми мен жұлынды компьютерлік-томографиялық зерттеу нәтижелерін талдау	50
2.	Ми мен жұлынның магниттік-резонанстық томографиялық зерттеу нәтижелерін талдау	50
3.	Церебральды ангиография нәтижелерін талдау	10
4.	Электроэнцефалография нәтижелерін талдау	30
5.	Бұлшық еттердегі электр қозғыштығының және электромиография нәтижелерін талдау	10
6.	Көз түбі мен көру өрісін зерттеу нәтижелерін талдау	50
7.	Брахиоцефальді тамырлардың ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін талдау	30
8.	Биохимиялық қан анализін талдау	30
9.	Иммуноферменттік талдау және полимеразды тізбекті реакция нәтижелерін талдау	30
10.	Генетикалық тексеру әдістерін талдау	5
11.	Люмбалді пункция нәтижелерін талдау	20
Дәрігердің бақылауы мен орындау		
1.	Науқаспен және/немесе оның туыстарымен күрделі (жазылмайтын) ауру туралы әңгімелесу (коммуникативті дағдылар)	20
2.	Куратордың бақылауымен ми бағанының өлімі туралы мәлімдеме жасау	3
3.	Люмбалді пункцияны, ликвородинамикалық сынамаларды жүргізу техникасы мен әдістемесі	20
4.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда: мидың ісінуі мен	20

	ісінү синдромында шұғыл неврологиялық көмек көрсету	
5.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл неврологиялық көмек көрсету: гипертониялық криз	50
6.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда: ишемиялық ми қан айналымының жіті бұзылуы кезінде шұғыл неврологиялық көмек көрсету	20
7.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда: геморрагиялық ми қан айналымының жіті бұзылуы кезінде шұғыл неврологиялық көмек көрсету	20
8.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда: коматоздық жағдайларда шұғыл неврологиялық көмек көрсету	50
9.	Емдік блокадаларды жүргізу	10
10.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл неврологиялық көмек көрсету: құрысу синдромы	10
11.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл неврологиялық көмек көрсету: миастениялық криз	20
Өз бетінше орындау		
1.	Сана деңгейін анықтау, нейропсихологиялық зерттеу әдісін қолдана отырып танымдық функцияларды зерттеу	100
2.	Бас сүйек-ми нервтерінің, бұлшық ет тонусының, трофиқаның, күштің, рефлекторлық сфераның, сезімталдықтың, козгалыстарды үйлестірудің функцияларын зерттеу	100
3.	Жұтыну тестінің скринингін жүргізу техникасы мен әдістері	20
4.	Инсульттің ауырлығын NIHSS, Rankin, Bartel шкаласы, Ривермид мобильді индексі бойынша анықтау, оларды талдау	20
5.	Глазго кома шкаласы бойынша сана деңгейін бағалау	20

6.	Паркинсон ауруының диагностикалық өлшемшарттарын анықтау	10
7.	Шашыранды склероздың диагностикалық өлшемшарттарын анықтау (Куртцке шкаласы (EDSS), McDonald, W.I. критерийлері)	10
8.	Миастенияның диагностикалық өлшемшарттарын анықтау (прозериндік сынаманы жүргізу техникасы мен әдістері)	10
9.	Хаммерсмит бойынша балалардың неврологиялық статусын бағалау	10
10.	Хаммерсмит бойынша 2-жасқа дейінгі балалардың неврологиялық статусын бағалау	20
11.	6-минуттық жүріс, Скот, Вьюнс шкаласы, сатыдан көтерілу тесті, Говерс, SHOP-INTEND, HINE, БМЖА(СМА) бар науқастардағы Хаммерсмит модифицирленген тесті, RULM	10
12.	Қызмет етудің халықаралық классификациясын қолдану	10
13.	5-айға дейінгі балалардағы жалпы қозғалыстарды бағалау әдісін қолдану	20

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 19-қосымша

"Ересектердің, балалардың нейрохирургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының кұрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 4 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың нейрохирург-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	278
	Міндепті компонент	262
	Нейрохирургия негіздері	33
	Жалпы хирургия	6
	Бас сүйек-ми жарақатының нейрохирургиясы	33

	Жұлын нейрохирургиясы	33
	Перифериялық нервтердің нейрохирургиясы	30
1)	Нейроонкология, паразиттік аурулар және бас миының даму ақаулары	32
	Балалар нейрохирургиясы	24
	Нейрофизиология және нейропатоморфология	8
	Тамырлы, оның ішінде интервенциялық ангионейрохирургия	31
	Функционалдық және стереотаксикалық нейрохирургия	32
2)	Тандай бойынша компонент	16
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	280

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Жабық бас сүйек-ми жаракаты
2	Ашық бас сүйек-ми жаракаты
3	Бас миының зақымдануы
4	Омыртқа-жұлын жаракаты және оның салдары
5	Перифериялық нервтердің жаракаттары
6	Ауыр бас сүйек-ми жаракаты
7	Ликворея
8	Краниосиностоз
9	Мидың қатерсіз ісіктері
10	Ми қабығының ісіктері
11	Мидың қатерлі ісіктері
12	Омыртканың дегенеративті аурулары
13	Жұлынның ісіктері
14	Гидроцефалия
15	Жұлын жарығы
16	Бас сүйектің негізінің ісіктері
17	Үш жақты нервтің тамырлы компрессиясы
18	Хиазмалды-селлярлы аймақтың ісіктері
19	Ми тамырларының аневризмдері
20	Мидың артериовенозды мальформациялары
21	Геморрагиялық инсульт
22	Киари аномалиясы

23	Омыртка арнасының стенозы
24	Мидың кавернозды ангиомалары
25	Бас миының паразиттік зақымдануы
26	Есту невриномасы
27	Мидың арахноидалы кисталары
28	Бас сүйектің трепанациядан кейінгі ақаулары

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшаларды менгеру

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Бастапқы хирургиялық өндөу	20
2.	Теріге, тері асты клетчаткасына тігістер салу	10
3.	Қатты ми қабығының тігісі	15
4.	Люмбальды пункция	20
5.	Люмбальды дренаж	10
6.	Арендт бойынша сыртқы дренаждау	15
7.	Неврологиялық статусы	40
8.	Сүйек-пластикалық трепанация	12
9.	Субдуральды гематоманы алып тастау	9
10.	Эпидуральды гематоманы алып тастау	9
11.	Гемикраниэктомия	8
12.	Трефинациялық тесік салу	5
13.	Нейрохирургиялық нейронавигация	10
14.	Супратенториалды бөлімдерді резекциялы трепанациялау	15
15.	Бифронтальды қол жетімділік	12
16.	Птерионалды қол жетімділік	14
17.	Ламинэктомия	6
18.	Фораминотомия	6
19.	Эпидуральды блокада	7
20.	Паравертебральды блокада	7
21.	Вентрикулоперитонеалды шунттау	10
22.	Ми ішілік абсцессі алып тастау	7
23.	Экстраневролиз	4
24.	Эндоневролиз	4
25.	Тамырлы тігіс	3
26.	Артқы бас сүйек ойығының декомпрессиясы	6

27.	Ми ішілік гематоманы микрохирургиялық алып тастау	10
28.	Краниосиностоз	6
29.	Гемиламинэктомия, Интерламинэктомия	4
30.	Трансназальді трансфеноидальдық қол жеткізу	5
31.	Эндоскопиялық фенестрация	2
32.	Омыртқаның бел деңгейінде диск жарығын микрохирургиялық алып тастау	10
33.	Омыртқаның мойын деңгейінде диск жарығын микрохирургиялық алып тастау	6
34.	Омыртқаға тұрактандыратын операциялар	5
35.	Эпилепсия хирургиясы	4
36.	Навигациялық биопсия	2
37.	Жұлын ісіктерін микрохирургиялық алып тастау	5
38.	Эндоскопиялық фенестрация	2

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 20-қосымша

"Неонатология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Неонатолог-дәрігер

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Стационардағы неонатология	64
	Жаңа туған нәрестелердің патологиясы	14
	Шала туған балаларды құту	14
1)	Жаңа туған нәрестелердің реанимациясы және қарқынды терапиясы	14
	Амбулаториялық неонатология	14
	Неонатальды неврология	7

	Неонаталды хирургия	7
2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Ерте неонатальды бейімделу және сау нәрестелердің өтпелі (шекаралық) физиологиялық жағдайлары және олардың шала туылған нәрестелердегі ерекшеліктері. Дені сау нәрестелерге құтім жасау
2	Шала туған нәрестелер, аса жетілмегендігі, гестация мерзіміне қарай шағын, шала туған нәрестелер
3	Постнатальді ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздік
4	Инфекциялық емес шығу тегі бар тері аурулары (жөргектің бөртпесі, тершендік, склерема, тұа біткен булездік эпидермолиз)
5	Тері, тері асты клетчаткасы және инфекциялық генездің кіндік қалдықтары аурулары (везикупустулез, нәрестенің күлдіреуігі, Риттер эксфоллиативтік дерматиті, псевдофурункулез, нәрестенің некротикалық флегмонысы, іріңді мастит , омфалит)
6	Респираторлық стресс синдромы
7	Апное, транзиторлы тахипное
8	Меконий аспирациясы синдромы
9	Жаңа туған нәрестелердің персистирлеуші өкпе гипертензиясы
10	Тұа біткен және неонатальды пневмония
11	Неонатальды кезеңде пайда болған бронхопульмональды дисплазия
12	Ауа агу синдромы
13	Неонатальды сепсис
14	Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялар
15	TORCH инфекциялары (карапайым герпес вирусы, цитомегаловирустық инфекция, тұа біткен мерез, листериоз, токсоплазмоз, хламидиялық инфекция, кандидоз, адамның иммунтапшылығы вирусы инфекциясы)
16	Коронавирустық инфекция расталған немесе коронавирустық инфекция күдігі бар анадан жаңа туған нәресте
17	Миокард аурулары (дилатациялық, гипертрофиялық кардиомиопатия, фиброзластоз)

18	Феталдық және неонаталдық аритмиялар (тахиаритмиялар, брадиаритмиялар, толық атриовентрикулярық блокада)
19	Туа біткен жүрек ақаулары, ашық артералды өзек
20	Перинаталдық энцефалопатия (гипоксиялық-ишемиялық, геморрагиялық, метаболикалық, инфекциялық-ұытты)
21	Жаңа туған нәрестелер анемиясы (физиологиялық, постгеморрагиялық, гемолитикалық)
22	Жаңа туған нәрестелердің геморрагиялық ауруы
23	Каогулопатия (Виллебранд ауруы, тромбоцитопения тромбоцитопатиясы, Казабах – Меррит және Вискота - Олдрич синдромы)
24	Ұрықтың және жаңа туған нәрестенің гемолитикалық ауруы, билирубин энцефалопатиясы
25	Жаңа туылған нәрестедегі сарғаю
26	Жаңа туылған нәрестелердің асфиксиясы
27	Бас сүйек ішілік және қарынша ішілік, перивентрикулярық қан құйылулар
28	Жаңа туған нәрестелердің туу жаракаттары (Эрба-Дюшена, Джерина-Клюмпке, диафрагматикалық нервтің сал ауруы, омыртқа мен жұлдының зақымдануы)
29	Неонатальды құрысулар
30	Жаңа туған нәрестелердің шоктары (постгеморрагиялық, гиповолемиялық, инфекциялық-ұытты, кардиогенді)
31	Метаболикалық және су-электролиттік бұзылулар (гипогликемия, гипергликемия, гипер-гипонатриемия, гипер-гипокалиемия)
32	Бауыр аурулары (неонатальды холестаз, фетальды гепатит, ЖВП атрезиясы)
33	Некротикалық энтероколит
34	Мальабсорбция синдромы
35	Муковисцедоз
36	Лактаза жеткіліксіздігі
37	Туа біткен гипотиреоз, туа біткен тиротоксикоз
38	Неонатальды қант диабеті, гиперинсулинизм, диабеттік фетопатия
39	Адреногенитальды синдром
40	Хромосомалық аурулар (Даун, Патау, Эдвардс, Шершевский Тернер, Марfan, Нунан синдромдары)
41	Зәр шығару жүйесінің инфекциясы
42	Бүйректің жедел зақымдануы
43	Бастапқы және қайталама иммун тапшылығы

44	Асказан – ішек жолының туа біткен ақаулары (өңеш атрезиясы, кеңірдек-өңештік жыланкөз, диафрагманың өңеш саңылауының жарығы, туа біткен пилостеноз, гастроизис, омфалоцеле, жоғары және төмен ішек өтімсіздігі, анус атрезиясы)
45	Орталық жүйке жүйесі, тыныс алу органдарының, сүйек жүйесінің, несеп-жыныс жүйесінің туа біткен даму ақаулары, дамудың шағын аномалиялары
46	Шала туған нәрестелердегі ретинопатиялар

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, өмшараларды менгеру

№	Ота/ өмшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Дені сау нәрестелерге курация	200
2.	Жаңа туған нәрестелер патологиясы бөлімшесінде науқастарға курация жасау	300
3.	Жаңа туған нәрестелердің реанимация бөлімшесінде науқастарға курация жасау	150
4.	Неонатолог-дәрігердің көмекшісі ретінде тұнгі кезекшілік	аптасына 1 рет
5.	Жаңа туылған нәрестелердің жағдайын тұрақтандыру	300
6.	Жаңа туған нәрестелердің бастапқы реанимациясы	300
7.	Жаңа туылған нәрестелердің кеңейтілген реанимациясы	70
8.	Кеңірдектің интубациясы (оның ішінде қашырда)	100
9.	Экзогендік беттік-активті енгізу	90
10.	Өкпені жасанды желдету параметрлерін түзету	300
11.	Толық және шала туған нәрестені бастапқы тексеру	300
12.	Қан тобын және резус-факторды анықтау	80
13.	Қанды ауыстырып құю	20
14.	Кіндік тамырын катетеризациялау	45
15.	Плазмотрансфузия, гемотрансфузия жүргізу	100
16.	Туған кездегі дene салмағына байланысты толық және шала туған нәрестелерді тамақтандыру, ерекше емізу бойынша кеңестер	300
17.	Зертханалық-аспаптық мәліметтерді түсіндіру	500

18.	Қышқылдық сілтілік жағдай көрсеткіштерін түсіндіру және оларды түзету	400
19.	Кеуде қуысының, іш қуысының рентген суреттерін оку және оларды түсіндіру	300
20.	Электроэнцефалограмманы, электрокардиографияны оку және оларды түсіндіру	50
21.	Плевралық пункция	15
22.	Бел пункциясы	15
23.	Асказан зондын орналастыру	300
24.	Инфузиялық терапияны есептеу	300
25.	Энтеральды тамақтануды есептеу	300
26.	Жоғарғы тыныс алу жолдарының санациясы	500
27.	Жаңа туған нәрестелерді вакцинациялау көрсеткіштерін анықтау	300
28.	Катамнез кабинетінде кеңес беру	100
29.	Жаңа туған нәрестенің патронажы	30
30.	Сырқаттанушылық пен өлім-жітімді статистикалық талдау	24

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 21-қосымша

"Ересектердің, балалардың нефрологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының кұрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың нефролог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндettі компонент	134
	Ересектер нефрологиясы	43
	Балалар нефрологиясы	22
	Интервенциялық нефрология	12
	Клиникалық нефроморфология	13
1)	Диализ терапиясы	17

	Трансплантология және иммунология	13
	Жүкті әйелдердегі бүйрек патологиясы	8
	Ультрадыбыстық диагностика	6
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Жедел және созылмалы патологиялардағы су-электролиттік және қышқыл-негіздік бұзылыстар .
2	Зәр шығару жүйесінің тұа біткен ауытқулары: агенезия, гипоплазия, қуық-несепағар рефлюксі, гидронефроз, мөлшерлік ауытқулар
3	Бастапқы тубулопатиялар: Гипофосфатемиялық рахит (фосфатты-қант диабеті), проксимальды бүйрек өзекшелік ацидозы (II типті), Фанкони синдромы (Де Тони-Дебре), бүйрек глюкозуриясы, Дент ауруы, Барттер синдромы, Гительман синдромы, дистальды бүйрек тұтікшелі ацидозы (I тип), псевдогеноздық қантсыз диабет, Лиддл синдромы, глицинурія, цистинурія. Екінші тубулопатиялар: оксалатты нефропатия, уратты нефропатия
4	Зәр шығару жүйесінің инфекциясы: цистит, жедел пиелонефрит
5	Жедел және созылмалы тубулоинтерстициальді нефрит
6	Гломерулярлық аурулар: ең аз өзгерістер ауруы, фокалды-сегменттік гломерулосклероз (бастапқы, қайталама), мембраналық нефропатия (бастапқы, қайталама), Мембронопролиферативті гломерулонефрит (бастапқы, қайталама, С3-гломерулопатияны қоса алғанда), Мезангialдық гломерулонефрит (IgA-нефропатия және басқалар), фибриллярлық гломерулонефрит, жұқа базальды мембраналар ауруы
7	Тұқым қуалайтын және тұа біткен бүйрек аурулары: бүйректің кистозы, Фабри ауруы, Альпорт синдромы
8	Жүйелі аурулар мен васкулиттерде бүйректің закымдануы: люпус-нефрит, ANCA-ассоциирленген васкулит (гранулематозды полиангийт, микроскопиялық полиангийт, полиангийт пен эозинофильді гранулематоз), IgA васкулит, жүйелі

	склеродермия, түйінді периартериит, криоглобулиенмиялық васкулит, Шегрен ауруы, Фабри, Гудпасчер синдромы, антифосфолипидті синдром
9	Тромботикалық микроангиопатиялар. Бастапқы тромботикалық микроангиопатиялар: тромбоздық тромбоцитопениялық пурпурा, Шига-токсин астасқан гемолитикалық-уремиялық синдром, атиптік гемолитикалық-уремиялық синдром. Қайталама тромботикалық микроангиопатиялар: (инфекциялар, соның ішінде адамның иммунтапшылығы вирусы инфекциясы, ісіктер, аутоиммундық аурулар, қатерлі артериялық гипертензия, дәрілік терапия, жүктілік және босану-преэклампсия/эклампсия, HELLP – синдром
10	Артериялық гипертензия. Реноваскулярлық гипертензия. Ишемиялық нефропатия. Кардиоренальды синдром.
11	Диабеттік бұйрек ауруы
12	Подагра нефропатиясы
13	Гепато-ренальды синдром
14	AL (біріншілік) және AA (екіншілік) - амилоидоз
15	Жедел және созылмалы бұйрек ауруы және жүктілік . Жүкті әйелдердегі артериялық гипертензия (преэклампсия, эклампсия, гестациялық және созылмалы артериялық гипертензия). HELLP синдром. Жүктілік кезіндегі фармакотерапияның клиникалық және фармакологиялық ерекшеліктері.
16	Бұйректің жедел зақымдануы
17	I-V сатыдағы созылмалы бұйрек ауруы. Созылмалы бұйрек ауруының асқынулары: реналдық анемия, минералдық-сүйек бұзылулары, ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздік, метаболикалық ацидоз
18	Гемодиализ және перитонеалдық диализдің асқынулары: тромбоз, тамырға қол жетімділік және перитонеалдық катетер инфекциясы, диализдік перитонит
19	Бұйрек трансплантаты. Донорлар мен реципиенттерді операцияға дейін дайындау. Жедел және созылмалы трансплантациядан бас тартудың алдын алу және емдеу. Иммуносупрессивті препараттар. Қайталанатын нефропатия
20	Инфекциялық эндокардит кезінде бұйректің зақымдануы
21	Парапротеинемия кезінде бұйректің зақымдануы
22	Адамның иммунтапшылығы вирусина байланысты бұйрек аурулары

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
	Өз бетінше орындау	
1.	Бұйрек қызметін бағалау және есептеу	100
2.	Альбуминурия дәрежесін және Альбумин / Креатинин қатынасын түсіндіру	50
3.	Протеинурия дәрежесін және ақуыз / Креатинин қатынасын түсіндіру	50
4.	Электролит шығынын /Креатинин қатынасы бойынша түсіндіру	20
5.	Автоиммунды аурулар мен васкулиттердегі иммунологиялық зерттеулерді интерпретациялау	50
6.	Бұйректің ультрадыбыстық зерттеуін жүргізу	20
7.	Қыықтың ультрадыбыстық зерттеуін жүргізу	10
8.	Диализдегі науқастардың нутритивті мәртебесін бағалау	20
9.	Электрокардиография мен эхокардиографияны түсіндіру	20
10.	Гемодиализ сеанстарын жүргізу: науқасты уақытша және тұрақты катетердің көмегімен "Жасанды бұйрек" аппаратына қосу.	30
11.	Гемодиализдің барабарлығын есептеу	30
12.	Шок кезіндегі диагностика және шұғыл көмек	10
13.	Гипертониялық криздер кезіндегі диагностика және шұғыл көмек	20
14.	Жедел бұйрек жеткіліксіздігі кезіндегі диагностика және шұғыл көмек	20
15.	Шумақтық фильтрация жылдамдығына байланысты дәрілік препаратордың дозасын есептеу және түзету	100
16.	Иммуносупрессивті препараттардың бір реттік және курстық дозаларын есептеу. Иммуносупрессивті препараттар концентрациясының мониторингі	50
17.	Гемотрансфузия жүргізу	5

18.	Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу	10
19.	Эритропоэтиннің бастапқы дозасын және бүйрек жеткіліксіздігі кезіндегі оның кейінгі титрлеуін есептеу	50
20.	Бүйрек жеткіліксіздігі кезіндегі темірдің қоқтамыр ішіне енгізу дозасы мен жиілігін есептеу	50
21.	Жедел коронарлық синдром кезіндегі алғашқы көмек	5
22.	Контраст-индуцирленген нефропатияның даму қаупі факторларын бағалау және оны түзету	10
	Қадағалаумен орындау	
23.	Бүйрек биопсиясының микроскопиясы (фотосуреттер)	30
24.	Бүйрек биоптатын жарық микроскопиясы (микропрепараттар) кезінде түсіндіру	(30
25.	Иммуногистохимиялық зерттеу кезінде бүйрек биоптатын түсіндіру (фотосуреттер)	30
26.	Электрондық микроскопия кезінде бүйрек биоптатын түсіндіру (фотосуреттер)	(30
27.	Несеп тұнбасының микроскопиясы (фотосуреттер)	20
28.	Қышқыл-негіз күйінің бұзылуын түсіндіру	20
29.	Гипонатриемия/гипернатриемия кезіндегі инфузиялық терапияның кұрамы мен көлемін есептеу	20
30.	Гиперкалиемия кезіндегі шұғыл көмек	20
31.	Экскреторлық урографияны, магнитті-резонансты томографияны, бүйректің компьютерлік томографиясын, дуплексті сканерлеу кезінде бүйрек қан ағымының көрсеткіштерін тағайындау және түсіндіру көрсеткіштері	10
32.	Перитонеальді диализді жүргізу	20
33.	Тест жүргізу және перитонеалдық диализдің барабарлығын есептеу	20

34.	Донор мен реципиентті бүйрек трансплантациясына дайындау	10
35.	Реципиенттің иммунологиялық катерін анықтау	10
36.	Бүйрек трансплантатының реципиенті үшін иммуносупрессивті ем дозасын есептеу	20
37.	Артериовеноздық фистула қызметін күту және бағалау	20
38.	PD катетерінің жұмысын күту және бағалау	10
	Қосымша манипуляциялар	
39.	Гемодиализ сеанстарын жүргізу: артериовеноздық фистула пункциясы	5
40.	Бүйрек биопсиясы	5
41.	Плазмаферез жүргізу	5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 22-қосымша

"Ересектердің онкологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің онколог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндettі компонент	134
	Стационардағы онкология	49
	Онкологиядағы қарқынды терапия	9
	Амбулаториялық-емханалық онкология	12
	Онкореабилитология	6
	Онкологиядағы функционалдық диагностика	6
1)	Онкологиядағы клиникалық-зертханалық диагностика	6
	Онкологиядағы медициналық генетика	6

Онкологиядағы сәүлелік диагностика	7
Патоморфологиялық диагностика	8
Сәулелік терапия	10
Паллиативтік онкология	7
Онкологиядағы клиникалық иммунология	8
2) Тандау бойынша компонент	4
2 Қорытынды аттестаттау	2
Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Асқазанның қатерлі ісіктері
2	Терінің қатерлі ісіктері
3	Өкпенің қатерлі ісіктері
4	Сұт безінің қатерлі ісіктері
5	Тері меланомасы
6	Сарпайдың және қынаптың қатерлі ісіктері
7	Еріннің қатерлі ісіктері
8	Күйктың қатерлі ісіктері
9	Өңештің қатерлі ісіктері
10	Ұйқы безінің қатерлі ісіктері
11	Күйқасты безінің қатерлі ісіктері
12	Жатыр мойнының қатерлі ісіктері
13	Жұмсақ тіндер мен сүйек саркомасы
14	Бүйрек-жасушалық карциномасы
15	Мүшеден тыс ретроперитонеальды ісіктер
16	Жатыр денесінің қатерлі ісігі
17	Аналық бездің ісігі
18	Жыныс мүшесінің обыры
19	Ұрық және ұрық жасушаларының ісіктері
20	бас және мойын ісіктері
21	Көмейдің қатерлі ісіктері
22	Тоқ ішектің қатерлі ісіктері
23	Ауыз қуысының қатерлі ісіктері
24	Тік ішектің қатерлі ісіктері
25	Ауыз-жұтқыншақтың қатерлі ісіктері
26	Орталық жүйке жүйесінің қатерлі ісіктері
27	Мұрын-жұтқыншақтың қатерлі ісіктері
28	Сілекей бездерінің қатерлі ісіктері

29	Көмей-жұтқыншактың катерлі ісіктері
30	Қалқанша безінің обыры
31	Қалқансерік безінің обыры
32	Бүйрек үсті безінің қатерлі ісігі
33	Ходжкин ауруы
34	Ходжкиндік емес лимфома
35	Медиастениялық ісіктер
36	Мезотелий ісіктері
37	Жұлынның компрессиясы
38	Жоғарғы қуыс көк тамыр синдромы
39	Гиперкальциемия
40	Ісіктің ыдырау синдромы

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Операция / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Интратекальді емдеу (химиопрепараттарды эндолюмбальді енгізу)	50
2.	Инtrapлевральді емдеу (плевралық қуыска химиопрепараттар енгізу)	100
3.	Инtrapеритонеальді емдеу (іш қуысына химиялық препараттарды енгізу)	100
4.	Инtrавезикальды емдеу (қуыққа химиотерапиялық препараттарды енгізу)	100
5.	Селективті артериялық химиотерапия	10
6.	Сұт безі, бауыр, ұйқы безі, лимфа түйіндерінің ісіктері кезінде жіңішке инелі биопсия жүргізу	100
7.	Тері түзілімдерінен инционды биопсия	100
8.	Сұт безі ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	100
9.	Өкпе ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50
10.	Бауыр ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50
11.	Күйқасты безі ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім

берудің үлгілік оку
бағдарламасына
23-косымша

"Балалардың онкологиясы және гематологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Балалар онкологы және гематологы дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
1)	Міндettі компонент	134
	Стационардағы балалар онкологиясы және гематологиясы	47
	Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы қарқынды терапия	21
	Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы клиникалық-зертханалық диагностика	15
	Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы визуалды диагностика	9
	Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы сәулелік терапия	8
	Амбулаториялық-емханалық балалар онкологиясы және гематологиясы	34
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Теміртапшылықты анемия
2	Мегалобластикалық анемия (B12 витамин тапшылығы, фолий тапшылығы)
3	Апластикалық анемия
4	Дизеритропоэтикалық анемия
5	Гемолитикалық анемия
6	Сидеробластикалық анемия

7	Геморрагиялық диатездер (коагулопатиялар – гемофилиалар, Виллебранд ауруы және басқа коагулопатиялар, иммундық тромбоцитопения, геморрагиялық ваккулит)
8	Туа біткен тромбоцитопениялар және тромбоцитопатиялар
9	Лейкоздар
10	Жедел лимфобластық лейкоздар
11	Жедел миелобластық лейкоздар
12	Созылмалы миелобластық лейкемия
13	Миелодиспластикалық синдромдар
14	Гистиоцитоздар
15	Гоше Ауруы
16	Лимфоаденопатиялар
17	Туа біткен нейтропения
18	Лейкемоидты реакциялар
19	Лимфомалар (Ходжкин және Ходжкин емес)
20	Орталық жүйке жүйесінің ісіктері, (медуллобластомалар, эпендимомалар, астроцитомалар, орталық жүйке жүйесінің герминомасы, глиальды ісіктер)
21	Нейробластома
22	Нефробластома
23	Гепатобластома
24	Ретинобластома
25	Остеогендік саркома
26	Юинг Саркомасы
27	Жұмсақ тіндердің саркомалары
28	Герминогенді жасушалық ісіктер (герминомдық және герминомдық емес)
29	Сирек ісіктер (қалқанша безінің обыры, назофарингеальді карцинома, гепатоцеллюлярлы карцинома және басқалары)

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Онкологиялық және гематологиялық аурулардың синдромдары мен симптомдарын дербес диагностикалауды және дифференциалды диагностикалауды жүзеге асыру	80
	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің	

2.	клиникалық хаттамаларына сәйкес диагностикалық тексеру және емдеу тағайындау	80
3.	Медициналық күжаттарды рәсімдеу	100
4.	Онкологиялық және гематологиялық науқастарды химиотерапиялық емдеудің жоспарын, тактикасын және есебін негіздеу	80
5.	Әртүрлі жастағы балалар ауруларының морфологиялық (иммунологиялық) түріне байланысты химиотерапия схемаларын тандау	80
6.	Ілеспелі патологияға байланысты әртүрлі жастағы балаларға химиялық препараттардың дозаларын тандау	50
7.	Гормоналды препараттарды тағайындау	80
8.	Демеуші терапияны есептеу және қайта есептеу	30
9.	Электролиттік бұзылуларды түзету	95
10.	Алименттік бұзылуларды түзету	30
11.	Сүйек-миына пункция жүргізу	45
12.	Химиопрепаратты интратекальді енгізумен жулын миына пункция жүргізу	45
13.	Назогастральды зондты орнату	6
14.	Зэр шығару катетерін орнату	6
15.	Трепанобиопсия жүргізу	8
16.	Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы шұғыл жағдайларда реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау және көмек көрсету	10
17.	Онкологиялық және гематологиялық науқастарға симптоматикалық, ілеспе емдеуді жүргізу	50
18.	Препарат пен дозаны тандай отырып, онкологиялық науқасқа ауырсынуды басатын ем тағайындау	30
19.	Коагуляция факторларымен алмастыру терапиясын жүргізу	20

20.	Қан тобын, үйлесімділігін анықтауды, биологиялық сывнаманы жүргізуді, қан препараттарының трансфузиясын есептеуді жүзеге асыру	80
21.	Цитологиялық, бактериологиялық зерттеу үшін жағындыларды, материалдарды өз бетінше алуды жүзеге асыру	50
22.	Балалардың жүрек-өкпе реанимациясын дербес жүзеге асыру	10
23.	Маска көмегімен оксигенотерапия жасау	20
24.	Рентген суреттерін, компьютерлік томографияны, магниттік-резонанстық томографияны, позитрондық-эмиссиялық томографияны интерпретациялау	50

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 24-қосымша

"Радиациялық онкология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Онколог-радиолог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Стационардағы сәулелік терапия	70
	Стационардағы онкология	12
	Медициналық физика	12
1)	Сәулелік терапия мен онкологиядағы сәулелік диагностика	12
	Сәулелік терапия мен онкологиядағы қарқынды терапия	15
	Сәулелік терапия мен онкологиядағы функционалдық диагностика	7
	Патоморфологиялық диагностика	6

2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Терінің қатерлі ісіктері
2	Ауыз қуысының қатерлі ісіктері
3	Ауыз-жұтқыншактың қатерлі ісіктері
4	Мұрын-жұтқыншактың қатерлі ісіктері
5	Көмейдің қатерлі ісіктері
6	Көмей-жұтқыншактың қатерлі ісіктері
7	Мұрын-жұтқыншактың қатерлі ісіктері
8	Сілекей бездерінің қатерлі ісіктері
9	Өкпенің қатерлі ісіктері
10	Медиастинаның қатерлі ісіктері
11	Орталық нерв жүйесінің қатерлі ісіктері
12	Ерін обыры
13	Сут безінің обыры
14	Өңеш қатерлі ісігі
15	Ұйқы безінің қатерлі ісігі
16	Тік шектің қатерлі ісіктері
17	Куық асты безінің қатерлі ісіктері
18	Жатыр мойны обыры
19	Жатыр денесінің қатерлі ісігі
20	Сарпай обыры
21	Жұмсақ тіндердің саркомалары
22	Ходжкин Лимфомасы
23	Ходжкин емес лимфомалар

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	2D ортогональды рентген сәулелерімен сәулелік терапияны негізгі жоспарлау	200
2.	Изодоз диаграммаларын немесе карапайым екі өлшемді есептеуді қолдана отырып, дозалардың таралуын қолмен есептеу	200
3.	Қарапайым өрістерді пайдалана отырып, кобальт қондырғысында	200

	сәулелік терапия емшарасын жүргізу	
4.	Тері обырын немесе басқа да үстіңгі ісіктерді емдеу үшін ортоловльтаждық қондырғыларда сәулелік терапия емшарасын жүргізу	200
5.	Мақсатты көлемдер мен сыни құрылымдарды анықтай отырып, компьютерлік томография ақпаратын қолдана отырып, сәулелік терапияны 2D жоспарлау. Емдеуді жоспарлау жүйесін қолдана отырып емдеу жоспарын құру	200
6.	Иммобилизациялайтын және бекітетін құрылғыларды қолдана отырып, науқастың жағдайын тексерे отырып, кобальт қондыргысында/желілік үдеткіште сәулелік терапия емшарасын орындау	200
7.	Стандартты дозиметрия көздерін қолмен/қашықтықтан жүйелі енгізуді пайдалана отырып, брахитерапия емшарасын орындау	200
8.	К Компьютерлік томография симуляторын қолдана отырып, 3D кешенді емдеуді жоспарлау	200
9.	Магниттік-резонанстық томография, позитрондық-эмиссиондық томография және/немесе позитрондық-эмиссиондық томография / компьютерлік томография кескіндерін біріктіру кезінде мақсатты көлемдер мен қауіп органдарын анықтау үшін ақпарат алу	200
10.	Көп жапырақшалы коллиматорды және порталдың визуализациясын тексеру хаттамаларын қолдана отырып, сыйыктық үдеткіште сәулелік терапия емшарасын жүргізу	200
11.	IMRT емшарасын орындау (қарқынды модуляцияланған сәулелік терапия)	200

Медициналық және
фармацевтикалық

мамандыктар бойынша жогарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
25-косымша

"Химиотерапиялық онкология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

№ р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Стационардағы онкология	49
	Онкологиядағы қарқынды терапия	9
	Амбулаториялық-емханалық онкология	12
	Онкореабилитология	6
	Онкологиядағы функционалдық диагностика	6
1)	Онкологиядағы клиникалық-зертханалық диагностика	6
	Онкологиядағы медициналық генетика	6
	Онкологиядағы сәулелік диагностика	7
	Патоморфологиялық диагностика	8
	Сәулелік терапия	10
	Паллиативтік онкология	7
	Онкологиядағы клиникалық иммунология	8
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1	Асказанның қатерлі ісіктері
2	Терінің қатерлі ісіктері
3	Өкпенің қатерлі ісіктері
4	Сұт безінің қатерлі ісіктері
5	Тері меланомасы
6	Сарпайдың және қынаптың қатерлі ісіктері
7	Еріннің қатерлі ісіктері

8	Күйктың қатерлі ісіктері
9	Өңештің қатерлі ісіктері
10	Үйкы безінің қатерлі ісіктері
11	Қуықасты безінің қатерлі ісіктері
12	Жатыр мойнының қатерлі ісіктері
13	Жұмсақ тіндер мен сүйек саркомасы
14	Бүйрек-жасушалық карциномасы
15	Мүшеден тыс ретроперитонеальды ісіктер
16	Жатыр денесінің қатерлі ісігі
17	Аналық бездің ісігі
18	Жыныс мүшесінің обыры
19	Ұрық және ұрық жасушаларының ісіктері
20	бас және мойын ісіктері
21	Көмейдің қатерлі ісіктері
22	Ток ішектің қатерлі ісіктері
23	Ауыз қуысының қатерлі ісіктері
24	Тік ішектің қатерлі ісіктері
25	Ауыз-жұтқыншақтың қатерлі ісіктері
26	Орталық жүйке жүйесінің қатерлі ісіктері
27	Мұрын-жұтқыншақтың қатерлі ісіктері
28	Сілекей бездерінің қатерлі ісіктері
29	Көмей-жұтқыншақтың қатерлі ісіктері
30	Қалқанша безінің обыры
31	Қалқансерік безінің обыры
32	Бүйрек үсті безінің қатерлі ісігі
33	Ходжкин ауруы
34	Ходжкиндік емес лимфома
35	Медиастениялық ісіктер
36	Мезотелий ісіктері
37	Жұлынның компрессиясы
38	Жоғарғы қуыс көк тамыр синдромы
39	Гиперкальциемия
40	Ісіктің ыдырау синдромы

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, өмшараларды менгеру

№	Ота/ өмшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Интратекальді емдеу (химиопрепараттарды эндолюмбальді енгізу)	(50
2.	Инtrapлевральді емдеу (плевралық қуыска химиопрепараттар енгізу)	(100

3.	Интрaperитонеальді емдеу (іш күсына химиялық препараттарды енгізу)	100
4.	Интравезикальды емдеу (куыққа химиотерапиялық препараттарды енгізу)	100
5.	Селективті артериялық химиотерапия	10
6.	Сүт безі, бауыр, ұйқы безі, лимфа түйіндерінің ісіктері кезінде жінішке инелі биопсия жүргізу	100
7.	Тері түзілімдерінен инционды биопсия	100
8.	Сүт безі ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	100
9.	Өкпе ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50
10.	Бауыр ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50
11.	Қықасты безі ісіктері кезінде трепанобиопсия жүргізу	50

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 26-косымша

"Ортодонтия" мамандығы бойынша резиденттураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Дәрігер-ортодонт

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Жеке тістердің ауытқулары мен деформациялары	34
	"Тіс қатарларының ауытқулары мен деформациялары" модулі	33
	Тіс қатарларының ауытқулары мен деформациялары-1	26
	Тіс қатарларының ауытқулары мен деформациялары-2	7
1)	"Тістемнің ауытқулары және деформациясы" модулі	33

	Тістемнің ауытқулары мен деформациялары-1	10
	Тістемнің ауытқулары мен деформациялары-2	23
	Тіс-жақ жүйесінің ауытқулары мен деформациялары	34
2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Адентия
2.	Қосымша тістер
3.	Микродентия
4.	Макродентия
5.	Тіс ретенциясы
6.	Тістің орналасу аномалиясы. Сагиттальды жазықтық. Палатиналық позиция және тістердің тілдік жағдайы
7.	Тістің орналасу аномалиясы. Трансверзалды жазықтық. Диастема, тіс ауруы
8.	Тістің орналасу аномалиясы. Тік жазықтық. Фанг супраклюзиясы
9.	Тістің өз осінен айналуы.
10.	Тістердің транспозициясы.
11.	Сагитталь бойынша тіс қатарының дамымауы
12.	Жоғарғы жақтың тарылуы
13.	Жақ сүйегінің бүйір сегментінің қыскаруы.
14.	Тіс қатарының алдыңғы бөлігін қыскаруы
15.	Тісальвеолярлы ұзаруы
16.	Тісальвеолярлы қыскаруы
17.	Дистальды тістем
18.	Мезиальды тістем
19.	Тік дизоклюзия, тіс-альвеолярлы түрі
20.	Тік дисоклюзия, гнатикалық түрі
21.	Терең тістем
22.	Аралас тістем аномалиялары
23.	Айқас тістем
24.	Үстінгі жақтың макрогнатиясы
25.	Үстінгі жақтың микрогнатиясы
26.	Төменгі жақтың макрогнатиясы

27.	Төменгі жақтын микрогнатиясы
28.	Жақ сүйегінің туа біткен ақаулары
29.	Тіс-жақ жүйесінің даму аномалиялары
30.	Дисфункционалды жағдайлар

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Әр түрлі жас кезеңдерінде жақ-бет аймагының ауытқулары мен деформацияларының диагнозын анықтай білу мүмкіндігі.	20
2.	Туа біткен және жүре пайда болған тіс-жак-бет аномалияларын емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтай білу	20
3.	Ортодонтияда индексті анықтауды қолдана білу	20
4.	Тіс-жақ аномалияларын диагностикалаудың антропометриялық әдістеріне талдау жүргізе білу	15
5.	Тіс-жақ аномалияларының диагнозын анықтауда рентгенологиялық әдістерге талдау жүргізе білу	50
6.	Телерентгенограммаға талдау жүргізе білу	20
7.	Функционалдық сынамаларды жүргізе білу	10
8.	Модельдерде биометриялық өлшеулер жүргізе білу	30
9.	Жақтардың үлгісін құюды жүргізу білу	50
10.	Балалар жасындағы науқастар мен ересектерде жақ сүйектерінен қалыбын алуды жүргізе білу	30
11.	Балалар жасындағы науқастар мен ересектерде ортодонтиялық пластина қолдануға тағайындей білу	20
12.	Ересектер мен балалардағы тісжак ауытқулары мен деформацияларын емдеу әдісін дұрыс таңдай білу	20
13	Балалар жасындағы науқастар мен ересектерде брекет-жүйені қолдана білу	15

14	Миофункционалды аппараттарды қолдана білу	10
15	Балалар жасындағы науқастарда тістер мен тіс қатарлары қалыбын ала білу	20
16	Ортодонтиялық аппараттардың әртүрлі конструкцияларын қолдану көрсеткіштерін анықтай білу	20

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 27-косымша

"Ортопедиялық стоматология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның ұзақтығы жылдармен: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Стоматолог-ортопед дәрігері

№ п/п	Пәндердің / модульдердің атауы	Кредиттер саны
1	Кәсіптік пәндер циклі	138
1)	Міндетті компонент	134
	Тіс сауыттарының ақауы	34
	Жақтың жартылай адентиясы	34
	Жақтың толық адентиясы	34
	Жақ-бет аймағының ақаулары	32
2)	Таңдау компоненті	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
Барлығы:		140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Гипоплазия
2.	Флюороз
3.	Сына тәрізді ақау
4.	Тістердің патологиялық қажалуының локализацияланған түрі
5.	Тістердің патологиялық қажалуының жалпыланған түрі
6.	Тістердің ішінәра адентиясы (тістердің болмауы)
7.	Тістердің толық адентиясы (болмауы)

8.	Тістердің, тіс қатарларының деформациясы
9.	Пародонтит (женіл, орташа, ауыр дәрежедегі)
10.	Пародонтоз (женіл, орташа, ауыр дәрежедегі)
11.	Ауыз қуысының шырышты қабығының жарапттары (протездік стоматит)
12.	Хейлиттер (ангулярлы, тістеулер)
13.	Тіс аномалиясы
14.	Тістей аномалиялары
15.	Тіс қатарларының ауытқулары
16.	Төменгі жақ буынының артриті
17.	Самай-төменгі жақ буынының артрозы
18.	Самай-төменгі жақ буынының ауырсыну синдромы
19.	Бет ақаулары
20.	Құлақ обыр ақаулары
21.	Көз ақаулары
22.	Мұрын ақаулары
23.	Жоғарғы жақ сүйегінің сынықтары
24.	Төменгі жақ сүйегінің сынықтары
25.	Парестезия, аллергия, тіс жарапттары

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Негізгі және қосымша тексеру әдістерін қолдана отырып, кез келген жастағы науқасқа стоматологиялық тексеруді жүргізе алу	20
2.	Медициналық құжаттарды және басқа да есепке алу және есептілік медициналық құжаттамаларды (басқа бөлімшелерге жолдамалар, корытындылар) жасай алу	20
3.	Жергілікті аппликация, инфильтрациялық және өткізгіш анестезияны жүргізе алу	15
4.	Жақ үлгісін құя алу	20
5.	Жақтардан көшірмесін алу	20
6.	Әртүрлі стоматологиялық құрылымдарға одонтопрепаратты қолдана алу	20
7.	Пациенттерді винирлермен, салмалармен протездей алу	10
8.	Пациенттерді ішінара алынбайтын протездермен протездей алу	20

9.	Пародонт ауруы бар науқастарды протездей алу	9
10.	Дентоальвеолярлы деформациясы бар науқастарды протездей алу	6
11.	Тістердің жоғары қажалу деңгейі бар науқастарды протездей алу	6
12.	Науқастарды толық алмалы-салмалы протездермен протездей алу	20
13.	Самай-төменгі жақ буыны аурулары кезінде протездей алу	15
14.	Жақ-бет аймағының ақауларын протездей алу	5
15.	Клиникалық жағдайға байланысты тістерді имплантациялаудан кейін протездей алу	10
16.	Пародонт аурулары кезінде қозғалатын тістерге уақытша және тұрақты шендеуіш салу	10
17.	Төтенше жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсете білу	10
18.	Тістері толық жоқ пациентті тексеру бойынша терең білім мен дағдыларды көрсете білу, импланттарға негізделген толық алмалы-салмалы протездермен ортопедиялық емдеу әдісін диагностикалау және тандау	5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 28-қосымша

"Отбасылық медицина" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Отбасылық дәрігер

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндettі компонент	134
	Отбасылық медицина	24
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі ішкі аурулар:	28
	Ішкі аурулар	22

	Ересектердегі жүқпалы аурулар	6
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі хирургиялық аурулар:	12
	Амбулаториялық хирургия	4
	Амбулаториялық травматология	2
	Амбулаториялық оториноларингология	4
	Амбулаториялық офтальмология	2
	Отбасылық дәрігер тәжірибесінде әйелмен баланың денсаулығы;	38
	Амбулаториялық акушерия және гинекология	10
1)	Амбулаториялық педиатрия	20
	Балалардың жүқпалы аурулары	8
	Отбасылық дәрігердің кешенді тәжірибесі	18
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі неврология мәселелері	4
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі психикалық денсаулық мәселелері	4
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі дерматология және венерология мәселелері	2
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі фтизиатрия мәселелері	4
	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі онкология мәселелері	4
	Шұғыл медицина	12
	Паллиативті медицина	2
2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Отбасылық дәрігер қызметінің ережелері. Отбасылық дәрігер қызметін негіздейтін нормативтік-құқықтық актілер
	Денсаулық сактау саласының информационды жүйелері: Кешенді медициналық ақпарат жүйесі,

2.	Бекітілген халық тіркелімі, Онкологиялық науқастардың электрондық тіркелімі, Стационарлық науқастардың электронды тіркелімі, Медициналық-санитариялық алғашқы көмек тарифіне қосымша компонент, Жіті коронарлы синдром тіркелімі, Диспансерлік науқастардың электрондық тіркелімі, Дәрілік қамтамасыз ету ақпараттық жүйесі, Жұкті және фертильдік жастағы әйелдер тіркелімі, Қант диабеті" Ұлттық тіркелімі, Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі бар науқастарды есепке алу, Ауруларды басқару бағдарламасы
3.	Бірінші ретті (вакцинация, скрининги) және екінші ретті профилактика (Ауруларды басқару бағдарламасы, әмбебап-прогрессивті патронаж моделі)
4.	Балалар мен ересек тұрғындарды профилактикалық қарая
5.	Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасы
6.	Медициналық әлеуметтік сараптамаға жіберу көрсеткіштері мен ережелері
7.	Дәрігерлік кеңес беру әдістері
8.	Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы
9.	Бронх демікпесі
10.	Ауруханадан тыс пневмония
11.	Өкпе артериясының тромбоэмболиясы
12.	Жүректің ишемиялық ауруы
13.	Жедел коронарлық синдром
14.	Артериалды гипертензия
15.	Жүрек жеткіліксіздігі
16.	Жүрек ырғағының бұзылуы
17.	Асқазан мен 12 елі ішектің ойық жарасы
18.	Гастроэзофагеальды рефлюкс ауруы
19.	Асқазан ішек жолдарының функционалды бұзылыстары. Ішектің тітіркену синдромы
20.	Созылмалы гепатит
21.	Созылмалы панкреатит
22.	Созылмалы холецистит
23.	Артриттер
24.	Дәнекер тінінің аурулары
25.	Анемиялық синдромдар
26.	Қалқанша безі қызметтінің бұзылу синдромы
27.	Қант диабеті
28.	Зәр шығару жолдарының инфекциясы
29.	Бүйректің созылмалы ауруы
30.	Жедел бүйрек жеткіліксіздігі (бүйректің жедел зақымдануы)

31.	Артериалды гипертензиясы, қант диабеті, бүйрек аурулары, бронх демікпесі аурулары бар әйелдерді жүктілік кезінде, босандыру кезінде және босандырганнан кейінгі кезеңде жүргізу ерекшеліктері
32.	Жаңа туған кезеңдегі ірінді-септикалық аурулар
33.	Туа біткен ақаулар. Жаңа туылған баладағы сарғаю
34.	Жүктілікке дейін және жүктілік кезінде, балада мешелдің (рахиттің) алдын-алу
35.	Универсалды прогрессивті патронаж моделі
36.	2 айға дейінгі бала жасындағы ауруларды интеграциялы түрде жүргізу
37.	2 айдан 5 жасқа дейінгі бала жасындағы ауруларды интеграциялы түрде жүргізу
38.	Балалардағы лимфоаденопатия синдромы
39.	Гипертермиялық синдром. Балалардағы құрысулық жағдайлар
40.	Балалардағы жедел ларингит
41.	Бронхтың обструктивті синдромы
42.	Физиологиялық жүктілікті жүргізу
43.	Жүкті әйелдердің токсикозы
44.	Акушерия және гинекологиядағы шүғыл жағдайлар
45.	Менструальдық циклдің бұзылуы. Бірінші және екінші ретті аменорея. Альгодисменорея. Жатырдан қан кету
46.	Әйелдердегі экстрагенитальды аурулар
47.	Жедел ішек инфекциялары
48.	Жедел респираторлық инфекциялар
49.	Паразитоздар
50.	Фекальді-оральді берілу механизмі бар вирустық гепатиттер (A, E)
51.	Ересектердегі балалардың ауа-тамшы инфекциясы (қызылша, қызамық, желшешек, паротит инфекциясы)
52.	Балалардағы, ересектер мен жүкті әйелдердегі коронавирус инфекциясы
53.	Менингококк инфекциясы
54.	Әлеуметтік маңызы бар инфекциялар (адамның иммунтапшылығы вирусы инфекциясы, туберкулез, соз аурулары)
55.	Дерматиттер
56.	Пиодермия
57.	Дermatomikozdar
58.	Қышыма. Педикулез
59.	Жыныстық жолмен берілетін инфекциялар

60.	Психоорганикалық синдром
61.	Депрессиялар
62.	Психоактивті заттарды шектен тыс пайдалану
63.	Фобиялық және мазасыздық бұзылулар. Дүрбелен шабуылдары
64.	Ми қан айналымының бұзылыстары кезіндегі диагностикалау мен шұғыл көмек көрсету
65.	Бас ауруы
66.	Арқадағы ауырсыну
67.	Мононейропатиялар
68.	Жедел іш
69.	Шоктар
70.	Жарақат кезіндегі шұғыл көмек
71.	Қан кетулер кезіндегі шұғыл көмек
72.	Амбулаторлық кезеңде өкпенің қатерсіз және қатерлі ісіктерін ерте диагностикалау
73.	Амбулаторлық кезеңде ақазан-ішек жолының қатерсіз және қатерлі ісіктерін ерте диагностикалау
74.	Амбулаторлық кезеңде сүт бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктерін ерте диагностикалау
75.	Амбулаторлық кезеңде жамбас мүшелерінің қатерсіз және қатерлі ісіктерін ерте диагностикалау
76.	Амбулаторлық кезеңде терінің қатерсіз және қатерлі ісіктерін ерте диагностикалау
77.	Амбулаторлық кезеңде гемобластоздарды ерте диагностикалау
78.	Ауырсынған қызыл көз синдромы
79.	Қабақтың патологиялық ұлғаюы, ауырсынуы синдромы
80.	Кенеттен көру қабілетінің төмендеуі синдромы
81.	Көру қабілетінің біртіндеп төмендеу синдромы
82.	Офтальмологиядағы шұғыл жағдайлар
83.	Оториноларингологиядағы шұғыл жағдайлар
84.	Отбасылық дәрігер тәжірибесіндегі синусит, тонзиллит және отит
85.	Амбулаториялық хирургия негіздері (мастит, геморрой, терінің және оның қосалқыларының ірінді аурулары, варикозды веналар)
86.	Медициналық-санитариялық алғашқы көмек деңгейінде ересектер мен балаларға паллиативтік көмек көрсету

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны

1.	Медициналық-санитариялық алғашқы көмек деңгейінде информациялық технологиямен жұмыс жасау (Кешенді медициналық ақпарат жүйесі, Бекітілген халық тіркелімі, Онкологиялық науқастардың электрондық тіркелімі, Стационарлық науқастардың электронды тіркелімі, Медициналық-санитариялық алғашқы көмек тарифіне қосымша компонент, Жіті коронарлы синдром тіркелімі, Диспансерлік науқастардың электрондық тіркелімі, Дәрілік қамтамасыз ету ақпараттық жүйесі, Жүкті және фертильдік жастағы әйелдер тіркелімі, Қант диабеті" Ұлттық тіркелімі, Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі бар науқастарды есепке алу, Ауруларды басқару бағдарламасы)	50 ден кем емес
2.	Ақпараттық деректер базасында өмдеу мен диагностикалаудың заманауи ғылыми дәлелді әдістері бойынша ақпаратты тиімді іздеуді жүзеге асыру	10
3.	Медициналық-санитариялық алғашқы көмек деңгейінде медицина қызметкерлерінің "Кек код" (реанимациялық іс-шаралар жүргізу), "Сары код" (химиялық және бактериологиялық сұйықтықтың төгілуі кезіндегі іс-қимыл алгоритмі), "Ақ код" (науқастың немесе мекеме ұйымна келушінің агрессивті мінез-құлқы кезіндегі іс-қимыл алгоритмі), "Кызыл код" (бала жоғалған кезде медицина қызметкерлерінің іс-қимыл алгоритмі), "Кара код" (терористік шабуыл қаупі кезінде) , "Қызыл код" (өрт кезінде) қауіпсіздік кодтары кезінде іс-қимыл алгоритмін орындау.	5
4.	Тіршілік әрекетінің шектелу дәрежесін анықтау және Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына жіберу үшін медициналық құжаттаманы рәсімдеу	30

5.	Вакцинация сұрақтары бойынша ата-аналарға кеңес беру	10
6.	Медициналық сұхбатты және дәрігерлік кеңес беруді жүргізу, науқастарға қашықтықтан кеңес беру ережелері	30
7.	Электрокардиограмма нәтижелерін жүргізу және түсіндіру	50
8.	Рентгенография нәтижелерін талдау	20
9.	Спирометрия нәтижелерін жүргізу және түсіндіру	10
10.	Мұрын жұтқыншақтан жағындыларды алу	10
11.	Жергілікті анестезия жүргізу	10
12.	Операциялық жарадан тігістерді алу	10
13.	Жұқтырған жарапардың күйік бетін өндөу	10
14.	Жұмсақ таңғыш салу	10
15.	Құбырлы сүйектер, бұғана, омыртқаның сынуы кезіндегі көліктік иммобилизация	5
16.	Аталық безді (простата) саусақпен зерттеу	5
17.	Тік ішекті саусақпен зерттеу	5
18.	Отоскоп көмегімен отоларингология органдарын қарап тексеру	10
19.	Мұрыннан қан кетуді тоқтату (мұрынның алдыңғы тампонадасы)	10
20.	Сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы есту қабілетін зерттеу	10
21.	Коникотомия	5
22.	Көру өткірлігін, түсті көруді, көру өрісін анықтау	10
23.	Көз түбін қарап тексеру	10
24.	Беткейлі орналасқан бөгде заты бар мөлдір қабықтың дәнекер тінін ауырсыздандыру	5
25.	Коньюктивиттер кезіндегі диагностика мен алғашқы көмек	5
26.	Жүктілікті диагностикалау (күмәнді және ықтимал белгілер). Жүктілік мерзімін анықтау (етеккір бойынша, болжамды күні бойынша, алғашқы келуі бойынша	10

	, ұрықтың алғашқы қозғалу күні бойынша, объективті, ультрадыбыстық зерттеу)	
27.	Сыртқы акушерлік тексеру амалдары (Леопольд амалдары)	10
28.	Шарананың жүрек соғысын тыңдау	10
29.	Жатыр түбінің биіктігін анықтау, іш шенберін өлшеу	10
30.	Бимануальды, қынаптық зерттеу	10
31.	Гинекологиялық айна көмегімен тексеру	10
32.	Үш нүктеден жағынды алу	10
33.	Онкоцитологияға жағындылар алу	10
34.	Баланың дамуын кешенді бағалау	30
35.	Жаңа туған баланың бастапқы патронажы	10
36.	Компьютерлік томография, магниттік-резонанстық томография, позитрондық-эмиссиондық томография корытындыларын талдау	10
37.	Эхокардиография, артериялық қан қысымын тәуліктік мониторлеу, электрокардиограмма тәуліктік Холтер мониторингі деректері бойынша нәтижелерді талдау	20
38.	Жаңа туған нәрестені бірінші рет реанимациялау	5
39.	Неврологиялық тәжірибеде мотор қасиеттерін зерттеу: қалпы, бұлышықет тонусы, контрактура, бұлышықет атрофиясы	10
40.	Сезімталдықты анықтау; сіңір рефлекстерін зерттеу	10
41.	Сүт безі пальпациясы	20
42.	Отбасын жоспарлау бойынша кенес беру дағдысы	10
43.	Тұрлі аурулар кезіндегі зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау	50 ден кем емес
44.	Дерматовенерологиялық науқастарда теріні алғаш қарау	10
45.	Психикалық мәртебесін бағалау және психиатриялық анамнезін сұрау	10

46.	Паллиативті көмек көрсету кезінде созылмалы ауырсыну синдромы және басқа да ауыр симптомдарды (құсу, диарея, қысым жарапары, ықылыш) диагностикалау және басу	10
-----	---	----

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
29-қосымша

"Ересектердің, балалардың оториноларингологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың оториноларинголог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндепті компонент	200
	Шұғыл оториноларингология	4
	Анестезиология және реаниматология	6
	Ересектердің амбулаториялық-емханалық оториноларингологиясы	15
	Ересектердің стационарлық оториноларингологиясы	45
1)	Амбулаториялық-емханалық балалар оториноларингологиясы	15
	Балалар стационардағы оториноларингологиясы	45
	Отоларингология-онкология	10
	Функционалдық эндоскопиялық риносинусохирургия	15
	Фониатрия	10
	Отоневрология	10
	Құлақ микрохирургиясы	10
	Сурдология	15
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Мұрынның ауытқулары.
2.	Мұрын мен мұрын қосалкы қуыстарының жарақаттары мен бөгде заттары
3.	Сыртқы мұрын аурулары (сикоз, экзема, тілме қабынуы, мұрын шиқаны, ринофима)
4.	Жедел және созылмалы ринит
5.	Иіс сезі бұзылуы
6.	Жедел синусит
7.	Созылмалы синусит
8.	Мұрын далдасының кисаоюы, мұрын қуысының синехиялары, атрезиясы
9.	Мұрын далдасының гематомасы, абсцессы, перфорациясы
10.	Мұрыннан қан кету
11.	Мұрын сүйектерінің сынуы, деформациясы
12.	Риногендік орбиталды және бассүйекшілік асқынулар
13.	Жұтқытшақтың ауытқулары
14.	Жұтқытшақтың және өнештің жарақаттары мен бөгде заттары.
15.	Біз-тіл астылық және Игла-Стерлинг синдромы
16.	Жедел және созылмалы фарингит
17.	Жедел тонзиллит
18.	Созылмалы тонзиллит
19.	Жұтқыншақтың абсцесстері
20.	Таңдай бадамшасының гипертрофиясы
21.	Аденоидтар
22.	Ұйқының обструктивті апноэ синдромы
23.	Жұтқыншақтың микоздық (санырау құлақтық) зақымдануы
24.	Құлақтың даму ақаулары. Микротия, есту жолының атрезиясы
25.	Құлақтың жарақаттары мен бөгде заттары
26.	Құлақ маңындағы туа біткен жыланкөзі
27.	Сыртқы құлақтың тілме қабынуы
28.	Сыртқы құлақтың периходондриты
29.	Сыртқы құлақтың экземасы
30.	Келлоид
31.	Сыртқы (диффузиялық және шектеулі) отит
32.	Отомикоз
33.	Құлақ құлдығы

34.	Жедел орташа отит
35.	Экссудатты отит
36.	Адгезивті отит
37.	Тимпаносклероз
38.	Мастоидит. Мастоидиттің атипиялық формалары. Петрозит
39.	Созылмалы орташа ірінді отит
40.	Холестеатома
41.	Лабиринтит
42.	Керендейтік (кондуктивті, сенсоневральды, аралас)
43.	Аудиториялық нейропатия
44.	Пресбиакузис
45.	Отосклероз
46.	Меньєр ауруы
47.	Қатерсіз пароксизмальды позициялық бас айналу
48.	Бас айналу. Вестибулопатия
49.	Тиннитус (құлактағы субъективті шу)
50.	Құлак хемодектомасы (гломусты ісік)
51.	Есту нервінің невриномасы
52.	Отоғендік бас сүйекшілік асқынулар
53.	Көмейдің даму ақаулары
54.	Туа біткен стридор
55.	Көмейдің, кенірдектің және бронхтың жарақаттары мен бөгде заттары
56.	Жедел ларингит
57.	Созылмалы ларингит
58.	Көмей абсцесі
59.	Көмей ходроперихондриті
60.	Көмей стенозы
61.	Көмей кисталары
62.	Көмейдің козгалыс бұзылыстары (парез, паралич)
63.	Құлак, мұрын және татақ ағзаларының (ЛОР ағзаларының) қатерсіз ісіктері
64.	Құлак, мұрын және татақ ағзаларының (ЛОР ағзаларының) қатерлі ісіктері
65.	Орфандық (сирек кездесетін) аурулар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Мұрын және мұрынның қосалқы қуысын эндоскопиялық қарап тексеру	100

2.	Балалардын мұрын-жұтқыншағын эндоскопиялық қарап тексеру	100
3.	Көмейді эндоскопиялық қарап тексеру	100
4.	Құлақ, мұрын және тамақ ағзаларын (ЛОР ағзаларын) сәүлелік диагностикалау (рентгенографиялық және компьютерлік диагностика) әдістерінің нәтижелерін интепретациялау	100
5.	Құлақтан құлышты алып тастау	100
6.	Құлақтан бөгде заттарды алып тастау	50
7.	Мұрыннан бөгде заттарды алып тастау	50
8.	Жұтқыншактан бөгде заттарды алып тастау	50
9.	Көмейден бөгде заттарды алып тастау	50
10.	Ольфактометрия	50
11.	Мұрынның тыныс алу қызметін тексеру	50
12.	Стробоскопия	30
13.	Эхосинусоскопия	50
14.	Есту тұтігінің өткізгіштігін тексеру	30
15.	Есту тұтігін катетеризациялау	30
16.	Мұрынның алдынғы тампонадасы	100
17.	Мұрынның артқы тампонадасы	30
18.	Тонзиллэктомиядан кейін қан кетуді тоқтату (гемостатикалық тампонды таңдай бадамша безі орналасқан жерге тігу)	30
19.	Құлақ, мұрын және тамақ ағзаларынан (ЛОР ағзалары) қан кету кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету дағдылары	100
20.	Есту паспорты (акуметрия)	100
21.	Вестибулярлы паспорт	50
22.	Аудиометрия (жүргізу және нәтижелерін түсіндіру)	100
23.	Тимпанометрия	50
24.	Глицерин сынағы	30
25.	Гаймор құыстарының пункциясы	100
26.	Маңдай құысының пункциясы	50

27.	Мұрынды жылжыту әдісімен жуу	100
28.	Мұрынның вакуум-дренажы	100
29.	(Эндоскопиялық гайморотомиядан кейін) кеңейтілген өзектер арқылы гаймор қуысын жуу	100
30.	Абсцестенген мұрын фурункулын ашу	100
31.	Мұрын далдастының гематомасын, абсцесін ашу	30
32.	Жұтқыншақ артындағы абсцесті ашу	30
33.	Паратонзиллярлық (алдыңғы, артқы) абсцесті ашу	100
34.	Көмей абсцесін ашу	30
35.	Жараны алғашқы хирургиялық өндеу	100
36.	Түйінді тері тігісін салу	30
37.	П -тәрізді тері тігісін салу	30
38.	Теріге косметикалық тігіс салу	30
39.	Мұрын пердесінің тамырларының коагуляциясы	30
40.	Дәрілік заттарды көмейге қую	50
41.	Коникопункция, коникотомия	10
42.	Классикалық трахеостомия	30
43.	Тері арқылы трахеостомия	10
44.	Трахеостомиялық тұтікшени ауыстыру және күту, деканюляция	30
45.	Дабыл жарғағына парацентез	30
46.	Ортаңғы құлаққа шунт орналастыру	10
47.	Мұрын кеуілжілерінде сырткы есту жолын тазалау арқылы дәріге малынған турунданы енгізу	100
48.	Төменгі мұрын кеуілжілеріне вазоторния жасау	100
49.	Мұрын кеуілжілерінде конхотомия жасау	50
50.	Мұрын кеуілжілеріне новокайнмен блокада жасау	30
51.	Мұрын далдастының сілемейқабықасты резекциясы	50
52.	Колдуэлл-Люк бойынша гайморотомия	5
53.	Ашық фронтотомия	5
54.	Эндоскопиялық гайморотомия	30

55.	Мұрынның эндоскопиялық полипотомиясы	30
56.	Аденотомия	30
57.	Тонзиллэктомия (тонзиллотомия)	30
58.	Субпериостальды абсцестерді ашу	5
59.	Септопластика	5
60.	Мұрын сүйектерінің репозициясы	50
61.	Мұрын сүйектерінің остеотомиясы	5
62.	Эндоскопиялық этмоидотомия	10
63.	Эндоскопиялық фронтотомия, сфеноидотомия (ассистенция)	10
64.	Нистагмды зерттеу	30
65.	Статокинетикалық сынамаларды жүргізу	30
66.	Позициялық сынамаларды жүргізу (Әпли жаттығулары)	30
67.	Калориялық және айналмалы сынаманы жүргізу (фистулалық сынама)	30
68.	Көмей фибромасын эндоларингеальді алып тастау (ассистенция)	10
69.	Дауысты қалпына келтірудегі фонопедиялық әдістер	30
70.	1 типті тимпанопластика (мирингопластика)	5
71.	Антротомия, мастоидотомия	10
72.	Құлақ, мұрын және тамақ ағзаларынан (ЛОР ағзалары) биопсия алу	30
73.	Геймлих әдісі	20
74.	Қан тобын, Rh факторды анықтау	100
75.	Балалар мен ересектердегі жүрек-өкпе реанимациясы (Basic Life Support)	20
76.	Құлақ маңындағы жыланкөзді алып тастау	20
77.	Асфиксия кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету дағдылары	10

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім

берудің үлгілік оку
бағдарламасына
30-косымша

"Ересектердің, балалардың офтальмологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың офтальмолог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
1)	Міндettі компонент	200
	Амбулаториялық-емханалық офтальмология	65
	Стационардағы офтальмология	116
	Микрохирургия	19
2)	Тандау бойынша компонент	8
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Блефариттер
2.	Халязион
3.	Арпа
4.	Қабақтың сыртқа, ішке қайрылуы, трихиаз
5.	Конъюнктивиттер
6.	Трахома, паратрахома
7.	Құрғақ көз синдромы
8.	Птеригиум
9.	Дакриоцистит созылмалы ірінді, жаңа туган балалардың
10.	Аметропиялар: миопия, гиперметропия, астигматизм, пресбиопия
11.	Кератиттер
12.	Қасаң қабық ойық жарасы
13.	Кератоконус
14.	Бельмолалар
15.	Иридоциклит
16.	Хориоретинит
17.	Көздің жалпы ауруларында көздің зақымдануы

18.	Катаракта жастық, асқынған, түа пайда болған, екіншілік
19.	Көзішілік гипертензия
20.	Ашық бұрышты біріншілік глаукома
21.	Жабық бұрышты глаукома
22.	Глаукоманың жедел ұстамасы
23.	Екіншілік глаукома
24.	Миопиялық ауруы
25.	Перифериялық хориоретинальды дистрофия
26.	Көздің тамырлы аурулары
27.	Торқабықтагы қан айналымының жедел бұзылуы
28.	Диабеттік көздің закымдануы
29.	Балалар, жасөспірімдер және ересектердің торқабық дистрофиясы
30.	Интрабульбарлы, ретробульбарлы неврит
31.	Оптикалық нервтің атрофиясы
32.	Көру нервінің ұйып қалған көрінісі
33.	Оптохиазмальды арахноидит
34.	Көзішілік ісіктер: меланома, ретинобластома
35.	Жасқа байланысты макуллярлы дегенерация: құрғак және дымқыл форма
36.	Орталық серозды хориоретинопатия
37.	Васкулиттер
38.	Көздің қосалқы аппаратының жаракаттары
39.	Көру мүшесінің жаракаттары: жаракат, контузия, күйік
40.	Торқабықтың бөлінуі, пролиферативті витреоретинопатия
41.	Орбита аурулары мен ісіктері
42.	Эндокринді офтальмопатия
43.	Үйлескен және үйлеспеген қылилық
44.	Блефароптоз
45.	Түа біткен глаукома
46.	Жасөспірімдік глаукома
47.	Шала туган балалардағы ретинопатия

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Қабақты бұрау арқылы сыртқы карап тексеру	300
2.	Субконъюнктивальді инъекциялар	100
3.	Парабульбарлы инъекциялар	300

4.	Конъюнктивалық қапка тамшыларды тамызу	300
5.	Қабакқа жақпа салу	100
6.	Қабак массажы	40
7.	Көз жасы жолдарын жуу	50
8.	Скиаскопия, рефрактометрия	50
9.	Тіке және кері офтальмоскопия	100
10.	Жанасусыз және Маклаков бойынша тонометрия	50
11.	Циклоскопия	30
12.	Эзофтальмометрия	5
13.	Гониоскопия	10
14.	Көрү органдарын зерттеудің ультрадыбыстық әдістерін жүргізу және интерпретация техникасын менгеру	10
15.	Көзалмасының алдыңғы және артқы кесіндісінің оптикалық когерентті томографиясын жүргізу және интерпретация техникасын менгеру	10
16.	Компьютерлік периметрияны жүргізу және интерпретация техникасын менгеру	10
17.	Конъюнктивадан және мөлдір қабықтан бөгде денелерді алып тастау	50
18.	Қарапайым және астигматизмге арналған көзілдіріктерді тандау	100
19.	Қабақтың абсолюттін ашу	3
20.	Ретробульбарлы инъекциялар	3
21.	Конъюнктиваның және қабақтың үстірт беткейінде орналасқан қатерсіз ісіктерді алып тастау	10
22.	Халазионды алып тастау	10
23.	Птеригиумды алып тастау	5
24.	Қабақтың, конъюнктиваның және мөлдір қабақтың терісінен тігістерді алу	50
25.	Қабақтың және конъюнктиваның жараларын алғашқы хирургиялық өндөу	10
26.	Мөлдір қабық пен склераның енбейтін жараларын бастапқы хирургиялық өндөу	3
27.	Балалардағы көз жасы жолдарын зондтау	5

28.	Гипотензиялық операциялардың жекелеген кезеңдерін жүргізу	5
29.	Қылқаудың жою бойынша операциялардың жекелеген кезеңдерін жүргізу	5
30.	Энуклеация мен эвисцерацияның жекелеген кезеңдерін жүргізу	3
31.	Офтальмологиядағы рентгенологиялық зерттеу әдістерін интепретациялау	10

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 31-көсімша

"Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша резидентураның ұлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Патологоанатом дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Жалпы және жеке патология	30
	Сот-гистологиялық патоморфология	17
	Хирургиядағы клиникалық патоморфология мен цитопатология	16
	Терапиядағы клиникалық патоморфология	14
	Акушерия мен гинекологиядағы клиникалық патоморфология мен цитопатология	14
	Педиатриядағы клиникалық патоморфология	13
	Онкологиядағы клиникалық патоморфология мен цитопатология	20
	Стоматологиядағы клиникалық патоморфология	10
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Атеросклероз
2.	Артериялық гипертензия
3.	Жүректің ишемия ауруы
4.	Кардиомиопатиялар
5.	Жүректің қабынулық аурулары
6.	Жүрек ақаулары
7.	Тамырлардың даму ақаулары
8.	Рейно ауруы
9.	Артериялардың жүре біткен аневризмалары
10.	Көктамыр аурулары
11.	Лимфа тамырларының аурулары
12.	Васкулиттер
13.	Жедел бронхит
14.	Крупзды пневмония
15.	Бронхопневмония
16.	Аралық пневмония
17.	Өкпелердің жедел деструкциялық аурулары
18.	Созылмалы бронхит
19.	Бронхоэктаздар
20.	Өкпе эмфиземасы
21.	Бронх ұстамасы
22.	Өкпелердің интерстициалық аурулары
23.	Плеврит
24.	Ревматизм
25.	Ревматоидты артрит
26.	Бехтерев ауруы
27.	Жүйелі қызыл жегі
28.	Жүйелі склеродермия
29.	Түйінді периартрит
30.	Дерматомиозит
31.	Полимиозит
32.	Шегрен синдромы
33.	Остеомиелит
34.	Фиброзды дисплазия
35.	Остеопороз
36.	Педжет ауруы
37.	Остеоартроз
38.	Бұлышқеттердің өршімелі дистрофиясы

39.	Миастения
40.	Грипп
41.	Парагрипп
42.	Респирациялы-синцитиалды инфекция
43.	Аденовирус инфекциясы
44.	Короновирус инфекциясы
45.	Адамның иммунтапшылығы вирусы инфекциясы
46.	Табиги шешек
47.	Құтыру
48.	Риккетсиоздар
49.	Эпидемиялық бөртпелі сүзек
50.	Ку-лихорадкасы
51.	Іш сүзегі
52.	Сальмонеллездер
53.	Дизентерия
54.	Иерсиноз
55.	Тырысқақ
56.	Оба
57.	Туляремия
58.	Бруцеллез
59.	Сібір жарасы
60.	Қайтарымды сүзек
61.	Туберкулез
62.	Мерез
63.	Сепсис
64.	Микоздар
65.	Малярия
66.	Амебиаз
67.	Балантидиаз
68.	Эхинококкоз
69.	Цистециркоз
70.	Описторхоз
71.	Шистосомоз
72.	Гастриттер
73.	Асқазан мен 12-елі ішектің ойық-жара ауруы
74.	Энтериттер
75.	Уипл ауруы
76.	Колиттер
77.	Спецификалық емес ойық-жаралы колит
78.	Крон ауруы
79.	Аппендицит
80.	Перитониттер

81.	Гепатоз
82.	Гепатиттер
83.	Бауыр циррозы
84.	Өт қапшығы мен жолдарының аурулары
85.	Панкреатиттер
86.	Гломерулопатиялар
87.	Гломерулонефрит
88.	Нефрозды синдром
89.	Бүйрек амилоидозы
90.	Тубулопатиялар
91.	Бүйректің жедел жеткіліксіздігі
92.	Тубуло-интерстициалы нефрит
93.	Пиелонефрит
94.	Бүйрек-тас ауруы
95.	Бүйрек поликистозы
96.	Нефросклероз
97.	Бүйректің созылмалы жеткіліксіздігі
98.	Несепағардың аурулары
99.	Құықтың аурулары
100.	Простатит
101.	Аталық без аурулары
102.	Фимоз
103.	Баланопостит
104.	Симмондс синдромы
105.	"Бос" түрік ер-тоқым синдромы
106.	Қантты емес диабет
107.	Акромегалия
108.	Гипофизарлы алыптық
109.	Гипотиреоз
110.	Гипертиреоз
111.	Жемсау
112.	Тиреоидиттер
113.	Иценго-Күшинг ауруы
114.	Аддисон ауруы
115.	Қант диабеті
116.	Энцефалиттер
117.	Энцефаломиелиттер
118.	Альцгеймер ауруы
119.	Паркинсон ауруы
120.	Пика ауруы
121.	Гентингтон хореясы

122.	Шашыранқы склероз
123.	Бало склерозы
124.	Жайылымды склероз
125.	Геморрагиялық лейкоэнцефалит
126.	Оптиконевромиелит
127.	Гошे ауруы
128.	Ми инфаркттары
129.	Миға қанқұйылулар
130.	Эпилепсия
131.	Полиневропатиялар
132.	Нейро-бұлышықтеттер аурулары
133.	Анемиялар
134.	Эритроцитоздар
135.	Геморрагиялық диатездер
136.	Лейкопениялар мен лейкоцитоздар
137.	Гистиоцитоздар
138.	Гемобластоздар
139.	Жүрек пен тамырлар ісіктері
140.	Тыныс алу жүйесі ағзаларының ісіктері
141.	Сілекей без ісіктері
142.	Аскорыту ағзалары ісіктері
143.	Бауыр, өт қапшығы және үйқы без ісіктері
144.	Зәршығару жүйесі ағзаларының ісіктері
145.	Жыныс ағзалары ісіктері
146.	Эндокринді ағзалар жүйесінің ісіктері
147.	Сүйектер мен жұмсақ тіндер ісіктері
148.	Тін ісіктері
149.	Көрү жүйесі ағзаларының ісіктері
150.	Жүйке жүйесінің ісіктері
151.	Бала жасында дамитын ісіктер
152.	Тіс-жак жүйесінің ісіктері
153.	Мөлдір қабық аурулары
154.	Көз қарағының патологиясы
155.	Көз тор қабығының аурулары
156.	Глаукома
157.	Құлак аурулары
158.	Мұрын мен мұрын маңы қуыстарының аурулары
159.	Анқа мен жұтқыншақтың аурулары
160.	Көмей аурулары
161.	Тісжегі
162.	Пульпит
163.	Перидонтит

164.	Парадонтит
165.	Парадонтоз
166.	Стоматиттер
167.	Гингивиттер
168.	Сиалоаденит
169.	Сілекей без тастары ауруы
170.	Хейлит
171.	Глоссит
172.	Плацента патологиясы
173.	Кіндік патологиясы
174.	Жатырдан тыс жүктілік
175.	Желбуаз
176.	Преэклампсия
177.	HELLP синдромы
178.	Эклампсия
179.	Босану асқынулары
180.	Босанудан кейінгі кезеңнің асқынулары
181.	Акушерлік эмболиялар
182.	Тұа біткен ақаулар
183.	Шала туылу
184.	Мерзімі өтіп туылу
185.	Асфиксиялар
186.	Пневмопатиялар
187.	Бала жасындағы пневмониялар
188.	Босану жарақаттары
189.	Нәрестелердің тыныс алу бұзылуы синдромы
190.	Амниотикалық сұйықтық пен мекониймен массивті аспирациясы синдромы
191.	Бронхтар мен өкпелердің дисплазиясы
192.	Құрсақшілік инфекциялар
193.	Нәрестерлердің гемолиздік ауруы
194.	Нәрестерлердің геморрагиялық ауруы
195.	Қарапайым герпес
196.	Желешешек
197.	Цитомегалия
198.	Инфекциялық мононуклеоз
199.	Қызылша
200.	Эпидемиялық паротит
201.	Көкжөтел
202.	Дифтерия
203.	Скарлатина
204.	Менингококты инфекция

205.	Ішектің коли-инфекциясы
206.	Ішектің стафилококты инфекциясы
207.	Кіндіктік сепсис
208.	Токсоплазмоз
209.	Псориаз
210.	Девержи ауруы
211.	Жалпақ теміреткі
212.	Парапсориаз
213.	Есекжем
214.	Нейродермит
215.	Дерматиттер
216.	Қышыма
217.	Инфекциялық емес везикуло-буллалы және везикуло-пустулалы аурулар
218.	Пемфигус
219.	Экзема
220.	Эритема
221.	Инфекциялық гранулемалы аурулар
222.	Силикоз
223.	Силикатоздар
224.	Асбестоз
225.	Талькоз
226.	Металлокониоздар
227.	Пневмокониоздар
228.	Антракоз
229.	Кессон ауруы
230.	Шу ауруы
231.	Вибрация ауруы
232.	Сәуле ауруы
233.	Медикаменттік ятрогениялар
234.	Аспаптық-диагностикалық ятрогениялар
235.	Хирургиялық ятрогениялар
236.	Наркоздық-анестезиялық ятрогениялар
237.	Техникалық құралдардың бұзылыстарымен байланысты ятрогениялар
238.	Трансфузиялық-инфузиялық ятрогениялар
239.	Ятрогениялық сепсис
240.	Сәулелік ятрогениялар
241.	Белсенді терапия мен реанимациямен байланысты ятрогениялар
242.	Профилактикалық шаралармен байланысты ятрогениялар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Аутопсиялық материалды патогистологиялық зерттеу мен ересек адамды патологиялық-анатомиялық ашу. Ашу хаттамасын рәсімдеу. Патологиялық-анатомиялық диагнозды және эпикризді рәсімдеу	10
2.	Аутопсиялық материалды патогистологиялық зерттеу мен перинаталдық кезенде қайтыс болғандарды патологиялық-анатомиялық ашу. Ашу хаттамасын рәсімдеу. Патологиялық-анатомиялық диагнозды және эпикризді рәсімдеу	7
3.	Қайтыс болған балаларды патологиялық-анатомиялық ашип карау (1 жастан 15 жасқа дейін). Аутопсиялық материалды патогистологиялық зерттеу мен ашу хаттамасын рәсімдеу. Патологиялық-анатомиялық диагнозды және эпикризді рәсімдеу	7
4.	Патогистологиялық қорытындыны рәсімдей отырып, операциялық және биопсиялық материалды патоморфологиялық зерттеу	100
5.	Қайтыс болу туралы дәрігерлік күәліктерді, перинаталдық өлім туралы күәлікті толтыру	100
6.	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздар айырмашылығының санаты мен себептерін айқындау мен салыстыру	20
7.	Гистологиялық, микробиологиялық және вирусологиялық зерттеулер үшін аутопсиялық және операциялық материал алу	100
8.	Цитологиялық зерттеу үшін материалды алу және өндіеу	50

9.	Интерпретациямен зерттеу нәтижелерін цитологиялық материалды микроскопиялық зерттеу	100
----	---	-----

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
32-қосымша

"Педиатрия" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзактығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Педиатр-дәрігер

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Стационардағы балалар аурулары	70
	Педиатриядағы қарқынды терапия	12
	Амбулаториялық-емханалық педиатрия	14
1)	Жедел шүғыл медициналық көмек	12
	Неонатология	6
	Балалар инфекциялары	6
	Балалар хирургиясы	6
	Балалар фтизиатриясы	4
	Балалар дерматовенерологиясы	4
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Аллергиялық диатез, экзема
2.	Жіті респираторлық вирустық инфекция (ларинготрахеит, эпиглottит)
3.	Бронхиттер, бронхиолиттер
4.	Бронхо-өкпелік дисплазия
5.	Бронх демікпесі
6.	Пневмония
7.	Кисталы фиброз (Муковисцидоз)

8.	Жүректің және қан тамырларының туа біткен және жүре пайда болған ақаулары
9.	Миокардиттер, эндокардиттер, перикардиттер, кардиомиопатиялар
10.	Балалардағы артериальді гипертензия
11.	Балалардағы жүрек ритм бұзулары. Пароксизмальды тахикардия. Экстрасистолия. Аритмия Б
12.	Жедел жүрек-қан тамыр жеткіліксіздігі. Естен тану. Коллапс
13.	Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі
14.	Өнештің аурулары (эзофагит, гастроэзофагальды рефлюкс)
15.	Балалардағы жедел және созылмалы гастрит
16.	Асказанның және он екі елі ішектің ойық жарасы
17.	Холециститтер, дискинезиялар
18.	Мальабсорбция синдромы, ішектің қабыну ауруы
19.	Теміртапшылықты анемия
20.	Гемолитикалық анемия
21.	Апластикалық анемия
22.	Геморрагиялық диатездер (гемофилия, тромбоцитопениялық пурпурा)
23.	Геморрагиялық васкулит
24.	Жедел лейкоздар
25.	Зәр шығару жүйесінің туа біткен ақаулары (гидронефроз, мегауретер)
26.	Зәр шығару жүйесінің инфекциялары. Жедел және созылмалы пиелонефрит. Цистит
27.	Гломеруралық ауру. Гломерулонефрит
28.	Жедел бүйрек жаракаты
29.	Қызық-несепағар рефлюкс
30.	Созылмалы бүйрек ауруы. Тубулоинтерстициальды бүйрек ауруы Гемобластоздар
31.	Ювенильді идиопатиялық артрит, реактивті артрит
32.	Жедел ревматикалық лихорадка
33.	Коллагеноздер (жүйелі қызыл жегі, склеродермия, дерматомиозит)
34.	Жүйелі васкулиттер: (гигантты жасушалы артериит, Такаясу артериит, түйінді полиартериит, Кавасавки ауруы, Венегер гранулематозы)
35.	Гипоталамус-гипофиз жүйесінің аурулары, қалқанша безінің аурулары
36.	Қант диабеті
37.	Бүйрек үсті бездерінің аурулары, жыныс бездерінің аурулары

38.	Жаңа туылған нәрестелердегі шекаралық және өтпелі жағдайлар
39.	Меконий аспирация синдромы, нәрестелердің апноэ , респираторлық дистресс-синдром
40.	Жаңа туылған нәрестелердегі ірінді-септикалық аурулар
41.	Жаңа туылған нәрестелердегі физиологиялық және патологиялық сарғаю
42.	Балалардағы рахит
43.	Созылмалы тамақтану бұзылыстары. Белок-энергетикалық тапшылық. Паратрофия
44.	Токсикалық-аллергиялық реакциялар. Анафилактикалық шок
45.	Тыныс алу жеткіліксіздігі, тыныс жолдарындағы бөгде дene кезіндегі шұғыл көмек (соның ішінде астматикалық статусқа, бөгде дene кезінде)
46.	Жедел жүрек-қантамыр жетіспеушілігі, жедел коронарлық синдром, жүрек-өкпе реанимациясы
47.	Балалардағы шұғыл жағдай синдромдары. Шок: геморрагиялық, ангиремиялық, кардиогенді, инфекциялық-токсикалық, анафилактикалық, күйік және септикалық шок
48.	Эндокриндік аурулардагы кома: гипогликемиялық кетоацидоздық, гиперосмолярлық, гиперлактацидтік , тиреотоксикалық криз, бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі
49.	Азотемиялық кома (уремия), гипохлоремиялық, бүйрек үсті безінің эклампсикалық комасы. Эклампсия
50.	Бүйрек коликасы. Несептің жедел болмауы. Гемолитикалық уремиялық синдром
51.	Гепатиттер, жедел бауыр жеткіліксіздігі
52.	Гипертермиялық синдром
53.	Құрысу синдромы, эпилептикалық статус
54.	Балалардағы жедел церебральды жеткіліксіздік, мидың ісінуі
55.	Балалардың жедел улануы, балалар жарақаты
56.	Күйік. Абцесстер
57.	Абдоминальді ауру (жедел аппендицит, ішек инвазациясы, перитонит)
58.	Асказан-ішек жолдарының тұа біткен аурулары (пилоростеноз, өңеш атрезиясы, гатрошизис, Гиршпунг ауруы)
59.	Балалардың экзантемиялық жүқпалар: қызылша, желшешек, қызамық, скарлатина, менингокок
60.	Жедел вирустық гепатиттер, энтеровирустық және ішектік жүқпалар, гельминтоздар

61.	Көкжетел, дифтерия, эпидемиялық паротит
62.	Жаңа туған нәрестелердегі тұа біткен TORCH-инфекциялары
63.	Короновирустық инфекция
64.	Біріншілік туберкулез кешені және кеуде ішілік лимфа түйіндері
65.	Туберкулездің екінші формалары және өкпеден тыс формалары

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Температураны, пульсті, тыныс алууды және инвазивті емес қан қысымын өлшеу	100
2.	Капиллярлық немесе перифериялық қан үлгісін алу	100
3.	Негізгі веноздық тамырлардан қан жинау	100
4.	Кардиомонитор, пульсоксиметрия арқылы өмірлік маңызды белгілерді бақылау	50
5.	Асказанды шаю. Клизма	20
6.	Уретральды катетеризация	20
7.	Ауырсынуды басқару, процедураларға арналған седативтер	20
8.	Спирометриялық тест, оттегі терапиясы	20
9.	Электрокардиография анализы	20
10.	Спейсер, небулайзер арқылы мөлшерленген аэрозольдік препараттарды ингаляциялау	20
11.	Баланың салмағы мен жасына қарай дәрілік заттардың дозасын есептеу	50
12.	Ерте жастағы баланың тамактануын есептеу	50
13.	Су-электролит алмасуын түсіндіру, есептеу	50
14.	Глюкозотолерантті тест жүргізу	20
15.	Глюкометрмен глюкоза деңгейін анықтауға, зәрдегі кетондарға талдау жүргізу, қанның PH және электролиттерді анықтау. Талдауларды интерпретациялау. Нан бірліктерін санау	50

16.	Жаңа туған нәрестені Апгар шкаласымен бағалау	50
17.	Түтікпен тамақтандыру, сиптиктік тамақтандыру	20
18.	Крамер бойынша терінің сарғаю дәрежесін бағалау, фототерапия жүргізу	20
19.	Диагностикалық сынақтар (Р-Манту, диаскин-тест)	20
20.	Балалардың жүйке-психикалық дамуы мен физикалық дамуын бағалау	50
21.	Жаңа туған нәрестеге алғашқы патронатты жүргізу, денсаулық тобын анықтау	50
22.	Участекелік дәрігердің жұмыс жоспарын құру (скрининг, диспансеризация)	50
23.	Вакцинацияның жоспарын жасау	50
24.	Жүрек-өкпе реанимациясын орындау	20
25.	Шумақтық фильтрация жылдамдығын есептеу, диурез, инфузионды терапияны есептеу	20
26.	Бұлшық ет ішіне және көк тамыр ішіне инъекциялар жасау	50
27.	Жаңа туған нәрестелерді қарқынды күтім негіздері. Қарқынды терапия бөліміндегі сыртқы жағдайлар (жарықтандыру, температура, ылғалдылық)	50
28.	Гипертермиялық синдромға көмектесу	100
29.	Люмбальді пункция жүргізу	20
30.	Глазго бағалауын жүргізу	50
31	Қан тобын, жеке сәйкестігін, биологиялық үлгіні анықтау	20
32	Қан мен қан компоненттерін құю	20
33	Сузыздану кезінде дегидратация я жүргізу	20
34	Хирургиялық жарапарды күту және емдеу	20
35	Жарақат кезінде аяқ-қолды иммобилизациялау	20

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім

берудің үлгілік оку
бағдарламасына
33-косымша

"Ересектердің, балалардың пластикалық хиургиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 4 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Пластикалық хиург-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	278
	Міндепті компонент	262
	Тіндік анатомия және қанмен қамтамасыз ету түрлері	12
	Жедел ишемия және тіндердің тірі қалуы	12
	Тіндердің реиннервациясы	12
	Пластикалық хиургияның жалпы техникасы	12
	Жараларды емдеу және онтайлы тыртық, регенерация туралы түсінік	12
	Пластикалық хиургияның жалпы техникасы 1	10
	Сүйек тіндерінің, сіңірлердің, бұлышықеттердің, нервтердің, қан тамырларының пластикасы.	30
	Реконструктивті пластикалық хиургиядағы ақаулар -1	24
	Реконструктивті пластикалық хиургиядағы ақаулар	6
	Онкологиялық аурулардың салдарын қалпына келтіру	6
	Пластикалық хиургия 1. Эстетикалық хиургия.	8
	Пластикалық хиургия 2. Иштің алдыңғы қабырғасының пластикалық хиургиясы (абдоминопластика).	8
	Картаюға қарсы бет операциясы	8
	Пластикалық хиургия 3. Эстетикалық отопластика. Құлақ калқанының түа біткен деформациялары және қалпына келтіру	8
	Пластикалық хиургия 4. Эстетикалық ринопластика. Ашық	8

	және жабық ринопластика. Екіншілік ринопластика	
	Пластикалық хирургия 5. Қол пластикалық хирургиясы	8
	Пластикалық хирургия 6. Ұлғайту маммопластикасы. Сүт безінің птозын түзету. Редукциялық маммопластика және мастопексия	10
	Пластикалық хирургия 7. Аяқтың пластикалық хирургиясы	6
	Пластикалық хирургия 8. Кеуде аймағының пластикалық хирургиясы	6
	Пластикалық хирургия 9. Дене пластикалық хирургиясы	6
	Күйіп қалу. тыртыктар және оларды түзету	6
	Медицинадағы лазерлер	6
	Эстетикалық және реконструктивті гинекология және урология	6
	Реконструктивті тамырлы және микро-нейро тамырлары хирургиясы. Артериялар мен тамырлардың тігісі. Сіңір тігісі	6
	Пластикалық хирургия 10. Қабактың эстетикалық және реконструктивті хирургиясы. Пластикалық хирургияда видеоэндоскопиялық операциялар	8
	Қазіргі эстетикалық септоринопластика	6
	Азиялық бет эстетикалық хирургиясы	6
2)	Таңдау бойынша компонент	16
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	280

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жұмсақ тіндердің ісік тәрізді түзілістері
2.	Колдардың жарақаттарының салдары
3.	Аяқ жарақаттардың салдары
4.	Аяқ-колдардың туа біткен ақаулары
5.	Жұмсақ тіндердің күйіктен кейінгі деформациялары

6.	Жұмсақ тіндердің нейротрофиялық жарапары
7.	Беттің жұмсақ тіндеріндегі жасқа байланысты өзгерістер
8.	Әртүрлі локализациядағы тері астындағы майдың гипертрофиясы, гипотрофиясы және деформациясы
9.	Сыртқы құлақтың деформациясы мен ақаулары
10.	Термиялық-химиялық және үсік шалудың салдары
11.	Блефарохалаз, дерматохалаз, қабактың птозы
12.	Жұмсақ тіндердің бөгде денелері
13.	Жұмсақ тіндердің нейротрофиялық жарапары
14.	Жұмсақ тіндердің жасқа байланысты өзгерістері
15.	Сұт бездерінің гипотрофиясы, гипоплазиясы, гиперплазиясы, гигантомастиясы
16.	Мұрын деформациясы
17.	Перифериялық нервтердің зақымдануының жарақаттарының салдары
18.	Аяқ-қолдың жедел жаракаты, аяқ-қолдың ампутациясы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Пластикалық хирургиядағы анамнез және шағымдарды жинау	10
2.	Тамырлық байланыстарды сактай отырып тіндерді трансплантациялау: жергілікті пластикамен қарама-қарсы үшбұрышты сынықтар, айналмалы сынықтар, тамырлы аяқты сынықтар, бір аяқ сынығы	10
3.	Сабақшалы қақпақшасы бар пластика	10
4.	Теріні еркін транспланттау	10
5.	Бет пен дененің әртүрлі аймактарындағы ақауларды жою	10
6.	Бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің зақымдалуына арналған біріншілік пластикасы	5
7.	Мимикалық бұлшық ет сал ауруы бар науқастарды емдеу	4
8.	Бет және мойын терісінің жасқа байланысты атрофиясына беткей және терең құрылымдарға эстетикалық операциялар	2

9.	Бет пен дененің әртүрлі аймақтарын қалпына келтіру және эстетикалық операциялар	1
10.	Іштің алдыңғы қабыргасын түзету (абдоминопластика).	3
11.	Беттегі, денедегі, аяқ-қолдағы жергілікті тері асты майларын липосакциялау	5
12.	Маммопластика: сұт бездерін протездеу, сұт безінің птозын жою	5
13.	Реконструктивті маммопластика, сұт безінің гипертрофиясына мастопексия	5
14.	Иек немесе бет аймағында пластикалық және қалпына келтіру хирургиясы	3
15.	Сүйек трансплантаты	5
16.	Тыртық деформациялар мен жұмсақ тіндердің ақауларына жергілікті пластикалық хирургия.	5
17.	Мұрынды қалпына келтіру және пластикалық араласу. Эстетикалық септоринопластика	1
18.	Мұрын сүйектерін қайта орналастыру	10
19.	Жараны жабу үшін тері пластикасы	10
20.	Шығыңқы құлақ ақауларын жою	1
21.	Құлақ қалқанының ақауларын жою	1
22.	Анотия/микротия кезінде құлақ қалқанының қалыптасуы	2
23.	Теріні алтын жіптермен нығайту: бет терісі және иек терісі, бет терісі, самай аймағының терісі, мандай терісі, иек терісі, төс сүйегімен, және мықын сүйегі аймағы	2
24.	Сүйек сынуы мен сіңір жарақаттарындағы ашық операциясы (ағымдағы және кешіктірілген асқынудар)	5
25.	Перифериялық нервтердің реконструкциясы және пластикасы	5
26.	Ампутациялық жарақат кезінде аяқ-қолды реимплантациялау	1
	Жергілікті анестезиямен жасалған кол хирургиясы: білезік канал	

27.	синдромы, серіппелі саусактар, теновагинит, Дюпойтрен контрактурасы	5
28.	Аяқ-колдардың ақауларын жою	5
29.	Майды тасымалдау арқылы денениң жергілікті аймақтарын модельдеу (липофилинг)	2
30.	Физиотерапия және отадан кейінгі оңалту негіздерін, санаторийлік-курорттық емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау	2

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 34-косымша

"Ересектер мен балалар психиатриясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың психиатр-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы (	138
1)	Міндепті компонент	134
	Психиатрия, оның ішінде стационарда балалар психиатриясы	80
	Психиатрия, оның ішінде амбулаториялық-емханалық балалардың психиатриясы	50
	Медициналық психология	4
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Органикалық, симптоматикалық, психикалық бұзылулар F0 (0-09)

2.	Психикалық белсенді заттарды қолдану нәтижесіндегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстары F1 (10-19)
3.	Шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылыстар F2 (20-29)
4.	Көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары F3 (30-39)
5.	Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар F4 (40-48)
6.	Физиологиялық бұзылулар мен физикалық факторларға байланысты мінез-құлық синдромдары F5 (50-59)
7.	Жетілген тұлға мен ересектердегі мінез-құлық бұзылыстары F6 (60-68)
8.	Ақыл-ой дамуының тәжелуі F7 (70-79)
9.	Психологиялық дамуының бұзылыстары F8 (80-89)
10.	Әдетте балалық және жасөспірімдік кезенде басталатын мінез-құлық және эмоционалдық бұзылулар F9 (90-98)

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Медициналық құжаттаманы рәсімдеу, оның ішінде ақпараттық жүйелерде рәсімдеу	100
2.	Психиатриялық сұхбат, психикалық жағдайды сипаттау және бағалау, психикалық жағдайдың синдромдық квалификациясы	100
3.	Диагностикалық тесттер мен психометриялық шкалаларды қолдану	60
4.	Психиатрияда қолданылатын зертханалық және аспаптық зерттеулердің интерпретациясы	60
5.	Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау	100
6.	Психикалық және мінез-құлықтың бұзылыстарының дифференциалды диагностикасы	100
7.	Аурулардың халықаралық классификаторының – 10 елшемшарттарына сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы	100
8.	Психофармакотерапия	100

9.	Психикалық мінез-құлықтың бұзылыстарын психотерапия және дәрілік емес емдеу	30
10.	Психологиялық оқыту бағдарламаларын қолдану	40
11.	Психикалық бұзылыстарға байланысты еңбек ету қабілетінен айырылу дәрежесін анықтау	100
12.	Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекпен оналту және әлеуметтік қайта бейімдеу әдістерін таңдау	100

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 35-косымша

"Ересектердің, балалардың пульмонологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың пульмонолог-дәрігері

№ р/с	Пәндердің /модульдердің атауы	Кредит саны
1	Бейіндік пәндер циклі	136
	Міндетті компонент	132
	Амбулаториялық-емханалық пульмонология-1, ересектер (Пульмонологиядағы функционалды диагностикалық әдістер; Бронхолитикалық және бактерияға қарсы терапияның жалпы қағидалары; Амбулаториялық кезеңде тыныс алу органдарының респираторлық аурулары)	18
	Амбулаториялық-емханалық пульмонология-2, ересектер (Өкпенің аллергиялық және кәсіби аурулары; Үйқыдағы тыныс алудың бұзылуы; Өкпені оналту; Амбулаториялық кезеңде тыныс алуды қолдау)	12
	Амбулаториялық-емханалық пульмонология-1, балалар (Бронх-өкпе ауруларды диагностикалаудың	

1)	<p>функционалды әдістері және дифференциальды диагностикасы; Амбулаториялық кезеңде балалар пульмонологиясындағы кең таралған аурулар; Балалардағы бронх-өкпе ауруларды диспансерлеу; міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру, тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шенберінде бойынша қызмет көрсету)</p> <p>Амбулаториялық-емханалық пульмонология-2, балалар (Балалардағы орфандық аурулар; Балалардағы бронх-өкпе жүйенің туа біткен ақаулары; Балалардағы өкпе мен бронхтың тұқым куалайтын аурулары; Бронх-өкпе аурулары бар балаларды оналту)</p> <p>Стационардағы пульмонология-1, ересектер (Пульмонологиядағы диагностиканың визуалды әдістері ; Пульмонологиядағы патоморфология; Пульмонологиядағы фармакотерапия; Стационардағы тыныс алу органдарының респираторлық аурулары)</p> <p>Стационардағы пульмонология-2, ересектер (Фтизиопульмонология; Онкопульмонология; Өкпенің интерстициалық және орфандық аурулары; Бронхо-өкпе жүйесінің дамуындағы ауытқулар және өкпедегі ірінді процестер; Қарқынды пульмонология; Интервенциялық пульмонология)</p> <p>Стационардағы пульмонология-1, балалар (Балалар пульмонологиясындағы диагностиканың визуалды әдістері ; Балалар пульмонологиясындағы фармакотерапия; Әр түрлі патогенді факторлармен байланысты аурулар; Тыныс алу жолдарының аллергиялық аурулары)</p> <p>Стационардағы пульмонология-2, балалар (Бронх-өкпе жүйенің туа біткен ауытқулары және балалардағы генетикалық анықталған аурулар;</p>	12 10 22 26 18 16
----	--	----------------------------------

	Балалардағы өкпенің интерстициальды аурулары; Бала жасындағы карқынды пульмонология)	
2)	Таңдау бойынша компонент	4
3)	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жедел респираторлық вирустық инфекция
2.	Жедел және созылмалы бронхит
3.	Бронхиолиттер
4.	Пневмония (аурұханадан тыс, госпитальдық)
5.	Бронх демікпесі
6.	Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы
7.	Бронхоэкстракталық ауру
8.	Өкпенің ірінді аурулары (өкпе абсцессі, өкпе гангренасы)
9.	Идиопатиялық өкпе фиброзы
10.	Саркоидоз
11.	Идиопатиялық интерстициальді пневмония
12.	Сезімталдығы жоғары пневмонит
13.	Өкпенің альвеолярлы протеинозы
14.	Гистиоцитоз X
15.	Лимфангиолейомиоматоз
16.	Өкпенің идиопатиялық гемосидерозы
17.	Дәнекер тіннің жүйелі аурулары кезінде өкпенің зақымдануы (жүйелік склеродермия, ревматоидты артрит, жүйелі қызыл жегі)
18.	Васкулит кезінде өкпенің зақымдануы (Вегенер грануломатозы, Гудпасчер синдромы, Чарджа-Строс синдромы, микроскопиялық полиангииит, Рендю-Ослер-Венер ауруы)
19.	Кәсіби этиологияның өкпе диссеминациясы (силиказ, антракоз, асбесто және басқа пневмокониоздар)
20.	Пневмомикоздар (аспергиллез, актиномикоз, кандидоз)
21.	Туберкулезді емес микобактериоздар
22.	Плевриттер
23.	Плевраның мезотелиомасы

24.	Плевра эмпиемасы
25.	Пиопневмоторакс
26.	Гемоторакс
27.	Пневмоторакс
28.	Өкпе артериясының эмболиясы
29.	Респираторлық дистресс синдромы
30.	Муковисцидоз
31.	Жүйке-бұлшық ет аурулары кезінде өкпенің зақымдануы (Дюшен синдромы, Гайен-Барре синдромы)
32.	Нейрогенді тыныс алу бұзылыстары
33.	Обструктивті ұйқы апноэ синдромы
34.	Семіздік-гиповентиляция синдромы
35.	Пневмонияның ақсынулары (инфекциялық-ұытты шок, сепсис, диссеминирленген тамыршілік үю синдромы)
36.	Тыныс алу жеткіліксіздігі (жедел, созылмалы)
37.	Өкпелік жүрек (жедел, созылмалы)
38.	Өкпе гипертензиясы
39.	Біріншілік цилиарлы дискинезия
40.	a1-антитрипсин тапшылығы
41.	Өкпе агенезиясы
42.	Өкпе аплазиясы
43.	Өкпе гипоплазиясы
44.	Трахеобронхомаляция, трахеобронхомегалия
45.	Туа біткен өкпе кисталары, кистозды дисплазия
46.	Туа біткен лобальды эмфизема
47.	Өкпенің секвестрациясы
48.	Вильямс - Кэмпбел синдромы
49.	Картагенер синдромы
50.	Бронх-өкпелік дисплазиясы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
	Өзіндік жұмыс	
1.	Спирометрия, оның ішінде бронхолитикалық және бронхопровакациялық синамаларды жүргізу	70
2.	Пикфлоуметрия және пикфлоумониторинг өткізу	100
3.	Пульсоксиметрияны жүргізу	150

4.	Өкпені инвазивті емес жедетуді жүргізу, СРАР, BiPAP	15
5.	Электро аспираторды қолдану	15
6.	Оттегі терапиясы режимін таңдау және оны жүргізу (стационар / амбулаториялық)	50
7.	Ингаляцияны әр түрлі ингаляциялық күрылғылар арқылы жүргізу	100
8.	6 минуттық жұру тестін өткізу	20
9.	Науқастармен білім беру жұмысын жүргізу (тренингтер, дәрістер, семинарлар, жеке оқыту)	30
10.	Науқастарды ингаляторларды пайдалану техникасына үйрету	30
11.	Пульмонологияда өмірге қауіп тендеретін жағдайларды диагностикалау және шүғыл көмек көрсету (инфекциялық токсикалық шок, өкпеден қан кету, өкпе артериясының тромбоэмболиясы, пневмоторакс, бронх демікпесінің ауыр асқынуы, жедел тыныс жетіспеушілігі)	15
	Тәлімгердің жетекшілігімен орындау	
12.	Плевралық пункция жүргізу	3
	Интерпретациялау	
13.	Спирометрияны, оның ішінде бронхолитикалық және бронхопровакациялық сынамаларды түсіндіру	150
14.	Бодиплетизмография нәтижелерін түсіндіру	5
15.	Пикфлюметрия нәтижелерін түсіндіру	100
16.	Пульсоксиметрияны нәтижелерін түсіндіру	100
17.	Плевра қуыстарының ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін түсіндіру	50
18.	Өкпелік артериядағы систолалық қысым анықтамасы мен эхокардиография нәтижелерін түсіндіру	50
19.	Артериялық қанның газ құрамы нәтижелерін түсіндіру	20
20.	6 минуттық жұру тесті нәтижелерін түсіндіру	20

21.	Бронхоскопия нәтижелерін түсіндіру	30
22.	Жалпы клиникалық, биохимиялық, иммунологиялық және микробиологиялық зерттеулер нәтижелерін түсіндіру	200
23.	Рентгенологиялық зерттеулер нәтижелерін, кеуде құысы ағзаларының компьютерлік томографиясын/ магниттік-резонанстық томографиясын түсіндіру	100
24.	Тыныс алу органдарының аурулары кезіндегі цитологиялық және гистологиялық зерттеулер нәтижелерін түсіндіру	30
25.	Өкпенің диффузиялық қабілетін зерттеу нәтижелерін түсіндіру	10

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оқу орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 36-қосымша

"Радиология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Радиолог-дәрігер

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1)	Көсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Рентгенология	30
	Балалар рентгенологиясы	12
	Маммологиядағы радиология	10
	Ультрадыбыстық диагностика	20
	Компьютерлік томография	20
	Магниттік резонанстық томография	20
	Ядролық медицина	10
	Ағзалар мен жүйелер ауруларының кешенді сәулелік диагностикасы	12
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
Ересектердегі ретгенологиялық деректерін талдау:	
1.	Өкпе, плевра және кеуде қуысы патологиясы, жүрек аурулары кезіндегі рентгенологиялық семиотиканың нормасы және интерпретациясы: нормасы; жедел пневмония; созылмалы бронхо-өкпе процесі; созылмалы бронхит; өкпенің созылмалы обструктивті ауруы; плеврит; гидоторакс; өкпе жүрегі; пневмоторакс; өкпе ісінуі; өкпенің қабыну ауруларының диагностикасы (бактериялық және вирустық пневмония, оның ішінде коронавирустық инфекция) байланысты пневмония), өкпедегі тамырлы өзгерістер; өкпе туберкулезі, плевра, кеуде қуысының лимфа түйіндері; өкпе саркоидозы; өкпенің қатерсіз және қатерлі ісіктері, өкпе кисталары; плевра аурулары; қабыну аурулары, кеуде қуысы ісіктері мен кисталары.
2.	Жұтқыншак, өнеш, ақсазан және он екі елі ішек патологиясындағы рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: нормасы, жұтқыншак дивертикула; жұтқыншак ісіктер; өнештің дамуындағы ауытқулар; өнеш дивертикуласы; кардия ахалазиясы; эзофагит; пептикалық ойық жара; өнештің қүйіктері; жүйелі склеродермиядағы өнештің өзгеруі; өнештің варикозды тамырларының кеңеюі; диафрагманың өнеш саңылауының грыжалары; өнештің қатерлі ісіктері (полип, лейомиома); өнештің қатерлі ісігі; ақсазан мен дамуындағы он екі елі ішек ауытқулары; гастрит, дуоденит, булбит; ақсазан мен он екі елі ішектің варикозды тамырларының кеңеюі; ақсазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы; безоаралар; ақсазан мен он екі елі ішектің дивертикуласы; ақсазан мен он екі елі шектің ісіктері; ақсазан мен он екі елі ішек операциясынан кейінгі жағдай
3.	Аш және тоқ ішек патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: аш және тоқ ішектің функционалдық бұзылулары; ішек өтімсіздігі, аш және тоқ ішектің дивертикуласы; энтерит, колит, спецификалық емес ойық жаралы колит; Крон ауруы; аш және тоқ ішек ісіктері; аш және тоқ ішек операциясынан кейінгі жағдай; ішек өтімсіздігі; кеуде қуысы ағзаларының перфорациясы
	Несеп-жыныс жүйесі ағзаларының патологиясындағы рентгеносемиотиканың нормасы мен интерпретациясы: бүйрек және несеп ағар аномалиялары, бүйрек және несеп ағар, күйек; тастар, гидронефроз және жоғарғы несеп жолдарының

4.	дилатациясы; поас-симптом, нефроптоз; бүйрек және жоғарғы несеп жолдарының ісіктері; бүйрек жаракаттары; несеп ағардың дилатациясы; несеп ағардың дивертикулалық; қуық аномалиясы; қуық дивертикулалық; қуық жаракаттары; қуықтағы бөгде заттар; қуықтың ерекше емес қабыну аурулары; қуықтың ерекše қабыну аурулары; қуықтың аурулары (туберкулез); қуықтың ісіктері; қуық-несеп ағар рефлюксі; көрші органдардағы патологиялық процестерге байланысты қуықтың қайталама өзгерістері; уретраның аномалиялары, жаракаттары, структуралары, тастары, жылан көздері; метросальпингорамм арқылы жатыр тұтіктерінің оту мүмкіндігін бағалау
5.	Сүйек-буын жүйесінің патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы мен интерпретациясы: тірек-қымыл жүйесінің травматикалық закымдануы; сүйек-буын жүйесінің дегенеративті аурулары; сүйектер мен буындардың қабыну аурулары; остеопороз, ісік тәрізді аурулар; сүйектер мен буындар ісіктері; бас сүйек пен омыртқа патологиясы

Балалардың рентгенологиялық деректерін талдау:

6.	Балалардағы өкпе, кеуде қуысы патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: нормасы, жаңа туған және шала туған нәрестелердің пневмопатиясы; өкпенің жедел және созылмалы қабыну аурулары; өкпе туберкулезі, плевра, кеуде қуысының лимфа түйіндері; плеврит, гидроторакс; средостения пайда болуы.
7.	Балалардағы жүрек патологиясындағы нормасы және рентгеносемиотикасы: нормасы; жүректің және ірі тамырлардың тұа біткен ақаулары (ашық артериялық канал, қарыншааралық далда ақауы, жүрекшекаралық далда ақауы, өкпе артериясының стенозы, аортаның коарктациясы, Фалло дәптері, Эбштейн аномалиясы); журе пайдада болған жүрек ақаулары (митральдың стеноз, митральдың жеткіліксіздік, аорталық стеноз, аорталық жеткіліксіздік, үш жақтаулы қақпақшаның жеткіліксіздігі); қан айналымының кіші шенберіндегі тамырлы бұзылулар – тоқырау өзгерістері, гиперволемия, гиповолемия, бастапқы өкпе гипертензиясы
8.	Балалардағы өңеш, асқазан және он ек елі ішек патологиясындағы рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: өңештің дамуындағы ауытқулар; диафрагматикалық жарық; өңештің күйіктері; өңештегі бөгде заттар; асқазанның дамуындағы ауытқулар (атрезия және асқазан стенозы, тұа біткен пилоростеноз және пилороспазм

	()); асқазан жарасы; асқазан ісіктері; асқазандағы бөгде заттар; асқазан мен он екі елі ішектің дивертикулалары; ұйқы безі сақинасы
9.	Балалардағы аш және тоқ ішек патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясының нормасы: энтерит; Крон ауруы ; аш және тоқ ішектегі бөгде заттар; тоқ ішектің атрезиясы; мегаколон; аш және тоқ ішектің дивертикуласы; долихосигма; аш және тоқ ішектің ісіктері; брыжейканың даму аномалиялары; спецификалық емес ойық жаралы колит; ішек өтімсіздігі; қуыс органның перфорациясы
10.	Балалардағы зәр шығару жүйесінің патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: нормасы; зәр шығару жүйесінің дамуындағы ауыткулар (бүйректің агенезиясы және аплазиясы, бүйрек гипоплазиясы, таға тәрізд бүйрек , бүйректің екі еселенуі); Фрейли синдромы; қуық-зәрағарлық рефлюкс; нефроптоз; унесептас ауруы; зәр шығару жүйесінің ісіктері
11.	Балалардағы сүйектер мен бұындардың патологиясы кезіндегі рентгеносемиотиканың нормасы және интерпретациясы: норма; жарақат; жамбастың тұа біткен шығуы; остеохондропатия (Пертес ауруы, Келлер ауруы, Осгуд-Шлаттер ауруы, Шойерман–Май ауруы); сүйектер мен бұындардың қатерсіз және қатерлі ісіктері; сүйектер мен бұындардың жедел және созылмалы қабыну аурулары; қаң және қаннның тұқым қуалайтын жүйелі аурулары (эпифизарлы дисплазия, физарлы дисплазия, спондилодисплазия, метафизарлы дисплазия, диафизарлы дисплазия); бас сүйегінің патологиясы (краниостеноз, микроцефалия, Бас сүйек ішілік қысымның жоғарылауының рентгеносемиотикасы, бас сүйек-ми жарақаты); омыртқа дамуының аномалиялары

Маммологиядағы радиологиялық диагностикалық әдістердің деректерін талдау:

12.	Сүт безі ауруларын диагностикалаудың сәулелік әдістерінің (маммография, томосинтез, сандық контрасты маммография, компьютерлік томография, магниттік-резонансстық томография, позитрондық-эмиссиондық томография/КТ, радиоизотопты диагностика) нормасы және деректерін талдау. BI-RADS жүйесі бойынша маммографиялық жіктеу. Сүт безі қатерлі ісігінің скринингі.
13.	Маммологиядағы диагностиканың интервенциялық әдістері (дуктография, пневмокистография, жіңішке инелі аспирациялық биопсия, сәулелік әдістердің бақылауы мен сүт бездері түзілімдерінің трепан-биопсиясы, вакуумдық-аспирациялық

	резекциялық биопсия, цифрлық маммографтағы стереотаксикалық биопсия, фотодинамикалық сцинтиграфия және фотодинамикалық терапия).
--	--

Балалар мен ересектердегі ультрадыбыстық деректерін талдау:

14.

Қалыпты ультрадыбыстық анатомия және жүрек пен ірі қан тамырлары мен кеуде ағзаларының патологиясы: нормасы, жүректің жүре пайда болған ақаулары (митральды стеноз, митральды жеткіліксіздік, аорталық стеноз, аорталық жеткіліксіздік, үш жактаулы қакпакшаның жеткіліксіздігі); тұа біткен жүрек және ірі қан тамырларының ақаулары (ашық артериялық тұтік, қарынша аралық далда ақау, жүрекшеаралық далда ақауы, өкпе артериясының стенозы, аортаның коарктациясы, Фалло дәпптері, Эбштейн аномалиясы); жүректің бұлшықет өзгерістері – миокард гипертрофиясы, кенейтілген кардиомиопатия; жүрек аневризмасы; перикардит, плевра патологиясы, өкпе ателектазы, пневмония, абсцесс; тамыр патологиясы : аневризмалар, стеноздар, тромбоздар, окклюзиялар , варикозды аурулар, Такаясу ауруы

15.

Қалыпты ультрадыбыстық анатомия және іш қуысы ағзаларының патологиясы: нормасы; бауыр патологиясы (диффузды өзгерістер; цирроз; порталдық гипертензия; порталдық тамыр тромбозы ; майлы инфильтрация; гепатолиенальды синдром; қатерсіз ошактық өзгерістер (гемангиома, ошактық түйіндік гиперплазия, аденона); қатерсіз кисталық түзілімдер (кисталар – тұа біткен, жүре пайда болған жаракаттан кейінгі, паразиттік, қабыну); бауырдың қатерлі ошактық өзгерістері; өт қабының және өт шығару жүйесінің патологиясының (ауытқулар) дамуы; өт тас ауруы; холедохолитиаз; шемен; қабыну аурулары (холецистит, холангит, эмпиема, перивизикалық абсцесс); ісік және гиперпластикалық зақымданулар (полипоз, аденоиматоз, холестероз, нейрофиброматоз, қатерсіз ісіктер және қатерлі ісіктер); көк бауыр патологиясы (даму аномалиялары; кисталар, инфаркт, абсцесс, қатерсіз ісіктер, саркома, спленомегалия, жаракат – гематома, жыртылулар); FAST –шүғыл жағдайлардағы хаттама.

16.

Қалыпты ультра дыбыстық анатомия және бүйректің, несеп ағардың, қуықтың, қуық асты безінің, ұмандың, ішперде асты кеністігінің патологиясы: нормасы, бүйрек патологиясы: бүйректің және жоғарғы несеп жолдарының даму аномалиялары, қуық-несепағар рефлюксі, бүйректің травматикалық зақымдануы, карбункул, пара - және перинефрит, зәр шығару жолында тастар пайда болу ауруы, жоғарғы несеп жолдарының дилатациясы, нефрологиялық аурулар (бүйрек паренхимасының диффузиялық өзгерістері), нефросклероз, ісіктер,

	бүйрек кисталары; күкшік және несеп ағар патологиясы (бүйрек, күкшік пен несеп ағардың дамуындағы ауытқулар; дивертикула, уретроцеле, конкременттер, цистит, жаракат, ісіктер); күкшік асты безінің патологиясы (куықасты безінің қатерсіз ісігі, простатит, қатерлі ісік); сіңір мүшелерінің патологиясы (қабыну процестері, ісіктер, ұрыктың бұралуы, варикоцеле, крипторхидизм).
17.	Қалыпты ультрадыбыстық анатомия және эндокриндік жүйе ағзаларының патологиясы: нормасы; эндокриндік жүйе ағзаларының даму аномалиялары; бүйрекусті безінің патологиясы (гиперплазия, киста, ісіктер); қалқанша безінің патологиясы (диффузды жемсау, түйінді жемсау, киста, ісіктер); паратироид бездерінің патологиясы, ұйқы безінің даму аномалиялары; жедел және созылмалы панкреатит; жедел панкреатиттің асқынудары (псевдокисталар, абсцесс); липоматоз, кисталар, қатерсіз ісіктер, қатерлі ісік, ұйқы безінің диффузды өзгерістері
18.	Қалыпты ультрадыбыстық анатомия және кіші жамбас органдарының гинекологиялық патологиясы: нормасы; даму аномалиялары; жатыр және аналық бездердің ісіктері; аналық бездердің кисталары, кіші жамбас органдарының қабыну процестері, эндометрияның гиперпластикалық процестері, гинекология мен акушериядағы шұғыл жағдайлар. Ұрыктың ақаулары.
19.	Сүт безінің қалыпты ультрадыбыстық анатомиясы және патологиясы: нормасы; сүт безінің қатерсіз және қатерлі ісіктері, сүт безінің дисгормональды аурулары, BI-RADS класификациясы
Балалар мен ересектердегі компьютерлік томография деректерін талдау	
20.	Ересектер мен балалардағы бас, мойын ауруларының компьютерлік томография - семиотикасы: нормасы, даму аномалиялары; гидроцефалия (окклюзиялық; ашық); бас сүйек-ми жаракаты: бас сүйектерінің сынуы (желілік, фронт-базальды); бас сүйек ішіндегі гематомалар (эпидуральды, субдуральды, мишишлік); бас миының соғылуы; бас миының тамыр аурулары және ми қан айналымының бұзылуы (ишемиялық инсульт, геморрагиялық инсульт; субарахноидальды қан құйылу); жұлдын миының, ми және омыртқа аурулары мен зақымдануы (қабыну процестері; дегенеративті аурулар; жұлдынның және омыртқаның травматикалық жаракаттары)
	Ересектер мен балалардағы кеуде күйесі ағзаларының патологиясы компьютерлік томография-семиотикасы (өкпе, плевра, диафрагма, медиастинум, жүрек): нормасы, бронхоэкстаздар, бронхиолиттер, кенірдек және бронх ісіктері (

21.	<p>кательсіз және қатерлі); өкпенің түйінді ісіктері (метастаздар, гранулемалар, гамартома, карциноид, септикалық эмболия, перифериялық қатерлі ісік, кисталар); өкпенің қабыну аурулары (бактериялық және вирустық пневмония, оның ішінде коронавирустық инфекция байланысты пневмония); өкпеде фокальды нығыздалулар (ателектаз, ұйымдастырылатын пневмония, пневмомикоздар, пневмонияға ұксас қатерлі ісік, лимфома, инфаркт, тамырлық мальформациялар); өкпе туберкулезі, өкпе абсцессі, өкпедегі диффузды интерстициальді өзгерістер (ісіну, интерстициальді пневмония, коллагеноздар), саркоидоз, паренхиманың тығыздығы, жоғары өкпедегі диффузды өзгерістер (эзогенді аллергиялық альвеолит, эозинофильді пневмония), паренхиманың тығыздығы, төменгі өкпедегі диффузды өзгерістер (эмфизема), гистиоцитоз, өкпе вакуляризацияның бұзылуы (өкпе артерисының тромбоэмболиясы), қеуде қуысының жарақаты, операция жасалған өкпе, плеврит, эмпиема, мезотелиома, плевраның метастатикалық және паразиттік зақымдануы, плевраның травматикалық өзгерістері; медиастинаның патологиясы (тимус безінің патологиясы (гиперплазия, тимома, қатерлі ісік); ретростеральды жемсау; лимфома; бронхогендік кисталар; перикардиальды кисталар; нейрогендік ісіктер)</p>
22.	<p>Ересектер мен балалардағы іш қуыс ағзаларының және асқазан-ішек жолдары патологиясының компьютерлік томография -семиотикасы: нормасы, іш қуыс ағзаларының даму аномалиялары; бауыр патологиясы: кисталар (карапайым, паразиттік, поликистоз), қатерсіз ісіктер және ісік тәрізді зақымданулар (фокальды стеатоз, гемангиома, фокальды түйіндік гиперплазия, аденоңа, липома, ангиомиолипома, альвеококкоз); қатерлі ісіктер (метастаздар, гепатоцеллюлярлық қатерлі ісік, холангиоцеллюлярлық қатерлі ісік, ісіктер); диффузды аурулар; абсцесс; тамырлы бұзылулар; жарақат; өт қабының және өт жолдарының патологиясы: холецистит; өт тас ауруы; полип; қатерлі ісік (клацкен ісігі); өт жолдарының обтурациясы, холестаз; көкбауыр патологиясы: кистоздық зақымданулар; қатты зақымданулар; жарақат; тамыр аурулары; ұйқы безінің патологиясы : кистоздық түзілімдер; қатты ісіктер; панкреатит (жедел, созылмалы); диффузиялық өзгерістер; жарақат; асқазан-ішек жолдары аурулары (өнеш, асқазан, жіңішке және тоқ ішек); дивертикул, дивертикулез; аппендикулярлы инфильтрат; ішек өтімсіздігі; Крон ауруы; асцит; ісіктер</p>
	<p>Ересектер мен балалардағы зәршығару жүйесінің, бүйрек үсті бездерінің патологиясының</p>

23.	компьютерлік томография-семиотикасы: зәршығару жүйесі мен ішперде артындағы кеңістіктің даму нормасы және аномалиялары; бұйрек патологиясы: гипоплазия, гидронефроз, гематома, тас, поликистоз, қатерлі ісік; несепағар мен қуық патологиясы: тас; дивертикул; уретроцеле, полип, қатерлі ісік; бұйрек үсті безінің патологиясы: гиперплазия, аденона, киста, қатерлі ісік, метастаз
24.	Ересектер мен балалардағы сүйектердің, буындардың, жұмсақ тіндердің патология компьютерлік томография-семиотикасы: сүйектер мен буындардың қалыпты дамуы және аномалиялары; травматикалық зақымданулар; дегенеративті аурулар; қабыну аурулары; ісік аурулары; ісіктер; жұмсақ тіндердің патологиясы
Балалар мен ересектердегі магниттік-резонанстық бейнені талдау:	
25.	Ересектер мен балалардағы бас, мойын, омыртқа бағанасы ауруларының магниттік-резонанстық-семиотикасы: орталық жүйке жүйесінің қалыпты және даму аномалиясы; гидроцефалия (окклюзиялық; ашық); бас сүйек-ми жарақаты: Бас сүйекішілік гематомалар (эпидуральды, субдуральды, миішілік); бас миының соғылуы; бас миының тамыр аурулары және ми кан айналымының бұзылуы (ишемиялық инсульт, геморрагиялық инсульт; субарахноидальды қан құйылу); бас миының демиелинизациялық және инфекциялық аурулары; ми ісіктері (миішілік, ми қабықшалары, селлярлық және периселярлы, пинеальды аймақтағы; артқы бас сүйек шұңқыр); жұлын және омыртқа аурулары мен жаракаттары (жұлын ісіктері; шашыранқы склероз; қабыну процестері; омыртқаның дегенеративті аурулары; жұлын және омыртқаның жаракаттық зақымдануы)
26.	Ересектер мен балалардағы қеуде қуысы ағзалары патологиясының магниттік-резонанстық-семиотикасы (кеуде қуысы, жүрек): қеуде қуысы ағзаларының нормасы мен аурулары; жүрек-тамыр жүйесі дамуының ауытқулары; аневризма
27.	Ересектер мен балалардағы іш қуысы ағзалары патологиясының магниттік-резонанстық-семиотикасы: нормасы; тоқ ішек аурулары (аппендикулярлы инфильтрат, Крон ауруы, ісіктер); бауыр аурулары: диффузиялық зақымданулар, ошақтық зақымданулар (қатерсіз зақымданулар-гемангиома, аденона, қатерлі ісіктер-гепатоцеллюлярлық карцинома, холангіоцеллюлярлық карцинома, метастаздар); өт қабының және өт шығару жолдарының аурулары: холецистит, өт тас ауруы, полип, қатерлі ісік (Клацкен ісігі), өт жолдарының обтурациясы, холестаз; ұйқы безінің аурулары: жедел панкреатит,

	созылмалы панкреатит, панкреонекроз, псевдокиста, ісік; көк бауыр аурулары: спленомегалия, петрификаттар, кисталар, гематома, инфаркт, абсцесс, метастаздар
28.	Ересектер мен балалардағы зәр шығару жүйесінің, ішперде артындағы және жамбас мүшелерінің п а т о л о г и я с ы н ы ң магниттік-резонанстық-семиотикасы: зәр шығару жүйесі мен ішперде артындағы нормасы және аномалиялары: бүйрек, несепағар, қуық, уретра, бүйрек үсті бездері; бүйрек және жоғарғы зәр шығару жолдарының аурулары: гипоплазия, гидронефroz, туберкулез, гематома, тас, киста, поликистоз, қатерлі ісік; несепағар мен қуық аурулары: тас, дивертикул, уретроцеле, полип, қатерлі ісік; бүйрек үсті безінің аурулары: гиперплазия, аденоңа, киста, қатерлі ісік, метастаз, феохромацитома; ретроперитонеальді кеңістіктің аурулары: ірі қан тамырларының аурулары: аневризма, стеноз, тромбоз, ісік тромбозы; лимфа түйіндерінің патологиясы; ісіктер; жатырдың, аналық бездердің, қынаптың, қуық асты безінің, ұрық везикулаларының даму аномалиялары; жатыр аурулары: миома, полип, мойын қатерлі ісігі, дене қатерлі ісігі, эндометрия, саркома қатерлі ісігі; аналық без аурулары: киста, ісіктер, қатерлі ісік; жатыр түтіктерінің аурулары: түзілуі, тубоовариалды түзілуі, қатерлі ісік; простата аурулары: қатерлі ісік
29.	Ересектер мен балалардағы сүйектер, буындар, жұмсақ тіндер патологиясының магниттік-резонанстық-семиотикасы: сүйектер мен ірі буындар дамуының нормасы мен ауытқулары (иық, тізе, шынтақ, білек, жіліншік); сүйек-буын жүйесінің аурулары: жарақаттық закымданулар, дегенеративті аурулар, қабыну аурулары, ісік тәрізді аурулар, ісіктер, жамбастың туа біткен шығуы, остеохондропатия, жұмсақ тіндердің патологиясы
Ядролық медицина, нәтижелерін талдау:	
30.	Кардиологиядағы радионуклидтік диагностика: миокардтың перфузиялық сцинтиграфиясы (жүректің ишемиялық ауруы, миокард инфарктісі), миокардтың метаболизмі мен өміршендігін радионуклидтік зерттеу, жүректің орталық гемодинамикасы мен жиырылу функциясын бағалау
31.	Эндокринологиядағы радионуклидтік диагностика: қалқанша безінің аурулары, паратироид безінің аурулары, бүйрек үсті безінің аурулары
32.	Созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі, бүйрек және қуық патологиясының радионуклидтік диагностикасы; бүйрек патологиясы кезіндегі ренограмма түрлері, бүйректің динамикалық

	сцинтиграфиясы, несеп-тас ауруы, пиелонефрит, бүйрек ісіктері; радионуклидтік цистография
33.	Сүйек жүйесі патологияның радионуклидтік диагностикасы: метастаздар, бастапқы ісіктер
34.	Онкологиядағы позитрондық-эмиссиондық томография-компьютерлік томография нәтижелерін талдау
Ағзалар мен жүйелер ауруларының кешенді сәулелік диагностикасының нәтижелерін талдау:	
35.	Торакальды радиология: кеуде қуысының, сұт бездерінің патологиясы
36.	Абдоминальды радиология: ішқұ уысының және ретроперитонеальді кеңістіктің патологиясы
37.	Нейрорадиология: ми және жұлын патологиясы
38.	Кардиорадиология: жүрек және ірі қан тамырларының патологиясы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Рентгенологиялық зерттеу әдістерін жүргізу және талдау	10
2.	Сұт безінің радиологиялық зерттеулерін жүргізу және талдау	10
3.	Ересектер мен балалардағы ағзалар мен жүйелерді зерттеудің ультрадыбыстық әдістерін жүргізу және талдау	10
4.	Ересектер мен балалар ағзалары мен жүйелеріне компьютерлік томографияны жүргізу және талдау	10
5.	Ересектер мен балалар ағзалары мен жүйелеріне магнитік-резонанстық томография жүргізу және талдау	10
6.	Радионуклидтік диагностика, позитрондық-эмиссиондық томография / компьютерлік томография, позитрондық-эмиссиондық томография / магнитік-резонанстық томография әдістерін жүргізу және талдау	10
7.	Кешенді сәулелік тексеру (екі немесе одан да көп сәулелік әдістердің үйлесімі)	10

Медициналық және
фармацевтикалық

мамандыктар бойынша жогарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
37-косымша

"Ересектердің, балалардың ревматологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың ревматолог-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Амбулаториялық-емханалық ревматология, ересектердің	26
	Амбулаториялық-емханалық ревматология, балалардың	26
	Стационардағы ревматология, ересектердің	42
	Стационардағы ревматология, балалардың	40
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жедел ревматикалық қызба. Ревматикалық хорея. Балалардағы ревматикалық жүрек ақаулары
2.	Дәнекер тіннің жүйелік аурулары. Жүйелі қызыл жегі. Жүйелі склеродермия. Ювенилді склеродермия. Идиопатиялық қабыну миопатиялар. Ювенилді дерматомиозит. Ревматикалық полимиалгия. Рецидивті полихондрит. Шегрен синдромы мен ауруы. Екіншілік антифосфолипидті синдром
3.	Жүйелі васкулиттер: түйінді полиартериит, полиангииит пен гранулематоз, гигантты жасушалы артериит, спецификалық емес аортартериит, эозинофилді полиангииитпен гранулематоз, микроскопиялық полиангииит, Бехчет ауруы, шырышты – терілік – бездік синдром, Гудпасчер синдромы, криоглобулинемиялық васкулит, геморрагиялық васкулит. Коган синдромы

4.	Айқасты (overlap) синдром. Дәнекер тіннің аралас аурулары
5.	Ревматоидты артрит. Ересектердегі Стилл ауруы. Ювенилді идиопатиялық артрит
6.	Спондилоартриттер. Псориаздық артрит. Реактивті артрит. Постстрептококкты артрит. Ішектің қабынулық аурулары кезіндегі артриттер (спецификалық емес ойық жаралы колит, Крон ауруы, Уиппл ауруы).
7.	Анкилоздаушы спондилит. Ювенилді спондилоартрит
8.	Тұқым қуалайтын коллагенопатиялар. Эллерс-Данлос синдромы. Марфан синдромы
9.	Басқа аурулар кезіндегі ревматикалық көріністер (эндоクリндік, гематологиялық, инфекциялық)
10.	Микрокристалдық артриттер. Подагра. Кальций пирофосфаттары кристалдарының жинақталу ауруы. Негізгі кальций фосфаттары кристалдарының жинақталу аурулары.
11.	Остеоартрит
12.	Остеопороз
13.	Фибромиалгия
14.	Панникулиттер
15.	Аутоқабынулық синдромдар

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Бұындардың қызметін физикалды зерттеу, тест жүргізу, функционалдық индекстерді талдау	200
2.	Шеткегі тамырлардың жағдайын бағалау	100
3.	Стандартты және қосымша тіркемелерде электрокардиография жүргізу және оны талдау	50
4.	Реанимациялық іс-шаралар жүргізу: жүрек-өкпе реанимациясы (BLS) (симуляциялық технологиялар)	10
5.	Қан тобын, резус фактор, донор мен реципиент қанының үйлесімділігі сынамаларын (тәлімгер бақылауымен) анықтау	10
6.	Биологиялық сынама, трансфузия алдындағы жеке сынамаларды жүргізу (тәлімгер бақылауымен)	10

7.	Гемокомпонентті және инфузиялық-трансфузиялық терапия жүргізу (тәлімгер бақылауымен)	10
8.	Гендік-инженерлік биологиялық препараттардың көктамыр ішілік инфузиясын, тері астылық инъекциясын жүргізу (тәлімгер бақылауымен)	30
9.	Диагностикалық және емдік мақсатта буындардың пункциясын жүргізу (эвакуациялау, дәрілік препараттарды енгізу) (тәлімгер бақылауымен)	15
10.	Синовий сұйықтығын зерттеу нәтижесін талдау	15
11.	Эхокардиография нәтижелерін талдау	20
12.	Перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық допплерографиясының нәтижелерін талдау	20
13.	Буындарды ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін талдау	30
14.	Буындардың және аксиалды қанқаның рентгенографиясы, магнитті резонансты томографиясы, компьютерлік томографиясы және денситометрия нәтижелерін талдау	50
15.	Электромиография нәтижелерін талдау	5
16.	Органоспецификалық аутоантиденелерді иммунологиялық зерттеу нәтижелерін талдау	100
17.	Тері-бұлшықет биоптатын морфологиялық зерттеу нәтижелерін талдау	5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 38-косымша

"Сот-медициналық сараптама" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Сот-медициналық сарапшы дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
	Сот-медициналық сараптаманың процессыалдық және ұйымдастыру сұраптары	3
	Мәйіттің сот-медициналық сараптамасы	12
	Түрлі сыртқы әсерлерден болатын жарақаттар мен өлім	48
	Тірі тұлғалардың сот-медициналық сараптамасы	26
1)	Сот-медицинасындағы медико-криминалистік және фотографиялық зерттеу әдістері	14
	Биологиялық объектілердің сот-медициналық сараптамасы	14
	Гистологиялық объектілердің сот-медициналық сараптамасы	14
	Медицина қызметкерлерінің кәсіптік құқық бұзушылықтары бойынша сот-медициналық сараптама	3
2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Көлік жарақатының сот-медициналық сараптамасы
2.	Мотоцикл жарақаты
3.	Темір жол жарақаты
4.	Авиациялық жарақат
5.	Тракторлық жарақат
6.	Биіктікten құлау
7.	Өткір құралдармен закымдану
8.	Атылған оқтан болған закымдарды сот-медициналық сипаттау және бағалау
9.	Жарылыс жарақаты
10.	Механикалық асфиксия
11.	Обтурациялық асфиксия

12.	Қолмен қылқындыру
13.	Компрессиялық асфиксия
14.	Жабық кеңістіктегі ауада оттегінің жетіспеушілігінен болатын асфиксия
15.	Суга бату
16.	Жоғары және төмен температураның әсерінен болатын денсаулықтың бұзылуы және өлім
17.	Техникалық электрдің әсерінен болатын денсаулықтың бұзылуы және өлім
18.	Найзагайдың әсерінен болатын денсаулықтың бұзылуы және өлім
19.	Сәулелі энергия әсерінен болатын денсаулық бұзылуы және өлім
20.	Жоғары және төмен барометриялық қысымның әсерінен болатын денсаулық бұзылуы және өлім
21.	Улану кезіндегі сот-медициналық диагностика
22.	Бактериялық және бактериялық емес тағамдық улануы
23.	Кенеттен болған өлімнің сот-медициналық диагностикасы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Мәйітті табылған жерде карау (окиға болған жерде)	50
2.	Биологиялық өлім фактісі мен өлім мерзімін анықтау және негіздеу	100
3.	Өлімнің әртүрлі түрлері кезіндегі мәйіттің сот-медициналық сараптамасы	100
4.	Бөлшектелген және қаңқалы мәйіттерді сараптау	2
5.	Эксгумация және мәйітті қайта зерттеу	2
6.	Ұрықтар мен нәрестелер мәйітінің сот-медициналық сараптамасы	2
7.	Ауа және газ эмболиясына гидростатикалық сынамалар жүргізу (өкпе және ақазан-ішек)	20
8.	Сот-медициналық сарапшының корытындысына коса берілетін суреттерді (фотокестелер, схемалар) рәсімдеу	50
9.	Материалды алу және зертханалық зерттеулер нәтижелерін түсіндіру	100

10.	Сарапшының қорытындысын рәсімдеу, сот-медициналық диагнозды және қорытындыларды түжірымдау	100
11.	Жәбірленушіні, мәйітті, микро және макропрепараттарды суретке түсіру	50
12.	Закымдар мен іздерді сипаттау, елшеу, оптикалық құралдардың көмегімен макро және микроскопиялық зерттеу	20
13.	Дақтарда қанның бар-жоғын анықтау үшін және қанниң түрлік, топтық, типтік және жыныстық ерекшелігін зерттеу	10
14.	Сүйектер бойынша адамның жынысын, жасын және жеке ерекшеліктерін анықтау	5
15.	Денсаулыққа келтірілген зиянның ауырлық дәрежесін және жалпы енбекке қабілетлікten айырылу пайызын анықтау үшін тірі тұлғаларға сараптама жүргізу	100
16.	Жыныстық қылмыстар кезінде сот-медициналық сараптама жүргізу	5
17.	Медициналық құжаттама бойынша сот-медицинскандық сараптама жүргізу	20

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 39-қосымша

"Төтенше жағдайлар мен апattар медицинасы" мамандығы бойынша резидентураның ұлгілік оку бағдарламасының күрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Төтенше жағдайлар мен апattар медицинасының дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Шұғыл терапия және педиатрия	11
	Шұғыл хирургия	11

	Шұғыл травматология	11
	Апарттар медицинасындағы аnestезиология негіздері	11
1)	Апарттар медицинасы қызметін үйымдастыру және оның қызметінің негіздері	23
	Апарттар эпидемиологиясы	12
	Төтенше жағдайлар кезінде азаматтық корғау және медициналық көмекті үйымдастыру	15
	Токсикология және радиобиология	15
	Төтенше жағдайлар кезіндегі жедел жәрдем	25
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жарақаттар
2.	Бас жарақаттары (бас сүйек пен бет сүйектерінің сынықтарын, бас сүйек жүйкелерінің, көз және көз салдарының закымдануын, бас сүйек ішілік жарақаттарды қоса алғанда)
3.	Ішкі органдардың жарақаттары
4.	Мойын мен кеуде қуысының жарақаттары
5.	Омыртқа жарақаттары
6.	Іштің, арқаның төменгі бөлігінің, жамбас сүйектерінің жарақаттары
7.	Жоғарғы және төменгі аяқ-қолдың жарақаттары
8.	Ұзақ қысылу синдромы (Краш-синдром)
9.	Уланулар және сыртқы себептер әсерінің басқа да салдары
10.	Әртүрлі этиологиядағы жіті уланулар (дәрілік заттар, дәрі-дәрмектер, улы техникалық заттар, уытты химиялық заттар) және сыртқы себептердің уытты әсері
11.	Үсу
12.	Термиялық және химиялық күйіктер
13.	Өскери уландырығыш заттар
14.	Анафилактикалық шок
15.	Ас қорыту органдарының аурулары мен жай-күйі

16.	Перитонит
17.	Жедел панкреатит
18.	Ішектің өтімсіздігі
19.	Жедел аппендицит
20.	Өнеш, ақазан және ішек перфорациясы
21.	Қысылған жарық
22.	Жедел холецистит
23.	Ақазан-ішектен қан кету
24.	Ақазан және он екі елі ішектің ойық жарасының асқынуы
25.	Жұқпалы және паразиттік аурулар
26.	Жіті ішек инфекциялары
27.	Жіті вирустық гепатит
28.	Дифтерия
29.	Ая-тамшы инфекциялары
30.	Менингококтық инфекция
31.	Ботулизм
32.	Жүйке жүйесі мен сезім мүшелерінің аурулары
33.	Эпилепсия ұстамасы, эпилептикалық статус
34.	Орталық және перифериялық жүйенің жіті қабыну процестері
35.	Жіті қабыну процестері және құлақ, тамақ, мұрын жарақаттары
36.	Ми қан айналымының жіті бұзылуы
37.	Қан айналымы жүйесінің аурулары
38.	Жедел жүрек жеткіліксіздігі (жүрек демікпесі, өкпенің ісінуі)
39.	Жедел коронарлық синдром
40.	Артериялық гипертензия (гипертониялық криздер)
41.	Миокардтың жіті инфарктісі
42.	Жүрек ырғағының және өткізгіштіктің жіті бұзылуы
43.	Өкпе артериясының тромбоэмболиясы, жіті тромбоз
44.	Несеп-жыныс жүйесінің аурулары
45.	Бүйрек шаншуы
46.	Зәрдің жедел кідіруі
47.	Жедел акушерлік-гинекологиялық патология
48.	Қан кету
49.	Босандыру
50.	Тері, тері асты клетчаткасының, бұлшықеттердің, сүйектердің, буындардың аурулары
51.	Терінің, тері асты клетчаткасының, бұлшықеттердің, сүйектердің, буындардың жіті қабыну аурулары

Практикалық дағдыларды, манипуляцияларды, емшараларды менгеру

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Зардап шегушіге алғашқы тексеруді жүргізу дағдылары	20
2.	Зардап шегушіге диагностикалық зерттеулерді негізді тағайындау дағдылары	10
3.	Зардап шегушіге диагностикалық зерттеу нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу.	10
4.	Аурулардың халықаралық класификациясы-10 сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары	10
5.	Патологиялық процесті анықтаған кезде органның немесе жүйенің функционалдық жетіспеушілігінің деңгейін бағалау дағдысы	10
6.	Зардап шеккендерге білікті медициналық көмек көрсетуді үйімдастыру дағдылары	10
7.	Зардап шегушіге амбулаториялық емдеуді тағайындау дағдылары	20
8.	Науқастарды диспансерлеу дағдылары	50
9.	Зардап шегушіні емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу	50
10.	Зардап шегушіні емдеуге жатқызу үшін құжаттарды рәсімдеу дағдысы	20
11.	Зардап шеккендер үшін дәрілік заттарға қажеттілік көлемін қалыптастыру дағдылары	20
12.	Инфекциялық ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы мұddeлі тараптарды уақытылы хабардар ете білу	10
13.	Қыска мерзімде зардап шеккендердің көп санына тексеру жүргізу және медициналық көмек көрсету дағдылары	10
	Патологияның белгіленген және ықтимал белгілері негізінде	

14.	закымдануды диагностикалау дағдылары	10
15.	Қарапайым аспаптық-зертханалық зерттеу әдістерін пайдалана отырып, зардап шеккендерді медициналық сұрыптауды жүргізу дағдылары	20
16.	Өмірлік көрсеткіштері бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыра білу	10
17.	Жарақаттар; қан кету; жарақаттану; ұзак жаншу синдромы; тыныс алудың бұзылуы (асфиксия); уланулар; термиялық закымданулар және электр жарақаттары; жіті жүқпалы аурулар кезінде медициналық көмек көрсету дағдылары	50
18.	Эвакуациялау, тамақтану, зардап шеккендерді сыртқы ортаниң қолайсыз факторларынан қорғау мәселесін жедел шеше білу	5
19.	Жалпы, медициналық, радиациялық, химиялық, эпидемиологиялық жағдайды бағалай білу және осындай бағалау үшін қажетті аспаптарды, құрылғылар мен есептеулерді колдана білу	5
20.	Түрлі төтенше жағдайлар ошақтарында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыра білу	5
21.	Төтенше жағдайлар кезінде халықты емдеу-эвакуациялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру негіздерін білу	5
22.	"Төтенше жағдайлар және апаттар медицинасы" мамандығы шенберінде зардап шегушіні стационарға шұғыл емдеуге жатқызууды жүзеге асыру дағдылары	5
23.	Зардап шегушіге шұғыл білікті медициналық көмек көрсету дағдылары	5
24.	Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдысы	5

25.	Зардап шегушінің стационарның реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары	5
26.	Патологиялық жағдайды дамытудың ықтимал баламалары бойынша зардап шегушіге кеңес беру дағдылары	5
27.	Зардап шегушіні алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін тандау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары	5
28.	Күрделі емдеу-диагностикалық емшараларды жүргізуге акпараттандырылған келісім алу дағдысы	10
29.	Зардап шегушіні патологиялық жағдайды сәтті диагностикалау және емдеу үшін қажетті ережелерге оқыту дағдылары	10
30.	Төтенше жағдайлар немесе апattар кезінде зардап шегушіге (зардап шеккендер немесе ауыргандар жаппай пайда болған жағдайда) мамандандырылған медициналық көмек көрсете алу	5
31.	Адамдардың жаппай шоғырлануына байланысты спорттық және басқа да іс-шараларды өткізу кезінде халықты медициналық қамтамасыз ету	5
32.	Мамандандырылған медициналық көмек көрсете дағдылары	5
33.	Жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізе алу	10
34.	"Төтенше жағдайлар және апattар медицинасы" мамандығы шенберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер іci мамандарына кеңес беру дағдылары	20
35.	"Төтенше жағдайлар және апattар медицинасы" мамандығы шенберінде алгоритмдер бойынша оның арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары	20

36.

Консилиумдарда, клиникалық
конференцияларда ұсынылатын
тактиканы таныстыру дағдылары

5

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
40-қосымша

"Терапия" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Терапевт-дәрігер

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндепті компонент	134
1)	Амбулаторлы-емханалық терапия	46
	Ауруханадағы терапия	88
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оку бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп тараған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Пневмония
2.	Бронхиальды демікпе
3.	Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы
4.	Бронхиттер
5.	Бронхоэктаздық ауру
6.	Плевриттер
7.	Тынысалу жеткіліксіздігі
8.	Жүректің өкпелік ауруы (өкпелік гипертензия, өкпелік жүрек, өкпе артерияның тромбоэмболиясы)
9.	Генезі анықталмаған қызба. Сепсис
10.	Жедел аллергоздар. Анафилактикалық шок
11.	Артериальды гипертензиялар (эссенциальды және симптоматикалық артериальды гипертензия)
12.	Жүректің созылмалы ишемиялық ауруы.
13.	Жедел коронарлы синдром. Миокард инфаркті және оның асқынулары
14.	Кенеттен жүрек тоқтау өлімі
15.	Жүрек ырғағының және өткізгіштігінің бұзылышы

16.	Миокардиттер
17.	Жүректің жүре пайда болған ақаулары. Жүректің ревматикалық аурулары.
18.	Жүректің туа пайда болған ақаулары
19.	Кардиомиопатиялар (біріншілік, екіншілік)
20.	Инфекциялық эндокардит
21.	Жүрек жеткіліксіздігі (жедел, созылмалы)
22.	Метаболикалық синдром
23.	Функциональды гастроинтестинальды бұзылыстар (функциональды диспепсия, өт қабының және Одди сфинктерінің функциональды бұзылыстары, тітіркенген ішек синдромы)
24.	Гастроэзофагеальды рефлюксі ауру
25.	Созылмалы гастрит
26.	Асқазан және он екі елі ішектің ойық жара ауруы
27.	Созылмалы холецистит. Өт-тас ауруы
28.	Созылмалы панкреатит
29.	Созылмалы гепатиттер (вирусты, вирусты емес) генез
30.	Бауыр циррозы
31.	Ішектің қабыну аурулары (жаралы колит, Крон ауруы)
32.	Тапшылықты анемиялар (теміртапшылық, В-12-витамин тапшылығы, фолий тапшылығы)
33.	Апластикалық анемиялар
34.	Гемолитикалық анемиялар
35.	Тромбоцитопениялар
36.	Коагулопатиялар (гемофилиялар, Виллебранд ауруы, К витамині тапшылығы)
37.	Тромбофилия
38.	Тамыр ішіндең қанның шашыранды үю синдромы
39.	Лейкоздар (жедел, созылмалы)
40.	Ревматоидты артрит
41.	Жүйелі склеродермия
42.	Жүйелі қызыл жегі
43.	Дерматомиозит
44.	Серонегативті спондилоартропатиялар
45.	Инфекционды артриттер
46.	Остеоартрит
47.	Подагра
48.	Остеопороз
49.	Қант диабеті
50.	Гипотиреоз

51.	Тиреотоксикоз
52.	Аутоимунды тиреоидит
53.	Гиперкортицизм
54.	Бүйрекүсті безінің жеткіліксіздігі
55.	Зэр шығару жолдарының асқынбаган және асқынған инфекциясы
56.	Жедел және созылмалы тубулоинтерстициалды инфекциялар
57.	Гломерулярлы аурулар. Гломерулонефриттер
58.	Бүйректің жедел зақымдануы
59.	Созылмалы бүйрек ауруы

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
Өздігінен орындауга:		
1.	Пикфлюметрия	20
2.	Спейсерлер және небулайзерлерді, мөлшерленген аэрозольды ингаляторларды қолдану	20
3.	Пульсоксиметрия	50
4.	Оттегі концентраторын қолдану техникасы	20
5.	Электрокардиография (тіркеу және талдама жасау)	30
6.	6-минуттық жүріс тесті	30
7.	Ацетонурия, гликемияны экспресс-зерттеу	30
8.	Бүйрек қызметін бағалау және есептеу	50
9.	Альбуминурия дәрежесін және альбумин/креатинин қатынасына талдама жасау	30
10.	Протеинурия дәрежесін және акуыз/креатинин қатынасына талдама жасау	30
11.	Инсулиннің мөлшерін есептеу. Емдәм режимін тағайындау, гликемияны бақылау және инсулинді қабылдауды бақылау.	30
12.	Шумақтық сұзілу жылдамдығын есептеу	50
13.	Гемокомпоненттік және инфузиондық терапия	20
14.	Жүрек-өкпелік реанимация	10
15.	Электрлік дефибрилляция	10

	Нәтижелерге талдама жасау:	
16.	Жалпы клиникалық, биохимиялық, иммунологиялық және микробиологиялық зерттеулер	100
17.	Ішкі ағзалар аурулары кезіндегі цитологиялық және гистологиялық зерттеулер	20
18.	Қанның газдық құрамы	20
19.	Ішкі аурулар, және буындардың компьютерлік томография/магнитті-резонансты томография, рентгенологиялық зерттеулері	100
20.	Ішкі ағзалар, буындардың ультрадыбыстық зерттеуі	100
21.	Ішкі ағзалардың эндоскопиялық зерттеуі	30
22.	Эхокардиография	
23.	Қан қысымына тәулік бойы мониторинг жүргізу, артериялық қысымды үйде мониторлау	60
24.	Холтер бойынша электрокардиография мониторлау	30
25.	Бронходилатационды сынамамен спирография	30
	Оқытуышының нұсқаулығымен орындау:	
26.	Коникотомия	5
27.	Плевральды пункция	5

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оку
бағдарламасына
41-қосымша

"Терапиялық стоматология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Стоматолог-терапевт дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Ауыз күйсінде емдік араласулар кезіндегі жергілікті анестезия	18

	Модуль "Тістің қатты тіндерінің аурулары"	
	Тістің қатты тіндерінің тіскегілік аурулары	20
1)	Тістің қатты тіндерінің тіскегілік емес аурулары	21
	Модуль "Ұлпа және периодонт аурулары"	
	Tic ұлпасы аурулары	16
	Периодонт аурулары	16
	Модуль "Пародонт және ауызқуысы шырышты қабық аурулары"	
	Пародонт аурулары	15
	Ауызқуысы шырышты қабық аурулары	28
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Гипоплазия
2.	Гиперплазия
3.	Флюороз
4.	Сына тәрізді ақау
5.	Кіреуке эрозиясы
6.	Тістің қатты тіндерінің некрозы
7.	Тістің қатты тіндерінің патологиялық қажалуы
8.	Гиперестезия
9.	Тіскегі(бастапқы, беткей, орта, терен)
10.	Ұлпа қабынуы (жедел, созылмалы, созылмалының өршүі)
11.	Периодонтит (жедел, созылмалы, созылмалының өршүі)
12.	Қызыл иек қабынуы (катаральды, жаралы, гипертрофиялық)
13.	Пародонтит (женіл, орта, ауыр дәрежелі)
14.	Пародонтоз (женіл, орта, ауыр дәрежелі)
15.	Ауыз қуысының шырышты қабығының жарақаттары (механикалық, термиялық, химиялық, физикалық)
16.	Лейкоплакия (жазық, эрозиялық-ойық жаралы, веррукоиды, Таппейнер, жұмсақ)

17.	Ауыз шырышты қабығының саңырауқұлакты зақымдануы (жедел, созылмалы кандидоз)
18.	Венсанның ойық жаралы өліеттенген гингивостоматиті
19.	Ауыз қуысының шырышты қабығының вирустық аурулары (жедел герпестік стоматит, созылмалы қайталарапанатын герпес, қарапайым үшінк, белдеме теміреткі)
20.	Көптүрлі жалқықты эритема
21.	Созылмалы қайталарапанатын афтозды стоматит (Сеттон афтасы, Бехчет синдромы, Турен афтозы)
22.	Қызыл жалпақ теміреткі (типтік, атипті, экссудативті-гиперемиялық, буллезді, эрозиялық-ойық жаралы және гиперкератотикалық түрлері)
23.	Күлбіреуікше (акантолитикалық және акантолитикалық емес)
24.	Глоссалгия
25.	Хейлиттер (ангулярлық, гландулярлық, эксфолиативтік хейлит, хейлодиния, жарықтар)
26.	Глосситтер (десквамативті, түкті қара, ромб тәрізді, қатпарлы)
27.	Ауыз қуысының шырышты қабығының және еріннің қызыл шекарасының обыралды аурулары (Боуз ауруы, сүйелге ұқсас обыр алды ісік, Манганотти хейлиті, шектелген қатерлі ісік алдындағы гиперкератоз)

Практикалық дағдылар, манипуляциялары, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, кез-келген жастағы науқасты стоматологиялық тексеруден өткізе алу	20
2.	Цитологиялық, бактериологиялық, биохимиялық, иммунологиялық зерттеулер үшін биоматериал алу білу	2
3.	Ұлпаның өміршешендігін сақтауға мүмкіндік беретін әдістер көмегімен тістің қатты тіндерін егеп тазалау	15
4.	Блэк бойынша түрлі класстар бойынша кариозды қуыстарды егеп тазалау	15

5.	Клиникалық жағдайға байланысты пломбалық материалды таңдау және салу	15
6.	Емдік және оқшаулагыш төсемдерді сала білу	10
7.	Цементтен, Композитті материалдан, ормокерден, компомерден уақытша және тұрақты пломба салу білу	15
8.	Жағдайға байланысты әртүрлі пломбалық материалдармен түйісу пунктін қалпына келтіру білу	5
9.	Тістің жоғалған формасы мен қызметін қалпына келтіру білігі	15
10.	Тіскегі қуысының орналасуына байланысты әртүрлі тістерде біріншілік эндодонтиялық жол қалыптастыру	10
11.	Түбір өзектерді өңдеудің әртүрлі тәсілдерін жүргізе алу	10
12.	Әр түрлі толтыру материалдарын қолдана отырып, түрлі әдістермен түбір өзектерінің обтурациясын жүргізу	10
13.	Бір түбірлі және көп түбірлі тістерге эндодонтиялық емдеу жүргізе алу	10
14.	Аппликация, қатпайтын және қататын пародонтальды таңғыштар, үлдірлі таңғыштар сала білу	3
15.	Пародонт қалтасының жабық кюретажын жүргізе алу	1
16.	Ауыз қуысының шырышты қабығының ауруларында ауыз қуысының шырышты қабығын өндей білу	2

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 42-қосымша

"Ересектердің, балалардың травматология-ортопедиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың травматолог-ортопед дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
	Міндетті компонент	200
	Ересектердің амбулаториялық-емханалық травматология және ортопедиясы	20
	Стационардағы травматология және ортопедия, ересектер-1	48
1)	Стационардағы травматология және ортопедия, ересектер-2	68
	Стационардағы травматология және ортопедия, ересектер-3	8
	Балалардың амбулаториялық-емханалық травматология және ортопедиясы	26
	Стационардағы травматология және ортопедия, балалар	30
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Сүйек тінінің регенерациясы
2.	Сынулар бітісінің бұзылуы (баяу бітісу, жалған буындар)
3.	Ампутациялар (түрлері, көрсетілімдері). Протездеу
4.	Травматология және ортопедиядағы оңалту
5.	Жаракаттық шықпалар
6.	Сіңірлердің закымдануы
7.	Бұлышқеттердің закымдануы
8.	Перифериялық нервілердің закымдануы
9.	Қол-аяқтың магистралдық тамырларының закымдануы
10.	Бас пен мидың жабық жаракаты
11.	Кеуденің закымдануы
12.	Іштің закымдануы
13.	Омыртқа бағанының закымдануы
14.	Жамбас сүйектерінің закымдануы
15.	Иықусті закымдануы
16.	Иық закымдануы

17.	Білектің зақымдануы
18.	Қол ұшы сүйектерінің сынуы мен шығуы
19.	Үршықтың зақымдануы
20.	Тізе буынның зақымдануы
21.	Жіліншіктің зақымдануы
22.	Аяқ басы сүйектерінің сынуы мен шығуы
23.	Сүйектер мен буындардың ашық зақымдануы
24.	Көп жаракат
25.	Күйік жарақаты (электржарақаты, химиялық күйіктер, радиоактивті сәулелену)
26.	Суықтан болған жаракат. Үсік
27.	Тірек-қымыл аппараты зақымдануларының асқынудары (травматикалық шок, тромбоэмболия, майлы эмболия, бүйректің жіті жеткіліксіздігі, жарақаттан кейінгі және операциядан кейінгі остеомиелит)
28.	Жүйелік аурулар және қаңқаның туа біткен деформациялары
29.	Сүйектің ісіктепі
30.	Остеохондропатиялар
31.	Салдану деформациялары
32.	Шорбуын
33.	Омыртқа бағанының деформациялары
34.	Мойын мен көкірек деформациялары
35.	Қол деформациялары
36.	Аяқ деформациялары
37.	Сүйектер мен буындар туберкулезі
38.	Ревматоидты артрит
39.	Орфандық аурулар

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, рәсімдер

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Жүрек-өкпе реанимациясы және BLS қағидаттары	5
2.	Өкпекап қуысының пункциясы және дренаждау	10
3.	Тромбоз бен майлы эмболияның алдын алу және емдеу	10
4.	Инфекциялық асқынудардың алдын алу және емдеу	10
5.	Компартмент синдромының емдеу	5
6.	Бас, көкірек, құрсақ қуысы және тірек-қымыл аппаратының	40

	закымданулары бар науқастарды зерттеп-қарая	
7.	Ортопедиялық патологиясы бар пациенттерді зерттеп-қарая	40
8.	Сүйектер сынуларының, блокадаларының, репозициясының ауырсынуын басу	20
9.	Гипс таңғыштарын салу	50
10.	Қанқа созғышын салу	20
11.	Орган жілік, жіліншік, иық, білектің сынуларында сыртқы бекіту аппаратын салу	5
12.	Бұындар пункциясы және буын ішілік инъекциялар	30
13.	Бұындардың шығуын орнына салу	20
14.	Ашық сынуды, жараны біріншілік хирургиялық емдеу	20
15.	Артродез	3
16.	Ампутация	5
17.	Ұршақ буынның шұғыл артропластикасы	5
18.	Бұындар артроскопиясы	5
19.	Жұмсақ тіннің қатерсіз ісігін резекциялау	5
20.	Сүйек тіннің қатерсіз ісігін резекциялау	3
21.	Қол-аяқ сынуларын консервативті емдеу	10
22.	Тұтік тәрізді сүйектердің сүйек үсті остеосинтезі	10
23.	Тұтік тәрізді сүйектердің сүйекшілік интрамедуллярлық остеосинтезі	10
24.	Бұғана остеосинтезі	5
25.	Білезік және қол ұшы сынуларындағы остеосинтез	2
26.	Шынтақ өсіндісінің остеосинтезі	5
27.	Тобық остеосинтезі	20
28.	Тізетобық остеосинтезі	10
29.	Топай сүйек остеосинтезі	2
30.	Өкше сүйек остеосинтезі	5
31.	Табан сүйектері және аяқ бақайларының остеосинтезі	10
32.	Шықпаларды ашық орнына салу	5
33.	Бандаждарды салу	15

34.	Фистулография. Созылмалы остеомиелит кезінде жыланкөзді кесіп алып тастау	5
35.	Жіті остеомиелит кезіндегі ашу және дренаждау	5
36.	Жарақаттық және операциядан кейінгі жараларды хирургиялық өндеу	10
37.	Зертханалық-аспалтық зерттең-қараулар деректеріне түсінік беру	5
38.	Тері аутодермопластикасы	20
39.	Қол-аяқтың үсігі кезінде артерия ішілік енгізу	5
40.	Навигациясы бар бұғаттаушы "Гамма" шегені құрастыру	5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 43-косымша

"Ересектердің, балалардың урология және андрологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың уролог-андролог дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
1)	Міндетті компонент	200
	Урология	55
	Андрология	20
	Онкоурология	18
	Балалар урологиясы	35
	Фтизиоурология	5
	Эндоурология	32
	Урологиядағы сәулелік, ультрадыбыстық диагностика	15
	Амбулаторно-поликлиникалық урология	20
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Зәр шығару жүйесінің спецификалық емес қабыну аурулары (жедел, созылмалы пиелонефрит; жедел, созылмалы цистит). Паранефрит
2.	Ерлердегі жыныс жүйесінің спецификалық емес қабыну аурулары (простатит, орхит, эпидидимит, везикулит, фуникулит, баланит, баланопостит)
3.	Несеп-тас ауруы
4.	Зәр шығару жүйесінің аномалиялары
5.	Ерлер жыныс жүйесінің аномалиялары
6.	Бүйрек, қуық, ұма ағзалары және ер жыныс мүшесінің ісіктері
7.	Қуық асты безінің қатерсіз гиперплазиясы және қатерлі ісігі
8.	Ерлер бедеулігі
9.	Эректильді дисфункция
10.	Пейрони ауруы. Приапизм
11.	Ерте жастағы андрологиялық аурулар (синехия, фимоз, атальқ бездің шемені, гипогонадизм, гинекомастия, варикоцеле)
12.	Несеп-жыныс жүйесінің паразиттік аурулары
13.	Несеп-жыныс жүйесінің жаракаттары
14.	Жедел және созылмалы бүйрек жетіспеушілігі
15.	Әйелдердегі дизурія ерекшеліктері
16.	Несеп-жыныс жүйесінің туберкулезі

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, рәсімдер

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Әртүрлі бекіту әдістерімен уретралды катетерді орнату	200
2.	Ерлерде қуықты металл катетермен катетеризациялау	20
3.	Дәрілік препараттармен қуық инстилляциясы	100
4.	Дәрілік препараттармен уретра инстилляциясы	100
5.	Қуық асты безін және тік ішекті ректалды тексеру	150
6.	Секрет (бөлінді, жағынды) алумен қуық асты безінің массажы	50
7.	Уретрадан жағынды алу	50

8.	Несеп-жыныс жүйесі органдарын ультрадыбыстық зерттеу және трансректалды ультрадыбыстық зерттеу интерпретациясы	200
9.	Урограмма интерпретациясы	150
10.	Ретроградты уретерография	100
11.	Антеградты уретерография	50
12.	Цистография және уретерография жасау	50
13.	Цистолитотомия	20
14.	Вазорезекция	10
15.	Парафимоз кезіндегі оперативтік және консервативтік ем	5
16.	Медициналық және салттық көрсеткіштер бойынша циркумцизия	10
17.	Сыртқы жыныс мүшелерінің катерсіз түзілістерін кесу	20
18.	Иванисевич, Яковенко операциялары	20
19.	Цистоскопия, уретроскопия	10
20.	Несепағар катетеризациясы	10
21.	Несепағар стент-катетерін орнату	20
22.	Құықтан бөгде заттарды, соның ішінде несеп шығару катетерін алып тастау	50
23.	Зәр шығару жолындағы бөгде заттарды алып тастау	50
24.	Урофлюметрияны орындау және интерпретациялау	40
25.	Троакарлы цистостома орнату	25
26.	Классикалық эпицистостомия	20
27.	Әр түрлі жарақаттарда құық қабырғасын тігу	20
28.	Трансуретралды цистолитотрипсия	35
29.	Құық асты безінің катерсіз гиперплазиясының трансуретральды резекциясы	20
30.	Құық ісігінің трансуретральды резекциясы	25
31.	Құықтың секторалды резекциясы	25
32.	Уретраны әртүрлі буждармен буждау	20

33.	Сыртқы жыныс мүшелеріндегі қабыну ошағын ашу және дренаждау	15
34.	Ерлердегі сыртқы жыныс мүшесінің әртүрлі патологиялық түзілістерін кесу	10
35.	V. spermatica sinistra-ны лапароскопиялық байлау	5
36.	Уретраның жарақаты кезіндегі біріншілік пластикасы	30
37.	Сыртқы жыныс мүшелерінің закымдалуы кезіндегі операциялар	20
38.	Цистоцеле кезіндегі операциялар	20
39.	Орхоэпидидимит кезіндегі операциялар	20
40.	Орхоэпидидимэктомия	30
41.	Уретеролитотомия	20
42.	Уретеропиелоскопия	20
43.	Нефролитостомия	20
44.	Нефропексия	15
45.	Лапароскопиялық нефропексия	15
46.	Паранефрит кезінде ішперде артындағы кеністікті ашу және дренаждау	20
47.	Нефрэктомия	30
48.	Пиелоуретралды сегментінің пластикасы	30
49.	Уретерокутанеостомия	20
50.	Перкутанды нефролитотрипсия	20
51.	Бұйрек солитарлы кистасын лапароскопиялық кесу	30
52.	Бұйрек кистасын класикалық кесу	30
53.	Микроскопиялық субингвинальды варикоцелектомия	10

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 44-қосымша

"Ересектердің, балалардың физикалық медицина және реабилитациясы" мамандығы
бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың физикалық медицина және реабилитациясы

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Емдік физикалық факторлар	18
	Емдік дene шынықтыру (кинезиотерапия)	18
	Эрготерапия	10
	Физикалық медицина және реабилитация негіздері	16
	Функционалдық диагностика	8
	Педиатриядағы реабилитация	12
	Нейрореабилитация	18
	Тірек-қымыл реабилитациясы	18
2)	Кардиологиялық реабилитация	8
	Пульмонологиялық реабилитация	8
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар ересек пациенттерді, жүйке-бұлшықет аурулары бар науқастарды нейрохирургиялық емнен кейінгі оңалту
2.	Жүректің ишемиялық ауруы, миокард инфарктісі, кардиомиопатиялары, жүрек жеткіліксіздігі, артериялық гипертензия, жүрек ақаулары бар науқастарды, интервенциялық кардиологиялық араласудан кейінгі науқастарды оңалту
3.	Кардиохирургиялық операциядан кейінгі науқастарды оңалту (клапандық ауру, жүректің ишемиялық ауруы, миокард инфарктісі, жүрек пен ірі тамырлардың аневризмасы, жүрек ісіктері)
4.	Тірек-қымыл аппараты зақымданған науқастарды оңалту (жамбас сүйектерінің жарақаттары, омыртқаның сынуы, жоғарғы және төменгі аяқ-қолдар белдеуінің сүйектерінің сынуы, травматикалық дислокациялар, бұлшықеттердің, сіңірлердің, капсулаталық-байланыс аппараттарының, буындардың жарақаттары), оның ішінде хирургиялық емдеуден кейін

5.	Бұындардың эндопротездеуден кейін, бұындарға реконструктивті операциялардан кейін пациенттерді оңалту
6.	Тірек-қымыл аппаратының ауруларын (бұындардың дегенеративті және қабыну аурулары, омыртқа аурулары, остеопороз), дәнекер тінінің жүйелі аурулары кезінде оңалту
7.	Орталық және перифериялық жүйке жүйесінде аурулары, жүйке-бұлшықет аурулары, бас миы мен жұлдын жарақаттары бар балаларды оңалту
8.	Дәнекер тінінің дисплазиясы, остеохондропатиясы бар науқастарды, тау біткен аурулары бар науқастарды (идиопатиялық сколиоз, тортиколлис, омыртқа бифидасы) оңалту
9.	Соматикалық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту
10.	Онкологиялық аурулары бар ересектер мен балаларды оңалту
11.	Мүшелер мен жүйелердің тау біткен даму ақауларын хирургиялық түзетуден кейінгі балаларды оңалту

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Электроемдеу емшараларын жүргізу	50
2.	Механикалық факторларды қолдану (ультрадыбыстық және соққы толқыны терапиясы, баротерапия)	30
3.	Магниттік емдеу емшараларын жүргізу	30
4.	Жарық терапия емшараларын жүргізу	30
5.	Жоғары жиілікті терапия емшараларын жүргізу	30
6.	Су-жылу терапиясы (пелоидты терапия, ванналар, душ, парафин, озокерит)	30
7.	Медициналық массаж рәсімдерін жүргізу	30
8.	Бұындарды мобилизациялау техникаларын жүргізу	30
9.	Функционалды бұлшықет сынақтарын жүргізу	30
10.	Жұтылуды бағалауды жүргізу	20
11.	Балансты және жүрісті бағалау	20

12.	Дозаланған дене белсенділігімен функционалдық сынақтарды жүргізу және нәтижелерін бағалау	20
13.	Емдік гимнастика емшараларын жүргізу (кинезиотерапия)	30
14.	Физикалық жүктеме кезіндегі шаршаудың субъективті және объективті белгілерін бағалау	30
15.	Антрапометриялық және соматометриялық өлшемдерді гониометрияны жүргізу және түсіндіру	30
16.	Функционалды тексеруден алынған деректерді жүргізу және интерпретациялау (пикфлюметрия, плантография, жаттығу кезіндегі электрокардиография, ENMG)	30
17.	Оңалту бағдарламасын кұрастыру	30
18.	Оңалту шкалаларын бағалау нәтижелерін қолдану және талдау	30
19.	Оңалтудың стационарлық және амбулаториялық сатысында кардиологиялық/ кардиохирургиялық науқастарды алып жүру (ересектер/балалар)	10/5
20.	Оңалтудың стационарлық және амбулаториялық сатысында жаракат алған науқастарды басқару (ересектер/балалар)	10/5
21.	Оңалтудың стационарлық және амбулаториялық сатысында ересектер/балалар неврологиялық/ нейрохирургиялық пациенттерді жүргізу	10/5
22.	Оңалтудың стационарлық және амбулаториялық сатысында ортопедиялық патологиясы бар науқастарды басқару (ересектер/ балалар)	10/5

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандыктар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 45-косымша

**"Ересектердің, балалардың фтизиатриясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік
оку бағдарламасының құрылымы**

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың фтизиатр-дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндettі компонент	134
	Амбулаторлы-емханалық фтизиатрия	18
	Амбулаторлы-емханалық балалар фтизиатриясы	18
	Стационардағы фтизиатрия: өкпелік және өкпеден тыс туберкулез	18
	Стационардағы балалар фтизиатриясы: өкпелік және өкпеден тыс туберкулез	16
	Фтизиатрия	52
	Пульмонология	4
	Визуальды диагностика	4
	Онкология	4
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Латентті туберкулезді инфекция
2.	Біріншілік туберкулезді кешен
3.	Кеудеішілік лимфа түйіндерінің туберкулезі
4.	Өкпенің шашыранды туберкулезі
5.	Өкпенің миллиарлы туберкулезі
6.	Өкпенің ошақты туберкулезі
7.	Өкпенің инфильтративті туберкулезі
8.	Казеозды пневмония
9.	Өкпенің туберкуломасы
10.	Өкпенің каверналы туберкулезі
11.	Өкпенің фиброзды-каверналы туберкулезі
12.	Өкпенің циррозды туберкулезі
13.	Туберкулезді плеврит
14.	Бронх, кенірдек және жоғарғы тыныс жолдарының туберкулезі

15.	Ми қабаттарының, орталық жүйке жүйесінің туберкулезі
16.	Ішектің, ішперде және шажырқай лимфа түйіндерінің туберкулезі
17.	Сүйек - буын туберкулезі
18.	Зәр шығару, жыныс мүшелерінің туберкулезі
19.	Шеткегі лимфа түйіндерінің туберкулезі

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Аурұханада науқастарды алғаш қабылдау	100
2.	Палатадағы науқастар курациясы	100
3.	Медициналық күжаттарды жүргізу	100
4.	Кеуде клеткасы мүшелерінің компьютерлік томография және рентген суретін түсіндіру	100
5.	Сүйектердің, буындардың магниттік-резонанстық томографиясын және рентген суретін түсіндіру	100
6.	Кеуде клеткасы мүшелерін эндоскопиялық тексеру корытындыларын түсіндіру	50
7.	Қан, ликвор, плевральды экссудат, қақырықты зерттеу нәтижелерін түсіндіру	100
8.	Қақырық және бронхтың шайынды суын алу	100
9.	Манту сынамасын, АТР, IGRA-тестілерін (QuantiFERON-TBGold, T-SPOT) жүргізу және қорытындысын түсіндіру	45
10.	Плевра пункциясын жүргізу	20
11.	Люмбальды пункция жүргізу	10
12.	Диагностикалық және емдік мақсатта буындардың пункциясын жасау (сұйықтықты шығару, дәрілік заттар енгізу)	10
13.	Диагностикалық және емдік мақсатта жасанды пневмоторакс және пневмоперитонеум салу	10
14.	Небулайзерлік ем жүргізу	45

15.	Қан тобын, резус-фактор, донор мен реципиент қанының сәйкестілігін анықтау	45
16.	Инъекцияның барлық түрлерін жүргізу	45
17.	Өкпеден қан кету кезіндегі диагностика және жедел көмек	10
18.	Кенеттен пневмоторакс диагностикасы және жедел көмек	10
19.	Бронхо-спастикалық синдром диагностикасы және жедел көмек	10
20.	Жүрек-тамыр жеткіліксіздігі диагностикасы және жедел көмек	10
21.	Тыныс алу жеткіліксіздігі диагностикасы және жедел көмек	20
22.	Қоздырығыш сезімталдығына байланысты химиотерапия режимін таңдау және тағайындау	100
23.	Туберкулезге қарсы дәрілік заттарды фармакологиялық қадағалау	50
24.	Клинико-рентгенологиялық және қақырықты аралық тексеру нәтижелері бойынша емнің тиімділігін бағалау	100
25.	Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы ұсынымдарына және Қазақстан Республикасы Ұлттық хаттамаларына сәйкес туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеу нәтижесін анықтау және тіркеу	100
26.	Хирургиялық емнен кейінгі науқастарды жүргізу тактикасы	100
27.	Қосымша сырқаттары бар науқастарды емдеу жолдары: Адамның иммунтапшылық вирусы-инфекция, қант диабеті, жүктілік, босанғаннан кейінгі уақыт, жүрек-тамыр жүйесінің, бауыр мен өт жолдарының, аскорыту жолының аурулары, маскүнемдік, нашақорлық	100
28.	Туберкулезбен науқас және бұрын ауырган науқастардың еңбекке жарамдылығын анықтау	10
29.	БЦЖ вакцинациясы мен ревакцинациясының жоспарын құру, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерді анықтау	20

30.	БЦЖ вакцинациясы мен ревакцинациясына жағымсыз әсерлерін емдеу және диагностикалау	20
-----	--	----

Медициналық және
фармацевтикалық
мамандықтар бойынша жоғарғы
оку орнынан кейінгі білім
берудің үлгілік оқу
бағдарламасына
46-қосымша

"Хирургиялық стоматология" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Стоматолог-хирург дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапуы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138
1)	Міндепті компонент	134
	Ауыз қуысы мүшелерінің ірінді хирургиясы	22
	Ауыз қуысы мүшелерін қалпына келтіру хирургиясы	37
	Онкостоматология	20
	Дентальды имплантация	30
	Бағытталған сүйек регенерациясы	27
2)	Тандау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жергілікті анестезия кезінде пайда болатын асқынулар
2.	Түрлі күрделіктері тістерді жұлу
3.	Тіс жұлу кезінде және одан кейін пайда болатын асқынулар
4.	Перикоронариттер
5.	Альвеолиттер
6.	Жақ сүйектерінің периоститі
7.	Ауыз қуысы мүшелерінің абсцессі
8.	Жедел одонтогенді жоғарғы жақ синуситі
9.	Ауыз қуысы мүшелерінің жаракаттық зақымдануы

10.	Пародонт ауруларын хирургиялық емдеу
11.	Ауыз қуысы мүшелерінің ісіктері
12.	Альвеолярлы өсіндінің ақаулары мен деформациялары
13.	Адамның иммунотапшылығы вирусы-инфекциясы, оның ауыз қуысында пайдада болуы
14.	Стоматологиядағы шұғыл жағдайлар
15.	Толық және ішінара адентия

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота/ емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Жергілікті аппликациялық, инфильтрациялық және өткізгіштік анестезияны жүргізу	50
2.	Түрлі күрделіліктегі түракты тістерді жұлу отасын жүргізу	40
3.	Дистопирленген және ретинирленген тістерді жұлу операциясын жүргізу	30
4.	Жоғарғы жақ синус соустияларының пластикасы операциясын жүргізу	20
5.	Тамырдың үстіңгі жағын резекциялау операциясын жүргізу	20
6.	Tic шинасын салу	20
7.	Tic реплантациясы операциясын жасау	5
8.	Тістің гемисекция операциясын жасау	3
9.	Tic тамырын ампутациялау операциясын жасау	3
10.	Ауыз қуысының жарасын алғашқы хирургиялық өндеу операциясын жүргізу	10
11.	Периостотомия отасын жүргізу	20
12.	Альвеолопластика операциясын жүргізу	10
13.	Френулопластика операциясын жүргізу	10
14.	Вестибулопластика операциясын жүргізу	10
15.	Дентальды имплантация операциясын жүргізу	15
16.	Синус-лифтинг операциясын жүргізу	5
17.	Альвеолярлы өсіндінің бөлінуі	2

18.	Самай төменгі жақ буынның шығуын салу	5
19.	Ауыз куысының абсцесстерін дренаждау операциясын жасау	10
20.	Сәулелік қан кетуді тоқтату операциясын жүргізу	3
21.	Шұғыл жағдайларда шұғыл көмек көрсету	3

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 47-қосымша

"Ересектердің, балалардың шұғыл медицинасы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының құрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 3 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың шұғыл медициналық көмек дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атауы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	208
1)	Міндепті компонент	200
	Аnestезиология және реанимация	29
	Терапиядағы шұғыл жағдайлар	36
	Педиатрия және неонатологияда шұғыл медицина	24
	Төтенше неврология және психиатрия	16
	Акушерлік және гинекологиядағы шұғыл жағдайлар	18
	Травматология және ортопедиядағы және жазатайым оқиғалар кезіндегі шұғыл жағдайлар	22
	Ересектер және балалар хирургиясындағы шұғыл жағдайлар	20
	Ересектер және балалар жүқпалы ауруларында шұғыл жағдайлар	15
	Радиология және функционалды диагностика	10
	Офтальмологиядағы шұғыл жағдайлар	5

	Оториноларингологиядағы шұғыл жағдайлар	5
2)	Таңдау бойынша компонент	8
2	Корытынды аттестаттау	2
	Барлығы	210

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Синкопе
2.	Шок
3.	Эндокардиттер
4.	Миокардиттер
5.	Перикардиттер
6.	Пароксизмальды тахикардиялар
7.	Экстросистолия
8.	Синоаурикуляры-блокадалар
9.	Атриовентрикуляры-блокадалар
10.	Фибрилляция және жүрекшелердің толқуы
11.	Фибрилляция және қарыншалардың толқуы
12.	Туа біткен жүрек ақаулары
13.	Аневризма / аорта диссекциясы
14.	Гипертензиялар
15.	Гипертониялық криз
16.	Өкпе ісінуі
17.	Терен вена тамырларының тромбозы
18.	Жіті коронарлы синдром
19.	Жіті жүрек жеткіліксіздігі
20.	Артериялардың жіті окклюзиясы, тромбофлебиттер
21.	Қант диабеті
22.	Гипергликемиялық шұғыл жағдайлар
23.	Гипогликемиялық шұғыл жағдайлар
24.	Бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі және криз
25.	Тиреотоксикоз. Тиреотоксикалық криз
26.	Гипотериоз. Микседематозды кома
27.	Қышқылды-сілтілі бұзылыстар
28.	Электролиттік алмасудың бұзылысы
29.	Эпистаксис
30.	Жоғарғы тыныс алу жолдарындағы бөгде денелер
31.	Ангионевротикалық ісік
32.	Эпиглотит
33.	Ларингит

34.	Паратонзилиярлы абцесс
35.	Аппендицит
36.	Холецистит, холангит
37.	Панкреатит
38.	Асқазан және он екі елі ішектің ойық жарасы, перитонит
39.	Жарықтың қысылуы
40.	Ішек өтімсіздігі
41.	Жүктілік кезінде және босанғаннан кейінгі қан кетулер
42.	Плацента ажырауы
43.	Эклампсия және преэклампсия
44.	Өздігінен болған түсік тастаулар
45.	Жүктілік кезіндегі HELPP синдромы
46.	Аналық бездің бұрылуы
47.	Анемиялар
48.	Кан кету (коагуляция факторының тапшылығы, шашыранды тамыршілік қан ұю синдромы)
49.	Дәрілік қан кету (антикоагулянтар, антиагреганттар, фибринолитиктер)
50.	Идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурा
51.	Трансфузионды реакциялар
52.	Аллергия и анафилактикалық шок
53.	Лихорадка
54.	Сепсис және септикалық шок
55.	Құтырма
56.	Сіреспе
57.	Тағамдық токсикоинфекциялар
58.	Ми абцессі
59.	Менингит
60.	Эпилепсия
61.	Балалардағы фебрильді ұстамалар
62.	Конъюнктивит
63.	Жедел көрудің жоғалуы
64.	Жедел глаукома
65.	Тор қабықтың венасы мен артериясының бітелуі, торлы қабықтың бөлінуі.
66.	Жедел тыныс жетіспеушілігі.
67.	Бронхиальды астма
68.	Созылмалы обструктивті өкпе ауруы
69.	Пневмония
70.	Гемоторакс
71.	Пневмоторакс

72.	Қан кету, өкепеден қан кету
73.	Эпидимоорхит
74.	Гломерулонефрит
75.	Пиелонефрит
76.	Жедел несептің іркілуі
77.	Жедел бүйрек жетіспеушілігі
78.	Нефротикалық синдром
79.	Күйік
80.	Бас жаракаттары
81.	Бас-жақ жаракаттары
82.	Мойын жаракаттары
83.	Кеуде жаракаттары
84.	Іш жаракаттары
85.	Жамбас жаракаттары
86.	Омыртқа жаракаттары
87.	Аяқ-қол жаракаттары
88.	Несеп-жыныс жүйесінің жаракаты
89.	Полижарақаттар
90.	Мұрын жаракаттары
91.	Көз жаракаттары
92.	Жұмсақ тіндердің жаракаттары
93.	Краш синдром
94.	Компартмент синдром
95.	Жәндіктердің шағуы
96.	Электрожарақат
97.	Үсік
98.	Суға бату
99.	Жедел психоз
100.	Мазасыздық және дүрбелен шабуылдары
101.	Алкогольмен улану
102.	Көміртек тотығымен улану
103.	Есірткелік анальгетиктермен улану
104.	Дәрілік заттармен улану
105.	Тамақпен улану
106.	Қышқылдар мен сілтілермен улану

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Балалар мен ересектерге жүрек-өкпе реанимациясын жасау	10

2.	Тыныс алу жолдарының негізгі және квалификациялық жолдармен қалыпқа келтіру	10
3.	Тыныс алу жолдарын қалыпқа келтірудің алтернативті әдістері	10
4.	Критикалық жағдайдағы науқасқа мониторинг жүргізу	10
5.	Босанғаннан кейінгі жылдам интубация	10
6.	Интервенциялық седация және жансыздандыру	10
7.	Инвазивті және инвазивті емес өкпені желдету	10
8.	Регионарлы анестезия техникасы	10
9.	Жергілікті топикалық жансыздандыру	10
10.	Қандағы газ көрсеткішінің, капнография, пульсоксиметрия көрсеткіштерін түсіндіріп, қолдана алу	20
11.	Торакоцентез	10
12.	Плевральды пункция	10
13.	Дефибриляция. Кардиоверсия	15
14.	Перикардиоцентез	5
15.	Терілік жүрек стимуляциясы	20
16.	Инвазивті гемодинамикалық мониторинг	10
17.	Орталық венаның катетеризациясы	50
18.	Сүйек ішілік қол жетімділік	5
19.	Мұрын тампонадасы	10
20.	Назогастралдық тұтікті орнату	10
21.	Ларингооторинолог органдарының бөгде денелерін жою	10
22.	Асқазанды шаю	50
23.	Жарықты басқару	10
24.	Абдоминальды парацентез	10
25.	Өңештің варикозды тамырларынан қан кетуді тоқтату (баллонды тампонада)	5
26.	Асқазан ішек жолдарында бөгде денелерін жою	10
27.	Қылқтың катетеризациясы	10
28.	Қасағаүстілік цистостомиясы	10
29.	Ұрықтың бұралуын жою	3

30.	Бұын аспирациясы	20
31.	Сынықтарды иммобилизациялау	20
32.	Шыгуларды салу	20
33.	Омыртқаның иммобилизациясы	20
34.	Гипс салу	10
35.	Бел пунктациясы	5
36.	Абцессі ашу және дренаждау	10
37.	Жұмсақ тіндердің және жыртылған жарапардың закымдануын емдеу	10
38.	Жараны өндөу және күту	10
39.	Жарапарды тігу техникасы	20
40.	Жарадан бөгде заттарды алып тастау	20
41.	Крикотиреотомия	10
42.	Шұғыл босану, қан кетуді тоқтату	20
43.	PV (per vaginum) қынаптық тексеру	20
44.	Акушерлік және гинекологиядағы зорлық белгілерін бағалау	5
45.	Офтальмологиялық ем шаралар кезінде бөгде денені алып тастау	5
46.	Көз қысымын өлшеу	5
47.	Науқастың төсегінде ультрадыбыстық зерттеу	20
48.	Компьютерлік томография интерпретациясы	20
49.	Магниттік-резонанстық томография интерпретациясы	20
50.	Рентген интерпретациясы	50
51.	Ретроградық урография	10
52.	Науқастың төсегіндегі ультрасография	10

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жоғарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оқу
 бағдарламасына
 48-қосымша

"Ересектердің, балалардың эндокринологиясы" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оқу бағдарламасының кұрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ересектердің, балалардың дәрігер-эндокринологы

№ р/с	Пәндер / модульдердің атапу	Кредит саны
1)	Кәсіптік пәндер циклы	138
	Міндетті компонент	134
	Ішкі аурулар	12
	Балалар аурулары	6
	Стационардағы эндокринология (ересектер)	42
	Стационардағы эндокринология (балалар)	20
	Амбулаториялық-емханалық эндокринология (ересектер)	20
	Амбулаториялық-емханалық эндокринология (балалар)	10
	Репродуктивті эндокринология, бедеулік және жүктілік	10
	Жоғары мамандандырылған эндокринологиялық көмек	6
2)	Сәулелік және радиоизотоптық диагностика	8
	Таңдау бойынша компонент	4
	Қорытынды аттестаттау	2
Барлығы		140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Қант диабеті (1 типті қант диабеті, 2 типті қант диабеті, гестациялық қант диабеті, қант диабетінің асқынуы, диабеттік комалар)
2.	Семіздік
3.	Қалқанша безінің аурулары (гипотиреоз синдромы, тиреотоксикоз синдромы, түйінді зоб, атоиммунды тиреоидит, жіті тиреоидит, қалқанша безінің обыры, тиреотоксикалық криз, гипотиреоидты кома)
4.	Нейроэндокринді аурулар (гипофиз инциденталомасы, "бос" түрлі өртөкым синдромы, гипогликемия синдромы, гиперпролактинемия синдромы, гипопитуитаризм, антидиуретикалық гормонның барабар емес секреция синдромы, биік бойлық синдром, қысқа бойлық синдромы, акромегалия және гипофизарлық гигантизм, Иценко-Кушинг ауруы, гипофиздің гормондық белсенді емес ісіктері, қантты емес диабеті, пролактинома)

5.	Бүйрек үсті безінің аурулары (бүйрек үсті безінің инциденталомасы, гиперкортицизм синдромы, гипокортицизм синдромы, бастапқы гиперальдостеронизм, бүйрек үсті безі қабығының тұа біткен дисфункциясы, бүйрек үсті безінің гормондық-белсенді емес ісіктері, кортикостерома, бүйрек үсті безінің жіті жеткіліксіздігі, бүйрек үсті безінің алғашқы жеткіліксіздігі, феохромацитома)
6.	Фосфорлы-кальцийлі алмасудың бұзылуы (гиперкальциемия синдромы, гипокальциемия синдромы, гиперпаратиреоз синдромы, остеопороз, бастапқы гиперпаратиреоз)
7.	Репродуктивті эндокринология (аменорея, жыныс қалыптасуының бұзылуы, әйелдерде гиперандрогения синдромы, ерлерде гипергонадизм синдромы, гинекомастия синдромы, мерзімінен бұрын жыныстық даму синдромы, жыныстық дамудың кешігі синдромы, климактериялық кезең және менопауза, поликистозды аналық бездер синдромы)
8.	Автоиммунды полигландулярлы синдромдар
9.	Көп қабатты эндокринді неоплазия синдромдары (көп қабатты эндокринді неоплазия синдромдары -1, көп қабатты эндокринді неоплазия синдромдары -2)
10.	Жүйке анорексиясы
11.	Инсулома

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Эндокринологиялық стационарда науқастарды емдеу	100
2.	Эндокринологиялық бөлімшеде кезекші дәрігердің көмекшісі ретінде тұнгі кезекшілікке түсү (айна 2 кезекшілік)	30
3.	Қандағы глюкозаны, ацетонды, глюкоза мен несептегі ақызыды, микроальбуминурияны экспресс-әдістермен анықтау	100
4.	"Диабет мектебінде" пациенттерді оқыту	100
5.	Қант диабетімен ауыратын науқастардың табанының жағдайын бағалау және диабеттік табанның әр түрлі нұсқаларының дифференциалды диагнозын жүргізу	50

6.	Қант диабетімен ауыратын науқастарды өзін-өзі бақылау әдістеріне оқыту	100
7.	Қалқанша безін пальпациялау және оның өлшемдері мен күрылымын бағалау	100
8.	Эндокриндік ауруларды диагностикалау үшін қолданылатын функционалдық сынамалардың тестілерін жүргізу және бағалау	20
9.	Диабет және семіздік скринингіне қатысу	100
10.	Реанимация және қарқынды терапия бөлімшесінде консилиумдарға қатысу және шұғыл көмек көрсету	20
11.	Инсулинді помпаны орнату және пайдалану	10
12.	Науқастарды жедел емдеуге дайындау	10
13.	Жүкті және босанатын әйелдерге кенес беру	20
14.	Аралас бөлімшелерде эндокриндік аурулары бар пациенттерге кенес беру	50
15.	Қалқанша бездін ультрадыбыстық зерттеу жүргізуге қатысу және оның көрсеткіштерін интерпретациялау	40
16.	Глюкозаның үздіксіз мониторингін орнату, пайдалану және алынған нәтижелерді интерпретациялау	10

Медициналық және
 фармацевтикалық
 мамандықтар бойынша жогарғы
 оку орнынан кейінгі білім
 берудің үлгілік оку
 бағдарламасына
 49-косымша

"Ядролық медицина" мамандығы бойынша резидентураның үлгілік оку бағдарламасының күрылымы

Бағдарламаның жылдармен ұзақтығы: 2 жыл

Оқуды аяқтағаннан кейін берілетін біліктілік: Ядролық медицина дәрігері

№ р/с	Пәндер / модульдердің атавы	Кредит саны
1	Кәсіптік пәндер циклы	138

	Міндепті компонент	134
	Медициналық физика	6
1)	Радиациялық фармакология және радиохимия	4
	Радионуклидтік диагностика	48
	Радиология	12
	Радионуклидтік терапия	60
2)	Таңдау бойынша компонент	4
2	Қорытынды аттестаттау	2
	Барлығы	140

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

№	Диагностикаға және емдеуге жататын ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың тізбесі
1.	Жұмсақ тіндердің патологиясы
2.	Тыныс алу мүшесінің аурулары
3.	Жүрек-қантамырларының аурулары
4.	Асказан-ішек жолдарының аурулары
5.	Гепатопанкреатобилиарлық аймақтың аурулары
6.	Шығару жүйесінің патологиясы
7.	Репродуктивті жүйенің аурулары
8.	Сұт бездерінің аурулары
9.	Эндокриндік жүйенің аурулары
10.	Гемопоэтикалық жүйенің аурулары
11.	Лимфа жүйесінің патологиясы
12.	Сүйек-бұлышық ет жүйесінің патологиясы
13.	Ми патологиясы
14.	Жұлын патологиясы
15.	Өңештің қатерлі ісігі
16.	Асказанның қатерлі ісігі
17.	Аш ішектің қатерлі ісігі
18.	Тоқ ішектің қатерлі ісігі
19.	Ректосигмоидты қосылыстың қатерлі ісігі
20.	Тік ішектің қатерлі ісігі
21.	Анус пен анальдық каналдың қатерлі ісігі
22.	Бауырлық жасушалық обыр
23.	От қабының қатерлі ісігі
24.	Ұйқы безінің қатерлі ісігі
25.	Бронхтар мен өкпенің қатерлі ісігі
26.	Тимус безінің қатерлі ісігі
27.	Терінің қатерлі ісіктері
28.	Сұт безінің қатерлі ісігі

29.	Жатыр мойнының қатерлі ісігі
30.	Жатыр денесінің қатерлі ісігі
31.	Аналық бездің қатерлі ісіктері
32.	Қуық асты безінің қатерлі ісігі
33.	Бүйрек түбегінен басқа, бүйректің қатерлі ісігі
34.	Қалқанша безінің қатерлі ісігі
35.	Бүйрек үсті безінің қатерлі ісігі
36.	Аорталық гломустың және басқа параганглиялардың қатерлі ісігі
37.	Бауырдың қайталама ісіктерінің селективті ішкі радионуклидтік терапиясы
38.	Бауырдың және бауыр ішілік өт жолының қайталама қатерлі ісігі
39.	Сүйек метастаздарының радионуклидтік терапиясы
40.	Ходжкин емес лимфомалардың радиоиммунды терапиясы
41.	Дифференциалды қалканша безінің қатерлі ісігі
42.	Тиреотоксикоз
43.	Диффузды зобы бар тиреотоксикоз
44.	Үытты бір түйінді зобы бар тиреотоксикоз
45.	Үытты көп түйінді зобы бар тиреотоксикоз
46.	Тиреоидты тіннің эктопиясы мен тиреотоксикозы
47.	Лайма ауруы кезіндегі артрит
48.	Серопозитивті ревматоидты артрит
49.	Басқада ревматоидты артриттер
50.	Псориатикалық және энтеропатиялық артропатиялар
51.	Басқада кристалды артропатиялар
52.	Былғары-түйіндік синовит
53.	Бехчет ауруы
54.	Өңештің қатерлі ісігі
55.	Асказанның қатерлі ісігі

Практикалық дағдылар, манипуляциялар, емшаралар

№	Ота / емшара / техника	Дағдылардың саны
1.	Радионуклидтік диагностика және радионуклидтік терапия жүргізу алдында науқастарға кеңес беру	200
2.	Пациенттерді позитронды-эмиссионды томография / позитронды-эмиссионды томография-компьютерлік томография, бір фотонды	200

	эмиссиялық компьютерлік томография, Радионуклидтік терапия жүргізуге дайындау	
3.	Ағзалар мен жүйелердің әртүрлі аурулары кезінде позитронды-эмиссионды томография/позитронды-эмиссионды томография-компьютерлік томография жүргізу және түсіндіру	200
4.	Ағзалар мен жүйелердің түрлі аурулары кезінде бір фотонды эмиссиялық компьютерлік томография/компьютерлік томография жүргізу және түсіндіру	200
5.	Ядролық медицина әдістерін қолдана отырып, радионуклидтік терапияны жоспарлау, науқастарды іріктеу	200
6.	Радиофармацевтикалық препаратты енгізуге байланысты интервенциялық емшаралар	200
7.	Ағзалар мен жүйелердің түрлі аурулары кезінде радионуклидтік терапия жүргізу	200

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық акпарат институты» ШЖҚ РМК